

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

105'inci Birleşim
18 Temmuz 2019 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- BU BİRLEŞİM TUTANAK ÖZETİ

III.- GELEN KÂĞITLAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Bursa Milletvekili Atilla Ödünç'ün, Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında Bursa ilinde açılan şehir hastanelerine ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin, üniversite hastanelerinin işleyişine ve beklentilere ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın, Erzurum Kongresi'nin 100'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALAR

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Düzce halkına geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ilişkin konuşması
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, On Birinci Kalkınma Planı'nın görüşülme usulüne ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın sunuş konuşması yapma talebini İç Tüzük'e göre karşılayamayacağına ilişkin konuşması
- 3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Sakarya ilinde yaşanan sel felaketi nedeniyle yurttaşlara geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması
- 4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, gerek Türkiye Cumhuriyeti'nin gerekse Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hak ve menfaatleri konusundaki bildiriye katkı veren herkese teşekkür ettiğine ilişkin konuşması
- 5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, 27'nci Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı'nın son birleşiminin tamamlanması nedeniyle çalışmalarında katkısı bulunan herkese teşekkür ettiğine ilişkin konuşması

VI.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Düzce ilinde meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması
- 2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Düzce ilinde meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması
- 3.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce ilinde meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması
- 4.- Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in, Düzce ilinde meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması
- 5.- Kırklareli Milletvekili Turabi Kayan'ın, İğneada Beğendik sınır kapısının açılacağına ve Beğendik köyünün su sorununa ilişkin açıklaması
- 6.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Erbil'de şehit düşen konsolosluk çalışanı Osman Köse'ye Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması
- 7.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Hatay Stadyumu'nun ve Hatayspor salonunun ne zaman bitirileceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 8.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Erbil'de şehit düşen konsolosluk çalışanı Osman Köse'ye Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması
- 9.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Erbil'de şehit düşen konsolosluk çalışanı Osman Köse'ye Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması
- 10.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay ili Defne ve Arsuz ilçelerinde hastane olmadığına ilişkin açıklaması
- 11.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ilinin mermer rezervleri bakımından önemli merkez olduğuna ilişkin açıklaması
- 12.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın S400 hava savunma sistemiyle ilgili kararlı tutumuna ilişkin açıklaması
- 13.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, geleceğin güçlü Türkiye için nitelikli teknik elemanlara ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması
- 14.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emeklilikte yaşa takılanların mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 15.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Meclis tatile girmeden af konusunun gündeme alınarak emeklilikte yaşa takılanların, polislerin, sağlık çalışanlarının ve öğretmenlerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 16.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, On Birinci Kalkınma Planı'nın tarım sektörü için hayal kırıklığı yarattığına ilişkin açıklaması

17.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Düzce ilinde meydana gelen sel felaketinden dolayı vatandaşlara geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve Karayollarında yardımcı işlerde çalışanların mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

18.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, Amasya ilinin tarihi, turistik ve doğal güzelliklerine ilişkin açıklaması

19.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, halk takviminin yeni nesillere aktarılması gerektiğine ilişkin açıklaması

20.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, KHK'lerle kamudan ihraç edildikten sonra beraat edenlerin dosyalarının OHAL Komisyonunda neden bekletildiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

21.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu'nun duruşmasının İstanbul halkının iradesini yargılama girişimi olduğuna ilişkin açıklaması

22.- Konya Milletvekili Orhan Erdem'in, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kıbrıs Harekâtı'nın 45'inci yılını Barış ve Özgürlük Bayramı olarak kutlayacağına ilişkin açıklaması

23.- Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş'ın, Erbil'de şehit düşen konsolosluk çalışanı Osman Köse'ye Allah'tan rahmet dilediğine, Düzce ilinde meydana gelen sel felaketinden dolayı Düzcelilere geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve Kütahya ili Zafer Organize Sanayi Bölgesi'nin yatırımcıları beklediğine ilişkin açıklaması

24.- Düzce Milletvekili Fahri Çakır'ın, Erbil'de şehit düşen konsolosluk çalışanı Osman Köse'ye Allah'tan rahmet dilediğine ve Düzce ilinde meydana gelen sel felaketinden dolayı Düzcelilere geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması

25.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, Muğla ili Köyceğiz ilçesinde çıkan yangın vesilesiyle eğitim ve bilinçlendirmenin yanı sıra caydırıcı cezaların da getirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

26.- İstanbul Milletvekili Mehmet Doğan Kubat'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün tutumunun Anayasa'nın 166'ncı maddesine, 3067 sayılı Kanun'a ve İç Tüzük'e aykırı olduğuna ve usul tartışması açılmasını istediğine ilişkin açıklaması

27.- Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın, Düzce ili genelinde yaşanan sel felaketinden dolayı mağdur olan vatandaşlara geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve arama kurtarma personelinin bölgeye sevk edildiğine ilişkin açıklaması

28.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Sakarya ilinde yaşanan sağanak yağışın toprak kaymasına ve yolların kapanmasına sebep olduğuna ilişkin açıklaması

29.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Düzce ve Sakarya ilinde yaşanan sel felakati nedeniyle oluşan mağduriyetin el birliğiyle sarılacağına ilişkin açıklaması

30.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün On Birinci Kalkınma Planı'nın ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

31.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

32.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, On Birinci Kalkınma Planıyla ilgili olarak verilmiş bulunan önergelerin sıra numaraları ile kendilerine dağıtılan önergelerin sıra numaralarının aynı olmadığına ilişkin açıklaması

33.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın On Birinci Kalkınma Planı'yla ilgili olarak verilmiş olan 1 numaralı önergeyle ilgili yaptığı konuşmasına ilişkin açıklaması

34.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın On Birinci Kalkınma Planı'yla ilgili olarak verilmiş olan 1 numaralı önergeyle ilgili yaptığı konuşmasına ilişkin açıklaması

35.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, sözlerinden geri adım atmayacağına ilişkin açıklaması

36.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin On Birinci Kalkınma Planı'yla ilgili olarak verilmiş olan 7 numaralı önergeyle ilgili yaptığı konuşmasına ilişkin açıklaması

VII.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün On Birinci Kalkınma Planı üzerinde Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın sunuş konuşması yapma talebinin İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı konusunda

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın (10/331) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'ni geri aldığına ilişkin dilekçesinin 18/7/2019 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/

IX.- ÖNERİLER

A) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, 103 ve 103'e 1'inci ek sıra sayılarıyla bastırılıp dağıtılan On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) ve Komisyon Raporu'nun TBMM Genel Kurulundaki görüşmelerinde konuşmacı ve konuşma sürelerine; görüşmelerinin 18 Temmuz 2019 Perşembe günü birleşiminde tamamlanması hâlinde Genel Kurulun daha önce çalışılmasına karar verilen 19 Temmuz 2019 Cuma günü toplanmasına ve On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) görüşmelerinin tamamlanmasından itibaren Türkiye Büyük Millet Meclisinin 1 Ekim 2019 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere tatile girmesine ilişkin önerisi

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Komisyonlardan Gelen Diğer İşler

1.- On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Sunulduğuna Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (3/777) (S.Sayı: 103 ve 103'e 1'inci Ek)

XI.- BİLDİRİLER - DEKLARASYONLAR

- 1.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Doğu Akdeniz bölgesindeki hidrokarbon kaynaklarının paylaşımı konusunda hak ve menfaatlerinin korunacağını ifade eden ortak bildiriye ilişkin açıklaması
- 2.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Doğu Akdeniz bölgesindeki hidrokarbon kaynaklarının paylaşımı konusunda hak ve menfaatlerinin korunacağını ifade eden ortak bildiriye ilişkin açıklaması
- 3.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Doğu Akdeniz bölgesindeki hidrokarbon kaynaklarının paylaşımı konusunda hak ve menfaatlerinin korunacağını ifade eden ortak bildiriye ilişkin açıklaması
- 4.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Doğu Akdeniz bölgesindeki hidrokarbon kaynaklarının paylaşımı konusunda hak ve menfaatlerinin korunacağını ifade eden ortak bildiriye ilişkin açıklaması
- 5.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Doğu Akdeniz bölgesindeki hidrokarbon kaynaklarının paylaşımı konusundaki ortak bildiriye niçin imza atmadıklarına ilişkin açıklaması

XII.- OYLAMALAR

- 1.- (S.Sayı: 103 ve 103'e 1'inci Ek) On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Sunulduğuna Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin oylaması

18 Temmuz 2019 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.04

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İsmail OK (Balıkesir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündem geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Bursa'da açılan şehir hastanesi hakkında söz isteyen Bursa Milletvekili Sayın Atilla Ödünç'e aittir.

Buyurun Sayın Ödünç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Ödünç.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Bursa Milletvekili Atilla Ödünç'ün, Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında Bursa ilinde açılan şehir hastanelerine ilişkin gündem dışı konuşması

ATILLA ÖDÜNÇ (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyor, şükranlarımı arz ediyorum.

Sözlerime başlamadan önce dün Erbil'de şehit olan diplomatımıza Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Ülkemizde 2002 yılından beri sürdürülen Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında birçok önemli değişim yaşanmış ve 23 hastanemiz tamamlanarak Bursalı hemşehrilerimizin hizmetine sunulmuştur. Bursa şehrimiz son on yılda sağlık alanında tarihindeki en çok yatırımı almış illerimizin başında gelmektedir.

Şehir hastaneleri, ülkemizde sağlık hizmetlerinin kalitesinin yükselmesine sağlayacağı katkıyla kendisine yapılan yatırımları ziyadesiyle hak eden bir projedir. Sağlık hizmetlerinde sağlanacak ilerleme, sağlık endüstrisinin ülkemizde daha da gelişmesini sağlayacaktır. Bu yatırımlarla ülkemizi dünyanın en ileri 5 sağlık turizm merkezinden biri hâline getirmeyi hedefliyoruz. Bunun için belirlenen yol haritasına göre, 2023 hedeflerine doğru emin adımlarla yürümekteyiz.

Ülkemizde sağlık hizmetleri son on yedi yılda çok büyük ilerlemeler katetmiştir. Kamu ve özel sektör yan yana gelerek artık dev projeleri hayata geçirmektedir. Sağlık, hayatımızın vazgeçilmezidir. Kanuni Sultan Süleyman'ın "Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi, olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi" sözü sağlığın ne denli önemli olduğunu vurgulamaktadır.

AK PARTİ iktidara geldiği ilk günden beri halkımızın daha iyi koşullarda, en iyi yerlerde, en gelişmiş hastanelerde tedavi görmesi ve şifa bulması için çalışmaktadır. Bunun için gereken adımları atmakta geri durmuyoruz.

Diğer taraftan, ülkemizin coğrafi konumu itibarıyla cazibe merkezi olması sağlık turizminin gelişmesinde de etkili olacaktır. AK PARTİ olarak bu fırsatı avantaja çevirmek için çalışmaktayız.

Şehir hastaneleri önümüzdeki dönemde performansı ve ülkemize sağlayacağı girdilerle kendisinden söz ettirecektir. Sağlık turizminden ülkemiz hak ettiği payı almalıdır. Bunun için ülkemiz insan kaynakları açısından gereken alt yapıya da sahiptir. Geçmişte olduğu gibi, günümüzde de hekimlerimiz tüm dünya insanlarına şifa dağıtmaya devam edeceklerdir.

Gayrisafi millî hasılamızı artırmak, vatandaşlarımızın en güzel, en özel yerlerde sağlık imkânlarından yararlanması için çalışmalarımız olanca hızıyla devam ediyor. Gönülden inanıyoruz ki şehir hastaneleriyle ülkemizde sağlık hizmeti zirveye çıkacaktır. Milletimiz en iyisine ve en güzeline layıktır.

Termal ve rehabilitasyon yönünden Bursa şehrimiz doğal kaynaklar açısından da oldukça zengindir. Zamanla ülkemiz de sağlık turizminde öncelikli bir yere sahip olacaktır. Şehir hastanesinin tam kapasite çalışmasıyla sağlık turizminden de alacağımız pay artacaktır. Şehir hastaneleri yatırımlarından Bursa nasibini almıştır. Şehir hastanemiz Bursa ilimizde en özellikli ameliyathanelerin yapılacağı, nitelikli sağlık hizmetlerinin bir arada verileceği merkez konumunda olacaktır. Hastalarımız her türlü sağlık imkânına bir arada erişecektir.

16 Temmuz 2019 tarihi itibarıyla şehir hastanemiz hasta kabulüne başlamıştır. Bursa Şehir Hastanemizde uluslararası standartlarda, en yüksek kalitede sağlık hizmeti sunumu gerçekleştirilecektir. Hastanemiz son model teknolojiye sahip tıbbi cihazlarla hizmet verecektir. Artık Bursalı hemşehrilerimiz tüm sağlık hizmetlerini şehir hastanesinden alabileceklerdir.

Bursa Şehir Hastanemiz ülkemizin 10'uncu şehir hastanesidir. Buradaki fotoğrafta da ifade ettiğim gibi, şehir hastanemiz tam merkezî bir konumda ve dört ana çekirdekten oluşmaktadır. Aynı zamanda, sismik yalıtım sistemleri uygulanarak yapılan hastane olası bir deprem anında ve sonrasında dahi faaliyetlerini aksatmadan sürdürebilecektir. Bu amaçla, şehir hastanesi zeminine bine yakın deprem izolatörü yerleştirilmiştir.

Bursa ve çevre illerle birlikte 6,5 milyonluk bir nüfusa hizmet verecek olan hastanemiz 1 milyar 37 milyon 738 bin TL'ye mal olmuştur. 1.355 yataklı olan şehir hastanemiz bünyesinde 253 yataklı genel hastane, 254 yataklı onkoloji hastanesi, 271 yataklı kalp ve damar cerrahi hastanesi, 22 kadın doğum ve çocuk hastanesi, 29 yataklı psikiyatri, 26 yataklı yanık tedavi

merkezi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Ödünç.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kirası ne kadar, onları da söyle. Kaç para kira ödeyeceğiz?

BAŞKAN – Siz tamamlayın sözlerinizi.

ATILLA ÖDÜNÇ (Devamla) – ...200 yataklı fizik tedavi ve rehabilitasyon hastanesi, 100 yataklı yüksek güvenlikli adli psikiyatri hastanesi yer almaktadır. Toplamda 403 adet poliklinik bulunmaktadır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hastane kimin, kim yaptı? Kaç para?

ATILLA ÖDÜNÇ (Devamla) – Bursa Şehir Hastanesinin oturma alanı 89.380 metrekaredir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kaç para? Kirası kaç lira? Sözleşmesi nerede?

ATILLA ÖDÜNÇ (Devamla) – Şehir hastanemizde 217 yataklı yoğun bakım ünitesi yer almaktadır. 49 adet ameliyathane, 15 adet de çok fonksiyonlu doğumhane bulunmaktadır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kaç yıl, kaç yıl?

ATILLA ÖDÜNÇ (Devamla) – Bursalı hemşehrilerimiz her zaman vatan hususunda gerekli duyarlılığı göstermiştir. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a, göstermiş olduğu yakın ilgiden dolayı Bursalı hemşehrilerimiz adına teşekkür ediyorum. İktidarda olan 11 AK PARTİ'li Bursa milletvekilimiz ve muhalefetteki 9 milletvekiliyle birlikte Bursa'mız için çalışmaya var gücümüzle devam edeceğiz. (Gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, hatibi dinleyelim.

ATILLA ÖDÜNÇ (Devamla) – Beş yıldızlı hizmet vermeye başlayan hastanemiz sayesinde Bursalı hemşehrilerimiz sağlıkta A kalite hizmeti alacaklardır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, üniversite hastanelerinin işleyişi ve beklentileri hakkında söz isteyen Ankara Milletvekilimiz Sayın Mustafa Destici'ye aittir.

Buyurun Sayın Destici.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, Sayın Genel Başkanım eğer müsaade ederse acil bir konuyu size hemen iletebilir miyim?

BAŞKAN – Gündem dışından sonra belirteceğim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Peki efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Destici.

2.- Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin, üniversite hastanelerinin işleyişine ve beklentilere ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA DESTİCİ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi sevgi, saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Dün Erbil'de diplomatlarımıza yönelik girişilen saldırıyı lanetlerken bu saldırıda hayatını kaybeden Osman Köse'ye Allah'tan rahmet diliyorum. Hayatını kaybeden Iraklı vatandaşlara da Allah'tan rahmet diliyorum. Yaralılarımıza acil şifalar niyaz ediyorum.

Tabii, hepimiz şuna inanıyoruz ki bu saldırı da karşılıksız bırakılmayacaktır. Geçmişte Taşnak, Hışnak çetelerinin akıbeti ne olmuşsa, ASALA terör örgütü mensuplarının akıbeti ne olmuşsa bu hain, katil terör örgütlerinin, PKK'nın, PYD'nin, YPG'nin sonu da o olacaktır.

Değerli milletvekilleri, ikinci olarak, S400'leri almamız üzerine ABD'den gelen açıklamaları, F35 projesinin askıya alınmış olduğunu bildirmelerini öncelikle, hadsiz, hukuksuz bir eylem, davranış olarak değerlendirdiğimizi belirtmek istiyorum. NATO'dan gelen açıklamaysa doğru bir açıklamadır çünkü Türkiye'nin NATO'yla ilişkisi ABD'yle ilintili değildir ya da ABD'yle olan ikili ilişkileriyle kaim ya da sona erecek de değildir. Ama devletin, Hükûmetin ve Türkiye'nin S400 konusundaki bu kararlı tutumunu bir kere daha takdir ettiğimizi belirtiyorum ve sonuna kadar gidilmesi gerektiğinin altını çiziyorum.

Tabii, bugün burada üniversite hastanelerimizin son durumuyla ilgili söz almış bulunuyorum. Üniversite hastanelerimiz gerçekten büyük meselelerle bugün boğuşmaktadırlar. Üniversite hastanelerimiz, bildiğiniz gibi, sadece tedavi hizmeti görmemekte aynı zamanda bir eğitim yuvasıdır, bir staj yuvasıdır. Dolayısıyla buraların desteklenmesi gerekir. Üniversite hastanelerimizin teşhis ve tedavi hizmetleri için yıllık olarak tıbbi malzeme, ilaç, kit, kimyasal, tıbbi cihaz ve hizmet alımları ihaleleri gerçekleştirilmekte olup yatan hastalar için de ayrıca reçete bazlı tıbbi malzeme temini yapılmaktadır. Son dönemlerde artan döviz fiyatları nedeniyle tedarikçi firmalar kabul edilemez oranlarda fiyat artışlarıyla teklif verme eğilimine girmişlerdir. Verilen teklifler Sağlık Uygulama Tebliği fiyatlarının 3-4 katını bulmaktadır, hatta bazı branşlarda daha fazla olmaktadır. Doğrudan temin alımlarında firmalar döviz artışı nedeniyle sipariş içeriği malzemeleri teslim etmemekte, yapılan ve sözleşme imzalanan ihalelerden dahi teminatlarını yakarak vazgeçtikleri söylenmektedir.

Üniversite hastaneleri yönetimleri de yılbaşında yaptıkları bütçeye mali olarak uyamamakta bu durum firma ödemelerine de olumsuz yansımaktadır. Çok iyi olmayan ödeme dengeleri daha da kötüleşmekte, firma, ödemelerinin kısıtlanması nedeniyle zincirleme olarak mal tedariklerinde de sıkıntılı bir duruma girmektedir.

Yukarıda izah ettiğim hususlar meselenin maddi boyutlarıdır, bir de sağlık boyutları vardır ki bunlar daha sıkıntılı bir hâl almıştır. Firmaların yapmış olduğu aşırı fiyat artış politikası nedeniyle veya teklif vermemeleri sonucu, başta kardiyoloji, kalp damar cerrahisi, üroloji, ortopedi, radyoloji, beyin cerrahisi, hematoloji, ameliyathane, kulak burun boğaz vesaire gibi bölümlerde çok sayıda işlem ve tedavi aksar hâl gelmiştir. Acil durumlarda müdahale edilmek üzere kullanılması gereken tıbbi sarf malzemeleri dahi temin edilemez boyuta gelmiştir.

Tabii, bu meseleler çözülemeyecek boyutta değildir, bunları çözebiliriz, devletimizin buna gücü vardır. Bunun için, bize göre yapılması gereken bazı çözüm önerilerimiz vardır. Bunlardan birincisi, SUT fiyatlarının iyileştirilmesi, artırılması; ikincisi, sağlık market uygulamasının genişletilmesi; üçüncüsü, ilaç tedarik ofislerinin kurulması; dördüncüsü, tüm borçların yeniden yapılandırılarak ödenmesi; beşincisi, Sağlık Bakanlığı hastanelerimizde olduğu gibi üniversite hastanelerimizde de götürü usulü maliye politikasının uygulamaya konulması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN –Devam edin, toparlayalım Sayın Destici.

Buyurun.

MUSTAFA DESTİCİ (Devamla) – Altıncısı, üniversite hastanelerimizin BAĞ-KUR mensupları için şu ana kadar yaptığı harcamaların ödenmesi ve bundan sonraki hizmetler için kalıcı düzenlemelerin yapılması ve üniversite hastanelerimizde çalışan, doktor, hemşire, 4/A, 4/B, 4/C gibi birtakım kategorilerdeki personelimizin ücretlerinin, birtakım sosyal yardım giderlerinin döner sermayeden değil genel bütçeden ödenmesiyle ilgili bir talep var. Ben, bunların karşılanacağını ümit ediyorum çünkü üniversite

hastanelerimizin, dediğimiz gibi, çok sayıda, 40 bine yakın yatak kapasitesi ve binlerce çalışanı olduğunu ama onun da üstünde, bir eğitim yuvası olduğunu hepimizin bilip bu konuda hassasiyet göstermemiz gerektiğini söylüyorum.

Son cümle de, terörle mücadele sırasında yaralanıp gazi sayılmayan 20 bine yakın bize göre gazimiz var. Tek cümleyle bunların durumunu özetleyip sözlerime son vermek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Destici.

MUSTAFA DESTİCİ (Devamla) – Bir baba düşünün, devleti için vurulmuş, eşine ve çocuklarına “Ben gaziyim.” diymiyor. “Çok şey istemiyoruz, bizler, çocuklarımıza bırakacağımız bir madalya, bir de öldüğümüzde ay yıldızlı al bayrağa sarılmak istiyoruz.” diyorlar. Bu talebin de karşılanacağına olan inancıyla sizleri bir kere daha saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Erzurum Kongresi’nin 100’üncü yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Erzurum Milletvekilimiz Sayın Kamil Aydın’a aittir.

Buyurun Sayın Aydın. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

3.- Erzurum Milletvekili Kamil Aydın’ın, Erzurum Kongresi’nin 100’üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekili arkadaşlar; malumunuz, yasama temsilcileri olarak, görev ve sorumluluklarımız arasında ülkemizin genel meselelerini dile getirip çözüm önerileri sunmak gibi, aynı zamanda seçtiğimiz illerin de kendine has birtakım meselelerini, özel günlerini, varsa sorunlarını dile getirip onlarla ilgili de birtakım çözümlerini yürütmeden beklemek gibi bir ulvi sorumluluğumuz da vardır.

Bu minvalde, önümüzdeki günlerde 100’üncü yılını idrak edeceğimiz 23 Temmuz Erzurum Kongresi’nin anlam ve önemine ilişkin konuşmak üzere gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygılarımla selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Sayın milletvekilleri, bundan tam yüz yıl önce yurdun her köşesi işgal edilerek milletimizin istiklal ve bağımsızlığı gasbedilmişti. Buna mukabil 19 Mayıs 1919’da yakılan bağımsızlık meşalesi ve Amasya Tamimi’yle kayıt altına alınan “Milletin bağımsızlığını ve istiklalini yine milletin azim ve kararlılığı kurtaracaktır.” akdiyle Erzurum’a taşınan millî irade, 23 Temmuz 1919 Erzurum Kongresi’yle tarihe not düşecek kararlara dönüşmüştür. Bu kongrede kayıtlara geçirilip bugün dahi millî söylem hâline dönüştürdüğümüz kararlardan ilk akla gelenler; vatanın bir bütün olup asla parçalanamayacağı ve hiçbir manda ve himayenin kabul edilemeyeceğidir.

Sayın milletvekilleri, zor bir coğrafya ve iklim şartlarını kendine kader edinen dadaşlar diyarı Erzurum, her şeye rağmen sahip olduğu jeopolitik konumuyla birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Bizans’tan Selçuklu’ya, Osmanlı’ya ve cumhuriyete geçiş sürecinde genelde Doğu Anadolu Bölgesi ve özelde ise bölgenin merkezî yerleşim noktası olan Erzurum, ağır bedeller ödemiştir. Bugün de yüksek maliyet gerektiren Erzurum’da yaşamak, başlı başına ağır bedeller ödemenin çok açık bir göstergesidir. Dolayısıyla yüksek millî, manevî, ahlaki seciyesiyle karşılaştıkları güçlükleri sorunlaştırmadan vakarlı bir davranış sergileyen sevgili hemşehrilerimin sosyal devlet vasfından dolayı Türkiye Cumhuriyeti devletinin yürütmesinden öncelikli beklentileri bulunmaktadır. Bu beklentiler arasında -daha önce grubumuz adına da bunu bir kanun teklifine dönüştürdüğümüz- gerçekten özellikle barınma noktasında yüksek maliyetli enerji kaynaklarının düşürülmesi bulunmaktadır. Bu da doğal gaz başta olmak üzere, gerçekten bölgede sekiz ay kullanılmak zorunda kalan, ısınma amaçlı kullanılan birtakım enerji maddelerinde bölgeye özel bir indirim, bölgeye özel bir güzelliğin yapılması noktasıdır.

İkinci olarak, yine, hazır sırası gelmişken... Gerçekten yarım kalan, kadük kalan birtakım projelerimiz var. Doğu Anadolu’dan kuzeye, güneye ve Orta Asya’ya açılan bir güzergâh olması hasebiyle, bölgede yarım kalmış tünellerimiz, yollarımız, barajlarımız var; bunların bir an önce ödeneklerinin tahsis edilip bir an önce bitirilmesi noktasında da büyük bir hassasiyet taşımaktayız.

Öte yandan, 2’nci bir organize sanayi inşamız var. Burada, daha önce bölgeye yönelik birtakım teşvikler öngörülmüştü, cazibe merkezleri konusunda çok güzel şeyler düşünülmüş ama uygulamaya geçilmemişti. Yine, Erzurum halkı, bu cazibe merkezlerine benzer ya da daha önce uygulanan 5084 sayılı Kanun’daki iyileştirmeyle ilgili bir adımın atılmasını beklemektedir.

Diğer ifade etmeye çalışacağım önemli bir mesele de... Bölgemiz tarım ve hayvancılık bölgesi. Erzurum halkı, her türlü zorluğa rağmen, yılda bir ürün alma gerçeğine rağmen, besilik hayvanını sekiz ay içerde tutmasına rağmen, tarım ve hayvancılıktaki girdilerin gerçekten bölgeye özgü birtakım iyiliklere kavuşması noktasında gerekli işlemlerin yapılmasını talep etmektedir.

Efendim, bu, sanki bölgesel bir ayrımcılık gibi lanse edilip algılanıyor. Hayır, böyle değil. Gelişmiş ülkelerin gelişme siyasetine baktığınız zaman bu çok net bir şekilde görülür. Bölgenin şartlarına göre birtakım kalkınma modelleri uygulanabilir, bu dünyanın her yerinde vardır.

Dolayısıyla, Erzurum başta olmak üzere, bütün bölgemizin özellikle beklentisi şudur...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Aydın.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Oradaki göçün önlenmesi adına, bölgesel dengesizliklerin yaratılmaması adına, gerçekten, oradaki nüfusu orada idame ettirme adına birtakım önlemlerin alınması noktasında taleplerimiz bulunmaktadır.

Bir diğer önemli husus ise, yine, belki Türkiye’nin geneline teşmil edilecek bir meseledir ama bölgede, özellikle müteahhitlerimizin, inşaat işiyle uğraşan arkadaşlarımızın kamu kurumları ve belediyelerden KDV alacakları ve özellikle, diğer tahsis edilen imkânların sağlanması noktasında biraz geciktirildiklerine tanıklık etmekteyiz, bunların da bir an önce tahsis edilmesi noktasında gerekli hassasiyeti bekliyoruz.

Ben, bu vesileyle haftaya kutlayacağımız, idrak edeceğimiz 23 Temmuz 1919’un, 100’üncü yılını kutladığımız Erzurum Kongresi’nin, yeniden bizdeki birliğe, dirliğe, beraberliğe vesile olmasını diler, saygılarımı sunarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök’ün, Düzce halkına geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, son derece yoğun bir telefon ve bilgi akışı çerçevesinde Düzce ve yöresinde meydana gelen sel felaketinin boyutlarının giderek büyüdüğüne dair haberler bizlere ulaşmaya devam ediyor. Bu sel felaketinde hayvanların telef olduğuna, insani boyutta da çok ciddi sıkıntılar çıktığına dair gelen bilgileri ben yürütme temsilcileriyle paylaştım. Onlar da

üzerinde gerekli bir çalışmayı zaten yürütüyorlar, daha yoğun olarak yürütecekler.

Düzce'de yaşanan sel felaketinden dolayı tüm Düzceli hemşehrilerimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Bu konuda bütün olanaklarla devletin kendilerinin yanında olacaklarına dair tarafıma ulaşan bilgiyi zaten burada söylememe gerek yok. Biz de konuyu çok dikkatli takip ediyoruz. Bu sel felaketinin çok başka üzücü sonuçlara yol açmamasını diliyor ve hepsine tekrar geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Sayın Özkoç, sizin de hemen komşu iliniz. Size de çok yoğun bilgiler geldiğini biliyorum. Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Düzce ilinde meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; çok samimi olarak söylüyorum, şu anda aldığım telefonlar biraz ürkütücü telefonlar. "İkinci kattayız. Alt kat tamamen su altında. Telefon şarjlarımız bitmek üzere. Önümüzden hayvanlar geçiyor sürüler hâlinde, görüyoruz. Hiçbir kurtarma ekibi gelemiyor, helikopter yok. Bizi kurtarın." diye telefonlar alıyorum. Elbette devletimiz gereken yapıyordu ama bu, sanıyorum, bir helikopterle, iki helikopterle çözülecek bir şey değil. Bütün dikkatlerin oraya çevrilmesi gerekiyor. Örneğin, Esmahanım köyünde yaşayan bir aile aradı, çocuk feryatları geliyordu. Bunun ciddi bir şekilde dikkate alınmasını çok önemsiyoruz. Gerçekten orada daha büyük bir felaketle karşılaşmamak için, devletimize, oraya daha büyük bir güçle yardıma gitmesi için biz Meclisten sesleniyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi sisteme giren sayın milletvekillerine söz vereceğim.

Önce, Sayın Muş -bu konuda siz de herhâlde bir açıklama yapacaksınız- buyurun.

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Düzce ilinde meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Düzce ilimizde yaşanan sel felaketiyle alakalı, devletimizin ilgili birimleri müdahalede bulunuyorlar. Az önce Cumhurbaşkanı Yardımcımızla da konuyu konuştuk. Kendileri çalışmaların koordinasyonu konusunda yeniden atılması gereken farklı adımlar neyse, onların atılmasıyla alakalı da gerekli talimatları verdi ve meseleyi yakından takip ediyor. Genel Kurula geldiği zaman da muhtemelen kendisi bu çalışmalar hakkında bilgi verecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, söz isteyen milletvekillerimizden önce söz talep eden Düzce milletvekillerimize bir söz vereyim, onlar değerlendirmelerini yapsın, ondan sonra diğer arkadaşlarımıza söz verelim. Zaten sisteme girmiştir arkadaşlarımız.

Sayın Yılmaz...

3.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce ilinde meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Maalesef, defalarca kez uyarmamıza rağmen Düzce ilimizin Akçakoca ve Cumayeri ilçelerinde çok büyük bir sel felaketiyle karşı karşıya kaldık. Özellikle Akçakoca ilçemizin merkezindeki Çivi Deresi taşıtı, Merkez Cami yanında yüzlerce aracımız suya kapıldı ve denize gitti. Bunun yanında, Esmahanım, Dilaver, Davutağa ve Uğurlu köyleri tamamen su altında kaldı. Cumayeri'nde Harmankaya, Çelikkdere, Esentepe, Kızılızüm köylerine hâlâ ulaşım sağlanamıyor. Grup yolları heyelan nedeniyle uçtu. Allah devletimize zeval vermesin, helikopterle de mahsur kalanların kurtarılması için mücadele devam ediyor ancak yollar uçtuğu için ve makinelerimiz yetersiz olduğu için, maalesef, birçok vatandaşımıza hâlâ ulaşmaya çalışıyoruz. Bu arada, 100'den fazla hayvanın telef olduğu bilgisi bize de geldi. Saat gece 2 buçuktan beri ben telefonla görüşüyorum kendileriyle, bayağı kötü bir durum var. Bir an önce afet bölgesi ilan edilmesi lazım. Bu konuda, özellikle Akçakoca ve Cumayeri'nde Hükümetimizin gerekli çalışmayı yapacağı kanaatindeyim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bir diğer Düzce Milletvekilimiz Sayın Keşir...

4.- Düzce Milletvekili Ayşe Keşir'in, Düzce ilinde meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün gece yarısından itibaren Cumayeri ve Akçakoca ilçelerimiz yoğun sel ve su baskınına maruz kalmışlardır. Beraberinde Cumayeri ilçemizin başta Dokuzdeğirmen ve İğdir köyleri olmak üzere, Akçakoca'nın Esmahanım, Uğurlu, Yeşiltepe, Dilaver köyleri sel ve su baskınına maruz kalmıştır, keza, heyelan nedeniyle de bazı köylerimize ulaşamamaktadır. Cumayeri ilçemizde mahsur kalan 8 vatandaşımız an itibarıyla kurtarılmıştır, 1'i de bizim AK PARTİ ilçe başkanımızdı. Aynı zamanda, Dilaver köyümüzde hâlâ mahsur kalan 7 vatandaşımızın kurtarılma çalışmaları devam ediyor. AFAD, Genelkurmay Başkanlığı, Türk Kızılayı, Düzce ili ve Cumayeri ilçesi itfaiyeleri ve STK'lerle yaklaşık 50 kişilik kurtarma ekibi şu an bölgede. Beraberinde 13 kurtarma aracı, 2'den 3'e çıkarılan helikopterle havadan da müdahale edilmek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Konu Genel Kurulumuzun bilgisine sunulmuştur. Bu konuda titiz bir çalışmanın yapılması gerektiği açıktır. Devletimizin tüm Düzcelilerin yanında olacağı muhakkaktır.

Sayın Kayan, buyurun.

5.- Kırklareli Milletvekili Turabi Kayan'ın, İğneada Beğendik sınır kapısının açılacağına ve Beğendik köyünün su sorununa ilişkin açıklaması

TURABI KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bulgaristan'la yapılan görüşmeler neticesinde İğneada Beğendik Kapısı açılmak üzeredir. Gümrük işlemleri için Bulgaristan ve İğneada'dan geçirilecek olan yol, Demirköy'e bağlı Beğendik köyü ile Bulgaristan'ın Rezovo yerleşim yeri arasında Rezve Deresi'ne yapılacak köprü ve alan için askerî bölgeden yer tahsisi yapılmalıdır. Bu bölge, olduğu gibi askerî alan olarak ayrılmış bir alandır. Beğendik köyünde su yok; sahil bölgesi, denizi, güneşi bol, yerli turisti bol fakat su yok.

Ayrıca, bölgede, Trakya'dan geçecek olan hızlı tren geçiş bölgelerinde menfezlerin genişliği en az 18 metre olmalıdır. Burada, özellikle tarım alanlarında kullanılan biçerdövrlerin karşılıklı geçmesi için, bu yolun bu köprüden en az 18-20 metre genişliğinde olması lazım; aksi takdirde, ikisi karşılaştığı anda büyük problem yaratılmaktadır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

6.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Erbil'de şehit düşen konsolosluk çalışanı Osman Köse'ye Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Sayın Başkan, dünyanın her yerinde milletimizin talimatlarını yerine getirmek, ülkemizin çıkarlarını korumak için özveriyle çalışan görevlilerimiz var. Barış içinde bir dünya için ve ülkemizin insanlığa mesajını hayata geçirmek için fedakârca görev ifa ederken bu uğurda lanetli saldırılara uğrayıp şehadet mertebesine erenleri hiçbir zaman unutmayacağız. Devletimizi ve milletimizi Erbil'de temsil eden başkonsolosluk personelimize yönelik düzenlenen hain saldırıyı lanetliyorum. Olayda şehit düşen başkonsolosluk çalışanı Mersinli hemşehrimiz Osman Köse kardeşimize Allah'tan rahmet, ailesine sabır, yaralılarımıza acil şifalar, milletimize başsağlığı diliyorum.

Ülkemize yönelik yapılan her türlü saldırının birlik ve beraberliğimizi daha da güçlendireceğine inanıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bu söz taleplerini karşıladıktan sonra arkadaşlarımızın Genel Kurul salonundan ayrılmamalarını rica ediyorum, önemli bir konuyu beraber değerlendireceğiz.

Sayın Kaya yerine Sayın Şahin...

Buyurun Sayın Şahin.

7.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Hatay Stadyumu'nun ve Hatayspor salonunun ne zaman bitirileceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Teşekkürler Başkanım.

Düzce halkına geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Hatayspor 2018-2019'da 1'inci Lig'de finale kalmış, final maçında penaltılarla elenerek Süper Lig'e çıkamamıştır. Hatay'da 25 bin kişi kapasiteli yeni bir stadın yapımına 2016 yılında başlanmış olup Şubat 2019 tarihinde Gençlik ve Spor Bakanı Hatay stadyumu ve Hatay spor salonunun bu yıl içerisinde tamamlanıp kullanıma açılacağını, ayrıca İskenderun'da da gençlik merkezi, semt sahaları ve butik havuz yapılacağını söylemiştir. Ancak ne yeni stadyum ne de diğer vaatler gerçekleştirilmiştir. Yaklaşık yüzde 80'i tamamlanan stadın eksik kalan dış cephe, üst çatı ve çimleme işlemleri ne zaman bitirilecektir?

Nereye harcadığınızı şiddetle saklamaya çalıştığınız paralardan biraz da spora, kültüre, çiftçiye, işçiye, memura, öğrenciye, gençliğe, emekliye aktarın. Vergi veren vatandaş, paralarının, mutluluğu ve refahı için harcanmasını istiyor.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

8.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Erbil'de şehit düşen konsolosluk çalışanı Osman Köse'ye Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün öğleden sonra Erbil Başkonsoloslüğümüzün bir görevlisi, başkonsolosluk binası dışında bulunduğu bir sırada uğradığı menfur silahlı saldırı neticesinde şehit olmuştur. Konsolosluk çalışanlarımıza yönelik düzenlenen bu menfur saldırıyı en şiddetli biçimde kınıyorum. Saldırıda şehit olan Mersinli hemşehrim Osman Köse'ye Allah'tan rahmet, acılı ailesine ve aziz milletimize başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Saldırının faillerinin süratle bulunması için Irak makamları ve yerel yetkililer nezdinde devletimizin girişimleri sürmektedir.

Pençe Harekâtı kapsamında aldığı darbelerle Kandil'de bitme noktasına gelen bölücü terör örgütünün geldiği süreçte bu gelişmeleri engellemek amacıyla düzenlediği bu tür kalleş saldırılarla bu hainler yok olmaktan kurtulamayacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

9.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Erbil'de şehit düşen konsolosluk çalışanı Osman Köse'ye Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün Erbil'de diplomatlarımıza yönelik yapılan saldırı sonucu şehit olan konsolosluk çalışanımıza Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı diliyorum.

Ayrıca bugün Düzce ilimizde meydana gelen sel felaketinden etkilenen vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Millî iradenin en yüksek düzeyde temsil edildiği Türkiye Büyük Millet Meclisi, açıldığı günden bu yana milletimizin geleceğini ilgilendiren kanun ve kararlara imza atarak ülkemizin karşı karşıya kaldığı meselelerin yegâne çözüm yeri olmuştur. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle beraber, millî iradenin önünde engel oluşturan sistem içindeki tüm vesayet mekanizmaları artık ortadan kalkmış, yasama, yürütme ve yargı organlarının görev alanlarını daha net bir şekilde belirleyerek demokrasimiz güçlendirilmiştir.

Yeni sistemin ilk milletvekilleri olarak milletimizin itimadına, teveccühüne ve desteğine layık olabilmek için gece gündüz çalışmaya devam edeceğiz. 27'nci Dönem İkinci Yasama Yılı başından itibaren yoğun bir çalışma içerisinde yapılan görüşme ve çalışmaların büyük bir olgunlukla tamamlanması gururu içerisinde, ayrıca bugün görüşeceğimiz Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk kalkınma planı olan On Birinci Kalkınma Planı'nı da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Topal...

10.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay ili Defne ve Arsuz ilçelerinde hastane olmadığına ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Buradan Sayın Sağlık Bakanına ve Sayın Cumhurbaşkanına sesleniyorum: Hatay ilimizin Defne ve Arsuz ilçesinde hastane yok.

Değerli arkadaşlar, burada defalarca dile getirdim, Hükümet bu sözü yerine getirene kadar dile getirmeye devam edeceğim. Bakınız, Defne'de 150 bin nüfus, Arsuz'da 100 bin nüfus; 250 bin nüfuslu iki ilçede hâlâ hastane yok. Bu, 21'inci yüzyılın Türkiye'si'nde kabul edilemez. Vatandaşlarımız başka ilçelere gittikleri zaman inanın yolda ölüyorlar.

Buradan bir kez daha Hükümete, Sayın Cumhurbaşkanına, Sayın Sağlık Bakanına sesleniyorum: Arsuz ve Defne'ye acilen hastane yapılması gerekiyor. Diğer AK PARTİ milletvekillerine de, Hatay milletvekillerine de bu konudaki hassasiyetlerinden dolayı teşekkür ediyorum. Acil hastane bekliyoruz Defne ve Arsuz'a.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

11.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ilinin mermer rezervleri bakımından önemli merkez olduğuna ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yer altı ve yer üstü doğal kaynaklar yönünden zengin olan Adıyaman'ımız mermer rezervleri ve üretiminde de önemli bir merkezdir. Adıyaman'da mermer sektörü son dönemlerde ciddi anlamda sıkıntılar yaşamaktadır. Mermer işletmeleri 2019'un ilk çeyreğinde yüzde 60 oranında küçülmüştür. 16 olan işletme sayısı 5'e, bin olan çalışan sayısı 100'e düşmüş durumdadır. Yatırımcı, çözüm bulunamayan sorunlar nedeniyle Adıyaman'dan çekilmeye başlamış durumdadır. Bu sektörle paralel olarak gelişen nakliye sektörü de ciddi anlamda sıkıntılar yaşamaktadır, şu anda icralarla karşı karşıya kalmış durumdadır. Buradan Adıyaman Valiliğine ve ilgili bakanlığa çağrıda bulunuyorum: Nakliyecinin ve mermercinin sesine kulak verin, çözüm bekleyen sorunları bir an evvel çözün.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

12.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın S400 hava savunma sistemiyle ilgili kararlı tutumuna ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk vatan savunması için "Biz de herkes gibi doğal olarak savunmamıza gerektiği kadar önem vermek zorundayız. Savunma sınırı yoktur, savunma yüzeyi vardır. O yüzey, bütün vatandır." demekte.

Bugün yaşadığımız S400'ler meselesi, tamamıyla, ülkenin 780 bin kilometrekaresinin tamamının savunması için atılan önemli ve ciddi bir adımdır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, S400 hava savunma sistemiyle ilgili olarak "Biz S400'leri alarak savaşa hazırlanmıyoruz, barışı ve kendi millî güvenliğimizi garanti altına almaya çalışıyoruz. S400 meselesi doğrudan egemenlik haklarımızla ilgili bir konudur ve bundan geri adım atmayaçağz." demektedir.

Sayın Cumhurbaşkanımıza bu kararlı tutumundan dolayı teşekkür ediyorum. Ülkemizin ekonomide, özellikle de savunma sanayisinde güçlü olması bir tercih değil, bir zorunluluktur. S400'ler doğrudan egemenlik haklarımızla ilgilidir. Ülke savunması için atacağımız adımlarda hiçbir ülkeden izin almayacağız, başka baskılara boyun eğmeyeceğiz diyor; saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

13.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, geleceğin güçlü Türkiye için nitelikli teknik elemanlara ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizde iyi mühendisler kadar iyi teknisyenlere; dil bilen, sektör için iyi yetişmiş kaliteli ara elemanlara da ihtiyaç duyulmaktadır. Geleceğin güçlü Türkiye için nitelikli teknik elemanlar yetiştirmek üzere Türkiye'nin en büyük savunma sanayisi şirketi olan ASELSAN ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında çok önemli bir protokole imza atılmıştır. Savunma sanayisine yetişmiş personel sağlayacak ilk teknik Anadolu lisesinin ASELSAN tarafından açılması planlanmaktadır. ASELSAN mesleki ve teknik Anadolu lisesinde elektrik-elektronik teknolojisi, makine teknolojisi alanları ile elektronik savunma sistemleri ve mekanik savunma sistemleri dalı programlarında personel yetiştirilecektir. Program sayesinde eğitim görecektir olan gençler, mühendislerimizin tasarladığı ürünlerin daha iyi imal edilmesini sağlayacaklar. Dolayısıyla millî ve yerli savunma sanayisi için tercih yapacak öğrencilerimize mesleki ve teknik eğitimi bir alternatif olarak düşünmelerini tavsiye ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

14.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emeklilikte yaşa takılanların mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Emeklilikte yaşa takılanlar, prim ve gün dolduğu hâlde yaş nedeniyle emekli olamayan, işsiz kaldığında işveren "yaşlı" diye iş vermediği, devletin genç görüp emekli etmediği için ortada kalan mağdur kesimdir. Binlerce EYT'li günlerdir sosyal medyada feryat ediyor. 8 milyona ulaşan işsizlikte, prim ve gün sayısı tamam ama sakat bir kanuna takılan EYT'linin emekli olması sağlanmalıdır. Aylık bağlama oranıyla düşen emekli maaşı ve sosyal yardım düzeyinde maaş, EYT'liye çok görülmemelidir. AKP, sorunu yok saymaktan vazgeçmelidir.

Meclis tatile giriyor, keşke girmeseydi. AKP Genel Başkanı Cumhurbaşkanına, bu soruna çözüm boyutunda yaklaşması için çağrıda bulunuyorum.

Ayrıca, taşeronda kalan ve Toplum Yararı Projesi kapsamında çalışan binlerce mağdur emekçi de bir an önce kadroya alınmalı. Emekçilerin sorunlarına AKP Hükümeti çözüm üretmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yalım...

15.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Meclis tatile girmeden af konusunun gündeme alınarak emeklilikte yaşa takılanların, polislerin, sağlık çalışanlarının ve öğretmenlerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri ve de yüce milletimiz, bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatil öncesi son çalışma günü. Biz, iktidar vekillerinden şunu istiyoruz ve de şunu talep ediyoruz: Ey iktidar milletvekili arkadaşlarımız, gelin, tatile çıkmadan, Meclis kapanmadan, yüz binlerce insanın beklediği af konusunu gündeme getirelim.

Ey iktidar vekili arkadaşlarımız, yine, yüz binlerce insanın yani emeklilikte yaşa takılanların, EYT'lilerin uğramış oldukları haksızlıkları, gelin Meclis kapanmadan gündeme alalım.

Ey iktidar vekili arkadaşlarımız, 24 Haziran seçimleri öncesi polislerimize, sağlık çalışanlarımıza, öğretmenlerimize söz verdiğiniz ama tutmadığınız 3600 gösterge yarasını gündeme getirelim Meclis kapanmadan.

Ey iktidar vekili arkadaşlarımız, ataması yapılmamış olan binlerce öğretmenimizin ve memur adayımızın atamalarını yapalım, ondan sonra tatile girelim.

BAŞKAN - Sayın Başevirgen...

16.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, On Birinci Kalkınma Planı'nın tarım sektörü için hayal kırıklığı yarattığına ilişkin açıklaması

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Meclise sunulan On Birinci Kalkınma Planı tarım sektörü için yine hayal kırıklığı yarattı. Somut hiçbir çözüme yer verilmeyen planda vadedilen hedefler, yıllardır yapılacağı iddia edilen ancak bile isteye yapılmayan tarımsal politikalar. Maalesef "Tarımı Kalkındırma Planı" adı altında belirlenmiş bu hedefler temenniden öteye geçmiyor. 2014 yılında zaten kanunlaşmış olan tarım arazilerinin miras ve satış yoluyla bölünmesini önleyecek yasa bile yeni yapılacak bir çalışmamış gibi kamuoyuna lanse ediliyor. Gözetilmesi gereken temel tarım prensiplerini yeni bir vizyon olarak sunmak vizyonsuzluğun en büyük

kanıtıdır. Somut çözüm önerilerinden uzak bu vaatlerin hiçbir anlamı yoktur. Bitkisel üretimde hangi ürünlerin üretimini, nasıl artıracaksınız? Hayvancılığı nasıl geliştirecek, ithalattan vazgeçmek için ne gibi yollar izleyeceksiniz? Beli bükülmüş çiftçiye nasıl doğrultacak, bu toprakları yeniden tarım cenneti hâline nasıl getireceksiniz? Önemli olan hedefleri yazmak değil, uygulamaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tanal...

17.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Düzce ilinde meydana gelen sel felaketinden dolayı vatandaşlara geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ve Karayollarında yardımcı işlerde çalışanların mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Düzce'de meydana gelen sel felaketinden dolayı Düzceli kardeşlerimize geçmiş olsun diyorum, yaraların bir an önce sarılmasını talep ediyorum ve bu sel felaketi nedeniyle daha fazla mağduriyetin yaşanmaması için çok acil tedbirlerin alınmasını istihham ediyorum.

Değerli Başkanım, Karayollarında yardımcı işleri yapanlar -aşçı, garson, temizlikçi, güvenlikçi, karla mücadele eden, yaz aylarında ot biçen, çöp toplayan, yollarda yama yapan, asfalt serme işi yapan- ile Karayollarında kadrolu çalışanlar aynı işi yaptıkları hâlde, yardımcı işleri yapanlar kadroya alınmamıştır. Bu mağduriyet devam etmektedir. Bu kadro mağduriyetinin bir an önce giderilmesini ve ayrıca -maaşlarını alamadıkları için bu çalışanlarımız mağdurdur- maaşlarının da bir an önce ödenmesini talep ediyorum, selam ve saygılarımı iletiyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

18.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, Amasya ilinin tarihi, turistik ve doğal güzelliklerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Dünkü hain saldırıda Rahmetirahman'a gönderdiğimiz şehitlerimizin Rabb'imizin cennetiyle, cemaliyle şerefleneceklerine inancım sonsuz. Ve yine, bu saldırıyı yapanları, bunlara destek verenleri de nefretle kınıyorum.

Amasya eşsiz doğal güzellikleri, dağları, yaylaları, Yeşilirmak havzası, sekiz bin beş yüz yıllık zengin geçmişi, sayısız tarih, kültür, sanat, uygarlık eserleriyle şehzadeler şehri; Ferhat ile Şirin'in şehri, dünyanın kabul edilen ilk coğrafyacısı Strabon'un şehri, Fatih Sultan Mehmet dönemi Osmanlı İmparatorluğu'nun tıp bilgini, cerrahi Şerefeddin Sabuncuoğlu'nun şehri; Şehzade Yıldırım Bayezid, Şehzade Çelebi Mehmet, Şehzade II. Murat, Şehzade Fatih Sultan Mehmet, Şehzade Alâaddin, Şehzade II. Bayezid, Şehzade Ahmet'in şehri. Osmanlı İmparatorluğu'nun fetret dönemi, tekrar kurulduğu Türkiye Cumhuriyeti...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

19.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, halk takviminin yeni nesillere aktarılması gerektiğine ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu topraklarda bize ait eşsiz değerler ve tecrübeler vardır. Eskilerin özellikle iklimsel değişimler, hava tahmini ve doğa hareketlerini gözlem ve yorumla belirledikleri dönemler "halk takvimi" olarak anılır. Yüzyılların deneyim ve birikimiyle bugüne ulaşan tanımların her biri bir hayat tecrübesinin mahsulüdür. Takvimlerde gördüğümüz ülker, kestane karası, kuş geçimi ve ayandon birer fırtınadır. Daha eski ajandaların kenarlarında da leyleklerin gelişi, kırlangıçların gidişi, ağaçlara su yürümesi, uzun gecelerin sonu, sıcakların kırılması, nevrüz, mihrican gibi notlar yer alır. Bu halk takvimi neredeyse şaşmaz bir kesinlik içerir. Erbain, hamsin, karakiş, en uzun ve en kısa gün ve geceler, eyyamıbahur, cemreler, zemheri, zemheri zürefası, mart dokuzu, kocakarı soğukları, öküz soğukları, pastırma yazı; bize ait bu tecrübeler kaybolmaktan kurtarılmalı ve her vesileyle yeni nesillerimize aktarılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Kabukcuoğlu...

20.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, KHK'lerle kamudan ihraç edildikten sonra beraat edenlerin dosyalarının OHAL Komisyonunda neden bekletildiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

15 Temmuz darbe girişimi sonrası darbeye ilişkisi olan pek çok suçlu yurt dışına kaçmış, işinde gücünde olan, darbe girişimiyle ilgisi olmayan yüz binlerce kişi KHK'lerle kamudan ihraç edilmiştir. Yargıya başvurarak beraat eden bu kişilerin dosyaları OHAL Komisyonunda beklemektedir. Mağdur vatandaşlarımız bize müracaat ederek neden bekledikleri sorusuna cevap beklemektedir. Konuyu görüşmek için aradığımız OHAL Komisyonu Başkanı ise görüşme talebimize cevap vermemektedir. Suçlu olanların ivedilikle cezalandırılması, suçsuz oldukları ispatlanan yüz binlerce KHK mağduru vatandaşımızın, özellikle mahkemece beraat edenlerin derhâl işine iade edilmesi ve haksız olarak uğradıkları zararların tazmin edilmesi gerekmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Karasu...

21.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu'nun duruşmasının İstanbul halkının iradesini yargılama girişimi olduğuna ilişkin açıklaması

ULAŞ KARASU (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün, şu saatlerde, Türkiye siyasi tarihine kara bir leke olarak geçecek bir yargılamayı yaşıyoruz. İstanbul İl Başkanımız Canan Kaftancıoğlu'nun duruşması İstanbul halkının iradesini yargılama girişimidir. 31 Martta yok saydıkları millî iradeden 23 Haziranda gerekli cevabı alanlar, şimdi de başka bir kumpasla 16 milyon İstanbullunun iradesini yargılamaya çalışıyor; İstanbul'u ranta açanlardan alıp halka vermek üzere yola çıkan iradeyi yargılamaya çalışıyor.

İl Başkanımızdan İstanbul'u kazanmanın hesabını sorma niyetinde olanlara sesleniyorum: Ne yaparsanız yapın, hakkı, hukuku, adaleti engelleyemezsiniz. Ne yaparsanız yapın, baharın gelişini engelleyemezsiniz. Selam olsun İstanbul'a baharı getiren tüm yol arkadaşlarıma ve İl Başkanımız Canan Kaftancıoğlu'na!

BAŞKAN – Sayın Erdem...

22.- Konya Milletvekili Orhan Erdem'in, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kıbrıs Harekâtı'nın 45'inci yılını Barış ve Özgürlük Bayramı olarak kutlayacağına ilişkin açıklaması

ORHAN ERDEM (Konya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

20 Temmuz 1974 tarihinde, baskı ve zulüm altındaki Kıbrıs Türklerinin artık yaşama hakkı kalmamış ve en sonunda mevcudiyetine de kastedilmiştir. Türkiye buna seyirci kalamazdı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin başlattığı Barış Harekâtı'yla Kıbrıs Türkleri bağımsızlığına kavuştu. Türk askeri yeni bir zafere imza attı. Bu zaferin 45'inci yılını Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti 20 Temmuz 2019 Cumartesi günü "Barış ve Özgürlük Bayramı" olarak kutlayacak.

Dünya ve Avrupa Birliği bilmelidir ki Kıbrıs'taki sorunlarda muhatap Türkiye değil bağımsız Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'dir. Türkiye garantörlük haklarıyla masada olacaktır. Hidrokarbon kaynağı araştırmalarını ve Maraş bölgesinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin attığı adımları destekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Erbaş...

23.- Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş'ın, Erbil'de şehit düşen konsolosluk çalışanı Osman Köse'ye Allah'tan rahmet dilediğine, Düzce ilinde meydana gelen sel felaketinden dolayı Düzcelilere geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve Kütahya ili Zafer Organize Sanayi Bölgesi'nin yatırımcıları beklediğine ilişkin açıklaması

AHMET ERBAŞ (Kütahya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Erbil'de dün kahpece şehit edilen elçilik görevlisi kardeşimize rahmet diliyor, yine, bugün Düzce'deki sel felaketinden dolayı da Düzceli kardeşlerimize geçmiş olsun diyorum.

Değerli arkadaşlar, Zafer Organize Sanayi Bölgesi, 6 bin dönüm arazisiyle, altyapısı Kütahya Ticaret Odası tarafından yapılmak şartıyla yatırımcıya açık hâle gelmiştir. Özellikle savunma sanayisinde iş yapacak olan büyük firmaları Zafer Organize Sanayi Bölgesi'ne bekliyoruz çünkü içinde hızlı tren ve bir havalimanımız var.

Emet ve Hisarcık'ta Etibor tesislerinde taşıma ihalesi yapılıyor. Şeffaf yapıldığına inandığımız bu ihalenin bir temizlik firmasına verilmesini anlamakta güçlük çekiyoruz. Muhammen bedelin yüzde 35 altıyla yapılan bu ihalenin tekrar gözden geçirilmesini istiyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Düzce Milletvekilimiz Sayın Fahri Çakır...

24.- Düzce Milletvekili Fahri Çakır'ın, Erbil'de şehit düşen konsolosluk çalışanı Osman Köse'ye Allah'tan rahmet dilediğine ve Düzce ilinde meydana gelen sel felaketinden dolayı Düzcelilere geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de evvela Erbil'de şehit olan Dışişleri yetkilimize rahmet diliyorum ve söylendiği gibi Düzce'mizde son on iki saatir var olan sel felaketinden dolayı hemşehrilerimize geçmiş olsun temennilerimi iletiyorum.

Akçakoca ilçemiz, Cumayeri ilçemiz ve Gölyaka ilçemiz ciddi anlamda selden zarar görmüşlerdir. Tek tesellimiz odur ki can zayıyatının olmaması bir kazanımdır ancak ciddi anlamda hayvan telef olmuş ve bunun yanında ekili dikili arazilerle alakalı ciddi zarar oluşmuştur. Devletimiz tüm imkânlarını Hükümetimiz eliyle ve yerel yönetimler eliyle selzedelere ulaştırma gayreti içerisinde ancak son elli yılın en şiddetli yağışına maruz kalmış Düzce'mizde ümit ediyoruz ki, inşallah yaraları en kısa zamanda sararız. Ben tekrar hemşehrilerime geçmiş olsun diyorum. Hükümetimiz, devletimiz iş başında. İnşallah en kısa zamanda yaralar sarılacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Erdem...

25.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, Muğla ili Köyceğiz ilçesinde çıkan yangın vesilesiyle eğitim ve bilinçlendirmenin yanı sıra caydırıcı cezaların da getirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, dün Muğla Köyceğiz'de ormanlık alanda henüz belirlenemeyen bir sebeple yangın çıkmış, rüzgârın da etkisiyle kısa sürede yayılmış ve çok değerli itfaiye çalışanlarımız tarafından söndürülmüştür. Ülkemizin yazları sıcak ve kurak geçen Akdeniz iklim kuşağında bulunması özellikle yaz aylarında orman yangınlarına karşı daha dikkatli olmayı gerektirmektedir.

Son on yıl içerisinde meydana gelen orman yangınlarının çoğunun insan kaynaklı olduğu belirtilmektedir. İnsanlarımızın bilinçsizce bahçede otlarını yakmaları, ormanlık alanda mangal yapmaları ve birçok sebepten dolayı yangınlar oluşmaktadır. Yine, terör örgütlerinin hain saldırılarının hedefinde olan ormanlarımızda bir sürü canlımız ve malımız zarar görmektedir. Yapılan en ufak bir hata kedi, köpek, kertenkele, karınca ve yaban hayvanlarının, yine, saymakla bitiremeyeceğim bir sürü masum hayvanın katledilmesine sebep olmaktadır. Bu duruma, insan odaklı çalışmanın, eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerinin yanı sıra, caydırıcı cezaların da getirilmesi gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, bugün gündemimizin yoğunluğundan dolayı 60'a göre söz taleplerini maalesef karşılayamayacağım. O yüzden, arkadaşlarımızın bu konudaki taleplerini Başkanlığımıza iletmemelerini rica ediyorum.

Şimdi gündeme geçiyoruz.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, On Birinci Kalkınma Planı'nın görüşülme usulüne ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın sunuş konuşması yapma talebini İç Tüzük'e göre karşılayamayacağına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, herkesin beni dikkatle dinlemesini rica edeceğim. Önemli bir konuyu konuşacağız; lütfen telefonlarınızı kapatın, birbirinizle sohbet etmeyi de bırakın. Birazdan görüşmelerine başlayacağımız kalkınma planıyla ilgili bir değerlendirmem olacak. Bu konuda görüşleriniz de gerekebilir. Bu çerçevedeki değerlendirmelerimizi sükûnetle bütün Meclisin dinlemesini rica ediyorum.

Sayın milletvekilleri, bilindiği gibi, dünkü birleşimde alınan kararda 103 ve 103'e 1'inci ek sıra sayısı ile bastırılan ve dağıtılan On Birinci Kalkınma Planı'nın ve Komisyon Raporu'nun kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmına alınarak bugünkü birleşimde görüşmelerinin yapılması kararlaştırılmıştı.

Birazdan başlayacağımız kalkınma planının görüşmelerinde, yürütmenin sunuş konuşması yapmasına dair talebi tarafıma ulaştırdım. Cumhurbaşkan Yardımcısı Sayın Fuat Oktay tarafından Meclis Başkanlığına verilen dilekçe, planla ilgili olarak yürütme adına sunuş konuşması yapma talebi dilekçesi elimizdedir.

Değerli milletvekilleri, kalkınma planlarının Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesine ilişkin süreç 30 Ekim 1984 tarihli ve 3067 sayılı Kalkınma Planlarının Yürürlüğe Konması ve Bütünlüğünün Korunması Hakkında Kanun hükümlerine göre yapılmaktadır. Anılan kanunun 5'inci maddesi, görüşme sürecinde, kanunda açıkça hüküm olmayan hâllerde İç Tüzük hükümlerinin uygulanacağını amirdir. 3067 sayılı Kanun bu çerçevede, gerek Komisyonunda gerekse Meclis Genel Kurulunda Cumhurbaşkan veya görevlendireceği Cumhurbaşkan Yardımcısı ya da bakan ve geri verme önergelerinde de birinci imza sahibi veya göstereceği bir diğer imza sahibine konuşma hakkı tanımaktadır. Bu, kanunda geçen metindir. Ayrıca kalkınma planlarının Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşme usulüne baktığımızda, geçmiş uygulamalarda yürütmenin sunuş konuşması yaptığı ve konuşma hakkını kullandığı görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, bu çerçevede, elimizde kalkınma planlarının nasıl görüşüleceğine dair 3067 sayılı bir Kanun bulunmakta ve ayrıca Anayasa'mız ve İç Tüzük'ümüz bulunmakta. Kalkınma planlarının görüşülmesine dair kanunda olan bu hükümler çerçevesinde 7/7/2018 tarihli ve 700 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle Anayasa'ya uyum değişiklikleri yapılmıştır ancak yapılan değişiklikler sadece "hükümet" ibarelerinin "Cumhurbaşkanı" "Cumhurbaşkanı Yardımcısı" ve "bakan" ibareleriyle değiştirilmesi kapsamında kalmıştır. Yani 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'da öngörülen yürütme ve yasamanın işleyişine ilişkin değişiklikler 3067 sayılı Kanun'a yansıtılmamıştır.

Değerli milletvekilleri, Anayasa değişikliğinden sonra özellikle bütçenin Cumhurbaşkanı tarafından sunulması ve Mecliste görüşülmesi kararlaştırıldığından, daha sonra İç Tüzük'ümüzde de bütçenin sunuşuyla ilgili bir sıkıntı yaşanması üzerine, Meclis İçtüzüğü'müz 9/10/2018 tarihinde ve 1200 sayılı Meclis Kararı'yla değiştirilmiş ve sınırlı hâllerde, Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanların hangi hâllerde konuşacaklarına, Mecliste temsil edeceklerine dair hükümler dercedilmiştir.

Bu çerçevede yapılan İç Tüzük'teki değişikliklerde, yürütmenin temsili şu hâllerde söz konusu olmaktadır: İç Tüzük'ümüzün 59'uncu maddesine göre, Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlar olağanüstü acele hâllerde gündem dışı söz isterse, Başkan bu istemi yerine getirmek durumundadır. Yani ülkemizin önemli bir olayla karşılaşması hâlinde, takdir edilecek olağanüstü durumlarda, Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlar gündem dışı söz talebinde bulunabilirler. Bu hak İç Tüzük'ün 59'uncu maddesi çerçevesinde mümkündür.

Bir diğer hâl, bütçe görüşmelerinde çıkan sıkıntı giderilmiş, bütçe sunuş konuşmasını yürütme adına Cumhurbaşkanı Yardımcısı veya bir bakanın yapması öngörülmüştür.

Bir de Anayasa'mızın 119'uncu maddesindeki hâllerde yani olağanüstü hâl talebine ilişkin bir konunun görüşülmesi sırasında Meclis Başkanının daveti üzerine Cumhurbaşkanı yardımcısı, bakanlar veya zorunlu durumlarda bakan yardımcılarının Mecliste temsili değerlendirilmiştir.

Dolayısıyla, etraflıca belirttiğim gibi, İç Tüzük'ümüzün 59'uncu maddesine göre, Cumhurbaşkanı yardımcılarının, bakanların Mecliste gündem dışı söz talepleri karşılanabilir; bütçe sunuş konuşmaları yapmaları ve bütçe zamanında Mecliste olmaları mümkündür ve Anayasa'mızın 119'uncu maddesi çerçevesinde olağanüstü hâl ilanına ilişkin bir konu görüşüldüğü zaman Meclis Başkanının daveti üzerine Genel Kurula gelip sunuş yapmaları mümkündür. İç Tüzük'ümüz, tahdidi şekilde saydığı bu maddelerin dışında yürütmenin temsiline başka kanunlarda cevaz vermemiştir. Dolayısıyla yapılan Anayasa değişikliklerinden sonra yürütmenin kimi zamanlarda temsiline gerektiği hâllerde, gerek kanunlarda ve gerek İç Tüzük'ümüzde boşluk bulunmaktadır. Bu da bunlardan biridir. Şimdi, görüşmelerine başlayacağımız kalkınma planıyla ilgili İç Tüzük'ümüzde Cumhurbaşkanı yardımcısı ya da bakanların sunuş konuşması yapmasına dair bir hüküm mevcut değildir.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bir saniye...

Yapılan İç Tüzük değişiklikleri, kalkınma planlarının görüşülmesine dair kanun ve Anayasa arasında belirli bir çelişki ortaya çıkmıştır. Bakanlar, 3067 sayılı Kalkınma Planlarının Yürürlüğe Konması ve Bütünlüğünün Korunması Hakkında Kanun çerçevesindeki o bakanlar değildir. O bakanlar, daha önceki bakanlar, Meclisten güvenoyu alan ve yürütme olarak Mecliste daha önce İç Tüzük hükümlerine göre her birleşimde bulunması gereken bakanlar Anayasa'mız artık bakanların Meclise karşı sorumlu olmadığı çerçevesinden hareketle bu düzenlemeleri yapmıştır.

Şimdi, ortada bir sorun bulunmakta. Bir yandan, kalkınma planının görüşülmesine dair kanunda Mecliste görüşmelerine imkân tanıyan Cumhurbaşkanı yardımcısı ve bakanlarla ilgili maddeler, ayrıca önergeler sırasında onların görüşünün de alınması gerekiyor, böyle bir durum kanunda var ama bu kanundaki uyum ne yazık ki İç Tüzük'ümüzde yapılmamıştır.

Değerli milletvekilleri, Meclis başkan vekilleri olarak bizler Meclis İçtüzüğü'nü uygulamakla görevliyiz. Meclis İçtüzüğü'nün dışındaki hareketlerimiz bizim Meclis İçtüzüğü'nü ihlal etmemiz anlamına gelir. Ancak ortada bir sorun olduğu da muhakkaktır. Etraflıca anlattığım çerçevede ben bir tutum belirleyeceğim ve gerekirse bu tutum konusunda -talep olursa- bir usul tartışması açacağım ve sonradan da Genel Kurulumuzun değerlendirmesini alacağım.

Öncelikle, kendi tutumumu açıklamak istiyorum: Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay'ın On Birinci Kalkınma Planı Genel Kurul görüşmelerinde sunuş konuşması yapmak için vermiş olduğu taleple ilgili olarak, az önce etraflıca anlattığım değerlendirmeler çerçevesinde, İç Tüzük Meclis Başkan Vekili olarak şahsıma Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısını Genel Kurula davet etme yetkisini vermediğinden yürütmenin temsiline mümkün olmadığını ve sunuş konuşması yapma talebinin karşılanamayacağını ifade ediyorum.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Değerli Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- İstanbul Milletvekili Mehmet Doğan Kubat'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün tutumunun Anayasa'nın 166'ncı maddesine, 3067 sayılı Kanun'a ve İç Tüzük'e aykırı olduğuna ve usul tartışması açılmasını istediğine ilişkin açıklaması

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli Başkanım, önemli bir plan görüşmesine başlayacağız inşallah. Burada bir tutum belirlediniz, kanaatimizce bu tutumunuz Anayasa'nın 166'ncı maddesiyle, 3067 sayılı Kanun'la ve bu kanunun İç Tüzük'ümüze yaptığı atıflarla ve konuya ilişkin bugüne kadar süregelen Meclis görüşme uygulamalarıyla bağdaşmamaktadır. Bu konuda, tutumunuz aleyhinde İç Tüzük'ün 63'üncü maddesine göre bir usul görüşmesi açılmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, tabii, yeni sistemle ilgili olarak ortaya çıkabilecek hukuki uyumsuzlukların hem konuşulması hem Meclis Genel Kurulunca değerlendirilmesi hem de hukuki denetimlerinin yapılması bundan sonraki durumlar için de emsal teşkil edecektir. Bu nedenle, bu tartışmaları yapacağız ve yolumuza bakmaya çalışacağız.

Meclis Başkan Vekili olarak, az önce belirlediğim ve ayrıntılarını anlattığım hususlar çerçevesinde, İç Tüzük'ün bana imkân vermediği bu çerçevede, ben, Sayın AK PARTİ temsilcisinin -zaten kendim de usul tartışmasının açılmasından yanayım- usul tartışması talebini karşılayacağım ve bu konuda konuşmak isteyen arkadaşlarımız varsa söz vereceğim.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Aleyhte Sayın Başkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Lehte Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, ben de aleyhte söz istiyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ben de lehte söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Talepleri aldım arkadaşlar.

Buyurun Sayın Türkkkan.

Süreniz üç dakika.

VII.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün On Birinci Kalkınma Planı üzerinde Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın sunuş konuşması yapma talebinin İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı konusunda

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, birdenbire, raftan inen bir dosyayla beraber öncelikle Adalet ve Kalkınma Partisinin teklifiyle ama daha sonra Milliyetçi Hareket Partisinin sonraki önerisiyle "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" diye bir sistemin içerisine girdi. Yapılan referandum sonucu da milletimiz bu sistemin Türkiye'de uygulanması konusunda irade beyan etti. Yalnız, öyle paldır küldür girdik ki buna, Meclisin İç Tüzük'ü ne yaparsanız yapın bu sisteme uymuyor; birtakım değişiklikler yaptık, uydurmaya çalıştık ama hep geriden geliyoruz. Sistem ile Tüzük çelişiyor, aslında sistem ile Türk milleti çelişiyor Tüzük de değil, farkında mısınız bilmiyorum. Sistem, Türk milletine uygun bir sistem değil çünkü dünyada bildiğimiz başkanlık sistemi değil bu, yarı başkanlık sistemi de değil, parlamenter sistem hiç değil; kendimize özgü bir sistem, o yüzden de özel bir isim taktık "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" yani izah etmekte zorlandığımız bir sistemin ismini de koyduk ama gördüğümüz şu: İçeride daha önce -dün de- tartıştık, Danışma Kurulu kararı hiçbir zaman İç Tüzük'ün aleyhinde olmaz, olmaması gerekir. O yüzden ben Sayın Başkanın bu tavrını doğru buluyorum. Bu konuda alınacak karar, Danışma Kurulu kararının burada uygulanması doğru bir karar olmaz. Burada biz bir teamül oluşturmaya çalışıyoruz ama bu teamülden önce aslında revize edilmesi gereken ne İç Tüzük ne de bizim yaptığımız çalışmalar, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi konusunda Türkiye'nin ciddi bir revizeye ihtiyacı var. Hatta ve hatta bana göre sistemin geri alınıp tekrar Türkiye'nin ihtiyacı olan parlamenter sisteme dönüş yapması gerekiyor.

Hepinize saygılar sunuyorum, sağ olun. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte olmak üzere Sayın Akçay...

Süreniz üç dakika.

Buyurun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle bu Anayasa değişikliği, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi öyle raftan filan inmedi. Türkiye'nin en az iki yüz yıllık bir yönetim, tecrübe ve birikiminden, yaşadığı pek çok tarihî ve siyasi hadiselerin bir sonucunda ileri ve daha demokratik bir merhaledir. Önce bunu ortaya koyalım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, gayet vazih bir şekilde görüşlerinizi ve düşüncelerinizi ifade ettiniz ve ortaya koydunuz. Son derece açık olmakla birlikte vardığınız kanaatlere de katılmamız mümkün değil Sayın Başkan. Çünkü bu hususta herhangi bir çelişki yok, sadece boşluk var; ayrıca sorun yok, bir mesele var. Hatta bir özdeyiş de vardır "Meseleleri sorun yapmayalım." diye.

Şimdi, Mecliste de bir meseleyi sorun yapmadan çözüp bir usul ihdas etme yoluna gideceğiz. Anayasa'nın 166'ncı maddesi ve 3067 sayılı Kanun'un -kalkınma planıyla ilgili- 5'inci maddesi ki burada da bir sorun yok, bir çelişki yok, sadece uyumlaştırılmamış bir durum var... Elbette İç Tüzük ihdasları da usul ihdasları da bu tecrübe ve birikimlerden kaynaklanan bir durumdur. İç Tüzük'ün 31'inci maddesi komisyonlara katılabilecek olanları saymış, buna göre, bütün komisyon toplantılarına Cumhurbaşkanlığı yardımcıları, bakanlar, Sayıştay ve üst düzey yöneticiler katılabilirler ve görüş bildirebilirler; sadece oylamalara katılamazlar. Ayrıca, İç Tüzük'ün 62'nci maddesi de "yürütmenin temsili" hususunu düzenlemiş. Burada, hem komisyonda hem de Genel Kurulda bütçe sunumu ve bütçeye ilişkin görüş bildirme hususu... Diğeri de İç Tüzük 62'nci madde, olağanüstü hâle ilişkin Anayasa'nın 119'uncu maddesine ilişkin bir çalışmada Meclis Başkanının daveti üzerine katılabileceği ve Sayıştay Başkanının veya yardımcılarının da bu görüşmelere katılabileceğini söylemiş. Kalkınma planı gibi önemli bir hususta ve yürütmenin getirdiği, Meclise teklif ettiği bir hususta ve yürütmenin uygulayacağı bir hususta da Genel Kurul görüşmeleri sırasında -tıpkı komisyonda olduğu gibi- temsilde büyük yarar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Bu da genel hatları itibarıyla mevcut duruma da sisteme de gayet uygun olacaktır.

Yine bu kürsüden defaatle ifade ettiğim üzere yeni Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde kuvvetler ayrılığının daha belirgin hâle gelmiş olması ve yürütmenin, Cumhurbaşkanının kanun tasarısı sunamayacak olması yürütme ile yasama arasında bir kale duvarı örüldüğü anlamına, bir iletişimsizlik, diyalogsuzluk olduğu anlamına gelmemektedir. Elbette, önümüzdeki zaman diliminde yapacağımız İç Tüzük değişikliklerinde de bu hususlar İç Tüzük'e de dercedilmek üzere yürütme-yasama ilişkileri daha formal ve kurumsal hâle getirilecektir.

Düşüncelerimi bu şekilde ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Lehte olmak üzere Sayın Akif Hamzaçebi... (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" olarak isimlendirilen, aslında gerçekte Hükümetin olmadığı bu sistemin zaman zaman uygulamada birtakım sakıncalar, sorunlar yarattığını biliyoruz. Bu da onlardan birisi.

Bir önce yaşadığımız sorun, uluslararası anlaşmalar Türkiye Büyük Millet Meclisine nasıl gelecek, Genel Kurula nasıl sunulacaktı. Anayasa değişikliğinde bu husus ihmal edilmiş. Anayasa'ya göre Cumhurbaşkanı sadece ve sadece bütçe kanun teklifini Türkiye Büyük Millet Meclisine sunmaktadır. Sonra bir mutabakatla uluslararası anlaşmaların görüşülmesine ilişkin sorun çözüldü. Şimdi ortaya çıkan bir diğer sorunu görüşüyoruz bugün.

Sanıyorum, olaya şöyle bakmak gerekiyor: Salt İç Tüzük diye bakarsak bu değerlendirme eksik kalır. Evet, İç Tüzük ana kuralımızdır ama hepsinin üzerinde "Parlamento hukuku" dediğimiz bir kavram vardır. Parlamento hukukunun kaynakları arasında Anayasa, kanunlar, İç Tüzük, Başkanlık Divanı kararları, teamüller, grup başkan vekilleri arasında varılan mutabakatlar, Meclis başkan vekillerinin imzaladığı mutabakat metinleri vardır; bunların hepsi Parlamento hukukunu oluşturur.

"Teamüller" diyoruz, örneğin, İç Tüzük'e aykırı teamüller vardır. Karar yeter sayısında işaretle oylama işleminin tereddüt hâlinde buradan yapılması yani elektronik cihazla yapılması İç Tüzük'e aykırıdır ama bu konuda, zamanında, Meclis başkan vekillerinin grup başkan vekilleriyle yapmış olduğu mutabakat çerçevesinde bir teamül geliştirilmiştir. Teamüller de Parlamento hukukunun bir parçasıdır. Sayın Meclis Başkan Vekilimizi anlıyorum; evet, doğru, Genel Kurulun takdirine sunulma ihtiyacı var bu konunun. 3067 sayılı Kanun'un 2'nci maddesi Cumhurbaşkanının, yardımcılarının veya bakanların Genel Kurula gelebileceğini söylüyor. Bu bir özel hüküm, İç Tüzük'te yok ama İç Tüzük'ten daha yukarıda bir norm var; kanun. Kanun, Parlamento hukukunun kaynaklarından birisidir. Bunu da biz teamülle burada geliştirmek zorundayız, oturtmak zorundayız. Nasıl bütçe yasası Anayasa uyarınca buraya geliyor ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı onu sunuyor ise yürütme organından gelen bir başka teklif olan kalkınma planı teklifinin de, önerisinin de burada Cumhurbaşkanı Yardımcısı tarafından savunulması, anlatılması gerekir. Sorulara cevap verecek olan da Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bizim hukukumuzda görüşülmesi özel olarak düzenlenmiş olan iki tane yasa vardır. Birisi bütçe yasası, nasıl görüşüleceği Anayasa’da belirlenmiştir, ona paralel İç Tüzük hükümleri geliştirilmiştir; ikincisi de kalkınma planlarıdır, onun görüşülmesine ilişkin bugün 3067 sayılı Yasa vardır. Onun öncesinde, 1963 yılında yürürlüğe girmiş olan 77 sayılı Uzun Vadeli Planın Yürürlüğe Konması ve Bütünlüğünün Korunması Hakkında Kanun vardır. Yani daima, kalkınma planlarının görüşülmesi özel bir yasayla düzenlenmiştir. O yasalar uyarınca da, bugün yürürlükte olan 3067 sayılı Yasa uyarınca da Cumhurbaşkanın Yardımcısının Genel Kurula gelmesinde ben şahsen bir sakınca görmüyorum. Aksi takdirde, planı Komisyonun savunması gibi garip bir durum ortaya çıkacak, bu doğru değil.

Ama sistemin her geçen gün bir sorun yaratacağını bilelim. Bunları sürekli olarak Meclisin teamüllerle aşma şansı yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Arkadaşlar, sistem iyi dizayn edilmemiştir. Bunu böyle aşalım, doğrusu budur ama sistem her gün yeni bir sorun yaratacaktır, bunu da bilginize sunuyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Hamzaçebi.

Son olarak aleyhte olmak üzere Sayın Doğan Kubat... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; açılan usul görüşmesinde Sayın Başkanımızın az önce benimsediği tutum aleyhinde görüşlerimi ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum, bu vesileyle yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım.

Değerli arkadaşlar, yürütme organının kalkınma planlarının görüşmelerinde söz hakkı olup olmayacağına ilişkin gerçekten mevzuatın yeterince açık olmamasından kaynaklı bir tereddüt hasil olabilir, bu yorum farklılığını da saygıyla karşılarız. Değerli Başkanımız hukukçu kimliğiyle bu konuda usul görüşmesi de açarak esasen meseleyi hukuki bir temele, sağlam bir hukuki temele oturtma arayışında, bu konudaki hassasiyetini de takdirle karşılıyoruz. Konuşan diğer üç değerli arkadaşımız ki Sayın Hamzaçebi -o da Başkan vekilliği tecrübesi olan, uygulamayı çok iyi bilen bir Değerli Başkan Vekilimiz olarak- az önce esasen bu planların hazırlanmasında ve uygulanmasında asli role sahip olan yürütme organını temsilen Cumhurbaşkanı veya yardımcısını veya yetki vereceği bir bakanın Genel Kurula gelip bu plan hakkında Genel Kurulda bilgi vermesi, bölümleri üzerinde konuşması ve savunmasının işin doğası gereği uygun, doğru olacağını ifade etmiştir; bu görüşe aynen katılıyoruz biz de.

Değerli milletvekilleri, kalkınma planları, biliyorsunuz Türkiye’nin ekonomik, sosyal, kültürel alanlarda bütüncül bir yaklaşımla gerçekleştireceği dönüşümleri ortaya koyan temel politika dokümanlarıdır. Kalkınma planları, Anayasa’nın 166’ncı maddesine dayanarak çıkarılan ve 1984 tarih ve 3067 sayılı özel Kanun hükümlerine göre Genel Kurulda görüşülmektedir. Bu kanunda en son 2018 Temmuz ayında 700 sayılı KHK’yle, sadece uyum amaçlı, dikkat buyurun, özünde bir değişiklik yapılmamış, Bakanlar Kurulu ve Hükûmete yapılan atıflar “Cumhurbaşkanı” veya “Cumhurbaşkanlığına” şeklinde ibare değişiklikleriyle bir uyum sağlanması amaçlanmış ancak kalkınma planlarının gerek Komisyon gerekse Genel Kuruldaki görüşme usulüne dair başkaca esaslı bir değişiklik yapılmamıştır. Bu kanunda önergelere ilişkin zaman, söz hakları, planın ne şekilde görüşüleceğine ilişkin ayrıntılar yer almış olmakla birlikte, biraz önce tereddüt doğuran hususlarda olduğu gibi, gerçekten bazı hususlarda açık bir düzenleme yoktur. Bu konuda bir boşluk vardı, bunu kabul ediyorum. Yasanın açık olmayan hükümleri yorumlanırken –hukukçu arkadaşlarımız gayet iyi bilir- bu yasanın gerekçesine, bu konuda yerleşik uygulamalara bakılarak bir yorum yapılması, buna amaçsal...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Devam edin Sayın Kubat.

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) – ...gaî bir yorumla bu şekilde boşluğun doldurulması hukukun genel ilkelerine daha uygun düşecektir.

Meclisimiz bugüne kadar -bugün 11- 10 tane plan görüşmüştür değerli arkadaşlarım. Dokuz ve Onuncu Plan görüşmelerinde -2006 Haziran ve 2013 Haziran aylarındaki tutanaklar incelendiği zaman görülecektir- bu konuda, o gün bütün siyasi parti gruplarımızın ittifakıyla Hükûmete söz hakkı hem sunuş hem de bölümler üzerinde tanınmıştır. Bu, aslında katılımcı demokrasi anlayışının da bir gereğidir. Kalkınma planlarının yürütme tarafından hazırlanması, Cumhurbaşkanlığı tezkeresi olarak Meclisimize sunulması da göz önüne alındığında, 3067 sayılı Kanun’un gerek 5 ve yine yürütme bakımından Meclis Başkanlığına atıf yapan 8’inci maddesi hükümleri birlikte değerlendirildiği zaman, Cumhurbaşkanın Yardımcısının burada -böylesine önemli, ki kanun tekliflerinin görüşmelerinde plana uygunluk denetimi de yapılır, böylesine, gerçekten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kubat.

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) – ...çok büyük bir öneme sahip bir hukuki metin olarak planlara bakmamız gerekir- bu konuda hem sunuş konuşması hem de bölümler üzerinde konuşma yapmasında bir sakınca olmadığını düşünüyoruz.

Değerli Başkanım, bu konuda sizlerin gerçekten bundan sonraki planlara da esas teşkil etmek üzere Genel Kurulun bu konuda hukuki bir yol benimsemesi noktasındaki tutumunuzu saygıyla karşılıyorum. Bu nedenle kalkınma planlarının Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulundaki görüşmelerinde tıpkı komisyonda olduğu gibi, yürütme temsilcisinin konuşma, söz hakkının varlığını kabul etmek İç Tüzük’ün 29, 30, 31, 59, 62’nci maddeleri; Anayasa’nın 166’ncı maddesi ve 3067 sayılı Kanun’un hükümleri ve Tüzük’e atıf yapan hükümlerinin bütüncül bir şekilde değerlendirilmesi neticesinde var olduğunun kabul edilmesinin demokrasi anlayışının da aynı zamanda bir gereği olduğunu düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kubat.

MEHMET DOĞAN KUBAT (Devamla) - Bu konudaki sizlerin de bizlerin de tereddütlerinin en yüksek karar organımız olan yüce Parlamento tarafından bir karara bağlanarak sağlıklı bir hukuki yol benimsenmesinin uygun olacağı kanaatiyle İç Tüzük’ümüzün 63’üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince az önce ifade ettiğiniz tutumunuzun yüce Genel Kurulun oyuna sunulmasını arz eder, yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Usul hakkında söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Lütfen, Sayın İslam, şu anda usul hakkında dört kişiye söz verebiliyoruz, daha sonra vereceğim.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sayın Başkan, burada biz Tüzük’te olmayan...

BAŞKAN – Sayın İslam...

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Lütfen tamamlamama izin verin.

BAŞKAN – Sayın İslam, rica ediyorum ama bakın, öyle usulümüz yok, izin verin, ben konuşmaya başladım, rica ediyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – İç Tüzük'e uygun değil bu.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bu değerli tartışmaları dinledik, bunlara ihtiyaç olduğu ortada, bir hukuki boşluk olduğunu bütün sayın konuşmacılar ifade etti. Bizim de, hepimizin, tüm arzumuz, ortaya çıkacak aksaklıklar ya da sorunlar karşısında kırmadan, dökmeden hepimizin bir yol haritası belirlemesi ve ileriye emsal edecek konularda mutlaka en geniş katılımın sağlanarak işler yapılması. Ben Meclis Başkan Vekili olarak hiçbir zaman keyfi davranmam, Meclis Başkan Vekili olarak beni bağlayan İç Tüzük var ama hukuki bir boşluk olduğu ortada. Bu nedenle, bu usul tartışmasını açmayı da yararlı buldum. Beni dinlediniz, diğer sayın konuşmacıları dinlediniz.

Ben, şimdi tutumumu oylarınıza sunacağım. "Tutumumu kabul edenler... Etmeyenler..." diye soracağım sizlere ve Meclis Genel Kurulunun aldığı karar çerçevesinde de bu konuda bir karara varacağız.

Şimdi, ben tekrar tutumumu hatırlatıyorum ve o çerçevede sizlerin de oyunuzu talep edeceğim.

Benim bu konuda, yürütme organının kalkınma planının sunuş talebiyle ilgili olarak yürütmenin temsili mümkün değildir İç Tüzük hükümlerine göre ve sunuş konuşması yapma talebini karşılayamayacağım yönündeki tutumumu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Sayın milletvekilleri, İç Tüzük hükümlerine göre kalkınma planının görüşmelerinde yürütmenin temsili mümkün değildir diye sunuş konuşması yapma talebi karşılanamaz tutumumuz Sayın Meclis Genel Kurulu tarafından kabul edilmemiştir.

Dolayısıyla Genel Kurulun verdiği karar gereğince birazdan başlayacağımız 103 ve 103'e 1'inci ek sıra sayılarıyla bastırılıp dağıtılan On Birinci Kalkınma Planı'nın ve Komisyon Raporu'nun görüşmelerinde yürütmenin temsiline izin vereceğim ve yürütme temsilcisinin sunuş konuşması yapma talebini karşılayacağım.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.27

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.40

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), İsmail OK (Balıkesir)

---- 0 ----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın (10/331) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'ni geri aldığına ilişkin talebinin 18/7/2019 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/40)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır. Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Erkan Akçay'ın (10/331) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin geri alındığına dair dilekçesi 18/7/2019 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır. Böylece (10/331) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi geri verilmiştir. Bilgilerinize sunulur.

Sayın milletvekilleri, Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

IX.- ÖNERİLER

A) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, 103 ve 103'e 1'inci ek sıra sayılarıyla bastırılıp dağıtılan On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) ve Komisyon Raporu'nun TBMM Genel Kurulundaki görüşmelerinde konuşmacı ve konuşma sürelerine; görüşmelerinin 18 Temmuz 2019 Perşembe günü birleşiminde tamamlanması hâlinde Genel Kurulun daha önce çalışılmasına karar verilen 19 Temmuz 2019 Cuma günü toplanmamasına ve On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) görüşmelerinin tamamlanmasından itibaren Türkiye Büyük Millet Meclisinin 1 Ekim 2019 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere tatile girmesine ilişkin önerisi

18/7/2019

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 18/7/2019 Perşembe günü yaptığı toplantıda aşağıdaki önerilerin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Mustafa Şentop
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Mehmet Muş
Adalet ve Kalkınma Partisi
Grubu Başkanvekili

Engin Özkoç
Cumhuriyet Hak Partisi
Grubu Başkanvekili

Hakkı Saruhan Oluç
Halkların Demokratik Partisi
Grubu Başkanvekili

Erkan Akçay
Milliyetçi Hareket Partisi
Grubu Başkanvekili

Lütfü Türkkan
İYİ PARTİ
Grubu Başkanvekili

Önergeler:

103 ve 103'e 1'inci ek sıra sayılarıyla bastırılıp dağıtılan On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) ve Komisyon Raporu'nun TBMM Genel Kurulundaki görüşmelerinin; planın mevcut bölümleri itibarıyla iki bölüm hâlinde yapılması, her bölüm üzerinde siyasi parti grupları ile istemi hâlinde yürütmenin ve Komisyonun konuşma sürelerinin otuzar dakika, kişisel konuşmaların her bölümünde iki konuşmacı olmak şartıyla onar dakika, ayrıca istemleri hâlinde ikinci bölüm görüşmelerinde TBMM'de grubu bulunmayan siyasi parti temsilcilerinden birer kişiye en sonunda beşer dakika şeklinde olması, siyasi parti gruplarının sürelerinin birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilmesi ve yürütmenin sunuş konuşmasının altmış dakika

olması, planın yürütmeye geri verilmesine ilişkin gerekçeli önergelerin Başkanlığa, planın bölümleri üzerindeki görüşmelerin bitimine kadar verilmesi, önergeler üzerinde Komisyon, yürütme ve önerge sahibi tarafından yapılacak olan konuşmaların beşer dakika olması, On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) TBMM Genel Kurulundaki görüşmelerinin 18 Temmuz 2019 Perşembe günü birleşiminde tamamlanması hâlinde Genel Kurulun daha önce çalışılmasına karar verilen 19 Temmuz 2019 Cuma günü toplanmaması ve On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) görüşmelerinin tamamlanmasından itibaren Türkiye Büyük Millet Meclisinin 1 Ekim 2019 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere tatil girmesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Danışma Kurulunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.44

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 12.56

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), İsmail OK (Balıkesir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmına geçiyoruz.

Bu kısımda yer alan, On Birinci Kalkınma Planı'nın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Sunulduğuna Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Komisyonlardan Gelen Diğer İşler

1.- On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Sunulduğuna Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (3/777) (S.Sayı: 103 ve 103'e 1'inci Ek) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Yürütme temsilcisi? Yerinde.

Komisyon Raporu 103 ve 103'e 1'inci ek sıra sayılarıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Görüşmeler, az önce kabul edilen Danışma Kurulu önerisine ve 3067 sayılı Kalkınma Planlarının Yürürlüğe Konması ve Bütünlüğünün Korunması Hakkında Kanun'un 2'nci maddesi hükümlerine göre, planın tümü üzerinde planın mevcut bölümleri itibarıyla iki bölüm hâlinde yapılacaktır.

Bu görüşmelerde yürütmenin sunuş konuşması altmış dakika olup bölüm üzerinde konuşma süreleri siyasi parti gruplarıyla istemi hâlinde yürütme ve Komisyon için otuzar dakika, şahıslar için onar dakikadır. Siyasi parti gruplarının süreleri birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir. Ayrıca, ikinci bölümün sonunda Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunmayan siyasi parti temsilcilerinden birer milletvekiline istemleri hâlinde beşer dakikayla söz verilecektir.

Planın Cumhurbaşkanlığına geri verilmesine dair gerekçeli önergeler, planın bölümleri üzerindeki görüşmelerin bitimine kadar Başkanlığa verilebilir. Planın bölümleri üzerindeki görüşmeler tamamlandıktan sonra önerge kabul edilmeyecektir.

Şimdi, planın sunuş konuşmasına geçtik. Ben Sayın Oktay'ı kürsüye davet etmeden önce, az önce Düzce'de meydana gelen sel felaketiyle ilgili kendisi de birtakım girişimlerde bulundu, bu konuda bir söz talebi var.

Sayın Oktay, buyurun lütfen.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın, Düzce ili genelinde yaşanan sel felaketinden dolayı mağdur olan vatandaşlara geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve arama kurtarma personelinin bölgeye sevk edildiğine ilişkin açıklaması

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Düzce ili genelinde dün başlayan yağışlar sebebiyle Akçakoca ve Cumayeri ilçelerinde ve bağlı köylerde sel, su baskını ve heyelanlar meydana gelmiştir hepinizin malumu olduğu üzere.

İl genelinde valiliğimiz başkanlığında ve yine il AFAD müdürlüğü eş güdümünde yürütülmekte olan çalışmalar için Genelkurmay Başkanlığından ve Jandarma Genel Komutanlığından 4 adet hava aracı yani helikopter ve yine diğer il AFAD ekipleri -bölgelerden, diğer illerden- ve yine Jandarma Genel Komutanlığından arama kurtarma personelleri bölgeye sevk edilmiştir.

Yürütülmekte olan çalışmalar çerçevesinde şu ana kadar toplamda 51 vatandaşımız tahliye edilmiştir, tüm vatandaşlarımızın tahliye işlemleri tamamlanmıştır.

Yine bölgede köy yollarının açılması amacıyla, özellikle İğdır, Dokuzdeğirmen, Esmahanım, Yeşiltepe ve Dilaver gibi yerlerde yol temizleme çalışmalarına, yol açma çalışmalarına valilik ve belediye ekiplerimizce birlikte devam edilmektedir. İş makineleri bölgeye sevk edilmiştir. Can kaybı olmaması en büyük tesellimizdir. Tüm çalışmaları yakinen takip ediyoruz. Hasar tespit çalışmaları yine valiliğimizin öncülüğünde devam etmekte. Gerek mahsur kalmış olan, sonradan kurtarılmış olan, gerekse bu afetten zarar gören vatandaşlarımıza her türlü yardımı sağlamak üzere de çalışmalarımız çok sıkı şekilde devam etmekte.

Ben bu vesileyle sel felaketinde mağdur olan tüm vatandaşlarımıza bir kez daha geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Başkanım, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız da buradayken...

Akçakoca ilçemizde esnafımız çok büyük bir mağduriyet yaşamaktadır Sayın Yardımcım. O yüzden kendilerine KOSGEB'den özellikle afet yardım kredisinin tahsis edilmesini istiyoruz. 50'nin üzerinde araç bertaraf olmuştur bu selde, onların da zararlarının karşılanmasını talep ediyoruz. 50 milyon TL'nin üzerinde hasar gerçekleştiği tahmin edilmektedir şu anda sadece Akçakoca merkezde -yollar hariç- onun için de bir pozitif ayrımcılık bekliyoruz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, özür dilerim.

Ben Düzce'nin Cumhuriyet Halk Partisi sorumlu Milletvekiliyim. Bizim mümkünse Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısından istirhamımız şu: Düzce'de doğal afet ilan edilmesini istiyoruz, o bölgede. En azından, afet ilan edildiği zaman pozitif ayrımcılık da yaratılmış olacak ki vatandaşımızın yaşantısı kolaylaşır. Bunu kendilerinden istirham ediyoruz.

(x) 103 ve 103'e 1'inci Ek S. Sayılı Basmayazılar Tutanağa eklidir.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanal, sizin de duyarlılığınızı biliyorum.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Komisyonlardan Gelen Diğer İşler (Devam)

1.- On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Sunulduğuna Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (3/777) (S.Sayı: 103 ve 103'e 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi planın sunuş konuşmasını yapmak üzere yürütme adına Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay'a söz veriyorum.

Buyurun Sayın Oktay. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz altmış dakika.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarımız Cumhurbaşkanlığı Yardımcısını dinlemeye niye gelmiyorlar?

BAŞKAN - Sayın Tanal, herkes kendi durumunu kendi takdir eder.

Buyurun Sayın Oktay.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekillerimiz; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin kalkınma sürecinin yeni bir aşamasında ülkemizi daha ileriye taşıyacak atılımın başlangıcını oluşturacak On Birinci Kalkınma Planı görüşmelerinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun siz değerli üyeleriyle bir arada olmaktan mutluluk duyuyorum.

Özellikle usul tartışmaları esnasında gündeme gelen Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, toplumda tüm paydaşların yıllarca tartıştığı, gerek Türkiye Büyük Millet Meclisi ve gerekse halkımız tarafından kabul görmüş, onaylanmış bir sistemdir. Bu sistemle milletin yüzde 50'den fazla temsil edilir hâle gelmesi, yürütmeye çok ciddi bir demokratik temsil sağlamıştır. Yasama, yürütme ve yargı erklerinin ayrılığı ilkesine dayanan yeni sisteme ilişkin uyum süreçlerinin bir an önce tamamlanması en büyük arzumuzdur.

Sözlerimin başında, dün gerçekleşen menfur saldırıda hayatını kaybeden Dışişleri Bakanlığı personelimizi, hain terör örgütü PKK tarafından şehit edilen Mehmetçiklerimiz ile masum yavrularımızı rahmetle anıyorum, ailelerine Allah'tan sabır diliyorum, milletimizin başı sağ olsun. Bu vesileyle tüm şehitlerimizi tekrar rahmetle anıyor, gazilerimize hayırlı ve uzun ömürler diliyorum. Yüce Meclisimizin önünde bir kez daha vurgulamak isterim ki terörle mücadele her zamankinden daha kararlılıkla ve dirayetle sürdürülecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde 1963 yılında uygulamaya konulan Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'yla başlayan planlı kalkınma süreci, dünyada ve ülkemizde değişen şartlar ve yaşanan dönüşümlere bağlı olarak her dönem yaklaşım, yöntem ve perspektif değişikliklerini içererek günün şartlarını ve daha iyi bir gelecek vizyonunu yakalamayı sağlamıştır. Planlı kalkınma anlayışı, yön gösterici özelliğiyle ortak hedeflere yürümeyi sağlayarak milletimizi ve tüm kurumlarıyla devletimizi daha yüksek hedeflere ulaşmaya teşvik eden bir rol üstlenmiştir.

On Birinci Kalkınma Planı 9-15-16 Temmuz 2019 tarihlerinde yapılan görüşmeler sonucunda Plan ve Bütçe Komisyonumuzun onayının ardından Yüce Meclisimizde Genel Kurulun onayına sunulmuş bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kalkınma planları Cumhurbaşkanlığı yıllık programlarına, orta vadeli programlara, orta vadeli mali planlara ve bütçeye yön veren temel politika dokümanıdır. Kalkınma planları geleneksel olarak haziran ve temmuz aylarında Meclisimizde görüşülerek kabul edilmektedir. Bunun nedeni, planların söz konusu programlara ve bütçelere yön vermesi ve yaz döneminde başlayan bütçe sürecine girdi sağlamasıdır. Bu sebeple On Birinci Kalkınma Planı'mızın da yine Meclisimiz tatile girmeden kabul edilerek bu yılki program ve bütçe sürecine yön vermesini amaçlıyoruz.

On Birinci Kalkınma Planı çalışmaları 2016 yılında başlamış ve 2018 Nisan ayında plan taslağı hazırlanmıştır. Bununla birlikte, 24 Haziran 2018 tarihinde erken genel seçim yapılmasına yönelik kararın alınmasıyla birlikte Mecliste görüşülmesi mümkün olmamıştır. Seçim sonrasında yeni hükümet sisteminde geçişle kamuda bazı kurumların teşkilatlanmasında birtakım değişikliklere gidilmiştir. Bu değişikliklerin tamamlanmasıyla birlikte kalkınma planı için yapılan hazırlıklar, aradan geçen süre de göz önüne alınarak güncellenmiş ve 2020 yılı bütçe sürecine de yön göstermesi için Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. Kalkınma planları kamu için emredici, özel sektör için de yön verici rol üstlenmektedir. Buna bağlı olarak kalkınma planının sadece kamu kurumları tarafından uygulamaya konması ve bütçe sürecine girdi sağlanması değil, aynı zamanda özel sektör başta olmak üzere toplumumuzun tüm kesimleri tarafınca benimsenmesi önem arz etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ hükümetleri döneminde yıllık ortalama yüzde 5,5'lik büyüme oranıyla kişi başına düşen millî gelir 2002 yılındaki 3.500 dolar seviyelerinden 9.600 dolar seviyelerine yükselmiştir. Bu dönemde kayıt dışı istihdam yüzde 50'lerden yüzde 35'lerin altına indirilmiş ve toplamda 10 milyon istihdam artışı sağlanmıştır. Fazlasıyla önemseydiğimiz ve ısrarcı politika ve teşviklerle desteklediğimiz kadınların iş gücüne katılımında 2004 yılından bu yana yaklaşık 10 puanı aşkın bir artış yakalanmıştır. Ülkemizin ihracata bakışının değiştiği bu dönemde yüksek hedefler ve aktif politikalarla 36 milyar dolar seviyelerindeki ihracat 168 milyar dolara ulaşmış, benzer şekilde hizmet ihracatımızda başı çeken turizm sektöründe atılım yapılarak 12,4 milyar dolar olan turizm gelirlerinin yaklaşık 30 milyar dolara yükselmesi sağlanmıştır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde gerçekleşen kişi başına düşen millî gelir ve istihdamdaki artış ile ihracatta yakaladığımız ivme gibi gelişmeler, etkili mali disiplin perspektifi ve uygulamaya konulan güçlü politikalarla gerçekleştirilmiş yüzde 11,3 olan bütçe açığı yüzde 2'lere, yüzde 72,1 olan Avrupa Birliği tanımlı nominal borç stoku ise yaklaşık yüzde 30 seviyesine düşürülmüştür.

Kalkınma planı gibi orta, uzun vadeli hedefleri içeren politika dokümanları ekonominin, ülkenin, insanın, insan kaynağı potansiyelinin yanı sıra bölgesel ve küresel gelişmeler çerçevesinde oluşturulmaktadır. Belli başlı politikalarla bu potansiyelin üzerine nasıl çıkılacağı belirli varsayımlar altında ortaya konulmaktadır. Bu nedenle, geçmişe yönelik değerlendirmeleri öncelikle hedeflerin konulduğu o günün şartlarında ele alarak yapmak daha sağlıklı olacaktır.

Bu bağlamda, hepinizin bildiği üzere, Onuncu Kalkınma Planı'nın hazırlandığı dönemde küresel ekonomiyle ilgili geleceğe yönelik beklentiler olumluysa ancak plan döneminde hem küresel hem de ulusal düzeyde yaşanan çeşitli gelişmeler özellikle belirsizlikleri artırmış ve küresel ekonomi beklenenin altında bir performans sergilemiştir. Bu şartlar altında planın makroekonomik tahminlerindeki varsayımlarda ciddi farklılıklar oluşmuş ve planda yer alan bazı hedeflerde sapma meydana gelmiştir.

Bu sapsalara rağmen, Onuncu Kalkınma Planı'nda öngördüğümüz büyüme oranını yüzde 90 ölçüde yakaladık. Kalkınma planında yüzde 5,5 olarak öngörülen yıllık ortalama büyümeye yüzde 4,9'luk bir performans gösterilerek oldukça

yaklaşmıştır. Ancak, planın açıklanması esnasında ve hemen sonrasında yaşanan 17-25 Aralık yargıda darbe girişimi, Gezi olayları, çeşitli terör odaklarının gerçekleştirdiği eylemler ve nihayetinde 15 Temmuz FETÖ hain darbe girişimi Onuncu Kalkınma Planı hedeflerini olumsuz yönde etkilemiştir.

Ülkemizi istikrarsızlaştırma çabalarının yanı sıra, Orta Doğu'da süregelen istikrarsızlık, Suriye meselesi, FED kararları ve hız kazanan küresel korumacı ticaret politikaları neticesinde plan hedefleri kur, sermaye hareketleri, finansman ve beklentiler gibi pek çok açıdan negatif etkilenmiştir.

Onuncu Kalkınma Planı'nda yer alan cari millî gelir ve kişi başı gelir gibi döviz cinsinden hedeflerin tutmamasının temel nedeni de budur. Bölgesel gelişmeler aynı zamanda turizm gelirlerinin de Onuncu Kalkınma Planı için öngörülenin altında kalmasının nedenlerinden olmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iç ve dış gelişmelerin etkisiyle değişimin en hızlı bir biçimde görüldüğü alanların başında ticaret gelmektedir. Ülkemizin yurt dışı ticaret kapasitesi orta uzun dönemde Türk lirasının rekabetçi seviyesinden ziyade, ticaret ortaklarımızın talebine daha fazla duyarlıdır. 2023 hedefleri kapsamında, ihracat hedefinin belirlenmesinde öncelikli önemli ticaret ortağımız avro bölgesi ile yeni ticaret alanları potansiyeliyle dünya ticareti ve ekonomik büyüme tahminleri hesaba katılmıştır. 2023 yılı için ihracat hedefinin çalışıldığı ilk dönemlerde, 2011 yılında dünya ihracat hacminin artış tahmini yüzde 7,1 seviyesinde bulunmaktaydı. 2013 yılında, Onuncu Kalkınma Planı hazırlanırken ise yüzde 6,5'e gerilemiştir. 2014-2018 yılı dünya ihracat artışı bu beklentilerin çok gerisinde, yüzde 3,6 olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında ihracatımız 152,5 milyar dolar seviyesindeyken yıllık ihracat artışları çift haneli rakamlardaydı ancak 2013'ten itibaren ihracat artışımız yavaşlamış bulunmakta. Burada temel belirleyici faktör, dış ticaret ortaklarımızdaki talep zayıflığı olmuştur. İhracatta hedefin altında kalınmasında, zayıf seyreden küresel talep sonucunda ihracat fiyatlarında yaşanan gerileme de etkili olmuştur. İhracat fiyatları artışı Onuncu Kalkınma Planı döneminde yıllık ortalama yüzde 2,2 olarak varsayılmıştır. Talep zayıflığının yanı sıra, ticarete korumacı yaklaşımların yaygınlaşarak serbest ticareti sekteye uğratması küresel yatırım ve ücret artışlarındaki zayıf görünüm ve gelir eşitsizliğindeki artış da uluslararası iktisadi faaliyetler üzerinde baskı oluşmasına sebep olmuştur. Bütün bu gelişmeler sonucunda, gelecek dönem için ihracat artışlarının iyi seyretmesi beklense de baz yılındaki ihracatın geçmiş tahminlerin altında kalması ve gelecek dönem küresel ekonomideki belirsizliklerin yüksek seyretmesi nedeniyle 2023 ihracat hedefi de aşağı çekilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; döviz kuru sadece makroekonomik faktörlerden değil, iç ve dış siyasi olayların tetiklediği arz talep şoklarından da kolayca etkilenebilmektedir. Dalgalı kur rejiminin uygulandığı ülkelerde döviz kurunu her zaman tahmin etmek mümkün olmamakta. Dolayısıyla üst politika dokümanları için yapılan makroekonomik tahminlerde döviz kurunun değeri geçmiş ve gelecekteki belirli eğilimlere ve kabullere göre belirlenmektedir. Planın açıklanmasından sonra yaşanan, yukarıda bahsettiğim iç ve dış gelişmeler Onuncu Kalkınma Planı'nda yer alan döviz cinsinden hedeflerin tutmamasına da neden olmuştur. Büyüme hedefi açısından Onuncu Kalkınma Planı'nda iyi bir performans gösterilse de döviz kurunu kaynaklı gelişmeler 2018 yılı gerçekleşmesinin plan hedeflerinin altında kalmasına neden olmuştur. Bu nedenle, On Birinci Kalkınma Planı'nda dönem sonu itibarıyla kişi başına gelir aşağı yönlü revize edilmiştir. Bu yönüyle plandaki hedeflerimiz hem gerçekçi hem de geliştirme ve dönüştürme iddiasını içeren güçlü hedeflerdir.

Bütün bu gelişmelere rağmen Hükümet olarak uzun vadeli hedefimiz, hedeflerimiz değişmemiştir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde daha çok üreten, gelirini daha adil paylaşan, daha müreffeh bir Türkiye vizyonuyla 2023 ruhunu taşıyan, uzun vadeli hedeflerimizi koruyor ve onlara ulaşmak için bütün enerjimizle çalışmaya devam ediyoruz; geri adım atmış değiliz, asla da geri adım atacak değiliz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Plan ve Bütçe Komisyonunda da ifade ettiğimiz üzere, On Birinci Kalkınma Planı bakanlıklarımız başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra toplumumuzun tüm kesimlerinden çok sayıda temsilcinin katkılarıyla, katılımcı bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Kalkınma planlarında katılımcılığı öncelikli bir yaklaşım olarak benimsiyor, toplumumuzun tüm kesimlerinin temsilcilerinin vatandaşlarımızın talep ve ihtiyaçlarını göz önüne alarak planlama çalışmalarımızı tamamlıyoruz. Bu süreçte başta bakanlıklarımız olmak üzere özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve akademi dünyasından 3.500'ü aşkın temsilcinin katkı verdiği 75 adet özel ihtisas komisyonu ve çalışma grubu oluşturulmuştur. Tüm illerimizde toplam 267 toplantı ve çalıştay ile yerel düzeyde yaklaşık 12 bin kişinin katkısı internet üzerinden gerçekleştirilen vatandaş anketi yoluyla da 19 bin kişiyi aşkın vatandaşımızın fikir ve önerileri kalkınma planına yansıtılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kalkınma planları uzun vadeli, ufku olan ve orta vadeyi hedefleyen belgelerdir. Bu kapsamda, odağında rekabetçi üretim ve verimlilik olan On Birinci Kalkınma Planı'nda hedeflerin iddialı ve aynı zamanda gerçekçi olabilmesini teminen başta odaklanılan öncelikle sektörler, yatay alanlar ve öncelikli gelişme alanları olmak üzere kalkınma planında ortaya konulan politikalarla yapılacak sıçrama on beş yıllık bir perspektifle ortaya konulmuştur. Bu kapsamda, hukukun üstünlüğü, demokrasi, temel hak ve hürriyetlerin güçlendirilmesi, hukuk devleti, demokratikleşme ve iyi yönetim anlayışının pekiştirilmesi ve kurumsallaştırılması, uluslararası iş birliklerinin ve stratejik ortaklıkların güçlendirilmesi ve Avrupa Birliği üyelik hedefinin sürdürülmesi, ekonomide istikrar ve sürdürülebilirlik; verimlilik temelli, sanayi ağırlıklı, ihracata dayalı nitelikli büyüme; aktif sanayi politikaları, imalat sanayisinde yapısal dönüşüm sektörel odaklılık; tarım, turizm ve savunma sanayisinin öncelikli gelişme alanı olması, beşeri ve sosyal yapının her bakımdan güçlendirilmesi, daha yeşil bir Türkiye ve medeniyet temelli şehirleşme, uluslararası ve çok taraflı kalkınma iş birliklerinin güçlendirilmesi on beş yıllık perspektifin temellerini oluşturmaktadır. Planın büyüme modeli, 2033 yılına kadar sürecek on beş yıl boyunca nüfus projeksiyonları, yatırım ve üretim kapasitesi ile dış ticarete yönelik analizler çerçevesinde oluşturulmuş ve bunun sonucunda tarım, sanayi ve hizmet sektörlerinde katma değere katkının artarak sürdüğü, bununla birlikte bu katma değer artışları içerisinde sanayinin payının arttığı yapısal bir dönüşüm öngörülmüş ve bu dönüşümün kalkınma planı döneminde ulaşılabilecek beş yıllık somut hedefleri belirlenmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; daha fazla değer üreten, daha fazla, daha adil paylaşan, daha güçlü ve müreffeh Türkiye vizyonuyla 2019-2023 dönemini kapsayan On Birinci Kalkınma Planı döneminde Türkiye'nin, yüksek gelir grubu ülkeler ile en yüksek insani gelişmişlik seviyesindeki ülkeler arasına girmesini amaçlıyoruz. Kalkınma planı, bu vizyona hizmet edecek şekilde istikrarlı ve güçlü ekonomi, rekabetçi üretim ve verimlilik, nitelikli insan ve güçlü toplum, yaşanabilir şehirler ve sürdürülebilir çevre ile hukuk devleti, demokratikleşme ve iyi yönetim olmak üzere beş temel gelişme ekseninden oluşmaktadır. Planın istikrarlı ve güçlü ekonomi ekseni altında, ekonomiye odaklı ilk ekseni altında güçlü ekonomi politikalarının uygulandığı, ekonomi yönetiminde politika koordinasyonunun daha etkin bir biçimde sağlandığı, iş ve yatırım ortamının daha da geliştirilerek piyasa aksaklıklarının giderildiği ve tam rekabetçi serbest piyasanın gelişiminin desteklendiği ortamın oluşturulması hedeflenmektedir.

Planın üretime odaklanan rekabetçi üretim ve verimlilik ekseni altında sanayi, tarım ve hizmetler sektörlerinin her birinde yapısal dönüşüm hedeflenmekte; verimlilik artışını sürekli kılacak teknolojik yenilenmenin sağlanması, imalat sanayisinde sektörel önceliklendirme yaklaşımıyla katma değeri yüksek üretim potansiyelinin hızlı bir biçimde artırılması benimsenmektedir.

Nitelikli insan ve güçlü toplum ekseni altında beşerî sermayenin güçlendirilmesi, kapsayıcı büyüme yaklaşımının belirgin bir biçimde hayata geçirilmesi ve refahın toplumun tüm kesimlerine yaygınlaştırılması amacıyla uygulanacak politikalar ele

alınmaktadır.

Makroekonomik üretim ve sosyal boyutlarının yanı sıra, planın mekânsal boyutunun öne çıktığı yaşanabilir şehirler ve sürdürülebilir çevre ekseninde çevrenin korunması, şehirlerde ve kırsal kesimde yaşam kalitesinin iyileştirilmesi, bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılmasına yönelik hedef ve politikalar oluşturulmuştur.

Adil, demokratik ve katılımcı bir yönetim anlayışıyla kamu yönetiminde katılımcılık, şeffaflık ve hesap verilebilirliğin artırıldığı, hukuk devleti ve demokratikleşme ilkelerinin devleti oluşturan tüm kurumlarda güçlü bir şekilde hayat bulduğu hukuk devleti, demokratikleşme ve iyi yönetim ekseninde ekonomik ve sosyal gelişmenin taşıyıcı sütunları ortaya konulmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kalkınma Planı dönemi sonunda kişi başına gelir 12.484 dolara ulaşmasını hedefliyoruz. Aynı zamanda, satın alma gücü paritesi cinsinden kişi başına millî gelirin ise 37 bin dolara aşmasını ve 4,3 milyon yeni istihdamla işsizlik oranının plan dönemi sonunda yüzde 9,9'a gerilemesini öngörmekteyiz.

2019-2023 döneminde dünya büyümesinin yüzde 3,6 olması beklenirken gelişmiş ekonomilerin yüzde 1,7 ve gelişmekte olan ekonomilerin ise yüzde 4,7 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir. Türkiye'nin aynı dönemde yüzde 4,3 oranında büyümesi hedeflenmekte ancak plan döneminin ilk yıllarında, Türkiye'de dengelenme sürecinin devam etmesi, takip eden dönemde ise ekonomimizin ivmelenerek yüksek ve sürdürülebilir büyüme oranlarına erişmesi planlanmaktadır. Gelişmekte olan ekonomilerde yüzde 4,8 olarak öngörülen 2020-2023 dönemi yıllık ortalama büyüme oranının Türkiye'de yüzde 5'in üzerinde gerçekleşmesi ve Türkiye'nin, bu dönemde, gelişmekte olan ekonomilerin üzerinde büyüme performansı sergilemesi öngörülmekte ve hedeflenmektedir.

Ülkemizin bu büyüme performansı ile gelişmiş ülkelere olan refah düzeyindeki yakınsaması da hızlanarak devam edecektir. 2018 yılında satın alma gücü paritesi cinsinden kişi başına düşen millî gelirin Avrupa Birliği 28'e yakınsama seviyesi yüzde 64,6 iken OECD ülkelerine ve Amerika'ya yakınsama seviyesi sırasıyla yüzde 60,8 ve yüzde 45,1 düzeyindedir. On Birinci Kalkınma Planı hedefleriyle uyumlu olarak, 2023 yılına kadar ortalama 4,3 büyüyerek satın alma gücü paritesi cinsinden kişi başına millî gelirin yaklaşık 5-6 puan artarak AB 28'in yüzde 69,5'ine, OECD'nin yüzde 64,4'üne, Amerika Birleşik Devletleri'nin ise yüzde 51,1'ine ulaşacağı tahmin edilmektedir. Sonuç olarak, Türkiye'nin gelişmiş ülkeler gelir seviyesine yakınsama süreci güçlü bir şekilde devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; plan dönemi boyunca para ve maliye politikaları koordineli bir biçimde yürütülmeye devam edilecek, kamu mali disiplini kararlılıkla korunacaktır. Maliye politikası büyümeye destek verecek şekilde esnek bir biçimde hayata geçirilecektir. Dalgalı döviz kuru rejimi kapsamında fiyat istikrarını ve finansal istikrarı esas alan politika çerçevesinde sürdürülerek enflasyonun yüzde 5 hedefine kademeli bir şekilde yakınsaması sağlanacaktır. Bu kapsamda belirlenen hedeflere yönelik para politikasının tüm araçlarının kararlılıkla kullanılmasına devam edilecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; On Birinci Kalkınma Planı'nın üretim ve verimlilik odağı çerçevesinde ülkemizin teknolojiye dışa bağımlılığının azaltılması ve buna bağlı olarak imalat sanayisinde yapısal dönüşümü sağlayabilmek için sektörel önceliklendirme yaklaşımını ortaya koyduk. Bu çerçevede, imalat sanayisindeki tüm sektörlerin ticaret, üretim, katma değer, istihdam, teknoloji düzeylerini karşılaştıran ve sektörler arası ileri ve geri bağlantılarının analizini yapan çalışmalarla ülkemize orta ve uzun vadede rekabet gücü kazandırarak daha hızlı bir büyümeye yöneltecek sektörleri belirledik. Üretim yapısında rekabet gücü ve verimlilik artışlarına dayalı dönüşümle plan dönemi sonunda imalat sanayisi ihracatını 158,8 milyar dolardan 210 milyar dolara çıkarmayı, yüksek teknoloji sektörlerin ihracatımız içerisindeki payını yüzde 3,5'ten yüzde 5,5'e çıkarmayı, orta yüksek teknoloji sektörlerin ihracatımız içerisindeki payını ise yüzde 36,4'ten yüzde 44,2'ye çıkarmayı hedefliyoruz. Sanayileşme sürecimizin güçlü bir finansal yapıyla desteklenmesini teminen KOSGEB desteklerinin imalat sanayisi içerisindeki payının yüzde 48'den yüzde 75'e, Türk Eximbank desteklerinin ihracat oranını da yüzde 26'dan yüzde 29'a çıkaracağız. Benzer şekilde, kalkınma yatırım bankacılığı kredi hacmini yüzde 8,1'den yüzde 12'ye çıkaracak şekilde kaynak sağlayacağız. Sanayileşmenin hızlandırılması amacıyla belirlemiş olduğumuz öncelikli sektörlerin imalat sanayisi içerisindeki payını da yüzde 35'ten yüzde 43,4'e çıkarmayı hedeflemekteyiz.

Kalkınma planı döneminde Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı'nı ülkemizin ihtiyaçları doğrultusunda ve kaynakları çerçevesinde öncelikli sektörlerde belirlenecek ürünlerde entegre bir biçimde hayata geçirerek sektörler önceliklendirmeye dayalı daha hızlı bir ekonomik büyüme politikasına ulaşmayı sağlayacağız.

On Birinci Kalkınma Planı'nda öngördüğümüz şekliyle yerli üretimin ve teknolojik kabiliyetlerin geliştirilmesi amacıyla bağlayıcı ve yönlendirici karar almak üzere Sayın Cumhurbaşkanımızın başkanlığında "Sanayileşme İcra Kurulu" oluşturulacaktır. Kurul, sanayileşmeye ilişkin ortak stratejileri geliştirecek, eş güdümü sağlayacak, uygulamaları izleyecek, kamu alımları ve yerli üretime ilişkin esas ve usulleri belirleyecek, kamu idareleri ihtiyaçlarının öncelikli olarak yerli ve millî ürünlerle karşılanmasını sağlayacak sanayileşmeye ilişkin bütçe kaynağının etkin kullanılmasına karar verecektir. Bu kurulla bir anlamda savunma sanayisinin gelişiminde oluşturulan ekosistemin sivil alanlarda da diğer sektörlerde de sağlanmasını mümkün kılacak bir ekosistemin oluşturulması amaçlanmaktadır. Savunma sanayisinde geliştirilen teknolojilerin ve elde edilen birikimlerin, tecrübelerin, teknolojik gelişmelerin sivil alanlara transferi de yine bu vesileyle daha hızla gerçekleştirilecektir. Teknolojide sıçrama yaptığımız sektörlerimizin başında gelen savunma sanayisinde ülkemiz rekabet gücünün en temel göstergesi ihracattır. 2013 yılında 1,6 milyar dolar olan savunma sanayisi ihracatımız 2018 yılında 2,2 milyar dolara yükselmiştir. Plan dönemi sonunda ihracatın 10 milyar dolara çıkartılması hedeflenmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; kalkınma planı dönemi boyunca yapacağımız yatırımlarla AR-GE harcamalarının millî gelire oranını yüzde 0,96'dan yüzde 1,8'e çıkarmayı amaçlıyoruz. Bu harcamaların içerisinde özel sektörün payını da yine yüzde 56,9'dan yüzde 67'ye yükseltmeyi hedefliyoruz. Araştırma geliştirme işlemini güçlü bir biçimde sürdüreceğiz şekilde, tam zamanlı AR-GE personel sayımızı beş yılda 2'ye katlayarak 154 binden 300 bine çıkaracak beşerî sermaye yatırımlarını ve destekleri plan kapsamında öngörmüş durumdayız. Sanayileşmenin gerektirdiği insan gücünün yetiştirilmesi amacıyla plan döneminde eğitim yatırımlarına özel önem veriyoruz. Bu kapsamda mesleki ve teknik eğitim liselerine giden öğrencilerin toplam ortaöğretim öğrencileri içerisindeki payını yüzde 34,9'dan yüzde 40'a çıkarmayı hedefliyoruz. Okullaşma oranını da yine plan dönemi sonunda yüzde 100'e çıkaracağız.

Eğitimde beşerî ve fiziki altyapının iyileştirilmesi kapsamında okul öncesi eğitim oranını yüzde 100'e çıkarmayı hedeflediğimizi ifade ettim. Tekli eğitime geçişle bu hedefimizi destekleyecek ve eğitim kademelerinde okullaşma ve tamamlama oranlarını artıracacağız. Rekabetçi üretim ve verimliliğe odaklandığımız bu plan döneminde yine teknik eğitime yönelik laboratuvarlar ve atölyelerin modernizasyonunu sağlayacak, mesleki ve teknik eğitim ile iş gücü piyasası arasındaki bağı güçlendireceğiz.

Vizyonumuzda eğitimi bir ekosistem olarak görmeyi ve sistemin tüm alt bileşenlerini eş zamanlı tasarlamayı hedefleyen bir yöntemden söz etmekteyiz. "Öğrenci, ebeveyn, öğretmen ve okul" vizyon belgemizin, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından kamuoyuna da açıklanan vizyon belgemizin de 4 temel kavramıdır. Unutulmamalıdır ki her eğitim sistemi öğretmenlerin omuzlarında yükselir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde eğitimde gerçekleştirmek istediğimiz dönüşüm adil, insan merkezli, öğretmen temelli, kavramda evrensel, uygulamada yerli, esnek, beceri ve görgü odaklı, hesap verebilir, sürdürülebilir bir ilkesel

duruş sergilemektedir.

Diğer taraftan, okullar ve bölgeler arası farkları azaltmak, eğitim sistemini bir bütün olarak görmek amacıyla "öğrenci başarı izleme araştırması" sonuçları yıllar içerisinde akademik dünyayla birlikte çalışılarak takip edilecek ve sistemde gerekli tedbirler alınacaktır. Mesleki ve teknik eğitim öğrencilerinin gerçek iş ortamlarında kalma süreleri artırılabilecek, yükseköğretim kurumlarının kapasiteleri güçlendirilerek eğitim istihdam bağlantısı güçlendirilecektir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; gelişmişliğin göstergesi olan ulaştırma altyapısında AK PARTİ hükümetlerimizin Türkiye'yi getirdiği nokta uluslararası platformlarda bile gıptaıyla zikredilmektedir. Kara, hava, deniz ve demir yolu taşımacılığındaki gelişmeler de aynı şekilde gurur meselesidir.

On Birinci Kalkınma Planı'nın rekabetçi üretimi destekleyecek şekilde önemli politika alanlarından biri de ulaştırmada yük taşımacılığının geliştirilmesidir, lojistik altyapının, lojistik merkezlerin geliştirilmesidir. Özellikle üretime destek verecek şekilde yük taşımacılığında ağırlıklı olarak demir yolu yatırımlarımızı artıracacağız. Bu kapsamda, ana hattımızı 9.131 kilometreden 9.647 kilometreye çıkaracağız. Bu hatlara ilişkin üretim merkezlerini geliştirme ve iyileştirme faaliyetleri de yine bu hedefin içerisinde. Bu kapsamda, üretim merkezlerini ana hatlara ve limanlara bağlayacak demir yolu iltisak hatlarını 433 kilometreden 727 kilometreye çıkaracağız. Aslında bununla, şu ana kadar yaptığımız yatırımlarla -özellikle sanayiye geliştirmeyle alakalı, üretimi, istihdamı geliştirmeyle alakalı, lojistik altyapının entegrasyonu ile alakalı- daha az yatırımla çok daha büyük bir entegrasyonun sağlanmasını ve geleceğe dönük de çok ciddi, güçlü bir altyapının sağlanmasını gerçekleştirmiş olacağız.

Yine, demir yolu hattında modernizasyon yatırımlarımızla elektrikli ve sinyalli hatlarımızın oranını yaklaşık yüzde 45 seviyesinden yüzde 77'ye çıkaracağız. Böylelikle karasal yük taşımacılığında demir yolunun payını yüzde 5'ten yüzde 10'a artırmış olacağız. Aslında, bu, gitmemiz gereken, yürümemiz gereken yolun da mesafenin de ne kadar daha uzun olduğunu gösteriyor.

Lojistik merkezlerinin geliştirilmesi de yine ana hedeflerimiz arasındadır.

Üretime de destek verecek şekilde enerjide temel amaçlarımızdan biri de kaynak çeşitliliğini artırmak yoluyla arz güvenliğini sağlamaktır. Bu sebeple nükleer enerjinin enerji portföyüne dâhil edilmesini önemsiyoruz. Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artırılması ise temel enerji politikalarımızdandır. Bu alanda yürütülen çalışmalar neticesinde 2002 yılında 12.305 megavat olan yenilenebilir enerji kurulu gücü 2019 yılı Temmuz ayı itibarıyla yaklaşık 2,5 kat artırılarak 43.418 megavata yükseltilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sanayileşmenin hızlandırılması için öncelik verilecek imalat sanayisi sektörleri dışında plan kapsamında öncelikli alanlar olarak belirlenen tarım, turizm ve savunma sanayisinde önemli politika ve hedefler öngörmekteyiz. Bütçe imkânlarıyla tarım sektöründe işletmeye alınan sulama alanını 750 bin hektar artırmayı hedefliyoruz. Ayrıca alternatif finansman imkânları geliştirmek suretiyle ilave sulama alanları açmayı da hedeflemekteyiz. Topluştırılan tarımsal arazi miktarını ise 2,6 milyon hektar artırarak 3,6 milyon hektardan 6,2 milyon hektara çıkarıyor olacağız.

Sadece sanayi ve tarımda değil hizmetler sektöründe de millî gelirimizi büyütecek önemli oranda katma değer artışları öngördüğümüz kalkınma planında turizm konusunda önemli bir atılım yapacağız. Bu aslında bugüne kadar çok ciddi atılım yaptığımız alanlardan biri. Yine kendi kendimize yeterli görmediğimiz, yeni bir atılım sürecine gireceğimiz bir dönemin, bir planlama döneminin, aynı zamanda da uygulama döneminin içerisindeyiz. Sadece sanayi ve tarımda değil, turizm alanında yapacağımız yatırımlar ve uygulamaya koyacağımız tanıtım programlarıyla ülkemize gelen turist sayısını 46,1 milyondan 75 milyona çıkarmayı, turizm gelirlerini ise yaklaşık 30 milyar dolardan dönem sonunda 65 milyar dolara çıkarmayı hedefliyoruz.

On yedi yıl boyunca verdiğimiz öncelik ve gerçekleştirdiğimiz teknoloji ve insan kaynağı yatırımlarıyla savunma sanayisi alanında yaptığımız atılımlar ve elde ettiğimiz başarılar tartışılmazdır. 2002 yılında yüzde 25 olan yerlilik oranını yüzde 65'e taşıdık, plan dönemi sonunda bu oranı yüzde 75'e ulaştırmayı hedefliyoruz ve bunu da gerçekleştireceğiz inşallah.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sürdürülebilir kalkınma ve kapsayıcı büyüme anlayışıyla, On Birinci Kalkınma Planı, özel politika gerektiren, çocuklar, gençler, kadınlar, engelliler, yaşlılar gibi, toplumun tüm kesimlerini kapsayıcı bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Ülkemizin beşerî yapısının güçlenmesine yönelik tüm kademelerde kapsayıcı ve kaliteli eğitim hamlesiyle nitelikli insan yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Bu çerçevede, tüm bireylerin kapsayıcı ve nitelikli bir eğitime ve hayat boyu öğrenme imkânlarına erişimin sağlanması amaçlanmaktadır.

İş gücü piyasasına girme ve kalmada özellikle gençlerin, kadınların ve engellilerin yaşadıkları sorunlara çözümlerin geliştirildiği plan döneminde, iş gücü piyasasında yaşanan dijital dönüşüm ve teknolojik gelişmelerin neden olduğu önemli değişimleri de dikkate alan, toplumun tüm kesimlerine, insana yaraşır iş fırsatlarının sunulmasına yönelik politikalar uygulanacaktır. İş gücü piyasasının ihtiyaçlarına yönelik esnek çalışma biçimleri etkinleştirilecek, çalışma saatleri üzerindeki denetimin etkinliği artırılacaktır. Kısmi ve esnek çalışanların sosyal güvenceye erişimini artırmak üzere gerekli değişiklikler yapılacaktır. Gençlerin, iş gücü piyasasına aktif katılımları desteklenecek ve istihdam edilmeleri kolaylaştırılacaktır. Bu bağlamda, staj, girişimcilik ve işbaşı eğitim programlarının etkinleştirilmesi yoluyla gençlerin iş geçişleri kolaylaştırılacaktır. Gençlerin, iş gücü piyasasında aranan eleman olmaları için ortaokuldan itibaren mesleki eğitim özendirilecek, yeteneklerine ve piyasa taleplerine uygun eğitim almaları sağlanacaktır.

Kadınların, iş gücüne ve istihdama katılımlarının artırılmasını teminen, bakım hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması başta olmak üzere, iş ve aile yaşamını uyumlaştıran uygulamalar dinamik bir biçimde hayata geçirilecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; plan döneminde sağlıkta da önemli hedefler ortaya konulmakta ve toplum ve birey sağlığının daha etkin ve etkili bir biçimde korunmasına yönelik politikalar geliştirilmektedir. Kişilerin sağlıklı bir hayat sürerek yaşam kalitesinin yükseltilmesi, ekonomik ve sosyal hayata aktif ve sağlıklı bir şekilde katılımlarının temin edilebilmesi için erişilebilir ve kaliteli sağlık hizmet sunumunun sürdürülmesi amaçlanmaktadır. Buna yönelik olarak, aile hekimlerince sunulan hizmetlerin kalitesinin ve sayısının artırılması ile aile hekimi başına düşen nüfusun 3.207'den 2.700'e düşürülmesi hedeflenmektedir. Buna ilaveten, yine, evde sağlık hizmetleri yaygınlaştırılarak erişim ve kalitenin artırılması ve yoğun bakım, palyatif bakım ve geriatri hizmetlerinin evde bakım hizmetleriyle entegrasyonunun sağlanması, plan döneminin sağlıkta diğer önemli hedefleri arasında yer almaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; güçlü toplumun inşası kadınların güçlenmesiyle ancak mümkün olacaktır. Bu bağlamda, kız çocuklarının ve kadınların eğitim ve öğrenime erişimi ile sosyal ve ekonomik hayata katılımının artırılması, kaynaklara erişiminin kolaylaştırılması, kadının toplum içindeki statüsünün geliştirilmesi için farkındalığın artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır. Kadınların siyasete aktif katılımlarının artırılmasına ilişkin teşvik edici çalışmalar yürütülecektir. Kadınların ekonomik faaliyetlerinin geliştirilmesi için kadın girişimcilere iş geliştirme süreçlerinde danışmanlık ve rehberlik hizmeti sunulacak, yine bu alandaki desteklerde kadınlara pozitif ayrımcılık yapılacaktır. Kadınların kamuda yönetim ve karar organlarında daha fazla oranda yer almalarını sağlamaya yönelik yönlendirici ve teşvik edici yöntemler geliştirilecektir. İş gücü piyasasının değişen ihtiyaçları çerçevesinde, kız çocuklarının fen, teknoloji, mühendislik ve matematik alanlarındaki mesleklere yönlendirilmesi için de çalışmalar yürütülecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kalkınma çabamızın ana gayelerinden biri de yoksulluğun azaltılması ve gelir dağılımının iyileştirilmesidir. Bu kapsamda, dezavantajlı kesimlerin gözetilmesi, sosyal yardım ve sosyal hizmetlerin yaygınlaştırılması temel politika önceliklerimizdendir. Ülkemizde görece yoksulluk 2006 yılında yüzde 25,4 iken bu oran 2017 yılında yüzde 20,1'e gerilemiştir. Ülkemizde son on yılda toplam sosyal yardımların gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payı artış göstermiştir. Bu oran, 2002 yılında yüzde 0,38 iken 2018 yılında yüzde 1,15'e yükselmiştir. Sosyal yardımların toplam genel bütçe gelirleri içerisindeki payı ise 2002 yılında yüzde 1,21 iken bu oran 2018 yılında yüzde 5,23'e çıkmıştır.

Kalkınma planında, tüm nüfus kesimlerinin fırsatları erişiminin kolaylaştırılması yoluyla gelir dağılımının iyileştirilmesi ve yoksulluğun azaltılması temel amaçlar olarak yer almaktadır. Kalkınma planı döneminde, gelir dağılımı göstergesi olan Gini katsayısının 2023 yılı itibarıyla 0,38 seviyesine düşürülmesi hedeflenmektedir. Eş değer hane halkı kullanılabilir geliri medyan değerinin yüzde 60'ı, yoksulluk sınırı olarak alınan görece yoksulluğun 2017 yılındaki yüzde 20,1 seviyesinden kalkınma planı dönemi sonunda yüzde 18 seviyesine gerilemesi hedeflenmiştir.

Yoksullukla mücadele ve gelir dağılımının iyileştirilmesiyle ilgili olarak kalkınma planında öngörülen çerçevede, sosyal yardım yararlanıcılarından çalışabilir durumda olanların istihdama yönlendirilmesi sağlanacaktır. Düşük gelirli hanelerde yaşayan çocukların hizmetlere erişim imkânları artırılabilecektir. Geliri düşük kesimin ihtiyaç duyduğu sağlık hizmetlerine ulaşmaları kolaylaştırılacak ve sosyal hayata aktif ve sağlıklı bir şekilde katılmalarının temin edilmesi sağlanacaktır. Kırsal kesimlerin ekonomik ve sosyal hayata katılmalarının artırılmasına yönelik sosyal destek faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır. Gelir düzeyi düşük olan kırsal nüfusun üretim faaliyetlerini geliştirici ve istihdam edilebilirliklerini artırıcı faaliyetler yürütülecektir. Kent yoksulluğunun azaltılmasına ve kırdan kente göçün yoksulluk üzerindeki olumsuz etkilerinin giderilmesine yönelik politikalar uygulanacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; On Birinci Kalkınma Planı'nın 4'üncü alanı, yaşanabilir mekânlar, sürdürülebilir çevre olarak belirlenmiştir. Plan döneminde ülkemizde insan odaklı doğal hayata ve tarihi mirasa saygılı temel kentsel hizmetlerin adil ve erişilebilir şekilde sağlandığı, yaşam kalitesi yüksek ve dayanıklı yerleşimler oluşturulmasına yönelik politikalara ağırlık verilecektir. Şehirleşmede yatay mimari esas alınacak; kentsel ortak yaşam, kentsel aidiyet, mahalle kültürü ve kent bilincini geliştirecek strateji ve uygulamaların yaygınlaştırılması sağlanacaktır. Kent ve mahalle kültürü ve estetik ölçütü olarak Medeniyetimizi Yaşatan Şehir Beratı ve Özgün Mahalle Sertifikası verilecektir. Şehirlerdeki kamusal alanların korunması temin edilecek ve bu alanların kadınlara, çocuklara, yaşlılara ve engellilere duyarlı olarak insan-tabiat ilişkisi çerçevesinde yeniden kurgulanması sağlanacaktır. Plan döneminde şehirlerimizde sağlıklı yaşam alanları oluşturmak, kentsel yeşil alan standartlarını ve yaşam kalitesini yükseltmek için millet bahçeleri 81 ile yaygınlaştırılacak, 2023 yılına kadar 81 milyon metrekare alanda millet bahçesi yapılacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hukukun üstünlüğü, güçlü demokrasi ve temel hak ve hürriyetler On Birinci Kalkınma Planı'nın temel taşıyıcı sütunlarını oluşturmaktadır. Ülkemizin kalkınması ancak hukukun üstünlüğüne dayanan toplumsal düzene ve bireysel haklara saygıyı ilke kabul eden, Anayasa'da güvence altına alınan temel hak ve özgürlükleri koruyan ve güçlendiren, hak ihlallerine karşı etkili bir şekilde mücadele eden bir yönetim anlayışıyla mümkündür. Bu kapsamda, yasama, yürütme ve yargının hukuka bağlı olduğu, temel hak ve özgürlüklerin anayasal güvence altında bulunduğu, idarenin tüm işlem ve eylemlerinin yargı denetimine açık olduğu, yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile kanun karşısında eşitlik ve sorumluluğun benimsendiği, vatandaşlara etkin hak arama yollarının sağlandığı hukuk devleti anlayışının daha da güçlenmesi, kurumsallaşması ve pekişmesi plan döneminin en etkili önceliklerinden birini oluşturmaktadır. Hukukta öngörülebilirlik, geriye yürümezlik, genellik, kazanılmış hakların korunması, eşit muamele, açıklık ve belirlilik ilkeleri yasama faaliyetlerinin temelini oluşturmaya devam edecektir.

İfade özgürlüğüne ilişkin mevzuat ve uygulama gözden geçirilerek bireylerin hak ve özgürlük alanlarının geliştirilmesi yönünde düzenlemelere yine katkıda bulunulacak ve bu tür çalışmalara ağırlık verilecektir.

Hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesine yönelik olarak ilgili kamu kurumlarının kapasiteleri geliştirilecek ve etkin koordinasyon sağlanacaktır.

Yürütmenin hukuka bağlılığı, nesneliliği, şeffaflığı ve hesap verebilirliği güçlendirilecektir.

İdarenin işlem ve eylemlerinin kamuoyu tarafından şeffaf bir şekilde izlenmesine yönelik mekanizmalar artırılabilecektir.

Vatandaş memnuniyetini esas alan, şeffaf, hesap verebilir, etkin, özel sektör ve sivil toplumla katılımcı bir yaklaşımla çalışan ve toplumsal potansiyeli güçlü bir biçimde harekete geçiren demokratik bir yönetim anlayışıyla kamuda demokratik müessese ve usullerin güçlendirilmesi plan döneminin temel hedeflerindedir.

Kamu hizmetlerinin vatandaşa en yakın idari birimler eliyle yürütülmesi ve vatandaş memnuniyetinin üst düzeye çıkarılması için yerel yönetimlerin hizmet sunma kapasitesinin artırılması, yine daha şeffaf ve hesap verebilir bir yapıya kavuşturulması amaçlanmaktadır.

Yargıyla alakalı, yine Sayın Cumhurbaşkanımızın kamuoyuna açıkladığı 2023 Yargı Reformu Strateji Belgesi aslında bütün bu çalışmaları sadece politika düzeyinde değil, detay amaçlar ve hedefler boyutunda da son derece net bir şekilde açıklığa kavuşturmuştur. Bir sonraki dönemde hızlı bir şekilde bunların hayata geçmesiyle ilgili de yine yürütme olarak, Cumhurbaşkanlığı olarak yine Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, öncülüğünde bizim buradaki kararlı ve yoğun çalışmalarımızı tüm kamuoyu da sizler de görüyor olacaksınız.

Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde de ifade ettiğim üzere, dijital Türkiye'nin birinci versiyonunu planlandıktan altı ay önce tamamladık. Böylelikle internet bağlantısı sağlanan her noktadan kamu hizmetleri sağlanmakta ve vatandaşlarımız üzerindeki belge yükü hafiflemektedir. Dijital Türkiye'nin birinci versiyonunu tamamlanmasıyla belge yükü ortalama 3,80'den 0,35'e düşürülmüştür; buradaki hedefimiz de bunu sıfıra indirgemektir. Şeffaflığa da hesap verebilirliğe de ve kalkınmada, gelişimde sürdürülebilirliğe de önemli katkı sağlayacak alanlardan biri olduğunu düşündüğümüz bir çalışmadır bu.

Plan döneminde e-devlet hizmetlerinin etkili bir şekilde kullanılması ve yaygınlaştırılmasıyla vatandaş odaklı hizmet sunumu ilkesi uygulanmaya devam edilecek, kamuda hesap verebilirlik ve şeffaflık güçlendirilecektir.

Gelişen teknolojilerin kullanımı, kaynakların etkili, ekonomik ve etkin kullanımını desteklemek için kamusal yetki kullanan ve görev icra eden kurumlar ve görevliler açısından hesap verme sorumluluğunun ve saydamlığının geliştirilmesine de katkı sağlamaktadır.

Plan döneminde, aktif vatandaşlık bilincinin geliştirilmesi, karar alma süreçlerine sivil toplum kuruluşlarının etkin katılımının sağlanması, sivil toplum, kamu-özel sektör iş birliğinin artırılması ve sosyal diyalog ortamının geliştirilmesi, sivil toplum kuruluşlarının kurumsal, beşerî ve finansal kapasitelerinin güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu düşüncelerle, başta şimdiye kadarki büyük katkılarından dolayı Plan ve Bütçe Komisyonu Sayın Başkanı ve değerli üyelerine, ayrıca bugünkü Genel Kurulda oturumlar süresince siz değerli milletvekillerimiz tarafından yapılacak eleştiri ve katkılar için şimdiden teşekkür ediyor, kalkınma planının milletimize ve devletimize hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Oktay.

Değerli milletvekilleri, şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm "Giriş" "Küresel Gelişmeler ve Eğilimler" "Plan Öncesi Dönemde Türkiye'de Ekonomik ve Sosyal Gelişmeler" kısımlarından oluşmaktadır.

Şimdi, birinci bölümde söz alan değerli milletvekillerimizin isimlerini sırasıyla okutuyorum:

İYİ PARTİ Grubu adına Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bingöl Milletvekili Cevdet Yılmaz, Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat Koçer, İstanbul Milletvekili Şirin Ünal.

Şahısları adına İstanbul Milletvekili Erkan Baş, Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak.

Değerli milletvekilleri, şimdi birinci bölüm üzerindeki söz taleplerini karşılıyoruz.

İlk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Bursa Milletvekilimiz Sayın İsmail Tatlıoğlu'na aittir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz otuz dakika Sayın Tatlıoğlu.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, Parlamentomuzun saygıdeğer üyeleri; hepinizi İYİ PARTİ adına ve şahsım adına saygıyla selamlarım.

Öncelikle, dün Irak'ta kaybettiğimiz şehitleri tekrar rahmetle anıyor ve bugünkü sel felaketi nedeniyle Düzce için bütün Türkiye'ye geçmiş olsun diyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, öncelikle, bizim İYİ PARTİ olarak Türkiye imanımız şudur: Türkiye güçlü bir ülke olmak için her şeye sahiptir. "Güçlü bir Türkiye için her şeye sahibiz." noktasından hareket ediyoruz; bu plana bakışımız da Parlamentodaki çalışmalara katılımımız da siyasetteki duruşumuz da bu noktadandır. Kalkınma, sadece bir kaynak meselesi değildir hatta en az olarak bir kaynak meselesidir. Kalkınma, esasında kaynakları bilimle, ahlakla ve adaletle buluşturma kabiliyetidir. Bakın, dünyada kaynağı olan ülkeleri bir liste yapsak ve kalkınmış ülkeleri bir liste yapsak, inanın örtüşenin çok az olduğunu göreceğiz. Dolayısıyla Türkiye'de esasında temel mesele, Türkiye'nin kaynaklarını bilimle, adaletle ve ahlakla birleştiren bir kompozisyon yaratmaktır. Ta başından söyleyeyim, Sayın Oktay'ın sunumu için çok teşekkür ederim, hele adalet ve hürriyet konusundaki konuşmalarının âdeta bizi harikalar diyarında dolaştırdığını da ifade etmek isterim. Türkiye, bölgesinde ve dünyada kalkınma için en az dezavantajlı ülkelerden biridir ve başındadır. Bu vesileyle ortak akıl ve potansiyeli uygulama gereği vardır.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, kalkınma planları 20'nci yüzyılın hikâyesidir ve genellikle Sovyetlere dayanır. Bunda tabii 1929 Büyük Dünya Bunalımı'nın ve kapitalist dünyanın iki yüzyıllık ezberini bozan bir modelden vazgeçmesinin ve İkinci Dünya Savaşı'nın etkileri çoktur. Dünya bunun çok kaymağını yemiştir ama yazmakla kalkınma olsaydı Sovyetler ayakta dururdu. Kalkınma bir yapma meselesidir, yazma meselesi değildir; bu da samimiyet korelasyonu alakalıdır. 2006'ya kadar baktığımızda, 60 kadar ülke kalkınma planı uyguluyordu. 2006'dan 2018'e, dünyada bir kalkınma planı uygulamasının çok arttığını görüyoruz, yaklaşık 135 ülke plan uyguluyor fakat planların muhtevası değişmiş; artık klasik kalkınma planları yok, stratejik planlar var ve Türkiye de bunlara geçmeli, bir geçme çalışmalarının olduğunu da biliyoruz.

Türkiye, bu hikâyeye 1961 Anayasasıyla başlıyor ve ilk plan 1963'te. Birinci ve İkinci Plan'ın esasında dünyaya bile örnek gösterilecek bir başarı hikâyesi var. Esasında Türkiye, bu planlamayla Devlet Planlama Teşkilatı gibi devleti komple yürütebilecek bir kuruma da sahip oluyor. İstisnaları yok mu? Var. Hep planlı dönem olmuş ama 1977'de, 1984'te, 1994'te Türkiye yıllık plan yapamamış, bunun yerine yıllık programlarla geçiştirmiş değişik nedenlerle. Anayasa'nın 166'ncı maddesi; kamu için emredici, özel sektör için yol gösterici.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlar, elimizde On Birinci Plan var, bugün görüşmesini yapıyoruz. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımızın Plan ve Bütçe Komisyonuna sunduğu, orada görüşülen, burada da bugün kendine özel tarzıyla görüşülüp sizlerin takdirine bırakılan bir plan.

Ancak şunu belirtmek lazım ki "Usul esastan önce gelir." diye bir kavram var. Planların başarısı için iyi bir hazırlanma dönemi geçmesi lazım ve bu hazırlanma döneminin temel noktasında da -özellikle kalkınma planıysa- toplumla buluşması lazım, toplumla kucaklaşması lazım. Bu planın Türkiye'nin gündeminde ticaret odaları gibi, sanayi odaları gibi, sendikalar gibi, siyasi partiler gibi bütün mahallerde günlerce çok ciddi tartışılması lazım ama inanın, Sayın Oktay'ın bu planı Plan ve Bütçe Komisyonunda sunumundan itibaren, bugün dahi, medyada bile 1'inci, 2'nci, 3'üncü, 4'üncü sırada yer almadı. Biz bu işleri biraz saklayarak götürüyoruz. Bu plan üniversitelerde tartışılmadı, bu plan ticaret ve sanayi odalarında tartışılmadı. Biz katma değer vergisinin bile ticaret ve sanayi odalarında nasıl tartışıldığının, Gelirler Genel Müdürlerinin ticaret ve sanayi odalarında il il dolaşarak bunu anlattığının şahitleriyiz, bir planın toplumda tartışılmasının ne demek olduğunu görebilenlerdeniz. Bugün bunun tartışıldığı yok. Bugün burada, herhâlde Anayasa'nın 166'ncı maddesinin bir gereğini yapıyoruz ve o nedenle zaten bir telaşe içerisindeyiz; sadece planla değil, bütün Parlamento operasyonumuz. Ne diyor Ziya Paşa: "Ulaşır menzil-i maksuduna aheste giden, tiz-i reftar olanın payine damen dolaşır." Evet, eğer uygun gidersek hedefe ulaşırız, acele edersek ayaklarımıza eteklerimiz dolaşır ve dolaşır. Bakın, on yedi yıl ne diyor bize? On yedi yıl bize şunu diyor: "İyiydik, durduk, geri dönüyoruz." Bu rakamlar böyle diyor. Sayın Oktay burada söyledi ama bir yapılanları, bir de 3 trilyon doları bir yere koyarak karşılaştırmak lazım. Kedi ve ciğer gibi "Yapılanlar buysa 3 trilyon dolar nerede; 3 trilyon harcandıysa yapılanlar nerede?" diye bir de sorgulamak gerekir. Ben onun için şöyle söylüyorum: Eğer usule riayet edemezsek esasta isabet edemeyiz ve edemiyoruz. Zaten düşüşümüzün sebebi de bu.

Çok değerli milletvekili arkadaşlar, bu planlar normalde Türkiye'de "beş yıllık plan" diye adlandırılır; Birinci Beş Yıllık, İkinci Beş Yıllık ve On Birinci Beş Yıllık Plan'dır. Bu plan 2019 ve 2023 yıllarını kapsar. Yani bu plan eğer 2019 yılını kapsıyorsa bu planın 1 Ocak 2019 tarihinde yürürlüğe girmesi lazımdı. Bu plan, atın arkasından koşan seyis gibi; yetişecek de ata binecek de bunu sürececek de istikameti bulacak. Ya, bizzat Sayın Oktay söyledi. "Bu planlar, bütçelere şekil veren dokümanlardır." Biz 2019 bütçesini bitiriyoruz arkadaşlar, yaptık, bitiriyoruz. Yani bu usul çerçevesinde, böyle usullere riayet etmezsek esasta da tabii ki bunları yapamıyoruz.

Bakın, aynı tartışma Merkez Bankasında da oldu. Biz bir şey sorduk, Sayın Yılmaz dedi ki: "Bu Merkez Bankası bağımsızlığı Allah'ın emri değil. Ya yazdığınıza uyun ya da yaptığınızı yazın." Sayın Oktay Merkez Bankası Kanunu'nu açtı ve araç bağımsızlığından bahsetti. Yani o zaman yapın. O zaman Türkiye'de Cumhurbaşkanı dâhil hiç kimse faiz konusunda beyanat veremez. Zaten, bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin de ortaya çıkışı bu. Yani Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini öne sürenlerin bizzat başkanlık sistemiyle ilgili çok daha olumsuz görüşleri var. Ama bakıldı ki mevcut sisteme uymuyor Sayın Erdoğan, Erdoğan'a uygun bir sistem oluşturma kararı verildi, benim şahsi kanaatim budur.

Şimdi, nedir mesela ihtiyat akçesi Merkez Bankasındaki? İhtiyat akçesi, köylünün tohumluk buğdayıdır. Bir köylü, bir çiftçi tohumluk buğdayı ne zaman değirmene götürür, ekme yapar? Ne zaman yaparsa biz de bu ihtiyat akçesini şimdi işte Hazineye götürüyoruz. Ne zaman yapar? Kıtlik zamanlarında, son noktadır artık, değil mi? Tohumluk buğday değirmene gider mi?

Gitmez. Ha, eğer bu Merkez Bankasına ait bir kanun gelseydi Meclise, bunu görüşürken bu ihtiyat akçesini görüşseydik yerden göğe kadar haklıydınız. Biz zaten söylüyoruz, Merkez Bankasının bugün artık ihtiyat akçesine ihtiyacı yok. Sayın Yılmaz'ın deyişimiyle söyleyeyim: Zaten, ihtiyaç akçesinin bu kadar kârlılığının olması da Merkez Bankasının ne kadar başarısız yönetildiğinin bir göstergesi. Ya, burası şirket değil yani kâr ettikçe başarı... Kârlılık ile başarı arasında doğru orantı çok söz konusu değil. O nedenle, bir şey söyleyip başka bir şey yapmada cidden maharet sahibi olduk, bunları vurgulamak istiyorum.

Şimdi, bu kalkınma planının bir önemli maddesi, dünya ve Türkiye'yle ilgili değerlendirme. Son beş yılda şöyle bir şey oluyor Türkiye'de hatta 17-25'ten beri: Kötüyüz, ee, dünya da kötü. Ben mesela, bir açıklama hatırlıyorum; "Ya, yolsuzluk var ama dünyada da var canım." Biz kötüsek herkes bizden kötü zaten ama iyiye gelince biz herkesten iyiyiz.

Şimdi, efendim, değerli parlamenter arkadaşlar, dünya kötü değil, dünya dünden daha iyi bir dünya, evet. Ama biz sadece dünyanın siyasi gündemini takip ediyoruz, biz sadece ana aktörlerle uğraşyoruz, sanki dünya da bu ana aktörlerle uğraşıyor.

Bakın, ben başka ülkelerin 2023 hedeflerini söyleyeyim size: Amerika, 62 bin dolardan 72 bin dolara çıkıyor. Amerika, 2016 yılında her vatandaşının cebine 2.400 dolar koydu. Çin, her vatandaşının cebine bin dolar koydu bir yılda. Almanya, 845 euro koydu. Biz, 75 dolar koyduk. Eğer bizim millî gelirimiz 8.500, Almanya'nın 50 binse, Almanya yüzde 1 kalkındığında bizim yüzde 6 kalkınmamız lazım ki eşit olalım ya. Bu, böyle bir şey. Ancak o zaman eşit olabiliyoruz, biz onun üzerinde kalkınmalıyız.

Bütçe konuşmasında da eski bir sayın bakan geldi buraya ve dedi ki bu uluslararası kuruluşlarla ilgili: Zengin ülkeler kulübündeki ortalama büyümenin üzerindeymişiz biz. Tabii olacağız. Almanya 2 büyürse bizim 8 büyümemiz lazım. Bu, böyle bir şey, bunun aksine bir şey söz konusu değil.

Bakın, dünyada İrlanda 75 bin dolardan 91 bin dolara geliyor. Çin, 2008'de 9.600 dolar, 2013'te 13.700 dolar. 1,5 milyar Çinliden bahsediyoruz, her biri bir Türkiye vatandaşından daha zengin. Onun için de artık, Çin'in el koyduğu bir yerden elini çektiyoruz. Onun için de Sayın Cumhurbaşkanımız gidiyor ve maalesef -hicap duyuyorum- "Sincan mutlu." diyor.

Çok değerli arkadaşlar, dünya insansız ordulara hazırlanıyor. Bakın, Amerika 2009'da kriz geçirdi, yüzde 9 işsizlik vardı, bugün 3,6'ya işsizlik var. 3,6'ya düşmüş. 4 firma, 4 şirketin toplam piyasa değeri 3,4 trilyon dolar; 140 ülkenin millî gelirini topluyoruz, daha fazla ediyor. Nasıl bir kötülük dünyada yani? Dünyayı, artık, bugün genç milyarderler çoşturuyor; yüzlerce genç milyarder var, dolar milyarderinden bahsediyorum. Biz biraz açalım bu dünyaya kendimizi. Bizde işler iyi gitmiyorsa, dünyada da işler iyi gitmiyor değil. Onun için mi etrafımızda bakanların, bürokratların çoğu Amerikan menşeli eğitilmiş? Hepimiz, evladımız, çoluğumuz çocuğumuz, torunumuz... Türkiye'den giderek medet ummayan bir yönetim kademesi oluştu.

Şimdi, dünyanın merkezi Pasifik'e kayıyor, bu değişim var dünyada ve bu değişimin ortasındayız ve maalesef, bu zenginlik, bizim yüzümüzden bize uğramadan gidiyor; saklıyoruz, saklıyoruz.

Çok değerli milletvekili arkadaşlar; bakın, bu planın makro hedeflerine baktığımızda çok canlı bir şey gözümüzü çarpıyor. 2013'te, Onuncu Plan'ın 1'inci maddesinde "2014-2018 dönemini kapsayan Onuncu Kalkınma Planı ülkemizin 2023 hedefleri doğrultusunda..." deniliyor, gidiyor. Ne oldu bizim 2023 hedeflerine?

Bakın, Yeni Türkiye Sözleşmesi var; 2012'de 63 madde, daha sonra Sayın Ahmet Davutoğlu 100 maddeye çıkarmış. Fert başına millî gelir 25 bin dolar, ihracat 500 milyar dolar, işsizlik yüzde 5; bir zengin Türkiye. Bunu, 600 AK PARTİ milletvekili aday ve on binlerce teşkilat mensubu 24 Haziran 2018 seçimlerinde tek tek anlattılar, öyle değil mi? Bırakın onu, bakın, bu beyanname, AK PARTİ'nin 2018 beyannamesinde 102 defa geçiyor, 31 Martta da geçiyor. Sayın Cumhurbaşkanı 31 Mart seçimleri için "2023 hedefleri" diyor ya. Ne oldu? Mecliste geçen bütçe görüşmelerinde konuşurken ben dedim ki: Bugün itibarıyla 2023 hedefleri, çay kahve toplantısında yazılmış gibi geliyor. Sayın Oktay 3 defa "2023 hedefleri" dedi, Ulaştırma Bakanı 7 defa, Aile Bakanı 8 defa, Millî Eğitim Bakanı 8 defa. Bir kişi dememiş, o biliyormuş bunların hikâye olduğunu; Berat Albayrak, hiç ondan bahsetmemiş.

Şimdi, arkadaşlar, esasında şunu söylemek lazım: 2023 hedefleri, Sekizinci Plan'da 2023 Türkiye'siyle beraber getirilmiş. Aslında heyecanlandıran "Haydi Türkiye!" diyen hedefler, aslında yakalanamasa da yaklaşılabılır hedefler ve biz bunları duyduğumuzda da heyecanlandık. Fakat ne yaptık? Türkiye'nin bunu yakalama, yaklaşma potansiyeli vardı. Ne yaptık biz? Birden durduk 2007-2008'de. Ergenekon, Balyoz, 2010 referandumu, FETÖ süreçleri ile FETÖ'yle beraber orada bir kısmını harcadık. Bir kısmını çözüm sürecinde, Oslo'da, Habur'da, Sur'da harcadık. Kalanını da Türk devletinin ve milletinin tarihi kodlarına ters Suriye, Irak ve çevre dış politikalarda harcadık; biz harcadık, bunu tamamen.

Şimdi, bu On Birinci Plan'ın 2023 hedefleri 2008'de, 2012'de sahip olduklarımız; dönüyoruz, onu arıyoruz.

Çok değerli arkadaşlar, bakın, Dokuzuncu Plan, Onuncu Plan ve 2023 hedefleri çöpe gitmiş. Zaten, demokrasi, temel hak ve hürriyetler konusunda bir şey söylemeye gerek yok, adalet konusunda bir şey söylemeye gerek yok. 6 Mayıs 2019 YSK kararı tek başına Türkiye'deki adalet sisteminin fotoğrafıdır, hiç başka bir şey söylemeye gerek yok, bu fotoğraf yeter. Yani biz bugünkü siyasi iradenin yürüdüğü yolu biliyoruz. Şimdi, bize diyorlar ki: "Buna onay verin."

Şimdi, adamın biri köyün başında duruyor, ileriden bir genç geliyor. Genç diyor ki: "Amca, Aşağıbelen köyüne ne kadarda gidilir?" Adam ses çıkarmıyor, genç yürüyor. Bir müddet sonra adam diyor ki: "Delikanlı, bir saat, kırk beş dakikada gidersin." Genç kızıyor "Be amca, biraz önce niye söylemedin?" diyor. "Be oğlum, yürüyüşünü bilmiyordum ki yürüyüşünü gördüm." diyor. Şimdi, bu kadar yürüyüşten sonra bu On Birinci Plan'la ilgili nasıl "evet" diyelim arkadaşlar? Siz de diyemezsiniz esasında. Bunları açık açık konuşmamız lazım. Bakın, pozitif bir eleştiri. 2023 orada; Dokuzuncu Plan burada, Onuncu Plan burada. Bunlarla ilgili nasıl diyebiliriz?

Saygıdeğer milletvekilleri, makro hedefler konusunda bir konuya gelmek istiyorum. Bakın, bu planda yıllık büyüme oranı yüzde 4,3 ama bu plan 2019'u da kapsıyor. Eğer bu planda ortalama 4,3 ise bu -bakın, 2019'u kaybettik eksi 1,5'la- şu demek: Beş yılda 21,5 büyümemiz var -ortalama rakamları söylüyorum- 2019'u çıkardığımızda 17,2; 1,5'u düştüğümüzde 15,7; 5'e böldüğümüzde Türkiye'nin bu plan döneminde ortalama büyümesi 3,14. Gerçek bu. Ya da diyeceksiniz ki: "Hayır, biz ortalama yazdık." O zaman da geriye, 2020, 2021, 2022, 2023'e 5,6 kalıyor ki bu, gelişmekte olan ülke ortalamasının üzerinde, biz bunu hiç yakalayamadık. Burada bir hesap yanlışlığı var veya hesap yok da yazma var.

Başka bir şey söyleyeyim. Diyorsunuz ki: "Biz 2023 yılında 9,9'luk işsizlik hedefini yakalayacağız." Şimdi, arkadaşlar, bakın, 2012'de yüzde 9,2'ymiş işsizliğimiz, altı yılda yüzde 5,4 büyümüşüz. Ne olmuş? İşsizlik oranımız yüzde 13; artmış. Yani sizin büyüme politikanızın hastalıklı olduğunu "Dutch disease" dedikleri bu Hollanda hastalığı- yani istihdam sağlamayan büyüme olduğunu çok kişi söyledi. Bir şekilde şimdi nasıl olacak da hem arabanın hızı düşecek ama mesafeyi daha fazla alacağız? Şimdi diyorsunuz ki: "5,4'le düşüremediğimiz, yükselttiğimiz..." Sizin hesabınızla, TÜİK'in hesabıyla... Çünkü artık TÜİK'in hesabı var; kimsenin güvenmediği, benim de itibar etmediğim. Yani mesafe büyüyecekse TÜİK şöyle yapıyor: "1 metre, 80 santimdir." diyor, 1 metreyi 80 santim olarak tanımladığımızda mesafe büyüyor. Kısalcaksa da "1 metre, 150 santimdir." diyor, kısılıyor yani artık böyle bu. Çünkü biz kampanyayla istihdam artışı sağlama peşindeyiz. Hani, camiler için yaparız ya "Pencereler kimden?" "Benden." "Tuğlalar kimden?" "Benden." gibi "Kim, kaç işçi alacak?" İyi ki Türkiye... Bunların fazla izlenmediğini düşünüyorum uluslararası arenada. Hakikaten üzüyor beni. Kampanyayla olur mu ya! Bak, kampanyayla yüzde 13 oldu ve gidiyor. Dünyayı

tekrar keşfetmenin gereği yok, bunlar bilinen şeyler.

Şimdi, başka bir şey söyleyeyim, bunu Sayın Yılmaz Komisyonda da söyledi: 2018 millî geliri Türk lirası olarak 3 trilyon 701 milyar TL, 2023 millî geliri 7 trilyon 453 milyar. 4,3 büyüme öngörüyorsunuz. Hesabı ortada işte, burada iktisat bilenler var, matematik bilenler var; 3,14. Ama 4,3 dediğimizde, yüzde 5 enflasyon dediğimizde de burayı bulmuyor, yüzde 15'lik bir artış var; 4,3'ü çıkardığımızda 10,7'lik bir deflatör var. Yani ya bu enflasyon hesabında bir yanlışlık var ya bu millî gelir rakamında bir yanlışlık var. Bununla ilgili doğru ve uygun bir şey olursa teşekkür ederim ki ben Sayın Oktay'a soruların cevapları için de çok teşekkür ederim. Yani hakikaten, sizin şahsınıza ve CV'nize yakışır bir şekilde hemen bu cevapları aldık, sonsuz teşekkür ederim gerçekten.

Şimdi değerli arkadaşlar, çalışma çağına 61 milyon nüfusu var Türkiye'nin, iş gücü piyasasında 32 milyon kişi var. 28 milyon çalışıyor; 22 milyonu kayıtlı, 6 milyonu kayıt dışı diyoruz yani devletin kayıtlarında 22 milyon var, 4 milyon işsiz var. Türkiye'nin istihdamdaki nüfusu yüzde 51, bizim gibi ülkelerin yüzde 64. Türkiye, 38 milyonu çalıştırma istahına sahip olmalı. Böyle hesaplanır bu esasında. Böyle hesapladığımızda da Türkiye'nin işsiz sayısı 4 milyon değil, Türkiye'nin işsiz sayısı 9 milyon. Buna göre yapmamız lazım.

Çok değerli arkadaşlar, bir başka konuya geleceğim ben. Bakın, bu plana göre Türkiye'de 5 milyon kişi yaşamıyor, ya yaşamıyor ya da Sayın Yüksel Özkan diyor ki: "Hocam, yaşıyor ama bunlar yemiyor, içmiyor, harcamıyor, kazanmıyor."

Çok değerli arkadaşlar, Türkiye'de 5 milyon mülteci var, 5 milyon. Bunların Türkiye'nin kalkınmasına olumlu ya da olumsuz etkisi sıfır mıdır? Bu plan bu konuda sessiz, yok bu planda, burada yok, bunlarla ilgili yok, 5 milyon kişi yok. Ya diyeceğiz ki "Bunlar yok." ya da "Bunlar yemiyor, içmiyor, harcamıyor."

Çok değerli milletvekili arkadaşlarım -zamanı da uygun kullanmak açısından- bizim önerimiz şudur: Şu önümüzdeki Cumhurbaşkanlığı kalkınma planını gelin, yıllık program olarak kabul edelim; hep beraber, 1 Ocak 2020'de başlayacak, Türkiye'ye yakışır bir plan oluşturalım. Giresunlu bir kızımız için hepimiz bir araya geldik de Türkiye'nin planı için gelemeyecek miyiz? Şu ortak akıl Türkiye'ye bir çıkış planı yapamayacak mı? Gelin, yararlanın bundan, hepimiz için yararlanın çünkü fakirlik hepimize, zenginlik de hepimize. Bunu yapalım, bizim önerimiz parti olarak bu. Bunu yapmış Türkiye 1977'de ve daha önceki yıllarda. Çünkü bu plan, zaten kendini yitirmiş, ölü doğmuş. Bu plan, plan tarihinde önemli bir özelliğe sahip, dünya plan tarihinde; geçmişi de planlıyor, geçmişi de planlıyor.

Başka önemli bir şey söyleyeceğim: Bu planın zamanın ruhuna uygun hedeflere vurgu yapan bir mottosu, bir sloganı, bir mesajı yok. Bu planı kim okursa okusun, kim bakarsa baksın bu planın Türkiye'yi ileriye taşıyacak bir kapasitesi, hacmi, yönü, yöntemi yok; bu plan kupkuru bir metin.

Ve bir başka şeyi daha söyleyeyim: Bu sosyal güvenlik verilerinin ortadan kalkması gibi, maalesef, artık Dokuzuncu ve Onuncu Planlardaki veriler kadar, tablolar kadar bile yok. Kuru bir roman, roman havası var. Bu plan heyecanlandırıcı değil. Bakın, 2023 öyle değildi, 2023 heyecanlandırıcıydı; "Hadi Türkiye." diyordu, "Hadi Türkiye." Bu planda bu da yok. Bu plan, âdeta bir aç çocuğun ağzına verilmiş bir şekersiz ciklet gibi bu plan. İnanın ne karnı doyuyor ne umudu artırıyor, isteyen çiğnesin ama biz çiğnemeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Tatlıoğlu.

İSMAİL TATLIOĞLU (Devamla) - Bitiriyorum.

Çok değerli arkadaşlar, On Birinci Kalkınma Planı 209 sayfa, 2 bölüm, 845 madde. Bu plan Onuncu Plan'daki "O olacak, bu olacak, şu da olacak." gibi, On Birinci Plan'daki "O olacak, bu olacak, şu da olacak." gibi; hedefsiz. Türkiye'ye yön çizen bir plan değil.

Hazreti Türkistan'ın bir deyişi var: "Beşer basıga destar sarar, ilmi yok neye yarar / Okun yok, yayın gerer, ahir zaman şeyhleri." Bizim okumuz yok ama ha boyuna yay geriyoruz; "O olacak, bu olacak, şu da olacak." Biz yay germeye talip değiliz, biz ok atmaya talibiz. Bütün Türkiye, Parlamento olarak söylüyorum; yay germeye değil, ok atmaya talibiz, zengin bir Türkiye'ye talibiz, özgür bir Türkiye'ye talibiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL TATLIOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Lütfen ama çünkü bugün konuşmalar çok uzun.

Bir dakika daha vereyim.

İSMAİL TATLIOĞLU (Devamla) – Tamam, son bir dakika.

Biz, zengin bir Türkiye'ye talibiz, özgür bir Türkiye'ye talibiz. Programının adı "demokratikleşme ve kalkınma" olan Adalet ve Kalkınma Partisinin de hedefleri yeniden bu olmalı. Ortak bir plan yapabilmeli, bunu becerebilmeliyiz. Tekrar ediyorum: Biz yay germeye değil, ok atmaya talibiz; zengin bir Türkiye'ye talibiz, özgür bir Türkiye'ye talibiz ve de siyasette bunun için milletimizin huzurundayız.

Hepinize saygılar sunarım. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, konuşmacılarımızın bu özel bölümde, görüşme yaptığımız bölümlerde konuşma sürelerine azami riayet etmelerini rica edeceğim çünkü yoğun bir konuşma izlemek durumundayız, kesintisiz yapmak durumundayız. Bu bakımdan sürelerimizi -lütfen- yerinde kullanmayı ben sizlerden rica ediyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz sırası Konya Milletvekilimiz Sayın Mustafa Kalaycı'ya aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Kalaycı, sizin süreniz yirmi dakika, kalan on dakikayı diğer sayın milletvekiliniz kullanacak.

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; On Birinci Kalkınma Planı'nın birinci bölümü hakkında görüşlerimizi açıklamak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle yüksek heyetinizi ve ekranları karşısında bizleri izleyen aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

Dün Irak'ın Erbil kentinde Türk diplomatların gittiği restorandaki silahlı saldırıda Türkiye'nin Erbil Başkonsolosluğunda çalışan 1 diplomatımız şehit edilmiş, 2 Irak vatandaşı hayatını kaybetmiştir. Şehidimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailesinin ve milletimizin başı sağ olsun. Saldırının faileri bir an önce bulunmalı ve cezalandırılmalıdır. Bu saldırıda Türkmen yurdu Erbil'in ve Türkiye'nin seçilmiş olması dikkat çekicidir. Bilinmelidir ki Irak ve Suriye'de son terörist yok edilinceye kadar Türkiye'nin terörle mücadelesi kararlılıkla sürdürülecektir. Büyük Türk milleti çok kıymetli diplomatlarımızın ve askerî operasyonlarla teröristlere bölgeyi dar eden kahraman Mehmetçiklerimizin arkasındadır.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk kalkınma planı olan ve 2019-2023 dönemini kapsayan On Birinci Kalkınma Planı'nın ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, cumhuriyet tarihimizin 3'üncü ve ilelebet var olmasını temenni ettiğimiz millî birlik ve dayanışma evresidir. Güçlü devlet, güçlü yönetim, demokratik istikrar gayeleri yeni sistemin ana omurgasıdır. Yasama, yürütme ve yargı organlarının kendi içinde daha güçlü, daha bağımsız, denge ve denetleme mekanizmalarının daha etkin çalıştığı

bir yapıya kavuşması bu sistemin taşıyıcı kolonlarıdır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini karalamaya tevessül edenler rövanşist bir anlayışla hareket etmekte ve körü körüne karşı çıkmaktadır. Türkiye'nin geriye gitmesini, eski sisteme dönülmesini isteyenler bir defa samimi değildir, iyi niyetli değildir.

Türkiye'de çok partili seçimlerin yapıldığı 21 Temmuz 1946 tarihinden 9 Temmuz 2018 tarihine kadar geçen yaklaşık yetmiş iki yılda 51 hükümet görev yapmış olup parlamenter hükümet sisteminin uygulandığı bu dönemde hükümetlerin ortalama ömrü bir yıl beş ay düzeyindedir. Bu denli kısa ömürlü hükümetlerin yanı sıra, koalisyon ve hükümet kurma çalışmaları, güvenoyu alma süreci ve Mecliste yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde yaşanan krizler, önemli zaman kayıplarına ve istikrarsızlıklara neden olmuştur. Siyasal istikrarsızlıklar, Türkiye'yi ekonomik ve sosyal yönden olumsuz olarak etkilemiş, hatta demokrasi dışı müdahalelere zemin hazırlamıştır. Türkiye, darbelerin ceremesini çok çekmiş, acı ve ağır faturalarına katlanmak durumunda kalmıştır. Darbeler, her defasında yıkım getirmiş, Türkiye'yi tarihin gerisine itmiş, on yıllarımızı kaybettirmiştir. 1982 Anayasası'nın barındırdığı darbe ruhu, yapılan değişikliklere rağmen giderilememiş ve parlamenter sistemlerde sembolik yetkileri olması gereken Cumhurbaşkanlığı çok geniş yetkilerle donatılmış, yürütme iki güçlü organ tarafından yerine getirilmeye başlanmıştır.

2007 yılındaki Cumhurbaşkanlığı seçiminde yaşanan ve 367 krizi olarak bilinen hukuk garabeti üzerine, 2007 referandumuyla Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi kabul edilmiş ve 2014 yılında ilk kez bir Cumhurbaşkanı millet tarafından doğrudan seçilmiştir. Böylece, geniş yetkilere rağmen neredeyse hiç sorumluluğu bulunmayan Cumhurbaşkanlığı, meşruiyet açısından da güçlenmiştir. Yürütmeye çift başlılık sorunu daha da derinleşmiştir. Bu durum, millî bekamıza yönelik tehdit ve tehlikelerin yaşandığı bir dönemde, özellikle de 15 Temmuz hain darbe girişimi sonrasında çözülmesi gereken bir problem olarak karşımıza çıkmıştı. Parlamenter sistemin yol açtığı sıkıntılardan ve demokrasi dışı arayışlara zemin hazırlayan yapısından ülkemizi kurtarmak, muhtemel krizleri engellemek ve kaos ve karışıklıkların önüne geçmek amacıyla bekamızı merkezine alan bir sistem değişikliğine gidilmesi zaruri hâle gelmişti. Türk milleti, 16 Nisan 2017 halk oylamasıyla Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine onay vermiş, geleceğini bu sistemin ruhuna göre planlamış ve tayin etmiştir. Emperyalizmin sınırlarımıza demirlediği, ülkemizle ilgili kirli senaryo ve karanlık planlamalar yaptığı bir dönemde milletimiz bekasına, beraberliğine ve kaderine sahip çıkmıştır.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, cumhuriyet tarihimizdeki en önemli yönetim reformu, şartlara ve gelişmelere cevap veren en dinamik, demokratik tercihtir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, Türk milletinin tarihî misyonuna, devlet geleneğine uygun bir yönetim modelidir. 24 Haziran 2018 seçimleriyle yeni sistemin ilk Cumhurbaşkanı seçilmiş ve Cumhurbaşkanının ant içtiği 9 Temmuz 2018 tarihinde Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi yürürlüğe girmiştir. Parlamenter sistemde hükümet kurulma sürecinde yaşanan uzun süreli gerginlik ve çalkantıların hiçbiri vasat bulmamıştır. Hükümet süratle teşkil etmiş, ülke gündemine, temel meselelere odaklanmıştır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde hükümet krizleri, koalisyon çatlıkları, güvenoyu virajları yoktur; karar süreçlerindeki tikanlıklar açılmıştır, koalisyonlar devri kapanmıştır, hükümet bunalımlarına kilit vurulmuştur, hükümet etme sistemindeki engeller aşılmıştır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, Türkiye'nin önünü açmıştır; millî güvenliğimizle ilgili hızlı ve etkin kararların alınmasını kolaylaştırmış, devlette çift başlılığa neşter vurmuştur. Yeni hükümet sistemine yönelik yıpratma taktikleri beyhude bir gayrettir. Egemenliğin sahibi aziz milletimiz 16 Nisan 2017'de kati sözünü söylemiştir. Bizim sözümüz Türk milletinin sözüdür. Bu söz yere düşmeyecek, Türkiye geriye sarmayacak, eskiye dönmeyecektir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi kökleşmeli, eksik kalan veya aksayan yönleri varsa iyi niyetle tamir ve telafi edilmelidir.

Değerli milletvekilleri, On Birinci Kalkınma Planı dünyada büyük sorunların yaşandığı, belirsizliklerin arttığı, uluslararası iş birliklerinin çeşitlenerek daha karmaşık bir hâle geldiği, ekonomik ve siyasi güç dengelerinin hızlı biçimde değiştiği, küresel düzeyde yeniden dengeleme sürecinin devam ettiği, yeni güç ve çekim merkezlerinin oluştuğu bir dönemde hazırlanmıştır. Türkiye, coğrafyası itibarıyla hiçbir zaman bir sükûnet halkası içinde olmadığı gibi özellikle son dönemde tam bir karmaşa, belirsizlik ve çatışma düzeninin ortasında kalmıştır. Türkiye, artan bir şiddette tehdit kuşağında tutulmuş, vatanımız tehlikeden tehlikeye girmiştir. 15 Temmuz 2016'da tarihin en şiddetli işgal ve ihanet teşebbüslerinden birine milletçe maruz kaldık. Hamdolsun ki Türk milleti istiklaline kanyla, canıyla, imanıyla sahip çıkmıştır.

Küresel emperyalizm her türlü ayak oyunu, kirli senaryoyla Türkiye'ye cephe almıştır. Suriye'nin kuzeybatısında artan tehlikeli gerilim millî güvenliğimizi tehdit etmektedir. Akdeniz'e âdeta dünya üşüşmüş, ülkeler askerî çıkarma yarışına girmişlerdir. Bölgesel kutuplaşma giderek vahim seviyelere doğru genişlemektedir. Türkiye, çok boyutlu bir mücadelenin içindedir. Doğu Akdeniz'de önümüzü kesmek istiyorlar, ülkemizi açıktan tehdit ediyorlar. Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki egemenlik haklarını ve millî çıkarlarını gasbetmeye hiçbir ülkenin gücü yetmeyecektir. S400 hava ve füze savunması sisteminin getirilmesinde olduğu gibi, tehditlere aldırılmadan, millî güvenliğimiz ve millî menfaatlerimiz neyi gerektiriyorsa onu yaparız.

Bir yanda terörle mücadele sürerken diğer yanda kuzu postuna bürünmüş, müttefiklik boyasına sürünmüş ülkelerin ekonomik ve diplomatik saldırılarına direnç gösterilmektedir. Türkiye ekonomisi son dönemde çok zorlu bir süreçten geçmektedir. Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu durum değerlendirilirse son yıllarda yaşanan iç ve dış gelişmelerin ekonomik ve sosyal maliyetinin de dikkate alınması gerekmektedir. Ülkemize yapılan saldırılara karşı gıki çıkmayanlar, Türkiye'ye karşı küstahça yapılan tehditlere sessiz kalanlar, ekonomideki sorunların dış saldırılarla hiç ilgisi olmadığını söyleyerek felaket tellallığına soyunmuşlardır. Türkiye, karşı karşıya kaldığı 15 Temmuz hain darbe girişimi ve terör saldırılarıyla birlikte ekonomik kuşatmaya da maruz kalmıştır. Küresel güçlerin öncülüğünde kur ve faiz üzerinden Türkiye ekonomisi ve siyaseti yönlendirilmek istenmiştir. Özellikle 24 Haziran seçimleri sonrasında Türkiye ekonomisinin çökertilmesi hedeflenmiştir. Türkiye ekonomisi, hâlen çok cepheli bir kuşatma ve saldırı altındadır. Ekonomik tetikçiler, sermaye çeteleri, ulus ötesi şirket ve bankalar ekonomik operasyonun içindedir.

Milliyetçi Hareket Partisi, ülkemizin son dönemde maruz kaldığı iç ve dış saldırılarda olduğu gibi, Türkiye'ye ekonomik olarak diz çöktürme girişimleri karşısında da devletin ve yürütmenin yanında olmuştur. Biz tarafız, Türkiye'nin tarafındayız. Türkiye ekonomisinde sorun olmadığını söylemedik, ekonomimizin kırılğan durumundan ve yapısal sorunlarından devamlı surette bahsettik; kur ve faiz artışından, azgınlaşan hayat pahalılığından, piyasaların durgunluğundan, artan ekonomik ve sosyal sorunlardan biz de rahatsız ve şikâyetçi olduk ancak bu ülke hepimizin, bu millet biziz, bu devlet bizimdir.

Türkiye'yi hedef alan saldırılar ve tehditler karşısında millî bir duruş sergilemek, herkes için ahlaki ve vicdani zorunluluktur, vatanseverliğin asgari bir icabıdır. Türkiye Cumhuriyeti tam bağımsızdır, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür, ilelebet böyle de kalacaktır. İster ekonomik saldırılarla ister silahlı saldırılarla isterse de farklı vasıtalarla olsun millî güvenliğimizi açıktan hedef alan, egemenliğimize, toprak bütünlüğümüze ve millî birliğimize suikasta yeltenen kim olursa olsun kaybetmeye mahkûmdur. Türk milleti birlik ve dayanışma ruhuna sahip olduktan sonra, isterse yedi düvel zincirlerinden boşanmış hâlde geri gelsin, nafilidir.

Cepheleşmelere dur demeli, birlikte ve kardeşçe yaşamayı tercih etmeliyiz; Türkiye'nin iç ve dış sorunlarına karşı ortak, aşılmaz, yıkılmaz ve sağlam millî bir set inşa etmeliyiz. Milletimizin ihtiyaç ve talepleri neyse ortak akıl ve uzlaşmayla cevaplamak durumundayız.

Türk milleti, tarih boyunca bağımsızlığının bedelini nice feragat ve muhteşem mücadelelerle ödemiştir. Üstte gök

delinmedikçe, altta yer yarılmadıkça ilimizi ve töremizi bozmaya kimsenin gücü yetmeyecektir; Büyük Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ifadesiyle "Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır."

Değerli milletvekilleri, millî birlik ve bütünlüğünü tesis ederek kültürel değerleri ve sosyal yapısını güçlendiren, güçlü bir ekonomiye sahip olan toplumlar, küresel düzenin belirleyici aktörleri olabilmekte ve dünya refahından daha fazla pay alabilmektedir.

Türkiye, güçlü bir ekonomik yapıya kavuştuğu, toplumsal dokusunu sağlamlaştırdığı, kardeşlik ve dayanışma kültürünü geliştirerek imkân ve kabiliyetlerini büyük Türkiye hedefi doğrultusunda seferber ettiği takdirde, bölgesel güç olmanın ötesine geçecek ve küresel bir güç hâline gelecektir. Bunun gerçekleştirilebilmesi ve yeni bir bin yılın yakalanabilmesi ise geçmiş bin yılların acı ve tatlı tecrübelerini özümseyerek kalkınma ve demokratikleşme sürecini tamamlamak suretiyle büyük ve köklü devlet geleneğini ve tarihî birikimlerini yeni yüzyılın şartlarında yeniden yorumlamaktan, çağdaş gelişmelerle buluşturmaktan geçmektedir.

Ülkemizin 21'inci yüzyılda bölgesinde barış ve istikrarın teminatı olan, uluslararası ilişkilerde daha fazla söz ve itibar sahibi güçlü bir ülke konumuna gelmesi için gerekli bütün şartların hazırlanması, Milliyetçi Hareket Partisinin stratejik hedefidir. Bu çerçevede, partimiz 1990'lı yıllardan itibaren uzun vadeli stratejisinin bir hedefi olarak topyekûn millî kalkınmayı gerçekleştirerek Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100'üncü yıl dönümü olan 2023'te Türkiye'yi lider ülke hâline getirmeye yönelik program ve politikaları belirlemiş ve hükümet ortağı olduğu dönemde Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda "Uzun Vadeli Strateji" başlığı altında 2023 vizyonuna yer vererek devlet projesi hâline getirmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi, toplumsal dayanışma ve uzlaşma kültürünün geliştirilmesi suretiyle barış, huzur ve refah içinde topyekûn kalkınmanın gerçekleştirilmesini öngörmektedir. Adalet, liyakat, hakkaniyet ve kurumsallaşmayı sağlamanın önemine, bireysel yeteneklerin ancak kurumsallaşmış bir ortamda üretim ve değere dönüşeceğine ve bunun da sadece adil bir toplumda mümkün olduğu gerçeğine inanmaktayız.

Tarih, kültür ve inanç temelinde derinliği olmayan yapay farklılıkların ayrıştırıcılığı yerine, zengin ortak değerlerin bütünleştiriciliğini esas alan bir anlayışla ekonomik ve sosyal birikimlerimizin ortak hedeflere seferber edilmesini millî birlik ve bütünlüğümüzün teminatı saymaktayız.

Toplumun demokrasiye ve devlete olan güven duygusunun zaafa uğramasına neden olan siyasetteki yozlaşmanın önüne geçilmesinin millî, ahlaki ve toplumsal duyarlılığa sahip bir anlayışı hâkim kılmakla mümkün olabileceğini savunmaktayız.

Toplumsal huzur ve barışın pekiştirilmesi için gelir dağılımını adaletli ve dengeli bir biçimde gerçekleştirmeyi, toplumun millî duyarlılıklarını yaşatmayı, dayanışma kültürünü geliştirmeyi, bencillik ve vurdumduymazlığa karşı feragat ve fedakârlık gibi güzel hasletleri yüceltmeyi öngörmekteyiz.

Serbest teşebbüsün esas olduğu, üretimin teşvik edildiği, rekabetçi ve hakkaniyetli bir ekonomi politikasını savunmakta, Türk girişimcisinin dünya ekonomisinde söz sahibi olabilmesi için Türk firma ve markalarının küresel düzeyde rekabet gücü kazanmasına stratejik bir önem atfetmekteyiz.

Bilgi toplumu altyapısının hızla oluşturulmasını, yapay zekâ, bilgi ve teknoloji üretimi, kullanımı ve ihracını mümkün kılacak politikaların uygulanmasını ve bu yönde toplumsal bilincin geliştirilmesini hedeflemekteyiz.

Dış politikada siyasi eşitlik zemininde karşılıklılık esası ve millî çıkarların gözetilmesi doğrultusunda etkin ve saygın devlet anlayışıyla sosyal, ekonomik ve siyasi ilişkileri zenginleştirmeyi hedeflemekteyiz.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sayesinde kendi millî ve tarihî değerleriyle barışık, sorun çözme kabiliyeti olan, kalkınmış, etkin bir devlet kurmuş ve devletler camiasında saygın konuma gelmiş güçlü bir Türkiye 21'inci yüzyılda dünya siyasetinde ve ekonomik hayatında söz sahibi olacaktır.

Kökleri Türk milletinin tarihî ve kültürel gerçekliklerine dayanan ve geleceği kucaklayan bir anlayışın ifadesi ve Türkiye merkezli yeni bir medeniyet ve yeni bir dünya tesis etmeyi kendisine siyasi misyon olarak kabul eden Milliyetçi Hareketin uzun vadeli stratejik hedefi, Türkiye ve dünya dinamiklerini müdrük bir vizyon ile çağı Türkçe algılayıp yorumlamak, milleti yüceltme ve devleti ebet müddet kılma ülküsüyle geleceğin küresel güç Türkiye'sini inşa etmektir.

Aziz milletimizin iradesiyle kabul edilen Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle inanıyoruz ki Türkiye, lider ülke ve küresel bir güç olmasını sağlayacak altyapıyı inşa edecektir. Türkiye, bir yandan devletin bekasını ve milletin refahını temin ederken bir yandan da daha adaletli bir dünya nizamının tesisinde söz sahibi olabilecektir. Gayemiz İlaykelimetullah, hedefimiz Kızıl Elma'dır. İnanıyorum ki Yüce Allah Türkiye'nin geleceğine sahip çıkma mücadelesinde heyecanımızı ve azmimizi karşılıksız bırakmayacaktır.

Değerli milletvekilleri, her alanda topyekûn bir değişim ve dönüşüm öngören On Birinci Kalkınma Planı, Türkiye'nin kalkınma vizyonunu ortaya koyarak, milletimizin temel değerlerini esas alıp beklentilerini karşılamak, ülkemizin uluslararası konumunu yükseltmek ve halkımızın refahını artırmak için temel bir yol haritası olacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak On Birinci Kalkınma Planı'nın ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum, bu planın hazırlanmasında katkı veren herkese teşekkür ediyoruz. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk kalkınma planı olan On Birinci Kalkınma Planı'na Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak destek verdiğimizizi belirtiyor, sizlere ve aziz milletimize saygılar sunuyorum. (MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz sırası İzmir Milletvekilimiz Sayın Hasan Kalyoncu'ya aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Kalyoncu.

MHP GRUBU ADINA HASAN KALYONCU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019-2023 dönemini kapsayan On Birinci Kalkınma Planı'nın birinci bölümü üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizi izleyen aziz Türk milletini saygıyla selamlarım.

Türkiye, iklim değişikliği açısından oldukça kırılgan bir bölgede yer almaktadır. Sıcaklığın gelecek yıllarda ülke genelinde yükselmesiyle yağışların özellikle Akdeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde azalma göstereceği bilimsel çalışmalarla ortaya konmuştur. Su kaynaklarındaki azalma öncelikli olarak tarım ve hayvancılıkla ilgili sektörde kendini gösterirken hidroelektrik üretimi de olumsuz etkilenecektir.

Sıcaklık değişimleri aynı zamanda turizmi de etkileyecektir. Kış turizminde azalma yaşanırken Akdeniz ikliminin genişlemesi sebebiyle yaz turizmi potansiyeli yükselecektir.

Bu sebeplerle ülkenin iklim değişikliğinden en az etkilenmesi için gerekli tüm önlemlerin alınması gerekmektedir. Bunların başında, tatlı su depolama sorunları gelmektedir. Su Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından yapılan çalışmada, iklim değişikliğinin su kaynakları üzerine havza bazında etkisinin tespiti ve uyum faaliyetlerinin belirlenmesi çalışması tamamlanmıştır. Tatlı sulardan daha fazla faydalanabilmek için buharlaşmanın en aza indirgeneceği çalışmalar yapılmalıdır. Bunun en aza indirileceği çalışmaları yapabilmek için de yer altı havzaları ve yer altı barajları oluşturmak gerekmektedir. Bu havzalar hem tarım sektörü açısından hem de içme ve kullanma suyu temininde hayati önem taşımaktadır.

İklim değişikliği senaryolarına bakıldığında, ülkemizde tarım ürün deseni değişimine sebep olduğu görülmektedir. Türkiye'nin en fazla tarım yapılan araziye sahip illeri tahıl açısından Konya, Ankara ve Şanlıurfa; sebze açısından Hatay, Antalya, Bursa ve İzmir; meyve açısından İzmir, Manisa, Aydın, Ordu ve Antep'tir. Bitkisel ürünler değeri açısından Antalya, Mersin ve İzmir; canlı hayvanlar değeri açısından Konya, İzmir, Balıkesir ve hayvansal ürünler değeri açısından Konya, İzmir, Manisa, Balıkesir ve Bolu başta gelen illerimizdir. Bu illerin çoğu, yağışın azalacağı ve sıcaklığın artacağı bölgelerde yer almaktadır. Bu sebeple gelecekteki ürün desen değişimleri konusunda Türkiye'nin hazır olması gerekmektedir. Değişimin su azalmasıyla birlikte ele alınması için Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ile TAGEM arasında ortak çalışma yapılmalıdır.

Sayın milletvekilleri, özellikle endemizm alanlarında mikroklimaya sahip olan alanda yetişen canlı türleri bu klimanın bozulmasıyla beraber ortadan kalkacaktır. Endemik tür açısından zengin olan Türkiye, iklim değişikliğiyle birlikte birçok türün yok olmasıyla karşı karşıya kalacaktır. Endemik türler içerisinde tıbbi ve aromatik bitkiler de yer almaktadır. İklim değişikliğiyle bu mikroklimaların nasıl etkileneceği hesaplanmalı, bu alanların korunması, bu alanlarda yaşayan endemik türlerin korunması ve genetik mirasa sahip çıkılması gerekmektedir.

Ülkemizin geleceğini etkileyecek ve ülke tarımına su kıtlığının olumsuz etkilerinin çok büyük olacağı bu konunun, kalkınma planı içerisinde öncelikli olarak ele alınması gerekmektedir.

İklimde meydana gelen değişimler canlıların yaşadığı çevrelerin karakterlerini de değiştirmektedir. Bu değişimler ise ekolojik bozulmalara sebep olacak ve ortamda yaşayan böceklerin davranışlarını dolaylı olarak etkileyecektir. Küresel ısınma, bir bölgede yaşayan canlı türlerinin yaşadıkları bölgeyi terk etmelerine veya yok olmalarına sebep olabileceği gibi, bölgeye özgü olmayan yeni istilacı türlerin de yerleşimine olanak sağlayacaktır.

İklim değişikliği bitki tozlaşmasında da sorunlar oluşturacaktır. Tozlaşmayı sağlayan organizmalar ve bitkiler arasında uyumsuzluklar ortaya çıkacaktır. Ayrıca, kış döneminde artan sıcaklıklar meyve üretimi için büyük olumsuzluklara sebebiyet verecektir.

Bilimsel çalışmalarda iklim değişikliklerinin etkilerini minimize etmek için yerli biyoçeşitliliğin korunması gerektiği ifade edilmektedir çünkü bitki tozlaşmasının yerli tozlaştırıcılar olmadan hızlı bir şekilde düşeceği bilinmektedir.

İklim değişimiyle beraber istilacı türlerin ülkemize gelişi ve bu türlerle ilgili mücadele eylem planları oluşturulması gerekmektedir. Bu istilacı türler arasında tarım zararlıları ve orman ekosistemine zarar verenler ayrı önem taşımaktadır. Bunun yanında bitki patojenleri ve tarla yabancı otları da değişim gösterecektir.

Patojenlerin tanınmaması mücadele sürecini de uzatacaktır. Meydana gelen bu değişim ise tarım sektöründe büyük zararlara sebebiyet verecektir. Akdeniz'deki ısı artışı, Kızıldeniz'den gelen türlerin Akdeniz'de artışını da beraberinde getirmektedir. Günümüzde Kızıldeniz kökenli yaklaşık 33 tür, yerli türlerle rekabet etmektedir. Karadeniz'de ise ticari balık türü sayısı 26'dan 6'lara kadar düşmüştür. Karadeniz'de bu durumun oluşmasında sadece istilacı türler değil, aynı zamanda aşırı avcılık ve kirlenme de etken durumdadır.

İklim değişikliğinin bir başka etkisi de orman yangınlarının artması ve yoğun olarak gözlenen bölgelerden farklı alanlara doğru yayılması olarak kendini yine gösterecektir.

Kıymetli milletvekilleri, tüm bunların yanında bu konuyla ilgili bakanlıklar arasındaki iş birliğinin olmaması, korunan alanlarda Çevre, Şehircilik ve Tarım Bakanlıkları arasındaki yetki karmaşası, iklim değişikliğiyle beraber sorunların artışına da sebep olmaktadır.

Aynı zamanda, bakanlıklar içerisindeki genel müdürlüklerin birbirinden bağımsız çalışmaları sorunların çözümünü de zorlaştırmaktadır. İklim değişikliği senaryoları değerlendirilirken ilgili genel müdürlükler ortak çalışma yürütülmelidir. Bu ortak çalışmayı su yönünden koordine etmesi gereken kurum Su Enstitüsü olmasına rağmen bu tip çalışmalar içerisinde yer almamaktadır. Bu kurum ya asli görevine geri döndürülmelidir veya Su Yönetimi Genel Müdürlüğü içerisine alınmalıdır. Ülkemiz için çok büyük önem taşıyan bu tip çalışmalar tek merkezden kontrol edilmelidir.

İklim değişimi ekosistem üzerinde değişimlere sebep olmakta ve bu etkiler doğru öngörülerek planlanmaz ise tarımda, hayvancılıkta, su temininde, istilacı türlerle mücadelede, patojenlerle ve yabancı otlarla mücadelede büyük ekonomik kayıplara ve zorluklara sebebiyet verecektir ve bu zorluklarla karşı karşıya kalacağız.

Tüm bunların yanında, iklim değişikliği konusunda da Millî Eğitim Bakanlığıyla iş birliği yapılmalı, gençlerimize değerler eğitimi verilmelidir. Bu eğitim Türk milletinin bütün değerlerini kapsayacak şekilde planlanmalıdır. Ekosistemimiz millî değerimizdir. Tüm değerlerimizi koruyalım ve yaşatalım.

Kalkınma planının ülkemize hayırlar getirmesini diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sanırım Düzce'deki bu sel felaketi biraz Sakarya'ya da taşmış durumda, gelen bilgiler öyle. Ben her iki grup başkan vekilimizin Sakarya Milletvekilleri olması hasebiyle durumu kısaca Meclisimizin değerlendirmesine sunmalarını kendilerine rica edeyim.

Buyurun Sayın Bülbül.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Sakarya ilinde yaşanan sağanak yağışın toprak kaymasına ve yolların kapanmasına sebep olduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün itibarıyla Sakarya'da da sağanak yağışlar oldukça yoğun bir şekilde gerçekleşmiş, özellikle Kocaali ilçemizde -ki o da Düzce'yle ve Akçakoca'yla sınırdır- Melen Çayı'nı besleyen derelerde olan taşkınlar ve aşırı yağış bölgede, ilçemizde birçok köye ulaşımı engellemiş ve birtakım heyelanlar, toprak kaymaları ve yolların kapanması söz konusu olmuştur. Allah'a şükürler olsun, burada şu ana kadar bir can kaybı söz konusu olmamıştır fakat mutlaka birtakım maddi kayıplar, birtakım zararlar vardır. Düzce'de bu sel felaketini yaşayan vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimizi ifade ettiğimiz gibi, Sakarya'da da bu yağış dolayısıyla, sel dolayısıyla zarar gören, bundan etkilenen bütün vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyorum. Devletimizin -şu an Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız da buradadır- bu konuya yine hassasiyetle eğilmesini beklediğimizi ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

29.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Düzce ve Sakarya ilinde yaşanan sel felaketi nedeniyle oluşan mağduriyetin el birliğiyle sarılacağına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Türkiye'nin neresinde olursa olsun bu tür afetlerde ülke olarak topyekün, birlikte kalbimizin o bölgede atması gerekiyor. Türkiye Büyük Millet Meclisinde de aynısı olmuştur, size ulaştığım anlardan itibaren Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir faaliyet başlamıştır. Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Fuat Oktay kendisine iletilen her konuda büyük bir hassasiyet göstererek bölgeyle bizzat ilgilenmiştir. Buradan kendisine bir kere daha

teşekkür ediyorum.

Hem Sakarya'da hem de Düzce'de... Asıl felaket Düzce'de ama Sakarya'da da gerçekten etkilenen vatandaşlarımız, bölgelerimiz olmuştur. Şu anda oradaki vatandaşlarımıza -bizzat Fuat Oktay'dan aldığımız bilgiye göre- yeteri kadar helikopter gönderildi. İlk önce feryat sesleri yükseliyordu, şimdi "Evet, devletimizin eli uzandı, şu anda rahatız ama temiz su, gıda yardımı da ulaşırsa çok iyi olacak." diyorlar. Elektrikle ilgili çalışmalar olduğunu bizzat kendisinden öğrendim, bundan da büyük memnuniyet duyuyoruz. Vatandaşlarımızın yarasının Meclisimizce, devletimizce el birliğiyle sarılacağından en ufak bir şüphemiz yoktur.

Bir kere, buradan, eğer can kaybı varsa onlara Allah'tan rahmet diliyorum, yoksa da böyle bir felaketi bu şekilde atlatarak en kısa zamanda yaralarımızı sarmanın yolunu bulacağımıza inancımı bir kere daha ifade etmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Sakarya ilinde yaşanan sel felaketi nedeniyle yurttaşlara geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Evet, Düzce'de ve Sakarya'da oluşan bu sel felaketi nedeniyle, Düzce'de ve Sakarya'da yaşayan yurttaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimizi bir kez daha iletiyoruz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Komisyonlardan Gelen Diğer İşler (Devam)

1.- On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Sunulduğuna Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (3/777) (S.Sayı: 103 ve 103'e 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekilimiz Sayın Garo Paylan'da. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika Sayın Paylan, diğer on dakikayı başka bir sayın milletvekilimiz kullanacak.

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, Meclisimize hoş geldiniz, kalkınma planıyla geldiniz ama ben bu kalkınma planının yoksulları değil, kimleri kalkındıracağını sizlere anlatacağım. Birileri mutlaka kalkınacak ama inanın o kalkınanlar yoksullar olmayacak.

Değerli arkadaşlar, Tayyip Erdoğan yıllar önce dedi ki: "Ben memleketi şirket gibi yönetmek istiyorum. Benim ayağımda prangalar var, bu prangaları bir sökün, Türkiye'yi uçuracağım." Arkadaşlar, biz dedik ki: "Devlet şirket gibi yönetilmez, devlet adalet ve hukuku sağlar. Devlet dar gelirinin, yoksulun, dezavantajlı durumda olanın yanında olur ama şirketlerde başka bir mantık vardır, şirketlerde kâr esastır." Bakın, zaten kapitalizm dünyaya hâkim, kapitalizmin olduğu pek çok ülke var ama bazı ülkelerde kapitalizm daha demokrat, daha, nispeten ama bazı ülkelerde vahşi kapitalizm var. Maalesef, işte bu şirket mantığını esas aldığımızda arkadaşlar, vahşi kapitalizmi devreye koyuyoruz.

Erdoğan "Yetkiyi bana verin." dedi, bunu anlattı, "Şirket gibi yöneteceğim." dedi, "Bütün yetki tek adamda olsun." dedi. Biz dedik ki: "Hayır, tek adamda olmasın; ortak akıl olsun, demokratik kurum ve kurallar olsun, güçlü Meclis olsun, yargı bağımsız olsun, kurum ve kurallar işlesin." Maalesef, referandumda az farkla toplum size inandı arkadaşlar yani Recep Tayyip Erdoğan'a inandı ve hayalini devreye sokmaya kalktı arkadaşlar, hani "Şirket gibi yöneteceğim." demişti ya hayalini devreye sokma imkânı verdik. Ne yaptı ilk iş? Kasanın başına kimi koyar aile şirketleri? Damadını kasanın başına koydu arkadaşlar.

Bakanlara bir baktık; Sağlık Bakanı bir hastane grubunun patronu, Eğitim Bakanı özel okul şirketlerinin patronu, Turizm Bakanı, arkadaşlar, dev bir turizm şirketleri holdinginin patronu ve Tayyip Erdoğan dedi ki "Böyle bir şirkete bir de CEO lazım." O CEO da Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız Fuat Oktay olarak belirlendi.

Şundan anlıyorum, bakın, Sayın Fuat Oktay getirdiği kalkınma planında tam bir CEO'nun hazırlayacağı kalkınma planını hazırlamış. Şirketleri esas almış, kârı öne koymuş, rakamları öne koymuş. Diyor ki: "Şu kadar rakam olacak, 12 bin dolar olacak, 15 bin dolar olacak, 250 milyar dolar ihracat yapacağız." falan filan.

Arkadaşlar, bize beş yıl önce de rakamlardan bahsedilmişti. Bakın, Tayyip Erdoğan tam yedi yıl önce seçim kampanyasında demişti ki: "Hedef 2023. Benim bir hayalim var; 500 milyar dolar ihracat yapacağız, 2 trilyon dolarlık ekonomi olacak, kişi başı gelir 25 bin dolar olacak." Biz "Olmaz, yapamazsın, demokrasi olmadan kalkınma da olmaz." demiştik.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı tekrar rakamlardan bahsediyor arkadaşlar. Dedi ki: "12 bin dolar yapacağım, 200 milyar dolar yapacağım." Arkadaşlar, rakamlar soğuktur. 82 milyon vatandaşımız bizi izliyor arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, 82 milyon vatandaşımız bizi izliyor, diyor ki: "Ya, bir kalkınma planı varmı Mecliste, bu bana ne getirecek? Ben işçiyim, yoksulum, 2.020 lira maaş alıyorum, tenceremi kaynatamıyorum." Niye? Açlık sınırı 2.124 TL.

Vatandaşlarımızın büyük çoğunluğu 7 bin lira yoksulluk sınırının altında bir gelire sahip. Çiftçi tarlasını ekemiyor, esnaf dükkânını siftohsuz kapatıyor. "Acaba bu kalkınma planı onlara ne getirecek?" diye baktık, maalesef Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız onlara herhangi bir şey vadetmiyor çünkü bir şirket CEO'su gibi bir kalkınma planını ortaya koydu ve daha çok da arkadaşlar, şirketlere vaatleri var. Peki, işçi ne bu kalkınma planında? Bakın, aynen şöyle söylüyor işçiler için arkadaşlar: Şirketlere insan kaynağı sağlanacak bir unsur. Yani işçi o çarkın yalnızca bir dişlisi olarak görülüyor. Peki, doğa ne olarak görülüyor, ekoloji ne olarak görülüyor? Değerli arkadaşlar, Kaz Dağlarında bunun karşılığını görüyoruz veya Karadeniz'in derelerinde görüyoruz, o da bir meta olarak görülüyor arkadaşlar. Vatandaşlarımız huzur ve refah istiyorlar, yoksullar kendilerini bu kalkınma planında bulmak istiyorlar ama maalesef. Yoksullara, işçiye, emekçiye, çiftçiye buradan söylüyorum: Cumhurbaşkanı Yardımcımızın getirdiği bu kalkınma planında size herhangi bir müjde maalesef yok.

Bakın, kalkınma planı bazı tercihlerde bulunmuş arkadaşlar, On Birinci Kalkınma Planı'mız burada tercihlerde bulunmuş. Size en son söyleyeceğimi başta söyleyeyim, bu kalkınma planı tercihleri ve öncelikleriyle vicdansız ve adaletsiz bir kalkınma planıdır arkadaşlar çünkü ne var bu kalkınma planında? Bakın, kâr önelemek var, şirketleri önelemek var. İnsan yok, doğa yok, kadın yok, emekçi yok, yoksul yok arkadaşlar, çiftçiler yok. Oysa bakın, biz Anayasa'ya göre sosyal bir devletiz ve sosyal bir devletin görevi, önceliği sosyal politikaları koymaktır arkadaşlar.

Peki, başka ne yok? Arkadaşlar, hukuk devleti yok. Bakın, 208 sayfalık kalkınma planında hukuk 188'inci sayfaya gelebilmiş bu kadar hukuk problemi yaşadığımız yerde ve yalnızca arkadaşlar genelgeçer laflar edilmiş. Beş yıl önceki kalkınma planında da aynı cümleler vardı, beş yılda nereye geldiğimiz belli. Bu anlamda, pek çok açıktan bahsetti Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı, dedi ki: "Cari açık, efendim..." Bütçe açığından bahsetti ama arkadaşlar, bu kalkınma planının temel açığı vicdan açığı ve adalet açığıdır.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı "dolar" "şirketler" "sektörler" "silah" dedi ama arkadaşlar, hukuk adına, adalet adına

böyle karanlık bir dönem yaşadığımız zamanlarda maalesef herhangi bir şey söylemedi. Bu Meclis de bakın, cezaevinde yatan arkadaşlarımıza bir şey vadetti, onları bir umuda soktu ama maalesef bugün tatile çıkmayı planlıyor bu Meclis arkadaşlar. Bir demokrasi paketi gelecekti, bir hukuk paketi gelecekti, yargı reformu gelecekti ama Meclisi kapatıyorlar, cezaevindeki arkadaşlarımıza "Bekleyin." diyorlar. Hukuku restore etmekten, demokrasiyi tamir etmekten, bir normalleşme, bir olağanlaşmadan maalesef bahsedilemedi. Bakın, "Kadın cinayetlerini bitireceğiz." diyemedi Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. Borç altında ezilen işçilerden bahsetmedi değerli arkadaşlar.

Beş yıl önce de kalkınma planımız vardı arkadaşlar, bu kalkınma planı neden çöktü? Buradaki cümleler çok mu kötüydü? Hayır. Ben açıkça söyleyeyim, vaatlerin yüzde 80'ine katılabilirim, yüzde 20'sini de beraberce uzlaşırız, hukuku, adaleti öne koyarız, vurgularız, önceliklerimizi ve tercihlerimizi belirleriz. Neden çöktü? Çünkü ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz! Bu Hükümet de arkadaşlar, icraatlarıyla, tercihleriyle bu kalkınma planını çökertmiştir ve yeni kalkınma planı da yalnızca lafûgüzaftır.

Değerli arkadaşlar, damat bey bundan dokuz ay önce Yeni Ekonomik Program'ı açıkladı, değil mi? Dedi ki: "Arkadaş, Yeni Ekonomik Program'da hedeflerim var." Nasıl kalkınma planları çöktüyse, nasıl orta vadede program çöktüyse Yeni Ekonomik Program da çöktü. Ya, birisi "Ben bu kadar plan yapıyorum, bütün bu planlar çöküyor. Neden çöküyor?" diye sorar. Aynı şeyleri yapıp farklı sonuçlar beklemek Einstein'ın tabiriyle ancak ahmakların işidir, sözüm meclisten dışarı olsun. Ama biz aynı şeyleri yapıyoruz farklı sonuçlar bekliyoruz. Damat bey dedi ki, bakın, geldi Bütçede dedi ki: "Ben 80 milyar lira açık vereceğim." Ya, altıncı ayda 80 milyar lira açık verdik. Ya, damat bey, hele bir otur "Ben bu 80 milyar lira açığı niye verdim?" diye düşün. Yok. Kalkınma planı aynı politikalarla geliyor ve arkadaşlar, 80 milyar lira açığı tutturacağını zannediyor. Tutmaz. Hayata yalnızca dolar, yeşil, para olarak bile bakıyorsanız tutmaz. Demokrasinin olmadığı yerde kalkınma olmaz, olamaz. Bu tespiti önümüze koyalım. Demokrasi krizi ekonomik krizi yaratmıştır ve demokrasi krizini çözmeden de ekonomik krizden çıkış yoktur.

Değerli arkadaşlar, bu dönemde tek adam rejimi, ihtirası önümüze konuldu. Kurumlar çöktü. Demokratik denge ve denetim mekanizmaları çöktü. Bu kalkınma planında ortak akıl yok arkadaşlar, tek adam akılı var. Bir Cumhurbaşkanı vicdansız ve adaletsiz olabilir. Peki arkadaşlar, 600 kişi ne yapar, hani, milletin temsilcileri? 600 kişi bütün Türkiye'den gelmişiz; yoksulların, işçilerin, emeklilerin haklarını savunmak için buradayız. Ne yapar? Vicdansız ve adaletsiz Cumhurbaşkanını dengeler ve denetler, bu kalkınma planına vicdan ve adalet katar.

Değerli arkadaşlar, Plan ve Bütçe Komisyonunda tam yirmi iki saat Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımıza konuştuk. İnanın, taş olsa biraz yumuşardı, derdi ki: "Ya, bu arkadaşların da bir söylediği doğru olabilir." Üstelik de son derece yapıcı muhalefet yaptık, bakın. Gelin, beraber, ortak akılla buna katkı sunalım dedik. Maalesef arkadaşlar, yirmi iki saat sonucunda bir virgölünü değiştiremedik, bir virgölünü değiştiremedik. İşte Meclisimizin durumu budur arkadaşlar. "Ferman padişahındır!" diyor Meclisimiz, devam etsin. "Padişah yazmışsa onun bir virgölüne dokunmak ne haddimizdir!" diyor. Arkadaşlar, böyle dediğimiz sürece kalkınmadan bahsedemeyiz.

Bakın, biz Adalet ve Kalkınma Partili üyeleri ikna etmek için buradayız. Topu topu 20 üye burada. İşte muhalefet partilerinin sözlerine verilen değer bu. Ortak akla değer vermediğimiz sürece, yalnızca oy vermeye buraya gelirse arkadaşlar, kalkınma olmaz, adalet olmaz.

Değerli arkadaşlar, merkezîyetçi bir tercih var bu kalkınma planında. "Her şeyi saraya bağlayalım." diyor, "Her şeyi saray çok iyi bilir." diyor. Peki, değerli arkadaşlar, Meclisimiz niye bu durumda diye düşünelim mi? Meclisimize bir darbe vuruldu. Yalnızca 15 Temmuzda darbe vurulmadı. Dokunulmazlıklar kaldırılarak bu Meclisin itibarı yerle bir edildi. Sevgili Selahattin Demirtaş, Sevgili Figen Yüksekdağ, Çağlar Demirel, İdris Baluken ve binlerce arkadaşımız bu şekilde hapsedildi ve Meclisin itibarına büyük bir darbe vuruldu. Meclis denge ve denetleme görevini yapamamaktadır, yapamadığı sürece de ekonomik krizden ve demokrasi krizinden çıkmak mümkün değildir. Meclisi behemehâl bir noter olmaktan, noter olarak görülmekten çıkarmamız gerekiyor.

Peki, diğer güç nedir arkadaşlar? Yargı. Ya, değerli arkadaşlar, hukuk reformundan bahsediyor Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. Dün Sevgili Selahattin Demirtaş'ın duruşması vardı, keşke orada görseydik Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısını. Acaba Selahattin Demirtaş'ın savunmalarını okudunuz mu? Okumanızı tavsiye ederim. Tamamen siyasi önermelerinden dolayı üç yıla yakın süredir rehin. Arkadaşlar, siyasi rakiplerini rehin alan bir iktidar abat olmaz, ülkeye de bir şey veremez.

Bakın, bugün CHP İstanbul İl Başkanı yargılandı arkadaşlar, İstanbul'da yargılandı, Sevgili Canan arkadaşımız - arkadaşım kendisi- Canan Kaftancıoğlu yargılandı. Çünkü insan hakları mücadelesi veren bir kişiydi kendisi, hâlâ da öyle. Savcı on yedi yıl istedi kendisiyle ilgili. Neymiş? 2013 yılında "tweet" atmış, İstanbul seçimini kazanınca savcının aklına gelmiş ki "2013 yılında 'tweet' attı Canan Kaftancıoğlu." diye ve on yedi yıl hapis istiyor.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcım, böyle, adaletten, hukuktan bahsedemezsiniz; Canan Kaftancıoğlu, Selahattin Demirtaş, Osman Kavala -Gezi davasından binlerce arkadaşımız yargılanıyor- bunlar olduğu sürece siz hukuktan, adaletten, hukuk devletinden bahsedemezsiniz.

Bakın, üniversitelerin durumuna bakalım, dengeleyici denetleyici... Füsun Üstel Hocamız bir barış bildirisine imza attı diye hapiste şu anda ya. Füsun Üstel, bu ülkenin yetiştirdiği en kıymetli akademisyenlerden birisidir. Binlerce akademisyen bir barış bildirisine imza attı diye hapiste. Ne aftan bahsediyoruz; gelin, Füsun Üstel Hocamızı çıkaralım, Osman Kavala çıksın, Selahattin Demirtaş çıksın; Sevgili Canan Kaftancıoğlu mahkemelerin karşısına çıkmasın. Siyasetçiler, akademisyenler hapisteyken hangi hukuktan bahsediyorsunuz? Önce pratiğe bakalım, nesnel duruma bakalım.

Değerli arkadaşlar, bütün bunlar olurken Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı bazı rakamlardan bahsetti, ben de bazı rakamlardan bahsedeyim: Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde -utanarak söylüyorum, bakın, utanarak söylüyorum Türkiye'nin vekili olarak- 126 ülke içinde 109'uncu sıradayız, yalnızca beş yıl önce 50'nci sıradaydık, 109'uncu sıraya düştük. Gelir grubuna göre, orta gelir grubundaki ülkelerde 38 ülke içinde Venezuela'dan sonra sondan 1'inciyiz. Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 180 ülke içinde 157'nciyiz. Demokrasi Endeksi'nde 167 ülke içinde 110'uncuyuz. Hükümetin Gücünün Sınırlandırılması Endeksi'nde 126 ülke içinde 123'üncüyüz. Temel haklarda 126 ülke içinde 122'nciyiz arkadaşlar. Bunları utanarak söylüyorum. Bu rakamlar düzelmediği sürece 12.500 dolarmış, 8 bin dolarmış, ne ifade eder? Önce hukuk, önce adalet. Eğer kurumları güçlendirirsek, kurala dayalı, hukuka dayalı bir rejim kurarsak, demokrasiyi sağlarsak emin olun, o 12.500 rakamlarını katbekat atlarız ama arkadaşlar, demokrasi krizini çözmeden ekonomik krizle ilgili herhangi bir adım atılamaz.

Arkadaşlar, 82 milyon vatandaşımızın, işçinin, emekçinin, çiftçinin görüşlerinin alınıp alınmadığını soruyorum Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımıza.

Komisyon Başkanımız Lütfi Elvan diyor ki: "Ben üç yıl önce konuşmuştum." Üç yıl önce bize de çağrı yapmış. Arkadaşlar, biliyor musunuz, darbeden önceydi, dolar 2 liraydı, işsizlik yüzde 8'di, 8 milyon değil 4 milyon işsiz vardı memlekette, o zaman görüş almışlar.

Değerli arkadaşlar, bir kalkınma planının demokratik olması için önce katılımcı olması gerekmez mi? Biz dedik ki: Bakın, görüşlerimizi alın. Almadılar. Önergelerimizi reddettiler, virgölüne bile dokunulmadı. Peki "Sivil toplum kuruluşlarının görüşlerini alın. Bakın, sendikalar var, kadın örgütleri var, ekoloji örgütleri var. Komisyona gelsinler, on dakika, on beş dakika

görüşlerini söylesinler.” dedik, reddettiler arkadaşlar. Sayın Komisyon Başkanı reddetti, Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısı da maalesef sükûtle karşılık verdi bu reddedişe. Oysa arkadaşlar, katılımcı olmayan bir kalkınma planının inanın başarıya ulaşma şansı yok, sosyal tarafların görüşlerini almayan bir kalkınma planının başarı şansı yok. Dün olduğu gibi, bakın, dün torba yasa da 35 madde yalnızca patronlardan yana maddelerdi. Maalesef bu torba yasa da yalnızca patronları, şirketleri, yandaşları kurtarmak için bir torba yasa.

Değerli arkadaşlar, bakın, Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısı dedi ki: “Efendim, sorulara cevap verdim.” Ben de sevinmişim, sabah odamda çalışıyordum. Sağ olun, sorulara cevap vermişsiniz. Heyecanla, bir tomar cevap geldi, bir baktım, açtım “CHP'nin cevabı...” “CHP'nin cevabı...” “İYİ PARTİ'nin cevabı...” “İYİ PARTİ'nin cevabı...” “CHP'nin cevabı...” Cevaplar bitti, HDP'nin -ki ben şahıs olarak 20 soru sordum, arkadaşlarım soru sordu- tek bir sorusuna cevap vermemişsiniz. CHP'ye, İYİ PARTİ'ye 20 cevap, Meclisin 3'üncü büyük partisi HDP'nin tek bir sorusuna cevap gelmedi. Ki heyecanlanmıştım, biliyor musunuz Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısı, “Acaba bir ayrımcılığa uğradık mı, uğramadık mı?” diye heyecanlanmıştım. Sonuna geldim, tek bir isim, Garo Paylan, Erol Katırcıoğlu, Necdet İpekyüz ismini görmedim. İşte, ayrımcılık burada bir yerde arkadaşlar.

Sevgili Grup Başkan Vekilimiz Saruhan Oluç, 15 Temmuzda burada bir konuşma yaptı Cumhurbaşkan Yardımcımız, son derece yapıcı, barışçı bir konuşma yaptı, hakkını teslim edersiniz.

Değerli arkadaşlar, AK PARTİ konuştu, bütün kanallar canlı yayında; CHP konuştu, bütün kanallar canlı yayında; HDP konuştu, bütün kanallar canlı yayını kesti. Niye biliyor musunuz arkadaşlar? Bu, yalnızca emirle, talimatla olmuyor biliyor musunuz? Korkuyla oluyor. HDP'yi yayınlarsak... Ne idi? “Alo bilmem ne...”

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Fatih...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Fatih...

GARO PAYLAN (Devamla) – “Alo Fatih, niye HDP'yi yayınladın?” korkusuyla ve görevden atılacağı korkusuyla oluyor işte bu. Emin olun, yalnızca talimatla olmamıştır. İşte, ayrımcılık olduğu sürece, 6 milyon vatandaşımızın oy verdiği parti yok sayıldığı sürece kalkınma olmaz arkadaşlar. Tercihimiz ne bu kalkınma planında? Güvenlikçi politikalar.

Değerli arkadaşlar, beş yıl önce 2014 bütçesinde bütün güvenlik kalemlerinin toplamı 40 milyar TL'ydi, bugün 160 milyar TL. Allah'ınızı severseniz söyleyin, güvenliğimizi sağladık mı, huzurumuz var mı? Yok. Ama neyi feda ettik arkadaşlar? Demokrasimizi feda ettik, ekonomimizi feda ettik. Yani güvenlikçi tedbirlerle, arkadaşlar, bir yere varılmıyor. “S400 füzesi alacağız.” diyorsunuz.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Aldık, aldık.

GARO PAYLAN (Devamla) – Aldınız, aldınız. 2,5 milyar dolar ödeniyor.

Ya, değerli arkadaşlar, birileri bayram ediyor. Ya, Amerikan bağımlılığı tabii ki kötü bir şey; katılıyorum, sonuna kadar destekliyorum, bağımlılıktan kurtulalım ama Rusya bağımlılığı çok mu iyi bir şey arkadaşlar ya? Rusya'ya enerjide bağımlıyız, doğal gazda bağımlıyız; bakın, arkadaşlar, savunma sanayisinde de bağımlı olacağız, 2,5 milyar dolar da ödeyeceğiz ama diyet yetmiyor; nükleer santral tercihi var bu bütçede. Arkadaşlar, nükleer santrali de hem “İhtiyacımız var.” diye yaptınız hem de “ucuz” dediniz. Her iki argümanınız da çöktü çünkü artık 2 trilyon dolarlık bir ekonomiden bahsetmiyoruz, 700 milyar dolarlık bir ekonomiden bahsediyoruz; hem de nükleer santral pahalı artık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Paylan, selamlamak için süre veriyorum, uzatmayacağım.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Devamla) – Neyin diyetini ödünüz Rusya'ya arkadaşlar, neyin diyetini ödünüz? 40 milyar dolar alıp götüreceğ buradan ve “Rusya bağımlılığı -bakanlar, arkadaşlar- iyi diyenler.” Gürcistan'ın ve Ukrayna'nın hâline baksınlar, biraz da Osmanlı tarihi okusunlar derim.

Tercih ne arkadaşlar başka? Tarım mı tercih? Değil. “Tarımı küçülteceğim.” diye vadeden ilk iktidar. Tarımın gayrisafi yurt içi hasıladan payı yüzde 5,8; bu plana bakın “5,4'e düşüreceğim.” diye vadediyor. Arkadaşlar, çalışanların yüzde 18'i çiftçiler, çiftçi emekçileri ve onlar maalesef bu planda yalnızca paylarının düşeceğini biliyorlar.

Son olarak şunu söyleyeyim, başka söyleyeceklerim vardı ama bitireyim: Arkadaşlar, bu planla birileri kalkınır ama emin olun o “birileri” çiftçiler, emekçiler, emekçiler, yoksullar olmaz; aynı bu beş yılda olduğu gibi saray ve sarayın yandaşları olur. Bu anlamda bu plana “hayır” diyelim derim. Halkın yararına, yoksulların yararına planı, katılımcı olarak hep beraber yapalım derim.

Saygılar sunarım. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına ikinci söz talebi Batman Milletvekili Sayın Ayşe Acar Başaran'a aittir.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süremiz on dakika Sayın Başaran.

HDP GRUBU ADINA AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de kalkınma planı üzerinde görüşlerimizi ifade edeceğim.

Garo arkadaşımız aslında genel olarak bu plan üzerindeki görüşlerimizi ifade etti ama ben bir kadın olarak “Bu kalkınma planının neresinde kadın var?” ya da “Kadınlara ne kadar dokunuyor?” üzerinden birkaç söz söyleyeceğim.

Değerli arkadaşlar, ama buna geçmeden önce, bugün, Van'da göçmenleri taşıyan bir minibüs kaza geçirdi, 14 göçmen hayatını kaybetti, onlarca yaralı var. Bu kalkınma planının hiçbir yerinde de dezavantajlı grup olan göçmenlerle, mültecilerle ilgili ve her defasında Avrupa Birliği'ne karşı koz olarak kullanılan göçmenler ve mültecilerle ilgili herhangi bir düzenlemenin ya da bir görüşün olmadığını buradan bir kez daha kendilerine hatırlattırım. Yaralılara acil şifalar, hayatını kaybedenlere de Allah'tan rahmet diliyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu kalkınma planında -dediğim gibi- kadın meselesiyle ilgili görüşlerimizi ifade edeceğiz çünkü, maalesef, bu kalkınma planı hazırlanırken, tıpkı diğer kanunlarda, diğer düzenlemelerde, bütçede olduğu gibi, kadına kör bir kalkınma planı hazırlanmış. Daha önceki düzenlemeler, kalkınma planları da benzerdi ama bunu geçen dönemki Onuncu Kalkınma Planı'ndan ayıran bir özelliği de var; toplumsal cinsiyet eşitliğini tamamen dışarda tutmuş bir kalkınma planı var elimizin altında.

Bununla ilgili olarak -Garo arkadaşımız da ifade etti- bu kalkınma planı görüşülürken zaten topluma hiçbir şekilde görüş sorulmuyor ama bu toplumun yüzde 50'sinin kadın olduğunu da kendilerine hatırlatalım. En azından bu yüzde 50'nin temsilcisi sivil toplum örgütlerinden, kadınlardan görüş alıp bu kalkınma planının içerisine yerleştirilebilirdi. Oy isterken kadınlar erkekler eşit iken, maalesef, Türkiye'de başka hiçbir açıdan kadın erkek eşitliği söz konusu değil.

Değerli arkadaşlar, peki, niye çıkarıldı bu? Bir yaygara koparıldı, şöyleydi: Yeni Şafak ve Akit gazetelerinde özellikle İstanbul Sözleşmesi'ni hedef gösteren birtakım söylemler geliştirildi “İstanbul Sözleşmesi'ni kaldırın, yuva yıkılıyor.” diye.

Değerli arkadaşlar, ama, bildiğiniz gibi, “yuva” dediğiniz o kurumsal meselenin aslında insan yaşamından daha kutsal olmadığını buradan bir kez daha ifade etmemiz gerekiyor çünkü kadınlar, maalesef, büyük çoğunlukla, yüzde 70'ten fazla bir

oranla evin içerisinde yani o yuvanın içerisinde, "yuva" dediğiniz o yerde kadınlar katlediliyor.

Bu söylem geliştikten sonra, bir anda toplumsal cinsiyet eşitliği meselesi hedef hâline getirildi ve bu kalkınma planının içerisinde, önceki dönem Onuncu Kalkınma Planı'nda olan toplumsal cinsiyet eşitliği meselesi tamamen çıkartıldı. Bununla beraber bu kalkınma planının içerisinde kadınlarla ilgili çok güzel, böyle koca koca beylik laflar var ama siz toplumsal cinsiyet meselesini işin içerisinde çıkarttığınız anda bunu nasıl uygulayacağınıza dair hiçbir şey yok. Hatta bu kadar nafakaya saldırı varken, İstanbul Sözleşmesi'ne saldırı varken, ismini değiştirdiğiniz Ailenin Korunması Hakkında Kanun'a bu kadar saldırı varken bu kalkınma planının gelecekte kadınlara yine ölüm, şiddet getireceği aşikâr bir biçimde karşımızda, maalesef, yine duruyor.

Şimdi, bu kalkınma planı içerisinde sadece kadınlarla ilgili bir kadın üniversitesi meselesi var. Tabii ki görünüşe göre Japonya'da belki bunun uygulanması çok farklı olabilir ama Türkiye gibi daha feodal, daha şu Meclisin yarısını yani yüzde 50'sini bile kadın yapamadığımız, iş hayatında kadınlara yüzde 50 eşitliğin sağlanmadığı, toplumsal hayatta eşitliğin sağlanmadığı, hâlâ her gün kadınların öldürüldüğü, hâlâ her gün televizyon programlarında, bu kürsülerde kadına yönelik şiddet, nefret dolu söylemlerin geliştirildiği bir ülkede kadın üniversitesi sadece bir izolasyon alanı olarak, sadece diğer karma üniversitelerde kadınların daha fazla şiddete uğrayacağı, kadınların daha fazla saldırıya uğrayacağı bir ortam yaratmaktan başka bir şey maalesef getirmeyecek. Keşke olsaydı da biz de buradan destek verseydik.

Yine, değerli arkadaşlar, özellikle bu kalkınma planıyla ilgili olarak hem bizim Plan ve Bütçedeki arkadaşlarımız hem daha sonrasında Komisyonun toplantılarına katılan arkadaşlarımız birçok önerge verdi. Burada kadına duyarlı bir kalkınma planı, cinsiyet eşitlikçi, toplumsal cinsiyet eşitliğini esas alan bir kalkınma planı olması için, maalesef, arkadaşlar, tek bir virgül değiştirilmedi.

Şimdi buradaki kadın arkadaşlarımıza sesleneyim ve konuşmaya devam edeyim:

Değerli arkadaşlar, burada kadınlar olarak yüzde 50 olmayabiliriz ama en nihayetinde siyasi görüşlerimiz farklı olsa bile, farklı politik tabanlardan, politik alanlardan besleniyor olsak bile saldırının bizim açımızdan farkı olmadığını ifade edelim. En nihayetinde kadınız ve belki bugün, bu kalkınma planı içerisindeki değişikliklerle, üretilen beş bin yıllık erkek egemen çizgiyi değiştiremeyebiliriz ama bir nebze olsun bir adım atabileceğimizi düşünüyorum. O açıdan bütün kadınlara çağrımızdır: Bizim verdiğimiz önergeler vardı. Bu önerge, özellikle toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki önergemiz ve bunun yanında bir önergemiz daha vardı -medya okuryazarlığı var ama- biz bir de kadınların en fazla ihtiyacı olan yasal okuryazarlıkla ilgili de bir önerge vermiştik. Bununla ilgili, bütün gruplardaki kadınları bu kalkınma planında yer alması için ortaklaşmaya çağırıyorum. Bunu başarabileceğimizi biliyorum değerli kadın arkadaşlarım çünkü bizim erkeklerden farkımız kadın mücadelesini ortak yürütebilmektir tam da.

Şimdi, değerli arkadaşlar, az önce de söylediğim gibi, bu kalkınma planında ne yok? Türkiye'de mesela 10 kadından yalnızca 3'ü bir işte çalışıyor ve maalesef kadınlar çalışmak istedikleri zaman iş bulamıyorlar ya da daha düşük ücretle güvencesiz bir şekilde çalışmak zorunda kalıyorlar. Tüm toplumsal ön yargılara ve engellemelere rağmen üniversite mezunu olan kadınlar yine de işsiz kalıyorlar maalesef. Bunun yanında, asgari ücret Türkiye'deki en alt sınır olmasına rağmen kadınlar asgari ücretle bile çalışamayacak durumdalar. Kadınların yüzde 44'ü kayıt dışı çalışıyor. Peki, bu kalkınma planında bununla ilgili bir şey var mı? Maalesef yok.

Şimdi şiddetle ilgili olarak bir daha ifade edeyim değerli arkadaşlar. O kutsadığınız ama maalesef önce insan yaşamının kutsal olduğunu hatırlamanız gerekirken hatırlamadığınız, yok saydığınız meselede kadınlar her gün sözlü, cinsel, fiziki, ekonomik şiddete uğruyor ve bu kadınların yüzde 72'si evde yani sıkıştırıldıkları, kapatıldıkları dört duvar arasında kadın cinayetlerine maruz kalıyor. Yine bunların sadece yüzde 15'i sokaklarda, herkesin içinde işleniyor. Şimdi, ben burada Cumhurbaşkanı Yardımcısının yaptığı sunumu da dinledim, peki, bu kadın cinayetlerinin önlenmesiyle ilgili bir sürü cümle kurmaktan çok, net bir şekilde bir planlamamız var mı? Baktığımız kadarıyla bununla ilgili de yok.

Eğitim alanında... Şimdi, biliyorsunuz, bizim Türkiye'deki eğitim sistemimiz zaten her gün değişen bir sistem. İşte 4+4+4 yapıyoruz, onu beğenmiyoruz farklı bir şey getiriyoruz ama en son, dediğim gibi, işte 4+4+4'le beraber, aslında çok iyi niyetliymiş gibi lanse edilen yine kadınların, özellikle kız çocuklarının eğitimden uzak kalması için bir alan hâline getirilmiş bir sistem var karşımızda. Maalesef bu sistemle, bu 4+4+4'le beraber kız çocukları ya evden eğitimlerini devam ettirmeleri konusunda zorlanıyorlar ya da hiçbir şekilde okumalarına izin verilmiyor.

Şimdi, bütün bunlar önümüzde dururken, kadınlarla ilgili bu kadar mesele varken, sokakta, iş yerinde hatta Mecliste hiç farkında olmasanız da kurduğunuz cümlelerle, davranışlarınızla, oturuş tarzınızla aslında her an, her saniye kadına yönelik şiddet gerçekleştirilirken bu kalkınma planında kadına ne kadar yer var, kadına niye bu kadar kör bir bakış açısı var, bunu sorgulamak gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, bence bu kalkınma planının içerisinde o toplumsal eşitliğini çıkarmaktan ziyade, buradan, bu Meclisten başlayarak bütün alanlarda bir işe alınma kriteri olarak, okulda müfredatın bir parçası olarak toplumsal cinsiyet eğitiminin alınması şart. Dediğim gibi, hiç farkında olmasanız da aslında yerleşmiş eril zihniyet, kadınlar her alanda, sokakta, evde, iş yerinde, okulda, Mecliste şiddete uğruyor. Kadınlar aslında toplum tarihinin en eski köle ulusu olarak karşımızda duruyor ve kadınlar bundan kurtulmanın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Başaran bir dakikada.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Bir daha tekrarlıyorum: Kadınlar, tarihin en eski köle ulusu olarak karşımızda duruyor ve bu ulus kurtulmak için mücadele ediyor. Bu kalkınma planıyla bu kadınların mücadelesinde tek bir katkı sunulmamış oluyor ama tabii ki belki bizim buradaki mücadelemiz, kadınların sokaktaki mücadelesi Türkiye toplumunda da eşitlikçi bir bakış açısını sağlayabilir diye umuyor ve diliyorum. Tekrar bütün kadın arkadaşlarımıza ortaklaşma, ortak mücadele çağrısı yapıyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.41

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.07

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İsmail OK (Balıkesir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

103 ve 103'e 1'inci ek sıra sayılı On Birinci Kalkınma Planı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Yürütme temsilcisi yerinde.

Şimdi, birinci bölümde söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekilimiz Sayın Bülent Kuşoğlu'na aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz otuz dakika Sayın Kuşoğlu.

CHP GRUBU ADINA BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı görüşmelerine geçmeden önce, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına görüşlerimizi açıklamaya başlamadan önce Erbil'de şehit olan diplomatımız için –bugün ikindi namazında Ankara'da kaldırılacak- başsağlığı diliyorum, yakınlarına sabır diliyorum, yaralananlara da geçmiş olsun diyorum.

Yine, Düzce ve Sakarya'da sel felaketi dolayısıyla zarara uğrayan vatandaşlarımız için geçmiş olsun diyorum.

Van'dan da bir kaza haberi alındı. Orada da ölenlere Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Değerli arkadaşlar, önemli bir konu görüşüyoruz tabii ki, Türkiye'nin geleceğiyle ilgili bir konu görüşüyoruz. Belki Genel Kurulumuzda çok kişi yok ama bu tür konular bütün dünyada, bütün parlamentolarda uzman kişiler tarafından, bu konuya ilgi duyan kişiler tarafından değerlendirilir yani bütün parlamentonun, her kesimin katılmasına gerek yok, hazırlık çalışmalarına aslında tüm unsurların katılması gerekli. Kalkınma planında da geniş bir sivil toplum kesiminin ve kamu kesimi uzmanının katıldığını söylüyor. Gerçi, içerik olarak öyle değil yani o kadar uzmanın katılımı sonucu daha farklı bir kalkınma planı metninin bu Meclise gelmesi gerekirdi ama bunu olduğu gibi kabul etmemiz gerekiyor yine de.

Değerli arkadaşlar, içeriğine geçmeden önce, kalkınma planıyla ilgili, tutanaklara da geçmesi açısından bazı konuları vurgulamak istiyorum.

Şimdi, normalde, On Birinci Kalkınma Planı 2019-2023 yıllarını kapsıyor, beş yılı. Cumhuriyetin 100'üncü yılıdır 2023 yılı. Dolayısıyla çok daha fazla önem arz eder yani 100'üncü yıl hedefleri -ki sürekli olarak bu iktidar tarafından da vurgulanmıştır- çok önemli olarak görülmüştür, önemlidir de gerçekten. Bu hedeflere ulaşılması açısından, cumhuriyetin 100'üncü yılında, bu devletin 100'üncü yılında belli hedefleri yakalamak açısından çok önemliydi bu plan. Dolayısıyla diğer planlardan daha fazla ihtimam gösterilmesi gerekiyordu. O ihtimamın gösterilebilmesi için de öncelikle -bu planın hazırlıkları da yapılmıştı- geçen yıl, 2018'de yüce Meclise sunulması gerekiyordu. Şimdi temmuz ayındayız -normalde temmuz ayında Meclis kapalı olur- Meclisin kapanacağı hafta bu getirildi, alelacele görüşüyoruz.

Normalde, kanuna göre... Özel bir kanunu da var çünkü mevzuatımız kalkınma planlarına özel bir önem atfediyor, 3067 sayılı bir Kanun'u var. Bu kanun "Kalkınma planları Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmeye başlandığı andan itibaren, daha doğrusu sunulduğu andan itibaren yirmi dört saat içerisinde –derhâl- görüşülmeye başlanır ve Plan ve Bütçe Komisyonunda en fazla yirmi gün içerisinde görüşmeleri tamamlanır, sekiz gün de Genel Kurulda görüşülür." diyor. Yani toplam yirmi sekiz gün ama Plan ve Bütçe Komisyonundan Genel Kurula gelmesi normalde iki gün alacağından, normalde otuz gün, bir aylık bir süre, Meclisin "aralıksız" diyor bir de kanun- aralıksız olarak planı görüşmesi gerekiyor.

Şimdi, bize Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı bir gün sunum yaptı bir bir-bir buçuk saatlik. Biz, iki gün, iki bölüm hâlinde Plan ve Bütçe Komisyonunda bunu görüştük, toplam üç gün. Bugün de burada görüşüyoruz, bugün tamamlanacak, dört gün. Yani normalde otuz gün içerisinde yapılması gereken görüşmelerin dört gün içerisinde tamamlanması söz konusu. Dolayısıyla burada, yeterince ilgi olmaması, bu mevsimde tabii ki böyle bir ilginin olmaması, Meclisin kapanacağı son gün planın görüşülüyor olması, bunlar tabii sıkıntı.

Ayrıca, plan 2019'dan itibaren uygulanıyor. 2019'un ortasını geçtik, 2019 hedeflerini tutturmak bundan sonra mümkün değil. Biliyorsunuz, ilk çeyrekle ilgili olarak büyüme rakamı da eksi 2,6 olarak geldi. Bu yıl rakamlar tutturulamayacak. Yani 2019-2023 yıllarını kapsayan On Birinci Beş Yıllık Plan aslında 2019'u kapsamamış, kavramamış olacak. 2019 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'yla çelişen hükümleri var şimdiden ve yine, Anayasa'ya göre, orta vadeli mali planla, orta vadeli programla, yıllık programlarla uyumlu olması gerekirken, bütçeyle uyumlu olması gerekirken bu uyum da söz konusu olmayacak, olmadı daha doğrusu yani bir yılı heba etmiş olduk.

Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı bu konuyla ilgili eleştirimizi yaptığımızda dedi ki: "Biz bunun farkındaydık. Bir geçiş dönemi öngörmedik, doğruyan getirdik. Bu seneyi feda ettik. Daha gerçekçi bir işlem yaptık. Göstergelerin kötü olmasını da göze alarak biz bunu yaptık." Ama bu doğru değil tabii ki. Yani sonuç olarak bu sadece siyasi bir metin değil, devletin de önemli metinlerinden bir tanesi, buna gereken ihtimamın gösterilmesi lazım. Bu gecikmeler ya da bu usulsüzlükler için sonuç olarak "Yani ne olacak ki, sonuçta işte plan da uygulanıyor, programlar da uygulanıyor, bütçe de uygulanıyor." denebilir. Hayır "Ne olacak?" diyemeyiz çünkü bir devlet ciddiyetinin olması lazım değerli arkadaşlarım, bir devlet adabının olması lazım. Devlet adabı yoksa, devlet kendi koyduğu kurallara uymuyorsa sıkıntı vardır. Burada gecikmesinin mahzuru, öncelikle, 2019 yılının kaybından çok, devlet adabının, devlet ciddiyetsizliğinin ortaya çıkmasıdır; en kötü tarafı, en olumsuz tarafı bu, sıkıntı burada. Evet, geçmişte de kalkınma planlarının uygulanmadığı yıllar oldu ama geçiş dönemleri öngörüldü. Ama neden uygulanmamış olsun ki? Bunu ciddiye almak gerekir. Her şeyi ciddiye almak gerekir ama devlet adabı konusunda daha da ciddi olmamız lazım. Evet, geç geldi, kötü bir zamanda geldi, eksiklikleri de çok, biraz sonra biraz detaya gireceğim. Burada da, Mecliste yeterince vakit ayırıp inceleyemedik. Ama devlet adabı konusunda, ciddiyeti konusunda çok önemli bir eksiklik söz konusu olmuş oldu maalesef On Birinci Kalkınma Planı'yla.

Bir de kalkınma planıyla ilgili başta yaşadığımız bir tartışma bunun uygulamasıyla ilgili de sorun olduğunu ve olacağını gösteriyor. Neydi başta yaşadığımız tartışma? Meclis Başkan Vekilimiz, çok haklı olarak, Anayasa'ya göre Cumhurbaşkanlığı Yardımcısının böyle bir talebinin değerlendirmesini yüce Meclise sundu, burada görüştük, tartıştık, uygun olmamasına rağmen Genel Kurul kararıyla kendisi burada bir sunum yapabildi. Aslında bunu hazırlayan yürütme erkidir, kalkınma planını hazırlayan yürütme erkidir, normal olarak gelip burada sunması gerekenler de onlardır. Normali budur, sahip çıkmaları lazım; bu, siyasi bir metin aynı zamanda, bu metne sahip çıkması lazım, sunması ve savunması lazım, bizim eleştirilerimize karşı görüş belirtmesi lazım; doğrusu budur. Ancak öyle bir Anayasa yaptık ki yürütme erkinin gelip de Mecliste bu konuları sunması, savunması, hesap vermesi söz konusu değil.

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı alınmasın, onunla ilgisi yok; kendisi bürokrasiyi, devleti bilen değerli bir kişidir ama bulunduğu koltuk nedeniyle şu anda -bakanların da aynı şekilde- buraya, yüce Meclise hesap vermesi diye bir şey söz konusu değil çünkü seçilmiş değil, bu yüce Meclisten güvenoyu almış değil; atanmışlar, sadece Cumhurbaşkanına karşı hesap verebiliyor, Meclise karşı hesap veremiyor, vermiyor. Halka karşı da hesap vermiyor çünkü seçilmiş değil, siyasi bir iradesi de yok. Böyle bir sıkıntı var yani usulüyle ilgili olarak da işin yürütülmesiyle ilgili, uygulanmasıyla ilgili olarak da sıkıntı var. Siyasi iradesi olmayan bir bakanın On Birinci Planı sunması, savunması ve bundan sorumlu olması büyük bir sıkıntıdır. Ben genellikle konuşmalarında bu konuyu dile getiriyorum Genel Kurulda ama çok önemli bir konudur, bakanların siyasi iradesinin olmaması, Meclise hesap vermemeleri, güvenoyu almamış olmaları büyük bir sıkıntıdır demokrasimiz açısından; bunun tamamlanması lazım.

Geçmişte mesela Kalkınma Bakanları... Sayın Cevdet Yılmaz burada, Onuncu Kalkınma Planı'nı da kendisi

hazırlamıştı, Onuncu Kalkınma Planı konusunda siyasi iradeye sahipti, sorumluluğu da vardı, Anayasa'ya göre yaptığı işlemler ve eylemlerden sorumluydu. Şimdi Anayasa'ya göre bakanların böyle bir sorumluluğu yok, kalkmış vaziyette ve tekrar söylüyorum, bakanların şu anda eskisi gibi adları "bakan" ama aslında buldukları bakanlığın genel sekreteridirler; bakanı değildirler, buldukları bakanlığın işlem ve eylemlerinden sorumlu değildirler, bakanlığın genel sekreteridirler, kendilerine Cumhurbaşkanınca verilen talimatları yerine getirmekle mükellefdirler, kendi iradeleri, siyasi iradeleri ve hesap verebilirlikleri söz konusu değildir. Bir de böyle bir durum var değerli arkadaşlar.

Bu arada, Sayın Yılmaz, geçen dönem Onuncu Kalkınma Planı dolayısıyla epey eleştirmiştik sizi ama bu On Birinci Kalkınma Planı, Onuncu Kalkınma Planı'nı aratıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Geçenki gerçekten güzel bir plandı, bizler de zevkle çalıştık, eleştirdik, daha uzun bir zamandı ve özellikle de öncelikli dönüşüm programları vardı son bölümünde, üçüncü bölüm olarak konmuştu, o bir yenilikti kalkınma planları açısından, uygulamaya dönük bir yenilikti. Aslında plan uygulandıktan sonra ne kadarının gerçekleştiğini, amaçlarının, hedeflerinin ne kadarının gerçekleşmediğini ölçmeye yönelik de bize bir zemin hazırlamıştı ama maalesef o yapılmadı, yapılmadığı için de o yönden eksik kalmış oldu.

Şimdi, kalkınma planını iki bölümde değerlendiriyoruz, biliyorsunuz, "Küresel Gelişmeler ve Eğilimler" birinci bölümü, ikinci bölüm de "Kalkınma Planının Vizyonu, Temel Amaç ve İlkeleri." Ben birinci bölümle ilgili, küresel gelişmeler ve eğilimlerle ilgili olarak konuşacağım.

Değerli arkadaşlarım, planlar samimi ve gerçekçi olmak zorundadır. Samimi ve gerçekçi plan hazırlıyorsanız nereye gittiğinizi, hedefinizi biliyorsunuz demektir. Hedefi olmayan, nereye gittiğini bilemez. Hedefimizi net olarak ortaya koymamız lazım, onun için de mümkün olduğunca samimi ve gerçekçi planlar hazırlamamız lazım.

Bir de yine tam olarak cevap alamadığım bir konu vardı Plan ve Bütçe Komisyonunda. Bu plan hazırlanırken hemen 2'nci maddesinde belirtiliyor: "On beş yıllık bir perspektifin ilk beş yıllık dilimi olarak tasarlanmış..." diyor. On beş yıllık bir perspektif ortaya konmuş, ama bu on beş yıllık perspektifin ne olduğunu inanın şimdiye kadar anlamadık, göremedik; belki son bölümde Sayın Cumhurbaşkanını Yardımcımız bu konuyla ilgili tekrar bilgi verirler.

Şimdi, küresel gelişmelerle ilgili planın ortaya koyduğu tespitler ve Türkiye'ye ilişkin tespitler biraz önce söylediğim o "Samimi ve gerçekçi olmalıdır." ilkesine uygun değil, samimi ve gerçekçi değil maalesef. Bakın, şöyle: Planın 3'üncü maddesi "Siyasi ve ekonomik düzlemde yeni güç ve çekim merkezlerinin oluştuğu bir ortamda hazırlanmıştır." diyor.

16'ncı maddesi, 14 ve 16 "Jeopolitik, askerî ve ekonomik alanda küresel ölçekte güç dengesi arayışları sürmektedir." diyor.

"Üretim eksenini yüksek gelirli ülkelere kaydırmakla birlikte gelişmekte olan ülkelere kaymakta olup Türkiye'nin de içinde bulunduğu bu ekonomilerin gelecekte daha fazla güçlenerek küresel üretim, ticaret, teknoloji, katma değer gibi alanlarda etkili olması beklenmektedir." 18'inci madde bu.

Şimdi, burada küresel gelişmeleri anlatmaya çalışıyor, özet olarak diyor ki: "Güç, gelişmiş ekonomilerden, gelişmiş ülkelere doğru kayıyor." Birinci tespit bu "Güç, gelişmiş ülkelere doğru kayıyor ve bölgesel entegrasyon ve iş birlikleri artıyor." diyor. Bölgesel entegrasyon ve iş birlikleri artıyor, bu doğru bir tespittir fakat gücün gelişmiş ülkelere doğru kaydığıyla ilgili nesnel bir tespit söz konusu değil. Güçte bir kayma var, bir farklılık var, bir değişim söz konusu ama gelişmekte olan ülkelere doğru bir güç kayması -biz de gelişmekte olan bir ülkeyiz- var mıdır? Bu dönemde, tam tersine, bazı sıkıntılar yaşıyoruz. Şunu söylemek mümkün küresel tespitlerle ilgili olarak: Ülkeler değil ama güç, gelişmiş ülkelerdeki küresel şirketler vasıtasıyla gelişmekte olan ülkelere, daha kolay yatırım yapılabilen, daha ucuz işçiliğin, daha ucuz maliyetlerin, güdülerin olduğu ülkelere doğru götürülüyor kasıtlı olarak ve tekrar bu tarafa alınabiliyor ve yeni, özellikle Trump'ın Başkan olmasından sonra gücün gelişmiş ülkelere doğru kaydığıyla ilgili varsayım da tamamen değişmiş vaziyette çünkü ticarette artık korumacılık söz konusu, daha farklı ilkeler söz konusu. Geçen plan hazırlıkları döneminde Amerika Birleşik Devletleri ile Avrupa Birliği'nin bir serbest ticaret anlaşması söz konusuydu; o kadar hızlı değişiyor ki küresel anlayış, bakın o ortadan kalktı, bu dönemde öyle bir ticaret anlaşması söz konusu değil. Tam tersi oldu, Amerika Birleşik Devletleri özellikle kapandı, korumacılık yönünden sıkıntıya girdi.

Şimdi, bir diğer tespit: "Bölgesel entegrasyon ve iş birlikleri artıyor." Doğru, artıyor. Peki, bölgesel entegrasyon ve iş birlikleriyle ilgili çevremizdeki en önemli entegrasyon, iş birliği nedir, en önemli proje nedir, Türkiye'yi en fazla ilgilendiren? Bizi en fazla ilgilendiren konu, Doğu Akdeniz'deki doğal gazla ilgili, enerji kaynaklarıyla ilgili entegrasyondur, iş birliğidir. Orada İsrail'in, Mısır'ın, Güney Kıbrıs'ın, Amerika Birleşik Devletleri'nin, Yunanistan'ın ortak bir girişimi söz konusu; bir entegrasyon var, iş birliği var. Fakat orada bulunan Türkiye'nin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ve Türkiye'nin olayın dışında kalması söz konusu. Bugün Avrupa Birliği bize karşı yaptırım uygulamaya çalışıyor; yapamazlar tabii ki, kolay değil ama bizim, bu iş birliğinin dışında kalmamız söz konusudur. Hâlbuki orada bir doğal gaz olduğu, petrol olduğu, enerji kaynaklarının olduğu yıllardan beri konuştuğumuz bir konuydu, biliyorduk ama Türkiye maalesef o iş birliğine katılamamıştır. Bunun sebebi nedir? Bizim, Mısır'la olan -devlet olarak değil- sorunlarımız, Suriye'yle ilgili sorunlarımız. İdeolojik sorunlar bunlar, devletten kaynaklanan sorunlar da değil; Mısır'la ilgili ideolojik sorunlar, siyasi iktidarımızın ideolojik sorunları ve bugün bu konuyla ilgili olarak da sıkışmış vaziyetteyiz.

Küresel ölçekte bizim için en önemli konu, Avrupa Birliğiydi. Türkiye için, Avrupa Birliği anlaşması, 1957'de imzaladığımız Roma Anlaşması çağın anlaşmasıydı, çok önemli bir konuydu, öyledir de ama bakın, On Birinci Kalkınma Planı'nda Avrupa Birliğiyle ilgili hiçbir hedef söz konusu değil, hiçbir hedef söz konusu değil. Neden? Bunu kimse izah edemez. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı da bu konuyla ilgili bize Plan ve Bütçe Komisyonunda bilgi vermedi.

Bakın, Onuncu Kalkınma Planı'nda konuyla ilgili epey bir yer var, "Avrupa Birliği" başlığı altında 40'inci madde, daha sonra uygulamayla ilgili olarak durum analizi yapıyor ve 1.082, 1.083, 1.084, 1.085, 1.086, 1.087'nci maddelerde Avrupa Birliğiyle ilgili hedefler hem genel olarak hem de somut olarak belirlenmiş fakat biz bu On Birinci Kalkınma Planı'nda, Avrupa Birliğiyle ilgili hiçbir hedefimiz yokmuş gibi, hiçbir cümle geçirmemişiz, hiçbir projeden bahsetmiyoruz. Neden Avrupa Birliği bizim için bir hedef değil, Avrupa Birliği ilişkilerinin gelişmesi hedef değil? İhracatımız en fazla Avrupa Birliğine, ithalatı en fazla Avrupa Birliğinden yapıyoruz; ticaret hacmimiz, bir ara farklılıklar göstermesine rağmen, en fazla Avrupa Birliğiyle. Neden biz Avrupa Birliğini görmezlikten geliyoruz? Bu gerçekçi bir yaklaşım mıdır, doğru bir yaklaşım mıdır? Bunu atlamak, bu planın Avrupa Birliğini görmezlikten gelmesini anlamak mümkün değildir arkadaşlar, gerçekten mümkün değildir, anlamak mümkün değildir. Türkiye'nin bin yıldır hedefi Batı olmuştur, çağdaşlık olmuştur ama biz bu dönemde nedense bu hedefimizi yitirdik. Yani bu nasıl ifade edilir? Avrupa Birliğini dışlamak, Avrupa hedefini dışlamak yani Liverpool'la, Manchester United'la, Barcelona'yla oynamak değil de Cidde idman yurduyla spor yapmak, futbol oynamak gibi bir şey, böyle bir talep; bunu anlamak mümkün değildir. Her alanda Avrupa, Avrupa Birliği Türkiye için hedeftir. Tabii ki eşit koşullar altında, kendi egemenliğimizi, kendi kimliğimizi, kişiliğimizi koruyarak bu hedefe, şimdiye kadar ulaşmaya çalıştığımız gibi, bundan sonra da ulaşabiliriz. Maalesef böyle çok önemli bir eksiklik görüyorum.

Birinci bölümde, "Küresel Gelişmelerin Türkiye Etkileşimi" başlığı altında 84'üncü ve 98'inci maddeler var önemli olarak gördüğüm. 98'inci maddede "Türkiye'de hizmette etkinlik bakımından büyükşehir modeli gelişmekte ve yaygınlaşmaktadır. Ancak merkezi yönetimle koordinasyonu güçlendirecek şekilde geliştirme ihtiyacı bulunmaktadır." diyor.

Şimdi, özellikle büyükşehirlerle ilgili bu dönem artık -ana muhalefet de yok ama- bir muhalefet partisi olarak bizim daha fazla ilgilimiz var. Biliyoruz, bugün mesela Ankara Büyükşehir Belediyesi kırsal kalkınmaya öncelik veriyor. Çünkü sadece merkezde değil, bütün ilçeleriyle beraber Ankara, birçok ülkeden büyük alana sahip bir yer. Kırsal kalkınmaya da öncelik vererek bazı çalışmalar yapıyor. Lavanta ekimi, işte mevcut sıkıntıları olan soğan ekimi, patates ekimi, pancar ekimi; tahıllarla ilgili, domatesle ilgili, Ankara'da yapılan bütün tarımsal çalışmalarla ilgili, turizmle ilgili olarak planlar yapıyor bildiğim kadarıyla. Ama merkezî bu planın büyükşehirlerle koordinasyonunu sağlayacak bir bağlantı da söz konusu değil maalesef, böyle bir eksiklik de var. Sadece yani siyasi olarak onları engellemeye çalışıyor olabiliriz, belki siyaseten doğru olabilir ama sonuç olarak, bunlar vatandaşlarımız tarafından, seçmen tarafından görünecek olaylardır, sıkıntı yaratacak konulardır, ben doğru olduğunu düşünüyorum bunların.

Bu arada, farkında değilim, çok hızlı bir şekilde zamanım eriyor.

Yine, mesela Yeni Ekonomi Programı'nda, YEP'te, Avrupa Birliğiyle ilgili burada da bir hedef var; bakın, Avrupa Birliğiyle ilgili YEP'te, Yeni Ekonomi Programı'nda. Bu da bu yıl açıklanmıştı. Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda da Avrupa Birliğiyle ilgili hedefler var ama kalkınma planına Avrupa Birliğiyle ilgili hedefler maalesef konulmamış. Bir çelişki de söz konusu. Demin unuttuğum, ilave edeyim.

Şimdi, eğer biz küresel alanda dünyayla rekabet etmek istiyorsak mevcut koşullarda bunu yapmamız mümkün değil; yapamadık da. Ne yapmamız lazım? Çok kısaca ifade edeyim: Büyük firmalarla bu iş olabilir. Bütün dünya; Amerika Birleşik Devletleri'nden Kore'ye kadar, Çin'e kadar, hepsi çok büyük ölçekli firmalarla bunu yapıyorlar. Bizim o kadar büyük ölçekli firmalar kurmamız özel sektörle, sadece özel sektörle mümkün değil, devletin devreye girmesi lazım, kamunun devreye girmesi lazım, küresel çapta rekabet edebilmemiz için büyük firmaları desteklememiz ya da sermaye koymamız lazım. Amerika'daki GE, General Electric, General Motors, hepsinde devlet desteği vardır, sermayesi vardır. Kore'nin büyük firmaları, bu elektronik ile ilgili firmalar, otomotiv firmaları, hepsinde devlet desteği vardır, devlet sermayesi vardır. Biz neden utanıyoruz kamu sermayesiyle büyük firmalar kurarak küresel rekabete açmakta ben onu anlayamıyorum. Dünyayla rekabet etmek istiyorsak muhakkak büyük firmalar kurulmalıdır ve arkasında devletin de olması şarttır; devletin yatırımcı olması özellikle bu dönemde şarttır. Planda bazı tespitler var, liberal ekonomiyle ilgili sıkıntılar var, korumacı tedbirler alınıyor diye. Ee, biz niye yapmıyoruz, Türkiye neden bunları yapmıyor? Türkiye'nin de yapması lazım. Türkiye'nin bölgesel, selektif bölgesel konularda ve özellikle yine selektif belli alanlarda kamu yatırımcılığına tekrar geçmesi gereklidir diye düşünüyorum; bu da çok önemli bir konu. Onun dışında, tutup da küresel ölçekte Türkiye'nin rekabet etmesi mümkün değil.

Türkiye kalkınmanın önemini anlamış genç, dinamik bir nüfusa sahip, yeter ki iyi yönetilsin, iyi bir sistem oluşturulsun. Hızla şehirleşiyoruz. Şehirlerle ilgili olarak, bu şehirleşmeyle ilgili olarak da...

Kadın konusu çok önemli. Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda yine planda hiçbir cümle söz konusu değil ama ben biliyorum ki mesela, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda bu konuyla ilgili çok güzel cümleler var. Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda, 102'nci sayfada toplumsal cinsiyet eşitliğiyle ilgili çok güzel bir bölüm ayrılmış, çok güzel ifadeler de yer verilmiş. Bunların çıkarılmasının -ki bu 2019 programıdır- kalkınma planında yer almamasının sebeplerini anlayamıyorum.

Eğitimle ilgili, tabii ki değişen teknoloji karşısında eğitim çok çok önemli bir konu ama şimdiye kadar PISA testleri vardı eğitimle ilgili olarak bizim moralimizi bozan, son zamanlarda çok ciddiye almadığımız. Kendi Millî Eğitimimiz tarafından yapılan bir ABİDE testi var, sonuçta bir analiz yapılmış ve şöyle bir sonuç bulunmuş: "Derlerde yetersizlik ilköğretimde başlıyor ve artarak ilerliyor. 8'inci sınıf öğrencilerinin yüzde 16'sı yani -bizim eski tabirle- ortaokulu bitirmekte olan öğrencilerin yüzde 16'sı dört işlem yapamıyor." Bu vaziyetteyiz. Kendi Millî Eğitimimizin ABİDE testinde bu durum tespit edilmiş. 4 öğrenciden 1'inin Türkçe bilgisi temel ve temel altı seviyede. Bu kadar kötü vaziyetteyiz. "Fen bilimlerinde öğrencilerin yüzde 86'sı, sosyal bilimlerde öğrencilerin yüzde 65,3'ü orta ve alt düzeyde yer alıyor. Yüzde 39,8'i vücuttaki organların görevini bilmiyor." diyor. Yüzde 40'a yakını vücut organlarının görevini bilmiyor. Ve "İki farklı olay arasında bağlantı kuramıyor bu seviyedeki öğrenciler." diyor. Bunlar çok önemli konular, eğitime çok daha fazla önem verilmesini gerektiren konular. Tutup da sadece bir Japon örneğini alıp da, kadın üniversiteleri örneğini alıp da eğitim meselesini halletmemiz mümkün değil değerli arkadaşlar. Bu konulara çok daha fazla önem vermemiz gerekiyordu.

Bir diğer konu da... Özellikle tarımda bölgesel kalkınma projelerinden hiç bahsedilmiyor. GAP, DAP, DOKAP, KOP, bunlarla ilgili hiçbir şekilde... Yani tarımda bir gelişme sağlayacak, üretim yapacak, üretim ekonomisine geçeceksek bu projelerle ilgili... Ki şimdiye kadar ihmal edildi, verilen bütçelerinin de hep yarısı kullanıldı. Her bütçede özellikle eleştiriyorum. Şimdi, bu konunun ihmal edilerek tarımda bir atılım yapılması, bir değişim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu projelerin ihmal edilerek tarımda bir atılım yapılması, üretim ekonomisine geçilmesi mümkün müdür? Mümkün değil. Yani bunu görmeyen bir kalkınma planının olmasına ben şaşırıyorum, gerçekten şaşırıyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İktidar da tarımı görmüyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Demek ki bu tür planların mutlaka seçilmiş kişiler tarafından hazırlanması, onlar tarafından hazırlanması, siyasi iradelerinin olması, burada hesap verebilir olmaları, buradan güvenoyu alıyor olmaları gereklidir diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar "En kötü plan, plansızlıktan iyi." diye bir söz var. Tabii ki plansız olmamız lazım ama bu planı ben çok da plan gibi görmedim maalesef. Üzülerek bunu ifade ediyorum. Biraz dilek ve temenniler manzumesi olarak görüyorum maalesef ama yine de bu planın -ne kadar iyi olursa olsun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – ...en iyi plan kötü uygulanırsa kötü olur- iyi uygulanacağını düşünmek istiyorum. Kalkınma Planı için başarılar diliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunda.

3 değerli milletvekilimiz onar dakikayla konuşmalarını sürdürecekler.

İlk söz, Bingöl Milletvekilimiz Sayın Cevdet Yılmaz'a ait.

Süreniz on dakika Sayın Yılmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, çok kıymetli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ Grubu adına On Birinci Kalkınma Planı konusunda söz almış bulunmaktayım. Öncelikle, bu planın hazırlanmasında emeği geçen herkese çok çok teşekkür ediyorum. Strateji ve Bütçe Başkanlığımız, ilgili tüm kurumlar, özel ihtisas komisyonlarında görev alan kamu, akademik dünya, sivil toplum kuruluşları, yine internet kanalıyla katkı veren

vatandaşlarımız, son iki plandır kalkınma ajansları kanalıyla yerelden katkı sunan bütün ilgili kesimler, hepsine huzurunuzda şükranlarımı sunuyorum.

Planlar, sadece bir kuruluşun yaptığı dokümanlar değil, esas itibarıyla ülkenin birikimini yansıtan dokümanlardır. Bu plan da Türkiye'nin birikimi olarak hazırlanmıştır ve huzurunuzda getirilmiştir, Meclisimizin de onayıyla bütün Meclise mal olacaktır.

Planlarla ilgili en önemli hususlardan biri sahiplenmedir. Sahiplenirsek bu planımızı hep birlikte -bütün partiler için söylüyorum- ortak hedefler olarak önümüze koyarsak gelecek nesiller için, gelecek kuşaklar için daha hayırlı hizmetler yapabiliriz diye düşünüyorum. Dolayısıyla bu plana emeği geçen herkese tekrar şükranlarımı sunuyorum, planımızın hayırlı olmasını diliyorum.

Planın bir diğer özelliği, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde hazırlanan ilk plan olması. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte ekonomi yönetiminde de yeni bir kurumsal yapılanma gerçekleştirildi, bir taraftan da Strateji ve Bütçe Başkanlığı diye yeni bir yapı kuruldu. Bu yapı, aslında eski Planlama Teşkilatı ile Maliyenin bütçe boyutunu birleştiren son derece önemli bir yapı. Orta vadede önemini çok daha iyi göreceğiz diye inanıyorum.

Bu yapılanmayla birlikte yıllardır şikâyet ettiğimiz plan-bütçe ilişkisini veya hedefler ile kaynak tahsisi ilişkisini çok daha güçlü bir şekilde kurma imkânı var, inşallah bu planın uygulama safhalarında bunu hep birlikte göreceğiz. Yine, bu planımız on beş yıllık bir perspektifle, yeni bir perspektifle hazırlandı. 2023 artık bir perspektif olmaktan çıktı, bir plan ufku hâline geldi. Şu anda, artık, yeni bir perspektifimiz var, o da 2033; on beş yıllık bir perspektif. Bu perspektif zemininde 2023'e kadar bu plan hazırlanmış durumda. Önümüzdeki dönemde 2033'ü de daha detaylı bir şekilde, inşallah, çalışıp hep birlikte o hedefleri de netleştiririz, buna da ihtiyacımız var.

Değerli arkadaşlar, yeni bir döneme giriyoruz. Yeni planla birlikte aslında Türkiye yeni bir döneme giriyor. 2014-2018 döneminde, Onuncu Plan döneminde çok önemli güvenlik riskleriyle karşı karşıya kaldık, çok önemli jeopolitik gelişmelerle karşı karşıya kaldık, küresel krizin etkilerinin devam ettiği bir süreç yaşadık. Bütün bunlara rağmen plan hedeflerini belli oranda gerçekleştirme imkânı bulduk. Şimdi, güvenlik risklerimizin daha makul düzeylere indiği, seçimlerin artık olmayacağı -belli bir süre, üç dört yıl en azından, dört yıllık bir perspektifte- bir döneme giriyoruz, jeopolitik risklerimizin de daha yönetilebilir seviyelerde olduğu bir dönemdeyiz. Dolayısıyla bu dönemde, yeni planla birlikte aslında yeni bir kalkınma hikâyesi, yeni bir büyüme hikâyesini de tartışmak durumundayız.

Bu yıl için bir dengelenme döneminden geçiyoruz fakat esas olan, dönüşümü sağlamaktır. Yeni plandaki büyüme rakamları gerçekten önemli rakamlar, gerçekçi rakamlar ama büyümenin ötesinde bu dönem, daha uzun vadeli bir perspektifle ekonomik dönüşümü gerçekleştireceğimiz bir dönem. Bu açıdan ben çok önemsiyorum. Son on beş yılda altyapıya, fiziki altyapıya önemli yatırımlar yaptık. Şimdi sıra bu fiziki altyapıyı iyi değerlendirip üretken alanlarda daha fazla gelişme sağlamamız gereken bir dönem. "Yeni büyüme hikâyesi" veya "yeni kalkınma hikâyesi" derken öncelikle orta gelir tuzağını aşarak yüksek gelirli ülkeler ligine çıkmayı kastediyorum, bir taraftan da yüksek insani gelişmeden en yüksek insani gelişmeye ülkemizi terfi ettirmekten bahsediyoruz.

Burada yıllardır, on yıllardır önümüzde kısıt olarak duran cari açık meselesini çözme durumumuz var. Biz maalesef, 1950'li yıllardan bugüne kadar geldiğinizde, hep cari açıkla, cari açığın kısıt oluşturduğu bir büyüme modeliyle bugünlere geldik. Bu plan, On Birinci Plan bu cari açık meselesini çözme iddiasında olan bir plan. Bence en önemli özelliklerinden biri o. Plan dönemi sonunda cari açığın millî gelire oranını yüzde 1'in altına düşürmeyi hedefleyen bir plan. Uzun vadeli sürdürülebilir büyümeyi açısından, dış finansmana ihtiyacı minimum düzeye indirerek gelişmemiz açısından bu son derece kritik bir hedef.

Diğer taraftan, bu planın yine çok önemli bir vurgusu sanayileşme, üretken sektörler; tarımıyla, turizmiyle, sanayisiyle, döviz kazandırıcı üretken sektörler. Buna yapılan vurguyu da ben çok kıymetli buluyorum. Bu, AR-GE harcamalarındaki artışta kendini gösteriyor; eğitim reformu, diğer birtakım teşvikler, destekler, kaynak tahsisinde bu sektörleri önceliklendirme, seçilmiş sektörler ve kritik teknolojilere odaklanma. Bütün bu unsurlarıyla birlikte plan yeni bir büyüme hikâyesine de zemin oluşturuyor. Katma değeri daha yüksek bir Türkiye vizyonu hazırlanmış bir plan. Bu yönüyle de gerçekten çok çok önemli. Bunun da altyapısını oluşturan, esas itibarıyla, yetişmiş, girişimci, yenilikçi insan gücü. 82 milyon nüfusumuz var, 86 milyona çıkacak. Bu nüfusu işte bu vizyona iyi hazırlamak durumundayız. Daha donanımlı, daha girişimci, daha yenilikçi bir nüfusla KOBİ'lerden büyük işletmelerine kadar Türkiye'nin daha rekabetçi hâle, daha verimli hâle gelmesi gerekiyor.

Üç cümleyle özetlemem gerekirse bu yeni vizyonu: Eğitim, insan gücüne yatırım, teknolojiye yatırım, hukuka ve kurumsallaşmaya yatırım. Bence bütün bu kritik alanlarda temel çerçeveyi bu plan ortaya koyuyor.

Bütün bu çerçeve içinde baktığımız zaman hedeflerimiz de bununla uyumlu. Ortalama büyümemiz yüzde 4,3 olacak plan döneminde; millî gelirimiz 1 trilyon doların üstünde, 1 trilyon 80 milyar dolara ulaşacak; kişi başına gelirimiz 12.484 dolar ama ben bunu ihtiyatlı bir rakam olarak görüyorum doğrusu. Türkiye, çinden geçtiği konjonktürden çıkarak özellikle kur meselesinde daha stabil, daha gerçekçi bir zemine oturduğunda bu rakamlar da revize edilecektir, inşallah. İhracatımız 227 milyar dolar olacak, işsizliğimiz tek haneye inecek, enflasyon düşük tek haneli rakamlara gerileyecek plan hedeflerine göre ve baktığınız zaman, özellikle satın alma gücü paritesine göre önemli bir gelişme var; OECD tanımlı satın alma gücü paritesine göre kişi başına gelirimiz 2013'te 22.205 dolarken 2018'de 28.205 dolara yükselmiş, plan dönemi sonunda 37 bin dolara çıkması öngörülüyor. Şu an itibarıyla zaten satın alma gücü paritesine göre 13'üncü büyük ekonomi konumundayız. Önümüzdeki dönemlerde bu konumumuzu daha da pekiştireceğiz. Yakınsama süreci devam edecek, "gelişmiş" dediğimiz ülkelerle aramızdaki farkı bu çerçevede kapatmaya devam edeceğiz. Türkiye'nin kişi başına gelirinin AB ortalamasına oranı şu anda yüzde 65 civarında, bu plan döneminde bunu da 70'lere doğru çıkarmayı yine hedefliyoruz.

Bütün bunlarla baktığımız zaman, değerli arkadaşlar, politika çerçevemizin sağlam ve sağlıklı kurulduğunu rahatlıkla söyleyebilirim. Dalgalı döviz kuru rejimi ve güçlü para politikaları devam edecek. Mali disipline ehemmiyet verilmeye devam edilecek. Kurallara dayalı serbest piyasa, işleyen bir serbest piyasa yine esas alınıyor. Ekonomi yönetiminde eş güdüm, uyum ve etkin koordinasyon öngörülüyor. Para, maliye ve gelirler politikasının eş güdüm içinde yürütüldüğü, yapısal reformlara da büyük vurgu yapılan bir çerçeve görüyoruz.

Özellikle yapısal reformları hepimizin önemsemesi lazım. Bunların iki yönlü etkisi var; bir tanesi orta ve uzun vadede ortaya çıkan somut etkileri, diğeri ise yapısal reformlar yapan bir ülkeye duyulan güven ve bunun da etkileri hemen ortaya çıkıyor. Dolayısıyla, önümüzdeki süreçte... Başlamış durumdayız aslında. Askerlikle ilgili çok köklü bir reform yaptı bu Meclis. Diğer taraftan, Millî Eğitim Bakanlığımızın çalıştığı eğitim reformu var, Adalet Bakanlığımızın çok ciddi bir emekle hazırladığı Yargı Reformu Strateji Belgesi var. Bakın, çok köklü alanlardaki reform çerçevesinden bahsediyoruz. Yine, ekonomi alanında çok önemli bir reform gündemimiz var. Bütün bunları yeni unsurlarla birleştirip yapısal reformları Meclisimizin de desteğiyle birer birer harekete geçirdiğimiz zaman Türkiye ekonomisine duyulan güven çok daha üst noktalara çıkacaktır ve inanıyorum ki bu planda ortaya konan hedeflerin çok daha ötesinde gerçekleştirmeler sağlanacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Yılmaz.

CEVDET YILMAZ (Devamla) – Tamamlamadan önce, gelen eleştirilerle ilgili son bir not: Bu sistem tartışmalarını muhalefetten arkadaşlarımız gündeme getirdiler. Yeni sistemle ilgili şunları vurgulamak istiyorum: Yeni sistem geliştirilmeye ve iyileştirilmeye açık bir sistemdir, elbette zaman içinde uygulama sonuçlarıyla birlikte iyileştirilecektir; halkın demokratik oyuyla, meşru bir şekilde uygulanmaya başlanan bu sistem herkesin katkısıyla daha iyi bir noktaya gidecektir inşallah. Yalnız, şöyle bir hata yapıyor: Nedensellik ve eş zamanlılık karıştırılıyor. Sistemle alakası olmayan başka konular, başka sorunlar, sistemden de önce var olan ve devam eden birtakım sorunlar sistemin sorunuymuş gibi sunuluyor; bu da büyük bir yanlış. Bu yanışa düşmeden, sistemin uygulamadaki eksikliklerini tespit edip hep birlikte geliştirirsek Türkiye kazanır diye düşünüyorum.

Yeni planımızın hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına ikinci söz talebi Gaziantep Milletvekilimiz Sayın Abdullah Nejat Koçer'e aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Koçer.

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2019-2023 dönemini kapsayan On Birinci Kalkınma Planı'nın birinci bölümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, Türkiye'nin siyasi ve ekonomik açıdan oldukça sıkıntılı bir döneminde görev alan AK PARTİ, on yedi yıllık süreçte gerçekleştirdiği reformlarla, ülkemiz için çizdiği yol ve vizyonla önemli başarılarla imza atmıştır. On Birinci Kalkınma Planı bu tecrübeyle hazırlanmış bir plan, bir yol haritası ve bir vizyon belgesidir. Hareket noktası insan olan dönüşümlerle Türkiye'nin son on yedi yılda çehresinin değiştiği, kalkınmanın ve büyümenin hızlandığı görülmektedir. Sosyal, kültürel, ekonomik, siyasi ve toplumsal alanda gerek mevzuat gerekse reform düzeyinde büyük hamleler gerçekleştirilmiştir. Kronikleşmiş pek çok sorun köklü reformlar yapılarak çözüme kavuşturulmuştur. Yaşam standardını yükseltmeye, milletimizin ve ülkemizin refahını artırmaya yönelik sürekli olarak dönüşen ve yenilenen düzenlemeler yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir. Küresel bir güç olma yolunda mali disiplin önemsenerak yapısal reformlar hayata geçirilmiş, ekonomik kalkınmaya verilen öncelikler sayesinde temel ekonomik göstergelerde büyük gelişmeler sağlanmıştır. Ülkemizin gündemi yeni fikir, proje, iş, hizmet ve yatırımlarla doldurulmuş ve kalkınma hızlandırılmıştır. Güçlü insan kaynağıyla sürekli olarak iyileştirilen iş ve yatırım ortamı sayesinde ülkemiz AR-GE, inovasyon ve dijital dönüşüm gerçekleştirme kabiliyetini kazanmıştır. Bunun yanı sıra, Türkiye yüksek düzeyli iş birliği mekanizmaları ile bölgesel iş birliği süreçlerini hayata geçirmiş, gerçekleştirdiği insani yardımlarla bölgesel ve küresel istikrarın sağlanmasında söz sahibi olmuştur.

Sayın milletvekilleri, pek çok şey gibi küresel rekabet anlayışı da günümüzde büyük ölçüde değişmiştir. Üretim süreçleri artık tek bir alanda değil, birden fazla yerde gerçekleştirilmekte, ilerleyen teknolojinin yardımıyla üretim zincirinin farklı aşamaları farklı ülkelerde dahi gerçekleştirilebilmektedir. Yüksek teknolojili üretimin, tasarımın, markalaşmanın önemi ve değeri artmaktadır. Rekabet gücü ancak inovatif çalışmalarla fark yaratarak elde edilmektedir. On Birinci Kalkınma Planı'nda yer alan kimya, ilaç, tıbbi cihaz, elektronik, otomobil, raylı sistem ve kimi sektörlerin öncelikli olarak yerli üretimi ve teknolojik dönüşümü destekleyerek sanayi politikalarının belirlenmesi son derece önemlidir. Amacına ve kurgusuna bakıldığında, esas itibarıyla daha fazla değer üreten, daha güçlü, rekabetçi, nitelikli insan ve güçlü toplumu merkezine alan bu plandaki sanayi politikalarının ve öncelikli sektörlerin önemi daha iyi anlaşılmaktadır.

İstikrarlı ve güçlü büyüme, sürdürülebilir cari işlemler dengesi, artan istihdam ve birey, firma, sektör ve devlet olmak üzere, tüm düzeylerde rekabetçiliğin geliştirilmesi ve verimliliğin artırılması önemli hedeflerdir. AR-GE ve inovasyonla kritik teknoloji alanlarına yapılacak yatırımlar, oluşturulacak kurumsal yapılar ve destekler aracılığıyla şirketlerin ve girişimcilerin hem AR-GE inovasyon kapasiteleri hem de verimlilikleri artacaktır.

Sayın milletvekilleri, On Birinci Kalkınma Planı'nın Türkiye'nin uluslararası rekabet edebilirliğinin artırılması ve yüksek katma değer yaratarak sürdürülebilir ekonomik büyümesinin ve kalkınmasının sağlanması için oldukça büyük bir öneme sahip olduğuna inanıyorum. Bu anlamda oluşturulan politika ve tedbirlerin son derece hassas bir yaklaşımla oluşturulduğunu görmekten memnuniyet duyuyorum.

Güçlü finansal yapının tesisi için Kredi Garanti Fonu'nun yüzde 50'sinin imalat sanayisi sektörlerinde yatırım ve ihracat kredilerine tahsis edilmesini, Kalkınma ve Yatırım Bankası ile Eximbankın öz sermayesinin 10 milyar TL'ye artırılmasını, KOSGEB desteklerinden imalat sanayisine ayrılan payın yüzde 75'e ve öncelikli imalat sektörlerine ayrılan payın yüzde 50'ye çıkarılmasının büyümemizin lokomotifleri olan KOBİ'lerimiz için finansmana erişimde büyük bir kolaylık, büyüyüp gelişerek güçlenmeleri için iyi bir imkân olduğunu değerlendiriyorum.

Programda yer alan model fabrika, danışmanlık destek programı KOBİ'lerin verimliliğini artıracak gibi, dijital dönüşümlerine de katkı sağlayacaktır. Bu noktada, ölçeklerini büyüten firmalara verilecek olan ilave istihdam desteği çok önemlidir. Bölgeler ve sektörler düzeyinde verimlilik sorunlarının analiz edilerek çözüm önerilerinin ve verimlilik gelişim haritalarının oluşturularak plana paralel bir vizyonun gösterge olacağına inanıyorum.

Planı incelediğimizde, iş ve yatırım ortamı reformlarıyla kamu politikalarında şeffaflık, istikrar, güvenilirlik ve öngörülebilirliğin sağlanmasının, piyasalarda rekabetçi ortamın geliştirilmesi ile etkin teşvik programları uygulanarak üretim yapısının güçlendirilmesinin, ekonomide teknolojik dönüşümü sağlayacak uluslararası doğrudan yatırımların artırılarak Türkiye'nin bölgesel üretim merkezi hâline getirilmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu noktada, iş ve yatırım ortamını etkileyen bürokratik süreçlerin ve maliyetlerin azaltılması konusunun öne çıktığını ve yatırım ortamı reformlarının tasarlanarak zorunlu ara buluculuk uygulamasının yaygınlaştırılacak olmasının da önemli olduğunu düşünüyorum. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında, yatırımların AR-GE, tasarım, üretim, pazarlama ve ihracat süreçlerinin bir arada gözetilerek desteklenecek olması teşvik ve desteklerin etkin kullanımını sağlayacaktır.

Değerli milletvekilleri, her zaman ifade ettiğimiz gibi, tüm bunların gerçekleşmesi için gerekli ve ülkemizin ihtiyacı olan elbette nitelikli insan kaynağıdır. On Birinci Kalkınma Planı'nın hedeflerinden biri de imalat sanayisindeki yaşanan dijital dönüşümün gerektirdiği becerilerin iş gücüne kazandırılmasıdır. Bunun için de mesleki eğitim ve yükseköğretim iş dünyasıyla entegre edilecek, nitelikli insan kaynağı için istihdam teşvikleri basitleştirilecek ve bu teşviklerde öncelikli sektörler ağırlık kazanacaktır. Burada sanayinin ihtiyacı olan iş gücü profilinin belirlenmesinin önemli olduğunu düşünüyorum, mesleki ve teknik eğitim kurumları öğretim programlarının güncellenmesini, üniversite ve sanayi iş birliğinde lisansüstü program oluşturulmasını önemsiyorum.

Değerli milletvekilleri, dünya ekonomisinin geleceğini artık büyük ölçüde dijital dönüşüm şekillendirmektedir. Pek çok sektörde oyunun kurallarını dijital dönüşüm belirlemekte ve değiştirmektedir. On Birinci Kalkınma Planı'nda dijital dönüşümün hızlandırılması amaçlanmaktadır. Plana göre yine öncelikli sektörler başta olmak üzere sanayinin dijital dönüşüm sürecinde ihtiyaç duyulan akıllı ürün ve sistemler geliştirilerek kullanımı sağlanacak ve bu amaçla Dijital Dönüşüm Ürün Gerçekleştirme Programı uygulanacaktır. Plan dönemi boyunca yapılacak yatırımlarla AR-GE harcamalarının millî gelire oranının yüzde 0,96'dan

yüzde 1,8'e çıkarılacak olmasını ve bu harcamalardan özel sektör payının yüzde 56,9'dan yüzde 67'ye yükseltilmesini önemli bulduğumu özellikle ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ülkemizin kalkınma sürecine yön vererek bu süreci hızlandıracak plan sürecinde yüzde 4,3 büyüme, yüzde 5 işsizlik, 227 milyar dolar ihracat ve 75 milyon turist hedefiyle Türkiye'nin bu süreçteki yol haritası ve vizyon belgesi olan On Birinci Kalkınma Planı'nın milletimiz ve ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci bölümde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına son söz, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Şirin Ünal'a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Ünal.

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; On Birinci Kalkınma Planı hakkında Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin hemen başında, üçüncü yıl dönümüne girmiş olduğumuz 15 Temmuz hain darbe girişiminde FETÖ terör örgütünün saldırılarına karşı canla başla mücadele eden tüm vatandaşlarımıza şükranlarımı bildiriyor, bu saldırılar sonucunda şehit düşen tüm kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, kahraman gazilerimize de sağlık ve afiyetler temenni ediyorum. Ayrıca, sel felaketi yaşayan Düzceli ve Sakaryalı vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi sunuyorum. Allah beterinden korusun, Allah devletimize zeval vermesin.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin uzun vadeli kalkınma politikaları, ekonomik büyümenin yanı sıra insani gelişmişlik, hukukun üstünlüğü, bilgi toplumu, uluslararası rekabet gücü, kurumsallaşma, sürdürülebilirlik ve kapsayıcılık boyutlarını da içerecek şekilde çok yönlü bir anlayışla oluşturulmakta ve bütüncül bir bakış açısıyla hayata geçirilmektedir. Elverişli olmayan küresel ve bölgesel, ekonomik ve siyasi koşullara, terör olaylarına ve 15 Temmuz menfur darbe girişimine rağmen gerçekleştirilen yapısal reformlar ve uygulanan politikalar sayesinde ülkemizde ekonomik istikrar ve güven ortamı korunmuş, büyüme ve kalkınma süreci kararlı bir biçimde sürdürülmüştür. Ülke olarak bu dönemde sergilenen dinamizmin ve dış şoklara karşı oluşturulan dayanıklı yapının korunarak geliştirilmesi, önümüzdeki dönem için On Birinci Kalkınma Planı'nda ortaya konulacak hedeflerin gerçekleştirilmesinde güvence teşkil edecektir.

Değerli milletvekilleri, On Birinci Kalkınma Planı kapsamında öncelikli gelişme alanlarından olan tarım ve hayvancılık, savunma sanayi ve turizm konularında plan hedeflerimizi takdirlerinize sunacağım. Çevresel, sosyal ve ekonomik olarak sürdürülebilir, ülke insanının yeterli ve dengeli beslenmesinin yanı sıra arz-talep dengesini gözetilen üretim yapısıyla uluslararası rekabet gücünü artırmış, ileri teknolojiye dayalı, altyapı sorunlarını çözmüş, örgütlülüğü ve verimliliği yüksek, etkin bir tarım sektörünün oluşturulması temel amaçtır.

Süremizin kısıtlı olması sebebiyle sadece birkaçını sizlerle paylaşabileceğim politika ve tedbirler ise şu şekildedir: Tarım ve hayvancılık alanında makro ve mikro düzeyde doğru ve güvenilir veri temin edilerek tohumdan sofraya uzanan tüm zincir tam olarak kayıt altına alınacak, yıllık izleme ve değerlendirme çalışmaları kurumsal hâle getirilecek, tarımsal bilgi sistemleri tanımlanarak etkin kullanımı sağlanacaktır. Tarım sayımı yapılacak, tarımsal destekler artırılacak, üretimde kalite, çiftçi maliyeti ve geliri, arz ve talep dengesi odaklı dinamik bir yapıya kavuşulacaktır. Tarım arazilerinin korunması, etkin kullanımı ve yönetimi sağlanacaktır. Sulama alanlarının genişletilmesi amacıyla yatırımlar önceliklendirilerek sürdürülecek, suyun kalite ve miktar olarak korunması ve etkin kullanımına yönelik çalışmalara devam edilecektir. Plan döneminde 2 milyon hektar alanın sulamaya açılması hedeflenmektedir. Bitkisel üretim artırılacak, üretimin sürdürülebilirliğini teminen girdi destekleri, başta mazot ve gübre olmak üzere maliyetlerdeki değişimler dikkate alınarak belirlenecektir.

Günümüzde 700 bin ton olan tıbbi ve aromatik bitkilerin üretim miktarının 2023 yılında 1 milyon 200 bin ton olması hedeflenmektedir. Kenevir başta olmak üzere lifli bitkilerin endüstriyel kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla düzenlemeler yapılacaktır.

Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık geliştirilecektir. Kanatlı hayvan ürünleri ihracatında ürün ve pazar çeşitliliği artırılabilecektir. Su ürünleri yetiştiriciliğinde üretim ve ihracatın artırılması sağlanacaktır. Özel sektörle iş birliği kapsamında veteriner aşılı ve teşhis kiti üretimini gerçekleştirmek üzere aşı üretim merkezi kurulacaktır.

Değerli milletvekilleri, Silahlı Kuvvetlerimizin ve güvenlik güçlerimizin ihtiyaçlarını sürekli gelişim anlayışıyla azami ölçüde millî teknolojiler ve yerli imkânlarla karşılamak ve savunma ihracatını artırmak üzere savunma sanayisi ekosistemini güçlendirmek ve savunma sanayisinde edinilen becerilerin sivil sektöre yayılımını sağlamak temel amaçlarımızdan biridir. Bu kapsamda, savunma sanayisi ürünleri geliştirilirken sistem, alt sistem ve bileşen seviyesinde dışa bağımlılık azami ölçüde azaltılacaktır. Plan döneminde Altay tankı, yerli hava savunma sistemleri ve deniz altı platformları envantere kazandırılacak, envanterdeki insansız hava aracı sayısı artırılacak, insansız hava aracı motoru prototipinin ve kara araç motorunun teslimi yapılacaktır. Savunma sanayisi sektöründe faaliyet gösteren KOBİ'ler dâhil tüm firmalara yönelik olarak Savunma Sanayii Yatırım ve Geliştirme Faaliyetlerini Destekleme Programı kapsamında finansal destek sağlanacaktır.

2018 yılı için 6,7 milyar dolar olan savunma ve havacılık sanayisi cirosunun 2023 yılı için 26,9 milyar dolara erişmesi beklenmektedir. Savunma ve havacılık sanayisi ihracatının 2 milyar dolardan 10,2 milyar dolara çıkarılması hedeflenmektedir.

Öte yandan, turizm alanında da ülkemizin turizm gelirinin 29,5 milyar dolardan 65 milyar dolara; 46,1 milyon olan ziyaretçi sayısının da 75 milyona erişmesi beklenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yaşanabilir, değer üreten şehirler ve sürdürülebilir çevre politikasından ödün vermeyen iktidarımızda bölgemizi yeniliğe ve iş birliğine dayalı şekilde, imkân ve kabiliyetlerini yönetim temelinde geliştirerek dönüştürmeye ve böylece, ülkemizin dengeli kalkınmasına azami katkıyı sağlamaya, bölge içi ve bölgelerarası gelişmişlik farklarını azaltmaya devam edeceğiz.

İlaveten, insan odaklı, doğal hayata ve tarihi mirasa saygılı, temel kentsel hizmetlerin adil ve erişilebilir bir şekilde sağlandığı, yaşam kalitesi yüksek ve değer üreten şehir ve yerleşimler oluşturmaktan asla vazgeçmeyeceğiz.

Değerli milletvekilleri, 2019-2023 dönemini kapsayan On Birinci Kalkınma Planı'nın 2023 vizyonu doğrultusunda ülkemizin kalkınma hedeflerini daha da ileriye taşıyacağından şüpheleniz olmasın.

Büyük bir titizlikle hazırlanarak huzurlarımıza getirilen yeni kalkınma planı, ülke olarak odaklanacağımız kritik önemdeki yapısal dönüşüm alanlarını ve bunlara ilişkin hedef ve stratejileri de ortaya koyacak temel politika belgesi olacaktır. Plan kapsamında alınacak tedbirlerle bir yandan millî gelirin artırılması, bir yandan da yaratılan hasılanın toplum kesimleri ve bölgeler arasında daha dengeli bir biçimde paylaşılması sağlanacaktır.

Sözlerime son verirken On Birinci Kalkınma Planı'nın ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini temenni ediyor, planın hazırlanmasında emeği geçenlere şükranlarımı sunuyorum, hepinize selam ve saygılarımı arz ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci bölümde şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Erkan Baş'a aittir.

Süreniz on dakika Sayın Erkan Baş.
Buyurun. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)
ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii, Genel Kurulu da selamlamak istiyorum ama yine AKP'li milletvekillerinin ilgisi gözlerimi yaşartıyor. 300'e yakın vekili olan grup 10 kişiyle, 15 kişiyle bizi dinliyor. Ben, ekranları başında bizleri izleyen, alın teriyle çalışan, emeğiyle geçinen bu ülkenin tüm onurlu insanlarını sevgiyle, saygıyla selamlayarak başlamak istiyorum.

Şimdi, elimizde güzel bir taslak var. "Güzel" dediğime bakmayın değerli arkadaşlar... Ben dün saat 13.00'te tesadüf bilgisayar başındaydım, 13.03'te bu taslak postamıza indi, elektronik posta olarak indi; saat 14.00'te Genel Kurula geldik, akşam 10'a kadar çalıştık yani şimdi bize diyorsunuz ki, siz şunu yani aşağı yukarı bu 300 sayfalık metni dün gece saat 11'den bu sabah saat 11'e kadar okuyun, inceleyin, değerlendirin, sonra gelin, burada bunun üzerine katkı yapın, eleştiri yapın. Bir kere, halkımız bunu bilsin. Yani bu tartışmalar nasıl yapılıyor, bunun bir bilinmesi lazım. Ben gerçekten çok merak ediyorum yani içinizde varsa bunun tamamını okuyan, bir elini kaldırsa da kaç kişi olduğunu görsen. İnanmıyorum, samimi söylüyorum, inanmıyorum, hiçbiriniz bunu okumadınız, hiçbiriniz okumadınız, geldiniz, burada el kaldırıyorsunuz, el indiriyorsunuz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, ben okumaya çalıştım ama mesela şu cümle gerçekten beni benden aldı yani Komisyonun raporunda aynen şöyle yazıyor: "Planın tamamı Komisyonumuz tarafından aynen kabul edilmiştir." Bravo, tebrik ediyorum arkadaşlar! Yani günlerce Komisyonunda tartışılıyor, Allah rızası için 1 tane virgül değiştirin ya. Yani 1 tane virgül bile değiştirmeden saraydan Genel Kurulun önüne geliyor, şimdi muhtemelen burada da yine virgül değiştirmeden gönderelim diyorsunuz. Haklısınız yani okumazsak nasıl değiştireceğiz onu bilmiyorum ama yani bu acele nedir arkadaşlar?

Şimdi, bu planların görüşülmesiyle ilgili özel bir kanun var değil mi?

Kalkınma Planlarının Yürürlüğe Konması ve Bütünlüğünün Korunması Hakkında Kanun. Umuyorum okumuşsunuzdur. Bu Kanun'un ruhuna aykırı şu yaptığımız iş ya. Kanun "en çok yirmi gün içinde" "en çok sekiz gün içinde" falan diye sınırlandırmaya çalışıyor yani şunu tahayyül ediyor kanun yapıcı, diyor ki: Benim milletvekillerim bunu uzun uzun tartışma ihtiyacı hissederler, uzun uzun konuşma ihtiyacı hissederler; o uzunluğa bir sınır koyalım. Biz ne yapıyoruz? Maşallah, yangından mal kaçırır gibi koşur koşur bunu hayata geçirmeye çalışıyoruz.

Değerli arkadaşlar, peki, başka bir şey daha soralım: Hani diyelim ki milletvekillerine tartıştırmıyorsunuz, hani diyelim ki komisyonlara tartıştırmıyorsunuz; peki, vatandaşa tartıştırdık mı? Yani bu "plan" dediğiniz şey bir kılavuzdur, bir yol haritasıdır, bir rota çizer. Bu memlekette yaşayan 80 milyona diyorsunuz ki: Biz şu plana göre bir yol haritası oluşturacağız. Ya, ben kendi adıma söyleyeyim, yanlım varsa lütfen düzeltin: Bu memlekette alın teriyle, emeğiyle yaşayan milyonlarca insan var, beğenelim ya da beğenmeyelim bu insanların temsilcileri var, sendikalar var, sendikaların örgütlenmeleri var. Mesela bunlara sordunuz mu ya "Arkadaşlar, biz sizin geleceğinize dair bir planlama yapıyoruz, sizin fikriniz nedir?" diye? Demokratik kitle örgütlerine sordunuz mu "Arkadaşlar, nasıl bir plan yapalım?" diye? Yani şimdi, bunlar yapılmadığına ne oluyor biliyor musunuz arkadaşlar: Saraydan Türkiye'ye bakanlar, o şatafat içerisinde Türkiye'ye bakanlar... Gerçekten, daha önce söylemişim, saray harikalar diyarında ama bizim de başka bir şey söylememiz lazım, kral çıplak arkadaşlar yani siz sarayın içinde göremiyor olabilirsiniz ama kral çıplak. Dolayısıyla bir kere usul tartışması açısından şunu söylemem gerekiyor değerli arkadaşlar: Halkın ihtiyaçlarını, sorunlarını hiç sormadan sadece sarayda yaşayanlar tarafından yapılmış, Meclis Komisyonunda tek bir virgüline bile dokunulmamış, milletvekillerinin okumasına bile fırsat tanınmayan bir plan halkın yararına olabilir mi? Elinizi vicdanınıza koyup bu soruya cevap vermenizi ve buna göre karar vermenizi istiyorum.

Yani diyorsunuz ki: Tayyip Erdoğan ya da herhangi bir fâni -fark etmez, şu anda Tayyip Erdoğan- buradaki 600 kişiden, bu memleketteki 80 milyon kişiden daha akıllı, daha zeki, her şeyi bizden daha fazla biliyor; o ne derse doğrudur. Arkadaşlar, kusura bakmayın ama gerçekten benim anladığım cumhuriyette, benim anladığım demokraside böyle bir işleyiş, böyle bir çalışma biçimi yok. Bakın, sürekli muhalefeti şöyle eleştiriyorsunuz, diyorsunuz ki: "Ya, bu muhalefet de biz ne desek 'istememiz, istememiz' deyip duruyor. Bu muhalefet 'hayır' demekten başka bir şey bilmiyor."

Yahu arkadaşlar, hiç tersini düşündünüz mü? Hayatınızda bir kere, şu saraydan size gönderilen fermana "hayır" demeye cesaretiniz var mı? Yok. Ben görmedim. Bir yıl geride kaldı, görmedim.

Değerli arkadaşlar, şimdi böyle bir altı yedi saat tartışacağız, sonra memleketin beş yılına karar vereceğiz ve ona göre oluşturulacak. Niye? Çünkü aceleniz var, tatile çıkacaksınız. Gerçekten burada herkese eleştiri yapıyorum.

Değerli arkadaşlar, emeklilikte yaşa takılanlara hepimiz söz verdik mi? Verdik. Ne oldu? Peki, daha bir ay önce, böyle âlâyıvalayla bize Adalet Bakanından davetiyeler geliyor; yargı reformu, adalette atılım yapacağız. Ne oldu arkadaşlar? Yazık değil mi cezaevinde umutlandırdığımız, haksız, hukuksuz, adaletsiz biçimde tuttuğumuz insanlara? 3600 ek gösterge, emeklilikte yaşa takılanlar, ne olacak bunların hâli?

Tabii ki hak eden her insan tatil yapsın ama biz tatil yapmayı hak ettik mi? Bakın, bu memlekette, bir yıldır işçiler için, emekçiler için, yoksullar için hangi düzeltmeyi yaptık da tatil yapıyoruz ya? Ben somut olarak öneriyorum arkadaşlar; gelin, çalışalım, temmuzda çalışalım, ağustosta çalışalım, şu memleketin faydasına bir şeyler yapalım da eylülde istiyorsanız hep beraber tatil yapalım ama bunlar olmuyor. Neyse uzatmayalım.

Bakın, şimdi, değerli arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız bir sunum yaptı. Ne dedi? Aynen okuyorum: "Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hukukun üstünlüğü, güçlü demokrasi ve temel hak ve hürriyetler, On Birinci Kalkınma Planı'nın temel taşıyıcı sütunlarını oluşturmaktadır." Ben söylemiyorum, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız söylüyor.

Arkadaşlar, işte, bakın, bu plan, temel taşıyıcı sütunları itibarıyla çökmüş bir plan yahu! Hiç uzatmayacağım, sadece şu son bir iki güne bakın. Şu anda Canan Kaftancıoğlu İstanbul'da yargılanıyor, dün Selahattin Demirtaş yargılandı, Gezi davası var, Cumhuriyet davası Yargıtayda. Ya, bu memlekette yüzlerce gazeteci, siyasetçi, genç, sadece bu iktidara biat etmediği için cezaevlerine atılmış, memlekette hukuk çökmüş, siz o hukukun üstüne bunu yerleştirmeye çalışıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bakın, "plan" dediniz mi sosyalistler, "plan" dediniz mi komünistler, plan bizim işimiz. Bu meselenin temelinde aslında böyle bir ayırım var. Yani zaten kapitalist düzende plan yapamazsınız ama kapitalist düzende bile birtakım düzeltmeler yapılabilir, siz onu da yapmıyorsunuz.

Şimdi, vaktim azalıyor, çok uzatmadan size Aziz Nesin'in bir öyküsünden bir anekdot aktaracağım. Aziz Nesin diyor ki: "Bazı meslekler vardır, kartvizit basamazlar. Örneğin, hırsızlar kartvizit basamazlar." Mesela, ben hatırlıyorum, "çilingir" diye basarlardı. Çilingirlik kutsal bir meslek olabilir ama hırsız "çilingir" diye yazardı. Mesela, arkadaşlar, benim çocukluğumda vardı, büyük dolandırıcılar "banker"di; kartvizitine "dolandırıcı" yazamaz, ayıp olur. İşte kapitalistler de yani patronlara hizmet edenler de kartvizitlerine "Patronlara hizmet ediyoruz, biz kapitalistiz." yazamazlar; işte "demokrasi", "özgürlük", "adalet" falan, o lafları kullanırlar.

Bakın, ben açık söylüyorum: Benim kartvizitimde "sosyalist" yazıyor, "komünist" yazıyor, hiç gocunmuyorum. Niye? Çünkü ben işçilere, emekçilere, yoksullara ayrımcılık yapılması gerektiğini savunuyorum ya! Patronlardan alıp işçilere, emekçilere vermek lazım diyorum. İşte, bu yüzden anlaşıyoruz.

Değerli arkadaşlar, kalkınma planınıza dair çok şey söyleyebilirim ama bir şeyi göstereyim sadece, bakın, umarım bir kişi olsun bakar. Kalkınma planlarında bir amaç olur. Bu kalkınma planının amacı ne? Niye yapıyorsunuz bu kalkınma planını? Bakın, mesela, Türkiye İşçi Partisi 78'de, o zaman demokratikleşme için plan yapmış. Oturmuş, memleketin bütün akademisyenlerini, yazarlarını, çizerlerini, sanatçıları çağırılmış. Bir okuyun, plan nasıl yapılır, plan nasıl gerçekleştirilir, bir görün bakayım.

Ha, şimdi, arkadaşlar, siz niye plan yapıyorsunuz, biliyor musunuz? Bakın, gösteriyorum: AKP'nin, değerli arkadaşlar, kalkındırma başarısı tek şey bu. Bakın, burada -arkadaşlar, tebrik ediyorum hepinizi- acayip yükselmiş bir grafik var. Bakın arkadaşlar, bu grafik nasıl yükselmiş? Peki, ne yükselmiş? Okuyalım üstünden, ne yükselmiş? Türkiye'de en zengin yüzde 1'in toplam servetten aldıkları payın yıllara göre dağılımı. Yani bu memlekette toplamda 100 lira varsa AKP iktidara geldiğinde 39 lirası tepedeki o zengin yüzde 1'e gidiyormuş. AKP'nin iktidarı döneminde hiç durmadan artmış, zenginler hiç durmadan zenginleşmiş ve nihayetinde gelmiş yüzde 54'lere kadar dayanmış.

Bakın, bir de işçiler, emekçiler, yoksullar, bu memleketin yüzde 99'u sizin döneminizde ne olmuş? Bakın arkadaşlar, grafiğe bakın. Bundan daha başarılı bir grafiğiniz yok. Hadi ikisine de beraber bakalım şimdi. Bakın, bu grafiği gördükten sonra şu plana "evet" diyebilecek misiniz? Gerçekten elinizi vicdanınıza koyup bu plana "evet" diyebilecek misiniz? O yüzden diyorum ki arkadaşlar, sizin bu planınız esas olarak şunu yapıyor, diyor ki: "Ey işçiler, emekçiler, yoksullar; siz sürünmeye devam edin, biz sizden aldıklarımızı zenginlere, holding sahiplerine vermeye devam edeceğiz."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Baş, sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika süre veriyorum.

Buyurun.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum, gerçekten Mecliste bulunduğum sürenin en uzun konuşmasını verdiniz. Herhâlde "Planlama komünistlerin işidir, konuşsun." dediler ama o on dakika da bize yetmiyor.

Değerli arkadaşlar, anlat anlat bitiremem ama gerçekten ben bu memleketteki işçilere, emekçilere bu planı anlatma derdi taşıyorum. Bu Parlamento'ya bizi çeşitli umutlarla, çeşitli hayallerle gönderiyorlar ama benim bu planın toplamına baktığımda gördüğüm şey... Samimiyetle söylüyorum, işçiye diyorsunuz ki: "İş bulursan şükret, ayda 2 bin lira maaş alırsan daha ne istiyorsun? Biz seni sendikasız, sigortasız, ölümüne çalıştırmaya devam edeceğiz." Kadınlara diyorsunuz ki: "Evde otur, çocuğuna bak, toplumsal hayata girme." Gençlere diyorsunuz ki: "Binbir zorlukla okusan da işsiz kalacaksın, kalmazsan piyasada ucuz iş gücü olacaksın." Ama diyorsunuz ki: "Bizim yandaşlarımız var, patronlar var, onları zengin etmeye devam edeceğiz, onların servetine servet katmaya devam edeceğiz." Biz de buna izin vermeyeceğiz arkadaşlar! (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci bölümde şahıslar adına son söz, Tekirdağ Milletvekilimiz Sayın Faik Öztrak'a aittir.

Buyurun Sayın Öztrak. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı üzerinde sözlerime başlarken Genel Kurulu, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Planlama, plancılık, bir ülkenin fiziki ve beşerî kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması için önemli bir araçtır. Piyasa ekonomilerinde plan, kamu için emredici, özel kesim için yol göstericidir.

Devlet Planlama Teşkilatı, 1960 yılında doğrudan Başbakan'a bağlı bir müsteşarlık olarak kurulmuştur. Elli bir yıl sonra, Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde, önce Kalkınma Bakanlığına çevrilmiştir. Aslında müsteşarlığın Bakanlığa dönüşmesiyle birlikte kurum, bürokratik pazarlıkların bir parçası hâline gelmiştir. Bürokrasinin üstünde doğrudan Başbakan'a alternatif sunmakla görevli olan kurumun pazarlıkların, bürokrasinin bir parçası hâline gelmesiyle etkinliği azalmıştır.

"Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" adı verilen ucube rejim, yeniden yapılandırma iddiasıyla kurumları darmadağın etmektedir. Kurumsal hafıza yok olma aşamasına gelmiştir. 24 Haziran seçimlerinden sonra plan yapma görevi de Cumhurbaşkanlığına bağlı Strateji ve Bütçe Başkanlığına verilmiştir.

Değerli milletvekilleri, planlama ve plancılık bir kariyer müessesesidir. Uzmanlarını, önce uzman yardımcısı olarak sınavla devlete alır, daha sonra tez yazdırır, onun arkasından sınav yapar, ondan sonra uzmanlığını verir, arkasından da yurt dışına gönderir, yetiştirir. Ekonomi alanında Türkiye'nin en seçkin kadroları Devlet Planlama Teşkilatından yetişmiştir. Teşkilat, cumhurbaşkanları, başbakanlar, bakanlar ve milletvekillerini çıkarmış bünyesinden.

Bakanlık, Strateji ve Bütçe Başkanlığına dönüşürken önceki kriz dönemlerinde görev almış pek çok uzman Başkanlığa alınmamış "havuz" denen bir yere atılmıştır. Bu suretle, krizle ilgili kurum hafızası da yok edilmiştir. Bu nedenle de bugün iktidar krizle uğraşırken derli toplu bir programı, kendi içinde bir tutarlılık gösteren, ayakları yere basan bir programı bir türlü ortaya koyamamaktadır. Ucube sistemin hazırladığı ilk plan, Meclise bir yıl gecikmeyle gelebilmiştir. Hızlı karar alma iddiasıyla getirilen rejim, ortak aklı yitirince karar alamaz hâle gelmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu doküman Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu, ayakları yere basan, güven ve ufuk veren bir plan olmaktan çok uzaktır; usul, hukuk ve hedefleri yönünden maluldür. Orta vadeli program, orta vadeli mali plan ve bütçeler kanunen beş yıllık planlara göre hazırlanmalıdır yani plan yoksa, dayandıkları bir plan yoksa bu dokümanlar hükümsüzdür. Onun için On Birinci Plan'ın aslında Meclise 2018 yılının ortasında gelmesi gerekiyordu. Bugün, 2019 programının, orta vadeli mali planın ve orta vadeli programın bu plan çıktıktan sonra yapılması gerekiyordu ama plan olmadan bu dokümanlar Meclisten geçti, altı aydır da uygulanıyor ve altı aylık uygulama sonunda, aslında planın da birinci yılı olan 2019 yılının hedeften önemli ölçüde sapsmış olduğu gözüküyor. Yani daha Meclisten çıkmadan kalkınma planının ölü doğduğu söylenebilir. Bu planın tespit ve çözümlerine bakıldığında da ucubelik dikkat çekiyor.

Bir planda gömleğin ilikleenecek ilk düğmesi doğru teşhistir. Bu planda ülkemizin içinde bulunduğu, vatandaşın tenceresini boşaltan, cebinde yangın çıkaran ekonomik kriz yok sayılmıştır. Tek adam parti devleti rejiminde hızla yıpratılan hukuk devletinin ve demokrasinin, sarayın kerameti kendinden menkul enflasyon-faiz teorilerinin, her sekiz ayda bir yaşanan seçimlerin ekonomide yaptığı tahribatın, sıcak parayla sorunların üstünü örtme çabalarının ekonomiyi dolarkolik hâle getirmesinin, üretim yerine ithalatı, kazanç yerine borcu önceleyen ekonomiyi şişirme stratejisinin ülkeyi içine soktuğu krizden tek bir kelimeyle dahi bahsedilmemektedir. Tek adam parti devleti projisinin ülkeyi içine soktuğu yerli ve millî kriz görmezden gelinmektedir. Diğer taraftan, bu planın rekabetçi üretim ve verimlilik bölümüne, sarayın kerameti kendinden menkul enflasyon-faiz teorisi kopyalanıp yapııştırılmıştır. "Yüksek faiz enflasyona neden olur." denilerek finansman maliyetlerinin düşük seviyede istikrar kazanmasını sağlayacak bir faiz politikasından bahsedilmektedir. Diğer taraftan, enflasyon ve para politikası bölümünde de Merkez Bankası'nın fiyat istikrarının sağlanması temel amacı doğrultusunda tüm araçları kararlı ve bağımsız bir şekilde kullanmaya devam edeceği belirtilmektedir. Aynı doküman içinde yer alan bu maddeleri okuyan bir ekonomi 1'inci sınıf öğrencisi planın kapağını kapatıp masadan kalkar.

Değerli milletvekilleri, bu planın hedefleri aynı zamanda AK PARTİ iktidarının iflasının da itirafıdır. Hatırlayın, 2011'de

cumhuriyetin 100'üncü yılına yani 2023 yılına dair hedefler belirlenmişti. Sivil toplum kuruluşları, odalar bu hedefler etrafında seferber edilmişti. Bu hedefler Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı'na da yazılmıştı. Her yıl yapılan gösterişli toplantılarda gösterilen yaldızlı videolarla bu hedefler büyük iftiharla anlatılıyordu. Bu hedefler "Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı" şapkasıyla partisinin belediye başkanı adaylarına oy devşirmek için miting meydanlarında dolaşan Cumhurbaşkanı tarafından da bu yılın mart ayı sonuna kadar sürekli dile getirilmişti. Hatta, Cumhurbaşkanı 31 Mart seçimlerinden sonra 2023 hedeflerine ulaşmanın önünde hiçbir engel kalmayacağını söylemişti. On Birinci Kalkınma Planı Meclise geldi, gördük ki ortada engel değil hedef kalmamış. 2023 yılında 2 trilyon dolar olacak dedikleri gayrisafi yurt içi hasıla, plana göre 1 trilyon dolara düşürülmüş. 2023'te 25 bin dolar olacak dedikleri kişi başına gelir ise 12.484 dolara indirilmiş. 500 milyar dolar olacak diye sık sık övündükleri ihracat hedefi 227 milyar dolara inmiş. Anlaşılan, bu hedeflerde de tanzim satış uygulamasına geçilmiş, yüzde 50 damping yapılmış. (CHP sıralarından alkışlar) Tek bir artan gösterge var, bir tane gösterge; o da işsizlik, işsizlik oranı hedefi yüzde 5'ten yüzde 10'a çekilmiş, 2'ye katlanmış.

Bu hedefleri bir de 2013'le kıyaslayınca tek adam rejiminde ekonomide koskoca bir on yılı kaybettiğimiz görülür. Peki, Sayın Erdoğan'ın Başbakanken ortaya koyduğu bu hedefler çok mu iddialıydı da tek adam olunca akil baliğ oldu, hedefler normale mi döndü? Hayır, değerli milletvekilleri. Aslında, 2023 hedefleri bu ülkenin mevcut potansiyeliyle, genç nüfusuyla, coğrafi avantajıyla rahatlıkla yakalanabilecek olan hedeflerdi. Hatta, Cumhuriyet Halk Partisi olarak yayımladığımız cumhuriyetin 100'üncü yılına doğru yeni ekonomi stratejisi belgemizde "500 milyar" denen ihracatı biz 650 milyar dolar olarak belirlemiştik 2023 yılı için. Yine, 2023 yılı için bizim kişi başına gelir hedefimiz 31.500 dolardı, gayrisafi yurt içi hasıla hedefimiz ise 2,6 trilyon dolardı çünkü biz bu ülkenin potansiyelini biliyoruz, doğru teşhis koyduğunuz zaman, doğru ilaç verdiğiniz zaman milletimizin neler yapabileceğini görüyoruz. Ama bu son on yedi yılda Adalet ve Kalkınma Partisinin elinde kötü yönetim ülkeyi maalesef, hedeflerini yarı yarıya indirmek zorunda bırakmıştır.

Değerli milletvekilleri, On Birinci Plan ülkenin içinde bulunduğu krizde, bu krizden çıkış için kullanılacak çok önemli bir fırsattı. Bunu burada, Meclisimizde doğru düzgün tartışabilseydik, baz yılını doğru düzgün yazabilseydik, derli toplu bir program hâlinde kamuoyuna sunabilseydik, bu planı kullanmak suretiyle bu krizden çıkmak için gerekli olan güveni yaratabilirdik ama fırsat kaçtı. Bu iktidar, aslında krizde kullanılacak bütün araçları boşa harcamakta çok mahir bir iktidar. İstanbul yaklaşımı çıkarıyor hiçbir tedbir almadan; hâlbuki İstanbul yaklaşımını, bütün tedbirleri alacaksınız, ondan sonra yapacaksınız ya da Merkez Bankasının ihtiyat akçesini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAİK ÖZTRAK (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Öztrak, sözlerinizi tamamlamanız için bir dakika süre veriyorum.

FAİK ÖZTRAK (Devamla) – Merkez Bankasının ihtiyat akçesine bütçe açığını kapatmak için el koyuyor.

Maalesef bu planda, bu planın altyapısında bulunan özel ihtisas komisyonlarında çalışan uzmanların emekleri de boşa gitmiştir. Her şeye rağmen bu planın ülkemize hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurula saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, planın birinci bölüm görüşmeleri tamamlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili, Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili ve İYİ PARTİ Grup Başkan Vekillerinin kendi hazırladıkları bir bildiriyle ilgili söz talepleri vardır.

Türkiye'nin Doğu Akdeniz bölgesindeki hidrokarbon kaynaklarının paylaşımı konusunda hak ve menfaatlerinin korunması, Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin yanında olduklarını ifade eden bu bildiriyle ilgili olarak birer dakika açıklamada bulunacaklardır.

İlk söz, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Lütfü Türkkan'a aittir.

XI.- BİLDİRİLER - DEKLARASYONLAR

1.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Doğu Akdeniz bölgesindeki hidrokarbon kaynaklarının paylaşımı konusunda hak ve menfaatlerinin korunacağını ifade eden ortak bildiriye ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Doğu Akdeniz bölgesindeki hidrokarbon kaynaklarının paylaşımı konusunda Avrupa Birliği ülkeleri ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi arasında uzun bir süredir devam eden, bölgede bulunan hidrokarbon kaynaklarının paylaşılma konusundaki tavırlarını, orada Kıbrıs Türkünün ve Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası hukuk temelindeki meşru hak ve çıkarlarını görmezlikten gelen tavırlarını telin ediyoruz. Bu yönde siyaset yürüten bütün çevrelerin politikalarına da karşı olduğumuzu belirtmek istiyoruz. Avrupa Birliği Dış İlişkiler Konseyi toplantısının sonuç bildirisinde açıklanan yaptırımları hukuka aykırı ve kabul edilemez bulduğumuzu da ifade etmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hiçbir baskıya boyun eğmeksizin uluslararası hukuktan kaynaklanan meşru haklarını koruyacak kudrete sahip olduğu da herkes tarafından bilinmek zorundadır. Devletimizin, milletimizin hak ve menfaatlerini korumaya yönelik yürüttüğü her politik girişimi, aldığı her tedbiri, attığı her adımı sonuna kadar İYİ PARTİ Grubu olarak desteklediğimizi de ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Akçay.

2.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Doğu Akdeniz bölgesindeki hidrokarbon kaynaklarının paylaşımı konusunda hak ve menfaatlerinin korunacağını ifade eden ortak bildiriye ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak, Doğu Akdeniz bölgesi hidrokarbon kaynaklarının paylaşımı konusunun bir oldubittiye getirilerek Kıbrıs Türkünün ve Türkiye'nin uluslararası hukuk temelindeki meşru hak ve çıkarlarını görmezden gelme yönündeki tüm girişimleri ve hesapları şiddetle telin ediyoruz ve bu yönde yürütülen politika ve gayretlere de karşıyız ve bilhassa Avrupa Birliğini bu konuda uluslararası hukuka riayet ederek tarafsız bir tutum sergilemeye davet ediyoruz. Kıbrıs Rum tarafının tek taraflı faaliyetlerine ve bu konuda Rum tarafına destek veren ülkelerin yürüttüğü tüm süreç sahipleri bilmelidirler ki çabaları beyhudedir. Bu anlamda, devletimizin Doğu Akdeniz'de hidrokarbon arama çalışmalarını sürdürmesini doğru ve yerinde buluyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hiçbir baskıya boyun eğmeden, uluslararası hukuktan kaynaklanan meşru haklarını koruyacak kudrete sahip olduğu bilinmelidir. Milletimizin hak ve menfaatlerini korumaya yönelik yürüttüğü her politik girişimi, aldığı her tedbiri, attığı her adımı sonuna kadar desteklediğimizi, her hâl ve şartta bu ortak duruşumuzun kararlılıkla devam edeceğini aziz milletimize ve dünya kamuoyuna Milliyetçi Hareket Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu olarak bildiririz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

Söz sırası, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Özkoç'ta.

3.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Doğu Akdeniz bölgesindeki hidrokarbon kaynaklarının paylaşımı konusunda hak ve menfaatlerinin korunacağını ifade eden ortak bildiriye ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Akdeniz'de hangi ülkeler aktif olarak politika yürütüyorlar bu konuyla ilgili? İsrail, Mısır, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Yunanistan, Lübnan, Suriye, Libya. Peki, sınırı olmadığı hâlde hangi ülkeler bu rant olayıyla burada bulunmaya çalışıyorlar? ABD, Rusya, İngiltere, Fransa, İtalya. Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bunların karşısında. Bölgede 3,5 trilyon metreküp doğal gaz bulunuyor. 1,7 milyar varil petrol rezervi bulunuyor. Bu emperyalist ülkeler sadece bunun için savaş çıkarıyorlar. Eğer doğru bir dış politika yürütülmezse dünyada itibarınızı kaybediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – İtibarınızı kaybettiğiniz zaman da masada oturamıyorsunuz. Her doğru politika sizi masada oturmaya teşvik eder. O yüzden, uygulanan dış politikaların dikkatli ve Türkiye'nin çıkarları doğrultusunda olması açısından bir kere daha buradan uyarıyoruz. Ama söz konusu Türkiye'nin çıkarıysa o zaman dünya bilmelidir ki Türkiye, hangi görüşte insanlardan oluşursa oluşsun Türkiye'nin çıkarı için tek yürek olarak mücadeleye ve yoluna devam edecektir.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Muş.

4.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Doğu Akdeniz bölgesindeki hidrokarbon kaynaklarının paylaşımı konusunda hak ve menfaatlerinin korunacağını ifade eden ortak bildiriye ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan 4 parti olarak hazırlamış olduğumuz ortak bildiriye Genel Kurula okumak istiyorum: "Bizler Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partiler olarak Doğu Akdeniz bölgesi hidrokarbon kaynaklarının paylaşımı konusunun bir oldubittiye getirilerek Kıbrıs Türkünün ve Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası hukuk temelindeki meşru hak ve çıkarlarını görmezlikten gelme, yok sayma, hesaba katmama yönündeki tüm girişimleri, hesapları şiddetle telin ediyor, bu yönde siyaset yürüten çevrelerin politikalarına her hâl ve şartta karşı olduğumuzu en açık ifadeyle ortaya koyuyoruz.

Geçtiğimiz günlerde Avrupa Birliği Dış İlişkiler Konseyi Toplantısı Sonuç Bildirgesi'nde açıklanan yaptırımları uluslararası hukuka aykırı ve kabul edilemez bulduğumuzu özellikle belirtiyoruz. Avrupa Birliğini bu konuda uluslararası hukuka riayet ederek adil, hakkaniyetli ve tarafsız bir tutum sergilemeye davet ediyoruz.

Kıbrıs Rum tarafının tek taraflı hidrokarbon faaliyetlerine yasa dışı olarak dâhil ettiği uluslararası petrol şirketlerinin ve bu konuda Rum tarafına destek veren ülkelerin yürüttüğü tüm süreçler ve faaliyetlerde Kıbrıs Türklerinin ve Türkiye Cumhuriyeti'nin hak ve çıkarlarını yok sayma yönündeki girişimlerin sahipleri bilmelidirler ki çabaları beyhudedir, uluslararası hukuka aykırıdır, bölgenin toplumsal ve politik gerçekliğiyle derin bir çelişki içindedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Bu anlamda, devletimizin Doğu Akdeniz'de hidrokarbon arama çalışmalarını sürdürmesini doğru ve yerinde buluyoruz. Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hiçbir baskıya boyun eğmeksizin uluslararası hukuktan kaynaklanan meşru haklarını koruyacak kudrete sahip olduğu bilinmelidir.

Devletimizin Doğu Akdeniz bölgesinde adalet ve hakkaniyet temelinde bir paylaşımın sağlanmasını esas alan ve bu çerçevede milletimizin hak ve menfaatlerini korumaya yönelik yürüttüğü her politik girişimi, aldığı her tedbiri, attığı her adımı sonuna kadar desteklediğimizi, her hâl ve şartta bu ortak duruşumuzun kararlılıkla devam edeceğini aziz milletimize ve dünya kamuoyuna bildiririz.

Mehmet Muş
Adalet ve Kalkınma Partisi
Grubu Başkan Vekili
Erkan Akçay
Milliyetçi Hareket Partisi
Grubu Başkan Vekili

Engin Özkoç
Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu Başkan Vekili
Lütfü Türkan
İYİ PARTİ
Grubu Başkan Vekili

(AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Oluç, sizin de bir söz talebiniz var.

Buyurun.

5.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Doğu Akdeniz bölgesindeki hidrokarbon kaynaklarının paylaşımı konusundaki ortak bildiriye niçin imza atmadıklarına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ortak bildiriye imza atmama gerekçemizi açıklamak istiyorum.

Kıbrıs'ta iki toplum, Kıbrıs Türk ve Rum halkları siyasi bir uzlaşmaya varmadığı sürece Kıbrıs münhasır ekonomik bölgesinde hidrokarbon arama ve sondaj projelerinin iki taraflı durdurulmasından yana olduğumuzu öncelikle ifade etmek istiyorum.

Kıbrıs Adası çevresindeki tüm doğal zenginlikler Kıbrıs'taki Türk ve Rum halklarının ortak kaynaklarıdır ve bu kaynaklardan eş zamanlı ve birlikte yararlanılmalıdır. İki tarafın ortak siyasi iradesi dışındaki tüm girişimler meşruiyet tartışmasını beraberinde getirmektedir. Bu sebeple, Kıbrıs'ta garantör devletler dâhil olmak üzere hiçbir üçüncü taraf Kıbrıs'ta siyasi çözüm imkânlarını heba edecek bir tavır içerisinde bulunmamalıdır. Kıbrıs'ta nihai bir anlaşmanın sağlanmasına bağlı olarak Kıbrıs'taki iki toplumun kuracağı ortak irade çerçevesinde doğal zenginlik kaynakları, bölgesel refah, istikrar ve iş birliği için fırsata

dönüştürülmelidir. Bu bağlamda Kıbrıs Türk halkının lideri Mustafa Akıncı'nın Rum lider Nikos Anastasiadis'e sunduğu ortak bir komite...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - ...kurulması kapsamlı önerisini destekliyoruz. Gerilim ve kutuplaşmayı tırmandırabilecek adımlar yanlıştır, bu gerilim ve kutuplaşmanın da en fazla Kıbrıs halklarına zarar vereceğini düşünüyoruz. Doğu Akdeniz'de bulunması muhtemel kaynaklarda tüm Kıbrıs halklarının eşit hakları vardır ancak gerilimi tırmandırarak ve Kıbrıslı Türkleri kutuplaşmanın tarafı yapacak her türlü hamleden en fazla yine Kıbrıslı Türkler zarar görecektir. Yapılması gereken, iki taraf arasında yeni bir iş birliği dönemini başlatacak adımlar atılmasını sağlamaktır. Bölgesel barış, istikrar ve iş birliği bu şekilde gelişebilir. Dolayısıyla bölgede gerilimi tırmandırabilecek hiçbir tutumun arkasında olmayacağımızın altını çiziyor; siyasi, diplomatik, hukuki diyalog kanallarının sürekli açık tutulmasını öneriyoruz ve önemsiyoruz.

Teşekkür ederim.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, gerek Türkiye Cumhuriyeti'nin gerekse Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hak ve menfaatleri konusundaki bildiriye katkı veren herkese teşekkür ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, ben de bu konuda birkaç cümleyle sizlere düşüncelerimi ifade etmek isterim.

Değerli milletvekilleri, Kıbrıs'ta Rumlarla beraber Kıbrıslı soydaşlarımız arasında yıllardan beri devam eden sorunların çözümü açısından en son Birleşmiş Milletler eski Genel Sekreteri Kofi Annan tarafından bir plan hazırlanmıştı. Bu plan gerek Rum ve gerek Türk kesimlerinin bölünmüş olan Kıbrıs Adası'nda bağımsız bir devlet olarak birleştirilmesini öngörüyordu ve her iki toplum tarafından kabul edildikten sonra da uygulamaya konulacaktı. 2004 tarihinde gerek Kıbrıs Türk tarafında gerekse Rum tarafında yapılan bu planda Kıbrıslı Türkler üzerlerine düşeni yapmışlar ve Annan Planı'nı kabul etmişlerdir. Esas sıkıntı Rumların bu planı reddetmesiyle ortaya çıkmıştır. Doğal olarak ve dolayısıyla Kıbrıslı Türklerin tanınmamasına dönük çabaların içerisinde olan Rumların Annan Planı'nı reddetmesiyle bugüne kadar uğraşılan barışçıl tüm çabalar da sonuçsuz kalmıştır. Sonuç itibarıyla, gerek Türkiye Cumhuriyeti gerekse Kıbrıslı Türkler, Birleşmiş Milletler nezdinde sorunun çözümü konusunda elinden geleni fazlasıyla yapmıştır. Tanınmayan bir Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ama Avrupa Birliği tarafından her koşulda desteklenen bir Rum tarafı gerçeğiyle karşı karşıyayız ve doğal olarak da Kıbrıs Adası'nın denizinden de, orada yaşayan 400 bine yakın Türk vatandaşımızın ve Kıbrıslı Türklerin garantörü olan Türkiye Cumhuriyeti'nin de hakları ve menfaatleri vardır. Oraya komşu olmayan ülkelerin petrol aradığı bir yerde Kıbrıslı Türkler ya da Türkiye Cumhuriyeti'ne "Niye petrol arıyorsun?" diye kimse karışamaz, bu bizim en doğal hakkımızdır. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Ve hele Birleşmiş Milletler çerçevesinde bir planı kabul etme noktasında kararlılığını ve cesaretini göstermiş bir topluma bu sözler asla söylenemez. Dolayısıyla, gerek Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin gerekse Türkiye Cumhuriyeti'nin hak ve menfaatleri konusunda Türkiye'de yaşayan bütün yurttaşlarımızın her birinin menfaatlerimiz konusunda bir arada olduğunu görmekten büyük bir mutluluk duyuyorum, bu böyle olmuştur, böyle de bundan sonra devam edecektir.

Ben bu bildiriye katkı veren tüm arkadaşlarımıza da teşekkür ederim, herkesin görüşüne de saygılı olduğumu ifade ederim. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Komisyonlardan Gelen Diğer İşler (Devam)

1.- On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Sunulduğuna Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (3/777) (S.Sayı: 103 ve 103'e 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Değerli milletvekilleri, On Birinci Kalkınma Planı'nın vizyonu "Temel Amaç ve İlkeleri" ile "Planın Hedefleri ve Politikaları" kısımlarından oluşuyor ikinci bölüm.

Şimdi planın ikinci bölümünde söz alan değerli milletvekillerimizin isimlerini sırasıyla okutuyorum:

İYİ PARTİ Grubu adına; Ankara Milletvekili Durmuş Yılmaz, Samsun Milletvekili Bedri Yaşar, Antalya Milletvekili Feridun Bahşi.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına; İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu, Erzurum Milletvekili Kamil Aydın.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına; İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına; İstanbul Milletvekili İlhan Kesici.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına; Trabzon Milletvekili Salih Cora, Sivas Milletvekili Mehmet Habib Soluk, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman.

Şahısları adına; Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli, Manisa Milletvekili Erkan Akçay.

Grubu bulunmayan siyasi parti temsilcileri: İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam, Afyonkarahisar Milletvekili Gültekin Uysal, Ankara Milletvekili Mustafa Destici.

BAŞKAN – Şimdi, değerli milletvekilleri, ikinci bölümdeki söz taleplerini karşılayacağız.

İkinci bölümde ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekilimiz Sayın Durmuş Yılmaz'a aittir. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Süreyi üç değerli milletvekilimiz kullanacaktır.

Süremiz on dakika Sayın Yılmaz.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri ve değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Geçen hafta salı gününden bu tarafa, gerek vergi yasaları ve devamındaki 15 küsur yasada yapılan değişiklik taslağı çerçevesinde gerekse On Birinci Kalkınma Planı çerçevesinde defaatle söz aldık ve görüşlerimizi tekrarladık; dolayısıyla, şu anda sizlerle paylaşacağım hususların içerisinde yeni bir şey yok ancak daha önce söylediklerimi tekrar edeceğim.

Buradan beklenen sonuç veyahut da beklentim şu ki: İnşallah, noktasına virgülüne dokunulmadan kabul edilen, getirilen tasarılar ve planın uygulanması aşamasında, söyleyeceklerimiz dikkate alınır ve dolayısıyla daha iyi bir sonuç çıkar diye düşünüyorum.

On Birinci Kalkınma Planı'nın 170'inci paragrafında On Birinci Kalkınma Planı'nın hedefleri şöyle sıralanıyor: "Verimlilik odağı alınacak, sanayi sektörü öncelenecek ve dolayısıyla ihracata dayalı bir büyüme sağlanacak ve bunun sonucunda da büyümede istikrar sağlanacak." Ben bu düzenlemeyi canı gönülden destekliyorum ve bunu buraya yazanları da tebrik ediyorum. Bu demektir ki Türkiye'de büyüme modeli değişecek. Arkasından, bunun nasıl sağlanacağı konusunda, paragraf 176'da, yurt içi

tasarrufların artırılacağı ve böylece de büyümenin finansmanının kendi yerli ve ulusal kaynaklarımızdan karşılanacağı söyleniyor. Burada da bir problem yok, onu da destekliyorum. Peki, "Tasarruflar nasıl artırılacaktır?" dediğimizde, paragraf 288'de 2019-2023 arasında kamunun önceliğinde faizlerin düşürülecek olması ve bu düşürülecek olan faizler sonucunda da yatırımların artacağı, arzın artacağı, arzın artması sonucunda enflasyonun aşağıya geleceği söyleniyor.

İlk iki paragrafta bir mesele yok ancak bu paragraf sorunlu. Bu paragrafın sorunlu olmasının nedeni de Sayın Cumhurbaşkanımızın son birkaç yılda ısrarla söylediği, bugün kapitalist sistemin içerisinde faaliyet gösteren ekonomik aktivitede ortaya konulan performansların ve duruşların ekonomi biliminin birikimlerine uymamasıdır. Dolayısıyla yepyeni bir teoriyle karşı karşıyayız. Eğer bu teorinin uygulaması doğru olarak ortaya çıkar ve bununla ilgili olarak da dünyaya yeni bir ekonomi yönetimi modeli verilebilirse biz de bundan gurur duyarız, şeref duyarız ancak bunun böyle olmadığını hepimiz biliyoruz. Bu sistemin adı kapitalist sistem, bu kapitalist sistemin özünde de ekonomik faktörler var, bu faktörlerden bir tanesi de sermayenin getirisi olan faiz. Ben bunu buraya yazanlardan ve burada bu programı, bu planı bize takdim eden Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısından ve şu anda da Strateji ve Plan Başkanından şunu istiyorum: Bize, lütfen, 5 adet, bu konuda okuma listesi, referans verebilir misiniz? Akademik dünya da bunu bekliyor, uygulama da bunu bekliyor. Lütfen, biz cehaletimizi giderelim, bize bu konuda bir referans verin. Fazlasını istemiyoruz, 5 adet bir okuma listesi verin, biz bunu da okuyalım. Böyle bir şey olursa sizi gerçekten kutlarız. Ama böyle bir şey yok. Sizin bu söylemlerinizi, kapitalist sistem içerisinde yapılan bu ekonomik aktivitenin üzerindeki maliyetleri artırıyor ve bu artan maliyetler bizim soframızdaki zeytinimizi çalıyor. Lütfen, bunu dikkate alın ve şu anda televizyonları başında bizi dinleyen vatandaşlarımız da lütfen bunun takipçisi olsun. Biz bu paragrafı yazanlardan yani "Faiz düştüğü zaman enflasyon düşecektir." diyenlerden bu konuda kamuoyunu bilgilendirecek, akademik dünyayı aydınlatacak 5 tane makale, kitap, referans istiyoruz.

Efendim, şu anda geldiğimiz nokta itibarıyla biz artık faiz-kur tartışmasından bıktık. Türkiye üretmek istiyor. Türkiye büyümek istiyor. Türkiye verimliliğin artmasını istiyor. Katma değerli ürünlerin üretilmesini istiyor. Dış ticaret haddinin lehimize döndürülmesini istiyor ve bunun için de araştırma, geliştirme ve inovasyon yapılmasını istiyor.

Gerçekten biz faiz-kur tartışma enerjimizi bitirdik ve bitirmeye de devam ediyoruz. Ancak planın 2.1.4. bölümünde "Enflasyon ve Para Politikası" adlı bölümü altında, "Amaç" bölümünde yazılanların önemli bir kısmı doğru fakat uygulamada görüyoruz ki bunun olabilmesi için bazı şeylerin olması lazım. O olan şeylerden bir tanesi de artık bu faiz-kur tartışmasına son verecek, enflasyonu kontrol altına alacak; sanayiciye, tüccara, iş adamına orta ve uzun vadeli bakış perspektifi verecek olan bir düzen. Bu düzeni sağlayacak olan da Merkez Bankasının bağımsızlığı. Siz burada çok güzel şeyler yazmışsınız, buna hiçbir itirazımız yok. Fakat Merkez Bankasının bağımsızlığına, siyaset kurumunun verdiği bağımsızlığa saygı duyacağınız, bunu güçlendireceğiniz, bunu devam ettireceğiniz konusunda tek bir satır yok. Bu, Merkez Bankasının kredibilitesiyle ilgili endişeleri, tereddütleri artırıyor, ekonominin üzerindeki yükü artırıyor ve dolayısıyla da bizi bir kısır döngünün içerisine sokuyor. Geçen hafta salı gününden bu tarafa defalarca tekrar ettim, benden önceki konuşan arkadaşlar da aynı şeyleri tekrar ettiler, bir kere daha tekrar ediyorum: Eğer siz gerçekten Merkez Bankasının bağımsızlığına inanıyorsanız lütfen bunun gereğini yapın, eğer inanmıyorsanız bunun da lütfen gereğini yapın çünkü ikircikli olmak bize maliyet artırıyor. 2013 yılı Mayıs ayından bu tarafa olan biten şudur: Merkez Bankası gecikmeli de olsa doğru kararlar aldı fakat her defasında siyasetçi gecikmeli olarak da alınsa bu doğru kararları boşa çıkardı. Ya Merkez Bankasını destekleyin -çünkü enflasyon hedefini siz birlikte belirliyorsunuz, maliye politikası da bununla uyumlu olmak zorunda- ya da eğer bunu böyle görmüyorsanız tam tersi yöndeki inancınızı hayata geçirmek için lütfen gereğini yapın. Sizin bu ikircikli durumunuz bizi büyümek için gerekli olan kalkınmak için gerekli olan tartışmadan, istişareden uzak tutuyor. Kalkıyoruz faiz, yatıyoruz kur. Bütün bunun arkasında da fiyat istikrarı var, finansal istikrar var. Fiyat istikrarı, finansal istikrar yenilen, içilen şeyler değil. Bunların nihai amacı üretmektir, üretilen mal ve hizmettir, onun doğru dürüst paylaşımıdır, hakça paylaşımıdır ve kalkınmadır. Bunun olabilmesi için lütfen bu ortamı sağlayın. Eğer buna, samimi olarak Merkez Bankasının bağımsızlığına inanıyorsanız -ki bunu siyaset kurumu vermiştir- o zaman, tekrar ediyorum, gereğini yapın ve Merkez Bankasıyla kapalı kapılar arkasında dirsek temasıyla oturun, konuşun, karşılıklı bilgiyi alın, karşılıklı bilgiyi verin, bir kere bir karar verdikten sonra artık ona destek vermeye gayret edin.

Son söz olarak şunu söylüyorum: Biraz önce buraya gelirken iki tane telefon aldım. O telefonlardan birisinde vatandaş - ismini de verdi- bir yerden duymuş, "Şu anda Merkez Bankası Başkanının değiştirilmesinin sebeplerinden bir tanesi de Merkez Bankasını tekrar İstanbul'a taşımak için ortam oluşturmaktır. Böyle bir şey var mı?" diye bana sordu? Benim bu konuda herhangi bir bilgim yok, herhangi bir duyumum da yok dedim. Ama vatandaşta böyle bir duyum var ise, altı boş da olsa böyle bir duyum var ise o zaman bu dedikodu nereden çıkıyor? Sonuç itibarıyla bunun ekonomi üzerindeki etkisi ne olacaktır, bunu da düşünmenizi istiyorum.

Bilgiye dayanmadan konuşmak istemem, sadece teorik olarak şunu söyleyeyim: Ülkeyi yönetmek üzere milletten yetki almış bir siyasi kadronun ülkenin herhangi bir kurumunu ülkenin herhangi bir yerinde konuşlandırma hakkı vardır, buna hiç kimsenin itirazı olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, konuşmanızı tamamlamanız için söz veriyorum bir dakika.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Ama bu hakkı kullanmanın da bir ekonomik sonucu var. Merkez Bankasını İstanbul'a taşıyabilirsiniz. Burada söylemek istediğim şey şu: Merkez Bankası herhangi bir kuruluş değildir, Merkez Bankası bir itfaiye aracıdır; bir finansal istikrarsızlık ortaya çıktığında, bir bankacılık sorunu ortaya çıktığında yangın söndürme aracıdır. Yangını söndürmek için suya ihtiyacınız var. İtfaiyenin hortumunu bağlayacağı kuyu, su Türkiye Cumhuriyeti hazinesidir, dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti hazinesi neredeyse Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası da orada olmalıdır. Kaldı ki bunu yapabilmemiz için de mevcut yasanın 1'inci maddesini değiştirmeniz gerekiyor. Orada diyor ki: "Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasının idare merkezi Ankara'dır."

Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ PARTİ adına ikinci söz talebi Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar'a aittir.

Süreniz on dakika Sayın Yaşar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kalkınma planları ülke kaynaklarının etkin ve verimli bir şekilde kullanılması açısından çok büyük bir önem arz etmektedir. Planlama olmadan hükümetin hiçbir hedefini tutturması da mümkün değildir. Dünya ülkeleri yüz yılını planlarken, maalesef, biz ülkemizde beş yıllık planlarımızı bile hâlâ vaktinde, zamanında Meclise getiremiyoruz. Görüşmekte olduğumuz On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı yürürlüğe girmesi gereken tarihten ancak sekiz ay sonra Türkiye Büyük Millet Meclisine gelebilmiştir.

Bizler planların başarısını sonuçlarıyla değerlendiriyoruz. Dolayısıyla, ilk önce Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı'na ve

gerçekleşmelerine şöyle kısaca bir göz atmak lazım. Onuncu Kalkınma Planı'ndaki hedefler: Büyüme 5,5 hedeflenmişti, gerçekleşen 4,3; sapma yüzde 21,8. Gayrisafı yurt içi hasıla 1 trilyon 285 milyar hedefleniyordu, gerçekleşen 784 milyar; sapma yüzde 39. Kişi başına millî gelir 15.996 dolar hedefleniyordu, gerçekleşen rakam 9.632; sapma 39,8. İşsizlik yüzde 7,2 hedefleniyordu, gerçekleşen değer 12,8; sapma oranı yüzde 77,8. Enflasyon yıllık ortalama 4,8 hedeflendi, gerçekleşen 11,4. İhracat 277 milyar hedeflenmişti, gerçekleşen değer 168 milyar. Peki, bu Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı dönemi içerisinde bu rakamlar gerçekleşmediğine göre biz hangi başarıdan bahsedebiliriz?

Şimdi, bunun ışığında On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı hazırlanıyor. Gördüğümüz kadariyle, noktasına virgüle bile dokunulmadan, sanki kopyalayıştır yöntemiyle hazırlanan bir plan bu kadar kısa zamanda huzurlarımıza geldi. Ben ümit ediyorum ki rakamlar açısından bu plan da Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın akıbetine uğramaz, hedeflerinin gerçekleştirilmesi en büyük arzumuzdur.

Aynı şekilde, Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı hazırlanırken 2023 hedeflerine de atıfta bulunulmuş, ihracatta 500 milyar dolar, kişi başına düşen gelirden 25 bin dolar hedeflenmişti ama maalesef atıfta bulunulan cumhuriyetin 100'üncü yılı olan 2023 hedeflerine ulaşmanın mümkün olmadığı On Birinci Kalkınma Planı'yla beraber de ispat edilmiş oluyor. Yani siz on yedi senedir bu ülkede 2023 hedeflerinizi On Birinci Kalkınma Planı'yla da revize etmiş oldunuz, kendi kendinize de teyit etmiş oldunuz, bu hedeflere ulaşmanın mümkün olmadığını siz de bu planla beraber kabul etmiş oldunuz. Hedefiniz ilk 10 ekonomiydi, görünen o ki -bizim endişemiz- siz ilk 20'den de aşağı düşeceksiniz. Ümit ediyoruz bu hedefiniz gerçekleşmez, gerçekten Türkiye hiç olmazsa bulunduğu yeri muhafaza eder.

En önemli meselelerden biri işsizlik. Maalesef On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'mızda işsizlikle ilgili altın yaldızlı kelimeler var "yapılacak, edilecek; yapılmalı, edilmeli" gibi. Hakikaten bu kelimeler güzel ama bugün 15-24 yaş arası gençlerimizin her 4'ünden 1'i işsiz. Onun da ötesinde, bir sürü üniversiteli işsiz gencimiz varken sanayicimiz çalıştırmak üzere kaliteli eleman bulmakta güçlük çekiyor. Meslek liselerimizin sayısı hatırlayamayacağımız kadar çok ama meslek liselerimizden mezun olan arkadaşlarımız maalesef bir elektrik prizini yapmaktan, bir musluğu tamir etmekten çok uzaklar, aynen PISA değerlerindeki matematik sonuçlarında olduğu gibi. Biz, fabrikalar ile okullar arasında bu köprüleri kuramadığımız sürece, okulları fabrikalara çeviremediğimiz sürece işsizliğin önüne geçmemiz şu an için mümkün görünmüyor.

Değerli arkadaşlar, aynı şekilde, sanayi bölgeleri... Şimdi, organize sanayi bölgeleriyle ilgili kaç tane düzenleme yaptınız, biz bunu da hatırlamıyoruz. Yani "birinci derecede öncelikli" "ikinci derecede öncelikli" diye Türkiye girdi birbirine. Gelişmişliklerine göre bölgelere ayırdınız, bundan hiçbir sonuç alamadınız. Bugün geldiğimiz nokta itibarıyla, maalesef sanayimizin durumu da ortada, sanayicimizin durumu da ortada. Bizim önerimiz şu: Nerede hangi yatırıma ihtiyaç varsa noktasal teşvik verelim, bu bölgesel farklılıkları da orta yerden kaldıralım, ülkenin doğusunda, batısında, kuzeyinde, güneyinde ne tür yatırıma ihtiyaç varsa yatırım bazlı değerlendirme yapalım, bu çerçevede teşviklerimizi oluşturalım diyorum.

Şimdi, sanayicinin durumunu söylerken hepimiz listedeki ilk 500'e bakın; şöyle bir on-on beş yıl öncesinin ilk 500 firmasına da bakın, bugün bunlardan çoğunun bu listede olmadığını görürsünüz. Böyle zikzaklı bir ortamda firmaların ayakta durması neredeyse mucize.

Bunun devamında, yap-işlet-devret modelleri var. Hükûmetin yol yapmasına, havaalanı yapmasına, deniz geçişleri yapmasına biz her zaman karşıymışız gibi... Böyle bir şey yok. Bizim karşı olduğumuz şu: Siz bunların hesabını kitabını yaparken, her şeyde yanıldığınız gibi, bunların maliyetlerinde de yanılıyorsunuz. Bizim itirazımız buna. Sizin hesap kitap yapmada probleminiz var. Hiçbir hedefiniz tutmuyor, örnek Avrasya Tüneli: 2018 yılında 25 milyon 125 bin araç geçişi garantisi vermişiz, geçen araç sayısı 17 milyon, üzerine ödediğimiz para 155 milyon. Osmangazi Köprüsü: 2018 yılında 9 milyon araç geçiş yaptı, bunun için de şu an -orada da rakamlar tutmadı- ödediğimiz para 1 milyar 425 milyon. Yavuz Sultan Selim Köprüsü: 2018 yılında, garanti verilen araç rakamlarına ulaşamadı, aynı şekilde, hazineye ödediğimiz para 448 milyon. Yani daha kötüsü, her zaman burada da gündeme getirdiğimiz Zafer Bölgesel Havalimanı. Yani bu olacak bir şey değil, mühendislik açısından tümüyle bir yüz karası, tahmin edilenin yüzde 5'i ancak tuttu. Ne oldu? 4 milyon 73 bin 18 yolcu garantisi verilmiş, fiilî olarak gerçekleşen yolcu sayısı 170.534. Bakın, eksik olan değil, gerçekleşen 170.534. Bu ne demek? Yüzde 5'i gerçekleştirdi yani hiçbir muhasebecinin, hiçbir inşaat mühendisinin bu hesaptan dolayı, bu sonuçtan dolayı o şirkette çalışması mümkün değil ama bu rakamları tespit edenler, bu sonuçları alanlar maalesef ülkeyi idare etmeye devam ediyorlar.

Bunun yanı sıra, en önemli sektörlerimizden biri de inşaat sektörü. İnşaat sektörü şu ara gerçekten çok ciddi sıkıntılar yaşıyor. Daha önce de burada gündeme getirdik, bu sıkıntılardan dolayı bir kararname çıkardık, tasfiye karnamesi çıkardık ama bu mümkün olmadı, bundan istifade edenlerin sayısı da bir elin parmaklarını geçmedi çünkü kurum buna onay vermedi.

"İnşaat sektörü dünya piyasasında rekabet etsin." dedik, yurt dışına gönderdiğimiz müteahhitlere sahip bile çıkmadık yani bugün Çin'in kişi başına millî geliri 1.000 dolar artarken bizimki 75 dolar artarken... Bunun tesadüf olmadığını size şöyle izah edeyim: Çin'in büyükelçiliğinde çalışan insan sayısı kadar ticaret ataşeliklerinde çalışan elemanı var. Bizim yurt dışındaki ticaret ataşeliklerine baktığınız zaman -hepsini söylemiyorum ama- o kapıdan içeri girmek için neler yaşadıklarını bilfiil yaşayan birisi olarak söylüyorum. Devletin görevi, yurt dışında iş adamlarının önüne düşmek, her türlü hukuki katkıyı sağlamak, randevularını almak, o bölgede başına gelecek her şey için daha önceden uyarmak; bu, onun görevi, bu lütf değil. Bu konuyla ilgili ben kalkınma planında bir şey göremedim. Orada da diyor ki: "Yurt dışı müteahhitlik hizmetleri desteklenecek." "50 milyar dolar hedefliyoruz." diyorsunuz ama gerçekleşen 20 milyar dolar.

Bakın, buradan uyarıyoruz: Yurt dışında özellikle ticaret ataşeliklerini güçlendirmemiz gerekiyor.

Tabii, konuşacağımız çok şey var ama gördüğüm kadariyle süreye dolmak üzere, toparlıyorum Başkanım.

Aynı şekilde, bir miktar da enerjiden bahsetmek istiyorum. Bizlerin yenilenebilir enerji kaynaklarımızı net bir şekilde değerlendirmemiz lazım. Güneş görmeyen Almanya'nın güneş enerjisinden elde ettiği enerji miktarı Türkiye'den daha yüksek. Bunu belli gruplara verdiniz, burada da bir gerçekleşme yok. Rüzgâr enerjisi aynı şekilde, yenilenebilir enerjilerde çok gerideyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Aynı şekilde, bol miktarda doğal gaz tüketicisiyiz. Elde ettiğimiz enerjinin yüzde 50'sini doğal gazdan elde ediyoruz ama gerekli depolama imkânlarımız yeterli değil. Türkiye bir enerji koridoru üzerinde. Üzerinde en fazla durmamız lazım gelen konulardan biri de bu.

Hazır yeri gelmişken, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye'nin kaderi birdir. Biz, sonuna kadar Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin yanındayız; her türlü şartta, her türlü şemalde sonuna kadar yanınızdayız diyorum.

Planın ülkemize, devletimize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum, ümit ediyorum ki umulan hedeflere ulaşır.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına söz talebinde bulunan Antalya Milletvekilimiz Sayın Feridun Bahşi.

Süremiz on dakika Sayın Bahşi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FERİDUN BAŞŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; On Birinci Kalkınma Planı üzerine söz aldım, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Hukuk devleti demek, faaliyetlerinde hukuk kurullarına bağlı olan, vatandaşlarına hukuk güvenliği sağlayan, yönetimde keyfiliğin egemen olmamasını sağlayan ve kendisini hukukla sınırlayan devlet demektir. Bir hukuk devletinde hukuka uymak sadece vatandaşlar için değil, devlet için de zorunludur. Türkiye’de demokrasinin ve hukuk devletinin karşısındaki en büyük tehditlerden biri “millî irade” adına hareket etme iddiasıyla siyaseti ve devleti tekeline alan AK PARTİ’dir, iktidarı tekelleştirerek denge ve denetleme düzenini tamamen ortadan kaldırmıştır. Bu iktidar “yasallık” adı altında hukuksuzluğu, “kalkınma” adı altında getiri paylaşımını topluma dayatan bir düzen kurmuştur. Hukuk sadece kendi taraftarları için gözetilmiştir. Evrensel hukuk ilkeleri muhalif düşüncedeki insanlar için yok sayılmıştır.

Değerli milletvekilleri, adaletten bahsediyoruz. Vicdanınızın el verdiği ölçüde adaleti çeşitli şekillerde tarif edebilirsiniz. Ama bilinmeli ki adalet söz konusu ise orada zulmetmek asla yoktur, mutlaka hak sahibine hakkını teslim etmek vardır. Adaleti, hak ve özgürlüklerin güvencesi, devletin temeli olarak görüyoruz. Bu nedenle, yargı, insanların tereddütsüz güvenebileceği, adalet duygusunun zihinlerde ve kalplerde yer ettiği bir yapıda olmalıdır. İnsanlarımızın adaletli ve hakkaniyetli bir sosyal düzen içerisinde yaşaması için hukukun üstünlüğü ilkesi hâkim kılınmalıdır. Zira, hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması, çeşitli güç unsurlarının hukuk devleti kurallarına göre sınırlandırılması suretiyle gücünün değil haklarının korunması, toplumsal aheng in ve huzurun tesis edilmesi devletin temel görevleri arasındadır.

Bir devletin hukuk devleti olduğundan bahsedebilmek için, o devletin pratikte hukuk devleti ilkelerine ne kadar bağlı olduğuna bakmak gerekir. Yani sadece devletin yasalarında hukuk devletinden ve ilkelerinden bahsediliyor olması, hukuk devleti için yeterli değildir. Bu sebeple, hukuk devleti ilkesini gerçekleştirmeye yönelik hareketler içi boş, zeminsiz olmamalıdır; pratiğe yönelik, toplumu doğrudan ve olumlu bir biçimde etkileyecek hareketlerle gerçekleştirilmelidir.

Türkiye’de hukuk devletini zedeleyen en önemli faktör, yürütme veya yasama kuvvetini kullananların, bu kuvvetleri keyfi veya siyasi kişisel çıkar elde etme amaçlı olarak kullanmalarıdır. Hukuk devletini sağlamada bir kontrol ve fren mekanizması olarak işleyen yargının bağımsızlığı da ne yazık ki keyfi meseleler uğruna yok sayılmıştır.

Hükûmet, son on yedi yılda sürekli olarak yargıya yönelik müdahalelerde bulunmuş; bu müdahaleler sonrasında, yargının, Hükûmetin iradesinin dışında herhangi bir adım atması tamamen imkânsız hâle getirilmiştir. Bu durum anlaşılmadan, Türkiye’deki herhangi bir hak sorununun da açıklıkla ortaya konulması mümkün değildir. Türk yargısı yıllardan beridir bağımsız ve tarafsız olmayışından ötürü eleştirilmektedir.

Peki, hukuk devleti nasıl güçlendirilir? Hukuk devletinin en temel gereği, devletin keyfi kararlara değil hukuka bağlı olması, faaliyetlerinde hukuk kurallarına tabi olmasıdır. Önemli olan nokta, kanunların genele hitap eden, şahsi olmayan ve soyut olarak ortaya konulan kanunlar olmasıdır.

Diğer bir önemli nokta ise kanunların dilinin açık ve anlaşılır olması, farklı yorumlara sebep olmaması gerekmektedir. Aynı zamanda, bu hukuk kuralları sık sık ve çok kolay bir biçimde değiştirilememelidir yani bireylerin bir durum karşısında nasıl bir hukuki muameleyle karşılaşacaklarını önceden bilebilecekleri, buna göre hareket edebilecekleri bir ortam yaratılmalıdır. Bu ilke ülkemizde çeşitli ihallerle karşılaşmaktadır. Ülkemizde kanunlar sürekli değiştirilmektedir, hatta kanun yapma işlemi bir deney alanına veya deneme tahtasına dönüştürülmüştür. Biz hukukçuların dahi sürekli değiştirilen kanunları takip etmekte zorlandığı bir durumda vatandaşın bu kanunlardan haberdar olması mümkün müdür?

Değerli milletvekilleri, devletin tarafsızlığı, temel olarak, devletin herhangi bir ideolojik görüşü benimsememesidir. Bu, hukuk devletinin diğer bir önemli ilkesidir. Bu ilkeye uymayan yani bir ideolojiyi resmîleştiren, benimseyen devlet, hukuk devleti olmaktan çok uzaktır. Böyle bir devlet, içinde yaşayanları tek tip bir hayata zorlar, kendi ideolojisini benimsemeyenleri yok sayabilir ve kötü muameleyle maruz bırakabilir. Hukuk, devlete, daha doğrusu devletin benimsediği ideolojiye hizmet etmeye başlar. En başından beri söylediğimiz hukuk devleti önündeki en büyük engel olan keyfîlik her alanda tavan yapar.

Hukuk önünde eşitlik de devletin tarafsızlığı ilkesiyle bağlantılıdır. Bir hukuk devletinden bahsedebilmek için o devletin vatandaşlarına eşit davranıyor olması gerekir. Her ne kadar ülkemizde resmî olarak bir ideolojik görüş benimsenmemiş olsa da yapılan uygulamalar, özellikle son on yedi yıldır tam tersini göstermektedir. Türkiye’de hukuk devletinin gelişmesi isteniyorsa bu uygulamalar son bulmalı ve devlet herkesin görüşüne saygı duymalı, kendi ideolojisini ve tek tip bir yaşamı halkına dayatmayı bir yana bırakıp refahı için çalışmalıdır. Bu da halkın kendisini yönetecek kişileri seçerken çok daha dikkatli vermesini gerektirmektedir. Aynı zamanda, siyasiler de ülkeyi yönetirken ahlakla hareket etmeli ve amaçları halkın refahını ve güvenliğini sağlamaktan yana olmalıdır.

Değerli milletvekilleri, arkadaşlarımız, Türkiye’de sosyal hak ve hürriyetlerin şaha kalktığını söylemektedirler; bu, gerçek dışı bir ifadedir. Bildiğiniz gibi, Anayasa’mız da “Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulamaz, devredilemez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir.” diyerek temel hakları güvence altına almaya çalışmıştır. Ama günümüze geldiğimizde görüyoruz ki Anayasa’mızda bahsedilen temel hakların güvencesi tam olarak sağlanamamaktadır.

Temel özgürlüklerin belki de en önemlisi olan düşünce ve kanaat hürriyeti Anayasa’mızda düzenlenmiş olmasına rağmen, uygulamada, bu özgürlükler son yıllarda neredeyse ortadan kaldırılmış; düşüncelerinden dolayı yüzlerce, binlerce insan cezaevinde yatmaktadır. Gerçekleştirilmesi bir yana, devlet eliyle, bilerek ve isteyerek ihlal söz konusudur. Altını çizerek ifade etmek isterim ki AK PARTİ iktidarı, yargıyı, bağımsız ve tarafsız olmaktan tamamen çıkarmış, kendi güdümü altına almıştır. Bu durum, vicdan sahibi her vatandaşımız tarafından üzüntüyle gözlenmektedir, insaf sahibi tüm kurum ve kuruluşlarımızca teyit edilmektedir ve hatta uluslararası kuruluşların raporlarında dahi durumun vahametine dikkat çekilmektedir. Dünyada yargıya güven endeksinde 140 ülke arasında 111’inci sıradayız.

Değerli arkadaşlar, On Birinci Kalkınma Planı’nı görüşüyoruz. Ülkenin kalkınmasının en önemli temel ayaklarından biri de esnaf ve sanatkârlarımızdır. Esnaf ve sanatkârlar, devlete yük olmadan kendi emeğini küçük sermayesiyle birleştirerek işini kurup ailesini geçindirmekte, yanında işçi çalıştırarak istihdam yaratmaktadır. Bir ülkede esnaf ve sanatkârların işi ne kadar iyi olursa işsizlik sorununa, üretime, piyasaların işlemesine, kısacası ülke ekonomisine katkısı o derece büyük olmaktadır. Esnaf ve sanatkârlarımızın durumunun iyi olması demek, ülkemizin yarısının durumunun iyi olması demektir çünkü bu kesimin toplam istihdam kapasitesinin yüzde 78’ini, toplam katma değer in ise yüzde 55’ini oluşturdukları düşünülürken KOBİ’lerin, esnaf ve sanatkârların durumunun çok önemli olduğu ortaya çıkmaktadır.

Günümüzde en çok bahsedilen kavramlardan biri olan küreselleşme dünyanın ekonomik dengesini ve ticaret yapısını değiştirmiştir. AB standartlarında üretim yapılmaması rekabette zayıf kalınmasına yol açmıştır. Çin malları esnaf ve sanatkârlarımız üzerinde ciddi olumsuz etkiler yaratmıştır.

Ayrıca, sermaye ve finansal kaynaklara erişim yetersizliği ve yatırım ve istihdam maliyetlerinin yüksek olması esnaf ve sanatkârlarımızın geri kalmasını sağlamıştır.

Değerli milletvekilleri, asıl esnaf ve sanatkârlarımızın durumunu düzelterek şaha kaldırmalıyız. Geçtiğimiz Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı hedefleri arasında her ne kadar esnaf ve sanatkârlarımızın değişen ekonomik ve sosyal şartlara uyum

sağlayabilmesi için gerekli yapısal dönüşümlerin desteklenmesi ve alışveriş merkezlerinin küçük esnaf ve sanatkârlara yönelik olumsuz etkilerinin giderilmesi belirlenmiş ise de bunda başarılı olunamamıştır.

Sonuç olarak, esnaf ve sanatkârların taleplerini kısaca tekrarlıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bahşi, konuşmanızı tamamlamak üzere bir dakika süre veriyorum.

FERİDUN BAHŞI (Devamla) – Tamamlıyorum.

Esnafımızın BAĞ-KUR ve SGK primleri düşürülmelidir. Esnafın ödemiş olduğu stopaj kaldırılmalıdır. Kayıt dışı işletmeler önlenebilir. Esnafın vergi yükü azaltılmalıdır. Zincir marketler ve AVM'lere yönelik düzenlemeler tekrar gözden geçirilmeli ve denetimler artırılmalıdır.

Bu vesileyle yüce Türk milletini ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubunda.

İlk söz, İstanbul Milletvekilimiz Sayın İsmail Faruk Aksu'ya aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika Sayın Aksu.

Diğer on dakikayı diğer milletvekili arkadaşımız kullanacak.

MHP GRUBU ADINA İSMAIL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; On Birinci Kalkınma Planı'nın ikinci bölümü hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın başında Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk kalkınma planının milletimizin huzur ve refahına, nimet ve külfetin hakça dağıtılmasına, demokrasinin gelişmesine, daha güçlü ve müreffeh bir Türkiye'nin inşasına vesile olmasını temenni ediyorum. Hazırlanmasında emeği geçen, katkı veren herkese teşekkür ediyorum.

Anayasa'nın 166'ncı maddesi uyarınca hazırlanan, 3067 sayılı Kanun'da belirtilen usule göre Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülen kalkınma planı, Türkiye'nin uzun vadeli hedef ve politikalarını ortaya koymakta, aynı zamanda, bu hedef ve politikalara uygun orta ve kısa vadeli programlar ile stratejik planın ve bütçenin yapılmasına zemin hazırlamaktadır. Kalkınma planıyla ülkemizin gelecek beş yıldaki ekonomik ve sosyal hedef ve istikameti ile bunlara nasıl ulaşılabileceğine ilişkin strateji ve politikalar ifade edilmektedir.

Kuşkusuz, bu planlamanın uzun vadeli temel hedefler doğrultusunda devletin devamlılığı anlayışıyla yapılması esastır. Plan hedeflerinin, Türkiye'nin doğal ve beşerî kaynakları, varlık ve yükümlülükleri, fırsat ve kısıtları dikkate alınarak tespiti gerekmektedir. Öngörülemeyen durumlar, beklenmeyen olaylar, iç ve dış siyasi ve ekonomik gelişmeler, kuşkusuz, ortaya konulan kısa ve orta vadeli hedeflerde sapmaya sebep olsa da esas olan, Türkiye'nin uzun vadeli küresel güç ve lider ülke olması hedefi için gerekli ekonomik, sosyal ve siyasi altyapıyı hazırlamaktır.

Kalkınmış bir ülke olabilmek ekonomik büyüklüklerin yanında, ekonomideki niteliksel gelişmeler, yaşam standartlarında yükselme, insani kalkınma, sosyal gelişme ve çevre hakkı gibi alanlarda sağlanacak iyileşmeye de bağlıdır. On Birinci Kalkınma Planı'nın ekonomik ve sosyal sektörlere ilişkin hedef ve politikalarının bu anlayışla hazırlandığı anlaşılmaktadır. Planın hazırlandığı Onuncu Kalkınma Planı dönemi Türkiye'de ve dünyada önemli gelişmelerin yaşandığı yıllar olmuştur. 2016 yılındaki menfur darbe girişimi başta olmak üzere, iç ve dış siyasi gelişmeler ve jeopolitik gerginlikler, artan küresel ticaret savaşları ve ticaret gelirlerindeki yavaşlama gibi olumsuzluklar ve sonucunda turizm gelirlerinde yaşanan düşüş Türkiye ekonomisini olumsuz etkilemiştir. Bu süreçte ekonomi, kur ve faiz üzerinden yapılan operasyonlara bağlı çalkantılı bir dönem geçirmiştir. Yaşanan olumsuzluklar nedeniyle Onuncu Kalkınma Planı'nın öngörülen hedefleri bazı sapmalar göstermiş ve plan döneminde yıllık ortalama yüzde 5,5 olan büyüme hedefi yüzde 4,9 olarak gerçekleşmiştir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye çok cepheli bir mücadelenin içindedir. Başta FETÖ ve PKK olmak üzere terörle mücadeleye devam edilirken bir yandan da siyasi ve ekonomik saldırılara, bölgemizde yaşanan ve egemenlik haklarımızı, millî bekayı tehdit eden gelişmelere karşı tedbir almak, mücadele etmek zorunluluğu bulunmaktadır. Bugün ülkemiz Doğu Akdeniz'de sıkıştırılmakta, sondaj gemilerimizin haklı ve meşru faaliyetleri tüm bu hasım çevreleri tedirgin etmektedir. Avrupa Birliği Dış İlişkiler Konseyinin, 15 Temmuzda, Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki sondaj faaliyetlerinin yasa dışı olduğunu iddia ederek hain darbe girişiminin 3'üncü yıl dönümünde aleyhimize bazı adımlar atma kararı alması oldukça manidardır. Bunlarla birlikte, bölücü terör örgütü PKK'nın bitirilmesi için Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından başlatılan Pençe Harekâtı başarılı ve sonuç alıcı şekilde devam ederken dün Erbil'de başkonsolosluğumuz çalışanının planlı bir terör saldırısıyla şehit edilmesi Türkiye'ye karşı açılan cephenin açık göstergesidir. Şehidimize Allah'tan rahmet, milletimize başsağlığı diliyorum. Son olarak da ABD'nin S400'leri gerekçe göstererek Türkiye'yi F35 programından çıkarma kararı müttefiklik ruhuyla bağdaşmadığı gibi, hiçbir meşru gerekçeye de dayanmamaktadır.

Tüm bu gelişmeler Türkiye'ye karşı hasmane tavrın hız kesmeden devam ettiğini gösterirken bu küresel meydan okumalara karşı durabilmek için hazırlıklı olmak, güçlü kalmak ve millî birlik ruhuyla hareket etmek gerektiğini de ortaya koymaktadır. Türkiye, kuşkusuz, AB'ye de ABD'ye de mecbur ve mahkûm değildir; egemenlik haklarından ne pahasına olursa olsun vazgeçmeyecek, lider ülke olma hedefi doğrultusunda yoluna devam edecektir. Şüphesiz ki vatandaşlarımız daha fazla refah beklentisi içindedir. Vatandaşlık vecibelerini bihakkin yerine getiren insanımızı çağdaş medeniyet düzeyine ve hatta ötesine taşımak için gayret göstermek hepimizin ortak sorumluluğudur. Bununla birlikte tüm bu olaylar Türkiye'nin ekonomik gelişimini etkilemekte, bu hayati sebeplere dönük önemli kaynakların ayrılmasını da zaruri kılmaktadır. Zira var olmak, bağımsız yaşamak ve ebediyetin ufkuyla bütünleşmek istiyorsak millî beka her şeyin önünde, vatandaşlarımızın yaşam ve güvenlik hakkı ihtiyaçların önceliğindedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hatırlanacağı gibi Milliyetçi Hareket Partisinin yer aldığı 57'nci Hükümet döneminde çıkarılan Sekizinci Kalkınma Planı'nda ilk defa olarak 2001-2023 dönemini kapsayan uzun vadeli gelişme stratejisi hazırlanmıştır. Stratejinin temel amacı, Atatürk'ün gösterdiği çağdaş uygarlık düzeyini aşma hedefi doğrultusunda Türkiye'nin 21'inci yüzyılda kültür ve uygarlığın en ileri aşamasına ulaşarak dünya standardında üreten, gelirini adil paylaşan, insan hak ve sorumluluklarını güvenceye alan, hukukun üstünlüğünü, demokrasiyi, laikliği, din ve vicdan özgürlüğünü en üst düzeyde gerçekleştiren küresel düzeyde etkili bir dünya devleti olmaktır. Bu amaca uygun olarak da 2023 hedefleri bir devlet politikası hâline getirilmiş, tüm plan ve programlar bu hedefler doğrultusunda hazırlanmıştır.

Görüştüğümüz On Birinci Kalkınma Planı da daha fazla değer üreten, daha adil paylaşan, daha güçlü ve müreffeh Türkiye vizyonu ile uzun vadeli bir perspektif sunmaktadır. Planda, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin amacına uygun olarak kurumların hızlı işleyişini temin etmek ve bütüncül bir stratejiyle ortak hedeflere ulaşmak için çalışmaların yapılacağı, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması bakımından ekonomik ve sosyal refahın artırılması, hukuk devleti, demokratikleşme ve iyi yönetim ilkelerinin devlet tarafından güçlü bir şekilde sahiplenileceği ve etkili bir biçimde uygulanacağı, yeni hükümet sisteminin de temelini oluşturan insan merkezli kalkınma anlayışının sonucu olarak hukuk devleti ve demokratikleşmenin planın temel eksenlerinden biri olduğu belirtilmektedir. Bu vizyon çerçevesinde planın uzun vadeli kalkınma amacı, milletimizin temel değerlerini ve beklentilerini

esas olarak ülkemizin uluslararası konumunun yükseltilmesi ve halkımızın refahının artırılması, Türkiye'nin yüksek gelir grubu ülkeler ile en yüksek insani gelişmişlik seviyesindeki ülkeler arasına girmesi, sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılması, her alanda verimliliğin artırılması, yurt içi tasarrufların ve üretken yatırımların düzeyinin yükseltilmesi, üretim süreçlerinin ihracata dönük, yenilikçi ve ithalat bağımlılığı azalmış bir yapıya dönüşmesinin sağlanmasıdır. Bu kapsamda, plan sonu olan 2023 yılında gayrisafi yurt içi hasılanın 1 trilyon 80 milyar dolara, kişi başına millî gelirin 12.484 dolara, ihracatın 226,6 milyar dolara çıkarılması, ekonominin yıllık ortalama yüzde 4,3 oranında büyümesi, işsizlik oranının yüzde 9,9'a, enflasyon oranının yüzde 5'e düşürülmesi hedeflenmektedir. Ekonomik refahla birlikte, vatandaşlarımızın mutlu, sağlıklı, güvenli yaşam sürebilecekleri, temel hak ve özgürlüklerin adil ve hızlı çalışan bir hukuk sistemiyle korunmasının yanı sıra, öngörülebilirliği yüksek kamu politikalarıyla fırsat eşitliğine dayalı, kolay erişilebilir ve vatandaş odaklı kamu hizmetleri sunulması amaçlanmaktadır. Aktif bir diplomasiyle küresel toplumun güçlü ve saygın üyesi olma konumunu güçlenerek sürdürmesi, küresel ve bölgesel sorunların çözümüne yönelik etkili politikalar üretmeye devam etmesi öngörülmektedir. Bu çerçevede, On Birinci Kalkınma Planı'nın hedef ve politikaları istikrarlı ve güçlü ekonomi, rekabetçi üretim ve verimlilik, nitelikli insan, güçlü toplum, yaşanabilir şehirler, sürdürülebilir çevre, hukuk devleti, demokratikleşme ve iyi yönetim olmak üzere 5 ana başlık altında toplanmıştır. Planda imalat sanayisinin gayrisafi yurt içi hasıla içerisindeki payının 2018 yılındaki yüzde 19,1 seviyesinden 2023 sonunda yüzde 21'e çıkarılması, imalat sanayisi ihracatının 158,8 milyar dolardan 210 milyar dolara, yüksek teknolojlü sanayilerin imalat sanayisi ihracatındaki payının da yüzde 3,2'den yüzde 5,8'e çıkarılması hedeflenmekte, yüksek teknolojik yatırımlara öncelik veren bir sanayi stratejisi ortaya konulmaktadır.

Seçim beyannamemizde, teknolojik gelişmeyi, verimliliği, istikrarlı büyümeyi ve istihdam sağlamayı esas alan güçlü bir üretim ekonomisi oluşturulacağı, yatırımların yüksek teknolojiye dayalı ve katma değeri yüksek mal ve hizmet üreten alanlara yöneltilmesini öngören bir sanayileşme stratejisinin tesis edileceği ve yüksek teknolojlü ürün ihracatının payının artırılacağı, orta ve yüksek teknolojlü üretim yapan sektörlerde yenilikçilik faaliyetlerine ve AR-GE altyapısına öncelik verileceği belirtilmiştir.

Gelinen noktada, henüz dünya standartlarında üreten bir ülke konumuna erişilememiş olsa da On Birinci Kalkınma Planı'nda odaklı bir biçimde yer alan sanayileşme perspektifiyle bu hedefe yaklaşılabilecek bir altyapı tesis edilebilecektir. Şüphesiz Türkiye, dışa açık ve rekabetçi bir yapı içerisinde dünya ekonomisiyle bütünleşerek bölgesel ve küresel gelişmelerin önde gelen belirleyicileri arasında yer almalıdır. Ekonomi politikalarının merkezine insanı koyan, eşitlik, ahlak ve adalet ilkelerini gözetilen bir yönetim anlayışıyla toplumsal refahın artırılması temel hedef olmalıdır.

Bu anlayış ve uzlaşmayla, ekonomideki birçok yapısal sorunun çözümü de mümkün hâle gelecektir. Bunun için, program ve seçim beyannamelerimizde ekonomideki temel sorunları aşarak ileri teknoloji kullanarak, yenilikçiliği, verimliliği ve istihdamı gözetilen, rekabet gücü yüksek üretim ekonomisini tesis etmek ve toplumun refah düzeyini artırarak sosyal dokuyu güçlendirmek amacıyla, ülkemizin kendi imkân ve şartlarıyla doğal ve beşeri kaynaklarını dikkate alan bağımsız, millî ve üreten bir ekonomi programının hayata geçirilmesini öngördük. Bu çerçevede, istihdam dostu sürdürülebilir bir büyüme ortamını tesis etmek, işsizlik ve yoksulluğu azaltmak ve gelir dağılımını daha adil hâle getirmek, enflasyonu kalıcı şekilde aşağı çekmek, üretim ve ihracatın ithalata bağımlılığını azaltarak rekabet gücü yüksek bir üretim ekonomisi tesis etmek, ekonominin dış kaynak bağımlılığını azaltarak şoklara dayanıklı hâle getirmek ve kırılabilirliği azaltmak, kamu ve özel sektör borç stokunu sürdürülebilir bir seviyeye indirmek, AR-GE payını artırmak, dünyada Türk markası ve patentli ürünleri yaygınlaştırmak ekonomideki öncelikli hedef olarak belirlenmiştir. Bu hedeflere ulaşılması için de 7 temel alanda reform niteliğinde yapısal tedbirlerin alınmasını öngörmüştük. Bunlar, üretimin artırılması ve ithalat bağımlılığının azaltılması, yurt içi tasarrufların ve yatırımların artırılması, vergi reformu, harcama reformu, gelirin adil bölüşümü ve yoksullukla mücadele reformu, tarım, hayvancılık ve kırsal kalkınma reformu, iş gücü piyasası ve çalışma hayatına ilişkin reformlardır. Ayrıca, ekonomiye ilişkin politikaların ve uygulamaların değişik kurumlarca yürütülmesi nedeniyle kararların alınmasında, işlemlerin yürütülmesinde ve koordinasyonunda yaşanan sorunların giderilmesi gerektiğine işaret edilmiştir.

Kalkınma planında da ekonomi yönetiminde eş güdüm ve uyumun esas olacağı, ekonomi yönetiminin koordinasyonunun güçlendirileceği, ayrıca vurguladığımız reform alanlarına işaret eden benzer ekonomik hedef ve politikalar öngörülmüştür. Ekonomide kaynak dağılımında adalet ve etkinlik, kamu hizmet üretiminde ise verimlilik esastır. Bu kapsamda, sınırlı kaynakların yerli yerinde kullanılmasıyla etkili bir sevk, idare, kontrol sisteminin oluşturulması, amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesini kolaylaştıracaktır. Bu çerçevede, her ne ad altında olursa olsun yapılan destek, teşvik, istisna ve muafiyet gibi uygulamaların etkinliğinin, verimliliğinin ve katkısının iyi analiz edilerek rasyonelleştirilmesi, kayıt dışılığın önüne geçilerek vergi adaletinin sağlanması hayati önemdedir. Bu şekilde sanayici, esnaf, çiftçi ve muhtaç vatandaşlarımızın daha fazla desteklenmesi mümkün hâle gelecek, işçi, memur ve emeklimizin ekonomik büyümeden daha fazla pay alması sağlanacaktır.

Değerli milletvekilleri, planın bitiş yılının cumhuriyetimizin 100'üncü yılı olan 2023'e isabet etmesi plan hedeflerini daha da önemli hâle getirmektedir. Bu kapsamda, plan dönemi uygulamalarının, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine uygun ve sistemin tüm unsurlarıyla kökleşmesine, ekonomik ve sosyal hedeflerin lider ülke Türkiye vizyonuna uygun olmasına, Türk milleti ortak paydasında yaşama iradesinin güçlendirilmesine, toplumsal ahlak ve kalitenin tesisine, üreten ekonominin tüm unsurlarıyla etkinleştirilmesine, çok boyutlu millî bir dış politika ile caydırıcı bir savunma ve güvenlik politikası uygulanmasına, çağdaş normlarda kamu hizmetine herkesin erişebilmesine, ileri teknoloji üretiminin ve kullanımının desteklenmesine, tarım, hayvancılık ve kırsal kalkınmaya ağırlık verilmesine, iş gücü planlaması, eğitim, üniversite ve istihdam ilişkisinin kurulmasına, gençliğin millî değerlere bağlı, çağdaş gelişmeleri takip eden şekilde yetiştirilmesine, günün siyasi, sosyal ve ekonomik sorunlarıyla süratle baş edebilme yetenek, güç ve iradesine sahip bir yönetim aklının egemen olacağı yapının tanzim edilmesine, nihayetinde 2023 hedefleriyle birlikte 2053 küresel güç Türkiye hedefinin altyapısının sağlam temellere bağlanmasını temin etmesi beklentimizdir.

Türkiye ekonomisinin devam eden ihtiyacı, güven ve istikrar içinde sağlıklı bir yatırım, üretim, ihracat ve istihdam zincirinin oluşturulmasıdır. Bize göre, Türkiye en zoru atlattı. 15 Temmuz hain darbe girişimiyle başlayan süreç terör saldırıları ve özellikle ekonomi savaşlarıyla devam etmiş, bu şekilde ülkemiz köşeye sıkıştırılmak istenmiştir. Türkiye, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle ayağındaki prangalardan kurtulmuş, sistem tartışmaları bitmiştir. Üretim çarkları dönmekte, istihdamda olumlu gelişmeler yaşanmakta, enflasyondaki yükseliş trendi tersine dönmekte, dış ticaret açığı azalmakta tüm bunların sonucunda da ekonomiyi güven giderek artmaktadır. Artık, seçimsiz geçecek olan dört yıl, hızlı bir toparlanmayla 2023 hedeflerine ulaşma, 2053 hedeflerinin altyapısını inşa etme vaktidir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türkiye'nin büyümesi ve gelişmesi, daha güçlü bir ülke olması için bu plan dönemini önemsiyor, demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü esasında ekonomik ve sosyal olarak süratle yol alabilmemiz için her türlü gayreti göstereceğimizi ifade ediyoruz. Biz, Türkiye'nin önüne aydınlık ufuklar açarak ülkemizi ve milletimizi güvenli bir geleceğe taşımaya kararlıyız. Sonuç itibarıyla, Türkiye ve dünya gerçekleri dikkate alınarak hazırlanan ve erişilebilir hedeflerin konulduğu On Birinci Kalkınma Planı'nın Türkiye'nin lider ülke ve küresel güç olma vizyonuna katkı sağlayacağını düşünüyoruz. Politikaların sağlıklı bir şekilde uygulanması, etkili bir iş bölümü, denetim, koordinasyon ve girişimciliğin desteklendiği etkin bir teşvik sistemiyle birlikte bu hedeflerin de üzerine çıkılabileceğine inanıyoruz.

Bu düşüncelerle, On Birinci Kalkınma Planı'nın ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulun siz değerli

üyelerini saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına ikinci söz talebi, Erzurum Milletvekili Sayın Kamil Aydın'a aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Aydın.

MHP GRUBU ADINA KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; On Birinci Kalkınma Planı'nın özellikle eğitim ve uluslararası ilişkiler konularına ilişkin düşüncelerimi ifade etmek üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, bu kalkınma planında, özellikle "Amaç" kısmında çok kısaca özetlendiği üzere, gerçekten millî eğitim mevzuatı söz konusu olduğunda çok kısa ve öz bir öngörü sahibi olmak zorundayız ve bunu hayata geçirmek için de elimizden gelen tüm paydaşlarla gayret gösterme sorumluluğumuz söz konusudur. Tüm bireylerin kapsayıcı ve nitelikli bir eğitime ve hayat boyu öğrenme imkânlarına erişimi sağlanarak düşünme, algılama ve problem çözme yeteneği gelişmiş, özgüven ve sorumluluk duygusu ile girişimcilik ve yenilikçilik özelliklerine sahip, demokratik değerleri ve millî kültürü özümsemiş, paylaşma ve iletişime açık, sanat ve estetik duyguları güçlü, teknoloji kullanımına yatkın, üretken ve mutlu birey yetiştirme temel amaç edinilmektedir. Şimdi, bu amaca matuf olarak gerçekten, Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili mevzuata baktığımızda, burada böyle bir vizyona, böyle bir öngörüye eğitimin muhatap aldığı bütün paydaşların, bir kere, zihinsel olarak hazırlanması gerekir. Yani öğrencinin de buna zihinsel olarak bir katkı sağlayıp bunu kabullenmesi, böyle bir vizyonu üstlenmesi; velinin de aynı şekilde, böyle bir vizyonu üstlenmesi; yine okulun da sistemin de böyle bir vizyona matuf hareketlerde bulunması lazım. Niye? Çünkü metinde "hayat boyu" diyor; bizim, kendi kültürümüzde de eğitimi "beşikten mezara" olarak aynı anlamda ifade ettiğimiz çok veciz söylemler söz konusu. O zaman, hayat boyu ya da beşikten mezara süregelen bir etkinlik söz konusu ise buna herkesin inanması, herkesin katkıda bulunması gerekir. Yoksa eğer böyle bir katkı, böyle bir zihinsel hazırlık söz konusu değilse hangi programa alırsak alalım, hangi öngörüü sağlırsak sağlayalım, hangi tedbiri ya da metodu uygularsak uygulayalım, sonuç bazen hayal kırıklığına dönüşebilir.

Şimdi, evet, dünyada karşılıkları var; zorunlu eğitim bazı Batılı ülkelerde 2 yaşa kadar indirildi. Biz de bu sürece katkıda bulunma adına, çocuklarımızın daha sağlıklı eğitim almaları adına zorunlu eğitimi 5 yaşa kadar çekti. Bunu da esnek bir zamanlamayı söz konusu kılarak yapmak zorundayız; aksi takdirde, gerçekten eğitim, zevkle takip edileceği, herkesin kabulleneceği ya da çocuğun bir an önce buluşmaya çalışacağı bir etkinlikten ziyade sıkıcı bir yapıya dönüşür.

Yine, bunun dışında, öğretmen yetiştirme konusunda bütün hassasiyetimizle biz, öğretmenlik mesleğinin, gerçekten bir harf öğretmenin kırk yıl kölesi olunduğu özdeyişinden hareketle, çok anlamlı, çok önemli bir meslek olduğunu ifade ettik, dile getirdik; yeniden yapılandırarak, yeniden bu imajı kazandırarak sağlamak zorunluluğu hasil olmuştur. Bu bağlamda da inşallah – zannediyorum, On Birinci Kalkınma Planı'na da dercedilmiş- öğretmenlik mesleği daha saygın bir hâle getirilmeye çalışılacaktır.

Bu bağlamda, diğer önemli bir mesele de tabii, tekli eğitimin bir an önce hayata geçirilmesi gerekir. Tabii, bunun bir külfeti var, bunun bir maliyeti var ama eğitimdeki maliyetler, külfetler herhâlde çok fazla mesele edilmemeli diye hepimiz hemfikiriz bu bağlamda. Bir an önce tekli eğitime ve kalabalık sınıflardan kurtulmaya yönelik birtakım adımların atılması da elzemdir diye biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak düşüncelerimizi ifade etmek istiyoruz.

Çocukların okullara devamlılığı, sürekliliği, okulu bir yaşam tarzına dönüştürmesi de yine hassasiyetle üzerinde durduğumuz önemli bir husustur.

Yine, yükseköğretime geçişte özellikle istihdam odaklı bir düşüncenin hâkim kılınması ve buna matuf birtakım önlemlerin alınmasında hep birlikte ortak bir duygu ve düşünceyi ifade etmemiz gerekir.

Öte yandan, evet, bir bakıma devlet üniversitelerinin sayısını çoğaltıyoruz ama öte yandan vakıf üniversiteleri de kendi mecralarında geliyor, çoğalıyor. Burada da bir islahat çalışması gerekliydi, bu konuda da yine özellikle hem ücretlendirme konusunda hem de kalite konusunda birtakım önlemlerin alınması kaçınılmazdır.

Saygıdeğer milletvekilleri, tabii, bunların gerçekleşmesi için çok önemli bir kaynağa ihtiyaç vardır, o da insan kaynağıdır. Yetişkin ve yetkin insan kaynağı olmaksızın, inanın, bu projeleri, bu planları, bu amaçları gerçekleştirmede zorlanırsınız. Buradan, bu ifadeyle ben sadece millî eğitim bağlamını kastetmiyorum çünkü millî eğitimde, sırası gelmişken şunu da ifade etmekte yarar vardır: Elbette ki uzun vadeli, orta vadeli bir plandan bahsediyoruz, 2023'ü hedefleyen bir plandan bahsediyoruz ama hâlâ millî eğitimin içinde bulunduğu birtakım sıkıntılar da söz konusu. Sizlere de bu tür şikâyetler, bu tür sorunlar çeşitli yollarla ulaşmaktadır bize ulaştığı gibi. Behemehâl, bir taraftan, tabii ki bu uzun vadeli programın gerçekleşmesine katkıda bulunmaya çalışırken öte yandan da acilen, çok acil ve çok basit birtakım hamlelerle çözülebilecek birtakım sorunları da dikkate alıp gündemimize sokup ve çözüme tabi tutma zorunluluğumuz vardır. Bunların başında, hepimiz programlarımıza almıştık 3600 ek göstergiyi. Ben inanıyorum ki bugüne kadar eğitim adına yaptığımız o güzelliklerin devamı gelecektir, bu da en yakın zamanda gerçekleşecektir. Bunu bu kürsüden özellikle paylaşmak istiyoruz, ifade etmek istiyoruz; bunu bir dilek, temenni ve arzu edilen bir program olarak söylüyoruz.

Öte yandan, mütemadiyen, engelli öğretmen kardeşlerimiz, adaylarımız ve ücretli öğretmen kardeşlerimizin de bugüne kadar büyük bir çoğunluğu atandı; çok kısa, çok küçük bir oranda, sayıda kardeşimiz kaldı. Bunlara da bir an önce, kısa vadede bir kadro tahsis yapılarak atamalarının gerçekleştirilmesi çok rahat bir şekilde sağlanabilir.

"İnsan kaynağı" dedik. Evet, yetişkin ve yetkin insan kaynağı olmaksızın bu programların gerçekleşmesi imkânsızdır. Bunu niye söylüyorum? Buradan biraz da uluslararası ilişkiler bağlamında bir iki şey ifade etme zorunluluğu hasil olduğu için söylüyorum.

Biraz önce, bu Mecliste gerçekten çoğunluğun mutabık olduğu bir bildiri, deklarasyon ifade edildi. Bu, bizler adına çok sevindirici. Aylardır biz bunu uluslararası platformlarda sürekli ifade ettik, dile getirdik ülkemiz adına. Dedik ki: "Efendim, Doğu Akdeniz'de Rum kesiminin doğal hakkı olduğunu iddia ettiği kadar, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti adına garantör devlet olarak, onların talepleri üzerine, bizim de Doğu Akdeniz'de hidrokarbon kaynak arama hakkımız vardır." Bugün burada, bunun açık bir şekilde tescil edilmesi de Türkiye Cumhuriyeti devletinin bu ali makamında gurur duyulacak bir tabloydu. Ben katkıda bulunanlara teşekkür ediyorum Milliyetçi Hareket Partisi adına.

Diğer önemli bir mesele, malumunuz, S400 tartışmaları. Bunları gündeme getirerek Türkiye'yi bir oldubittiye, bir köşeye sıkıştırma girişimlerine muhatap olmaktadır. Hatta bu öyle bir şekle büründü ki dün, Irak'ın kuzey bölgesinde, Erbil'de bir Dışişleri mensubumuzun şehit edilmesi buna tuz biber ekti maalesef.

Şimdi, bakınız, olayın doğasına, yapılış şekline baktığımızda, bizi 1980'lere götürdü çünkü sanki Türkiye üzerinde hain emeller besleyen ve birilerinin de zamanla altmış beş yıllık bizim müttefiklik hukukumuzu bir kenara bırakıp kendilerine bir NATO ülkesi olarak Türkiye'nin açıkça, aleni "terör örgütü" dediği yapılarla müttefiklik hukuku kurarak bunları o bölgede birtakım kanun dışı faaliyetlere sevk etmelerine tanıklık ediyoruz. Bunun iki gün önce çok somut bir örneği, 200 küsur kamyonluk, 200 küsur tırlık yeni bir silah sevkiyatı yapılması. Bu da yetmemiş gibi dünkü olay gerçekleşti. Bu bize, ASALA'nın 1980'li yıllarda Türkiye'yi bir yere götürme, köşeye sıkıştırma, zorlama maksatlı büyükelçilerimize, konsolosluk mensuplarımıza düzenlediği saldırıları

anımsattı. Bize yabancı değil bunlar ama bizim kararlılığımız vardır, terörizmle mücadele içeride ve dışarıda son terörist yok edilinceye kadar devam edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Aydın.
KAMİL AYDIN (Devamla) – Özür diliyorum.

Öte yandan, gerçekten, yine 1980'lere götürülen, diğer bir terörü -çok kısaca- okuma şeklini daha hatırlattı bize: Eruh ve Şemdinli baskınlarıyla önce bölge halkı zapturapt altına alınmıştı, hatırlayın; çocuklar, bebekler, yaşlılar, kadın, çoluk çocuk, masum insanlar hedef gösterilmiş ve yok edilmişti. Neydi amaç? Amaç, önce o bölge insanını zapturapt altına alıp teslim olmasını sağlamaktı. İşte son, Şırnak'taki çoban cinayetleri ve Tunceli'de 2 yavrumuzun katledilmesine vesile olmalar, yine o dönemde -bugünlerdeki gibi- kaybedilen bölgedeki otoritenin yeniden temin edilmesi adına yapılan hamlelerdir. Bu bağlamda, ben bütün Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının bu bilinçle düşüneneğine kanaat getiriyorum.

Ben bu vesileyle On Birinci Kalkınma Planı'nın ülkemize, milletimize, devletimize hayırlara vesile olmasını diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Erol Katırcıoğlu'na aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on beş dakika Sayın Katırcıoğlu, kalan süreyi diğer arkadaşımız kullanacak.

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Doğrusu, önemliymiş gibi kabul edilen bir şeyi konuşuyoruz, beş yıllık planı konuşuyoruz. Sevgili Erkan konuşmasında Türkiye'nin beş yıllık geleceğini biçimleyecek önemli kararların verileceği bir toplantı olması gerektiğini söylerken aslında, tabii, iyi niyetle söylemiş olduğu bir cümle bence çünkü doğrusunu isterseniz, bu planla toplum en az Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilleri kadar ilgilenecek yani kimse ilgilenmeyecek bununla. Çünkü arkadaşlar, bir kere, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımızın da defalarca Plan ve Bütçe Komisyonunda söylediği gibi bu metne birçok insanın emeği geçtiği söyleniyor fakat ben açığına hayretle karşıyorum yani eğer birçok insanın emeği geçmişse böyle bir metin çıkmamalıydı. Yani neresinden tutsak bilemiyorum ama bu metin, Türkiye'de olması gerekenlerle ilgili olarak Adalet ve Kalkınma Partisinin bugüne kadarki uyguladığı iktisat politikalarından bir anlamda ayrılışı ima ediyor ama doğrusunu isterseniz, böyle bir ayrılışın da ikna edici olmadığını söylemek zorundayım. Nedir bu? İşte, girişte de söylüyor zaten, ne diyor? "Verimliliği odağına alan, sanayi sektörünün başat rol üstlendiği ihracata dayalı istikrarlı bir büyüme..." Buna zaten kimse itiraz etmez, zaten böyle olması lazımdı ama doğrusunu isterseniz, sizin özellikle 2011'den sonra uyguladığınız iktisat politikalarıyla böyle olmadı. Ne oldu? Bir kere, anlaşıldı ki -giderek daha fazla- cari açık problemi sanıldığından çok daha ötesinde tehlikeli bir ilişki ima ediyor yani üretimi artırmamız için ithalata bağımlıyız, ithalat için döviz lazım ama döviz gelmiyor memleketi çünkü ülkede, gerçekten, ithalata bağımlı ekonomik yapıyı değiştirme konusunda hiçbir şey yapmadınız. Niyet olarak söylediniz "yerli, millî üretim" vesaire dediniz belki ama bunun gereği olan şeyleri yapmadınız. Şimdi bunu söylüyorsunuz, diyorsunuz ki: Biz şöyle yapalım, verimlilik... Tabii ki önemli verimlilik. Yani ne demek o? Düşük maliyetli bir üretim yapalım ve bu da ihracata dönük olsun -e, tabii, öyle olması lazım- ve tabii, sanayiye odaklanması lazım. E, tabii böyle olması lazım çünkü ithalata olan bağımlılığımızı azaltabilmenin yolu sanayi ürünleri üretebiliyor olmaktan geçiyor doğal olarak.

Dolayısıyla da sanki -buradan ben öyle anlıyorum- geçmişte uyguladığınız bu iktisat politikalarından bir ders çıkarmışınız gibi gözüküyor. Bu iyi bir gelişme belki fakat bunu nasıl sağlayacağımızla ilgili yazdığınız cümleler hakikaten şaşkınlık verici. Yani bir tanesi demin gözüme çarptı, mesela şöyle bir cümle var: "Özel sektör yatırımlarının artırılması için yatırım ortamının iyileştirilmesinin yanı sıra farklı destek mekanizmaları hayata geçirilecektir." Ne demek bu Allah aşkınıza? "Farklı destek mekanizmaları" nedir bunlar? Yani bir planda böyle bir cümle olur mu? İnanın, size -her paragrafa da bir sayı konulmuş burada- şimdi okuduğum gibi ve anlamı kendinden menkul çok sayıda paragraf var.

Efendim, ben vaktimin sınırlılığı üzerinden giderek, söylemek istediklerimi sizlere biraz söylemek istiyorum.

Şimdi, bir kere, gerçekten, Adalet ve Kalkınma Partisindeki arkadaşlar buna gönülden inanıyorlar -onu da anlıyorum- sizin döneminizde müthiş bir gelir artışı gerçekleştirdiğinizi söylüyorsunuz. "3 bin dolarlardan 10 bin, 12 bin dolara getirdik." diyorsunuz, bununla da çok övünüyorsunuz. Sayın Cumhurbaşkanı da bunu sık sık söylemekten memnun oluyor anlaşılır. Fakat arkadaşlar, iyi de "Bu dönemde başkaları ne yapmış?" diye hiç sormuyorsunuz. Yani bakın, ben size kabaca -bir notum var- göstereyim. Mesela, 2002'de Rusya'nın 2.375 dolar kişi başına geliri varmış, 2017'de 10.743 dolara gelmiş. Bizim o sırada 2017 rakamımız 10.547 dolar yani Rusya bizden daha iyiydi. Mesela Romanya'da, hani komşumuz Romanya'da, 2.125 dolarmış 2002'de, arkadaşlar, 2017'de 10.814 dolara gelmiş. Yani evet, biz yürümüşüz, doğru ama ötekiler koşmuş. Daha başka rakamlar var da vaktimi harcamak istemiyorum. Bunları, bu düşünceleri de zaten, daha önce de çeşitli vesilelerle sizlerle paylaştım. Yani şunu söylemek istiyorum: Öyle inanılmaz bir başarı yok arkadaşlar, öyle bir öykü yok yani. Keşke olsaydı ama gerçekçi olan, rakamlara baktığımızda biz böyle bir şey görmüyoruz.

Şimdi planın amaçlarına, hedeflerine gelelim. Mesela, yine konuşuldu, 1 trilyon 80 milyar dolar gayrisafi millî hasıla hedefleniyor, 12.484 dolar kişi başına millî gelir hedefleniyor. Hani "Bu, daha önceki 2023 hedeflerinizle uydu uymadı. İşte, o zamanlar şöyle diyordunuz, şimdi böyle oldu." falan, bu tartışmaları geçelim ama arkadaşlar, bu hedefler nereye düşüyor? Bakın, ben size yine birkaç rakam söyleyeceğim. 12.484 doları biz 2023'te elde edeceğiz öyle mi? Program öyle. Şimdi ben okuyayım şuradan: Mesela Hırvatistan'ın, Macaristan'ın, Polonya'nın, Romanya'nın şu anda yani 2018 yılındaki kişi başına millî geliri 12.484 doların üstünde yani biz beş yıl sonra 12.484 dolar elde edeceğiz ama şu anda, Avrupa'da birçok ülke bizden çok daha yüksek bir millî gelire sahip durumda. Dolayısıyla sizin hedefinizin kıymetiharbiyesi nedir? Ya da bu nasıl bir başarı öyküsü yazacak? Veya başka bir rakama geçelim, mesela gayrisafi millî hasıla için "1 trilyon 80 milyar dolar" diyorsunuz. Ben şöyle bir baktım istatistiklere, ilginçtir, 2023 yılında biz 1 trilyon 80 milyar dolar kazanırken, bakın Vietnam, Bangladeş, Filipinler, Malezya, Tayvan, Avustralya, Tayland; bu ülkelerin hepsi bizim çok daha ötemizde. Yani, mesela, ne bileyim, Tayvan, 1 trilyon 498 milyar dolar elde edecek 2023'te; biz 1 milyar dolar.

İLHAN KESİCİ (İstanbul) – Trilyon.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Yani hedefleri itibarıyla da baktığımızda, düşünmemiz gereken... Ve de buradan bir başarı hedefi ortaya koymak da doğrusunu isterseniz anlamlı gelmiyor bana.

Şimdi, yine, gerçi bunları Plan ve Bütçe Komisyonunda çokça konuştuk ama planın konularına geçeceğim. Peki "Bu hedefe nasıl ulaşacağız?" diye sorduğumuzda, bakın, şöyle diyorsunuz: "Kurallı tam rekabetçi serbest piyasanın gelişimi desteklenecektir." Şimdi, arkadaşlar, yine, geçen gün burada konuşurken söyledim; özellikle 2008 krizinden sonra bu tam rekabetçi piyasa modeli artık sorgulanıyor ve terk ediliyor yani artık hiç kimse serbest piyasa mekanizmasının sorunlarımızı çözebilecek bir mekanizma olduğunu düşünmüyor; aksine, başka yollar, başka yöntemler bulmak gerektiğini konuşuyor. Ama siz, üstelik 2023'e kadar bizi bağlayacak -hani, lafûgüzaf belki ama- olduğunu söylediğiniz bir metinde diyorsunuz ki: "Biz kurallı tam rekabetçi serbest piyasa ekonomisine bağlıyız ve öyle götüreceğiz." Hâlbuki bağlı da değilsiniz arkadaşlar yani için için tarafı da

bu. Bir yandan “Bağılıyız.” diyorsunuz ama yani birçok gözlemlerle bunun böyle olmadığını biliyoruz.

Şimdi “Kurallı tam rekabetçi serbest piyasanın yaratılması...” diyorsunuz ve ondan sonra bir şey daha ekliyorsunuz, diyorsunuz ki: “Devletin düzenleyici ve denetleyici rolü kuvvetlendirilecek ve piyasalarda bağımsız düzenleyici ve denetleyici kurumlar piyasanın etkinliğini sağlayacak ve çalışmaya devam edecektir.” Yani şunu söylüyorsunuz: Biliyorsunuz, piyasa ekonomisi çeşitli kurumlarla birlikte var oluyor, bunların en önemlisi de “üst kurullar” dediğimiz veya “bağımsız kurullar” dediğimiz kurullar ve bunlar, uzun zamandan beri Türkiye'nin kavga dövüş yarattığı kurumlar yani SPK'dan BDDK'ya, Rekabet Kurumundan Tütün Kurumuna ya da Şeker Kurumuna kadar birçok bağımsız kurum kuruldu. Bağımsız diyorum -bu da lafûgûzaf- esasında bağımsız değildi ama yine de bağımsız diyorduk çünkü yasalarında “bağımsız” yazıyordu.

Arkadaşlar, 17 Ağustos 2011'de 649 sayılı bir KHK'yle şöyle dediniz: “Bakan, bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların her türlü faaliyet ve işlemlerini denetlemeye yetkilidir.” Yani bu kurumların bağımsızlığını bir kararnameyle yok ettiniz ve yok olduğu da çok açık. Biz, Plan ve Bütçe Komisyonunda bakıyoruz, mesela Ticaret Bakanı bütçesini konuşuyor, arkasında Rekabet Kurumu Başkanı oturuyor. Ne ilginiz var sizin orada, Rekabet Kurumu Başkanı olarak orada oturmamanız lazım çünkü siz, kural olarak bağımsız bir kurumsunuz dedim ama öyle değil, onlar bağımlılar, herkes de biliyor ki onlar bağımlılar.

Dolayısıyla, arkadaşlar, bunları anlamakta hakikaten zorlanıyorum çünkü bunları böyle yazıyorsunuz ama bunların böyle olmadığını da bilerek yazıyorsunuz yani bilmemeniz mümkün mü, ben biliyorum, siz icraatın içindesiniz, nasıl bilmeyeceksiniz?

Mesela diyorsunuz ki: “Yurt içi tasarruflar artırılacak.” Tabii ki çok iyi olur, yurt içi tasarrufu niye artıracamız? Çünkü yurt içi tasarrufları artırırsak döviz ihtiyacımızı azalır, yatırımlarımızı kendi kaynaklarımızla destekleriz. Doğru, çok güzel bir hedef, bir türlü beceremediğimiz bir şey bu fakat arkadaşlar, şunu atlıyorsunuz, ben onu da anlamakta zorlanıyorum: Amerikan Merkez Bankası faizleri indirme ihtimalini ifade etti; bir. İkincisi, Sayın Cumhurbaşkanımızın inancı mı artık bilemiyorum ama bir şekilde ikna edilmiş olduğunu anlıyorum, faizlerin düşürülmesinin lazım geldiğini söylüyor. Arkadaşlar, faizler düşerken yurt içi tasarruflar artmaz. Artar mı Allah aşkınıza? Artmaz. İktisadi davranışa aykırı bir şey bu.

Efendim, paragraf 196'da toplumsal mutabakatın oluşturulmasından söz ediyorsunuz güzel bir niyet olarak. Fakat ben bu paragrafı okuduğumda şunu düşünmeye başladım: Ya, bu ülkede yasayla kurulmuş bir “Ekonomik ve Sosyal Konsey” diye bir şey vardı ve her sene dört defa toplanması gerekiyordu bunun ve toplumun çeşitli kesimlerini temsil eden bir yapısı vardı. Ee, bu toplanmıyor, ne zamandan beri biliyor musunuz arkadaşlar? Tam on yıldan beri toplanmıyor. 2000'de kuruldu yanılmıyorsam, 2009'da son toplantısını yaptı, zaten 9 tane toplantı yapmıştı. Değil mi, tuhaf değil mi bu? Yani siz “Toplumsal mutabakatın oluşturulmasına özel önem vereceğiz.” diyorsunuz ama siz bu türden konuları konuşabileceğiniz bir kurumu toplamamışsınız bile, nasıl inanacağız biz size?

Efendim, diyorsunuz ki bir yerde, 212'de... Tabii, şöyle ifade edeyim önce: Gelir dağılımı problemi bütün dünyayı yakan bir problem. Zaman zaman sizlerle konuştuğumuzda ben en azından bunun altını çizmeye çalışıyorum. “Thomas Piketty” adında bir Fransız araştırmacının “bestseller” olan kitabında ortaya koyduğu gibi -bugün, IMF'den Dünya Bankasına kadar her türlü kurumun da benimsediği bir şekilde- gelir dağılımının giderek bozulduğu gerçeği var ve dünyada, gelir dağılımının bozulmasının gerek ülkeler arasında ve gerek ülke içinde çok çeşitli sorunlara yol açtığı tartışılıyor, konuşuluyor. Ben, yine, burada özellikle şunun altını çizmiştim: Bunun balon oluşması ve sonuçta krizin ortaya çıkmasında önemli bir sebep olduğuna dair literatürde son yıllarda konuşulan, tartışılan konular var. Şimdi, gelir dağılımı bu bakımdan önemli. Gelir dağılımı bu kadar önemliyse, bu bozulmuşsa insan ne bekliyor burada? Gelir dağılımıyla ilgili bir şeyler söylenecek diye bekliyorsunuz. Mesela şöyle diyorsunuz: “İstihdam artışı ve nitelikli iş olanakları, yoksullukla mücadele ve gelir dağılımında iyileşme sağlanmasının asli aracı olacaktır.” Asli aracı... Neymiş asli aracı? İstihdamı artırmak.

Arkadaşlar, istihdam üretimi artırır, gelir dağılımını düzeltmez. Yani böyle bir iktisat düşüncesi yok bence. Üretim artarsa istihdam artar; evet, doğrudur ama gelir dağılımı, üretilen gelirin nasıl paylaşıldığıyla ilgili bir şeydir. Dolayısıyla, eğer konuşacaksanız vergilerden konuşun, konuşacaksanız başka türlü teşviklerden konuşun toplumun gelir dağılımındaki bu farklılığını gidermek üzere.

Dolayısıyla, ben, burada da çok...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Sürem bitti galiba ama bir dakika daha rica ediyorum.

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika veriyorum, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, daha çok madde var ama birkaç tanesini yine şuraya not almışım. Verginin tabana yayılması. Arkadaşlar, bundan bıkmadınız mı Allah aşkına? Verginin tabana yayılması ne demek Allah aşkına? Vergi zaten tabana yayılmış durumda, verginin tavana yükseltilmesi lazım. Allah aşkına, dolaylı vergi yüzde 70 yani böyle bir Türkiye'de, siz, hâlâ tabana yayma yayma muhabbetinden bahsedekseniz boşuna konuşuyoruz demektir. Eğer bir şey yapacaksanız müterakki vergileri koyun. Üstelik de müterakki vergilerin zamanıdır çünkü biliyorsunuz, müterakki vergiler konulduğu zaman eskiden ne derlerdi liberal iktisat teorisi veya küreselleşme çerçevesinde “Sermaye kaçışı olur.” derlerdi, şimdi öyle bir kaçış da olmaz çünkü herkes kendi korumacı politikalarını uyguluyor, dolayısıyla çok uygun bir zamandır.

Son olarak esneklik ve verimlilik konusuyla ilgili bir şey söylemek istiyorum.

Arkadaşlar, verimlilik tabii ki çok önemlidir. Esneklik denilen şeyin verimlilik yaratıp yaratmadığı çok tartışmalı bir konudur. Şimdi, burada...

Vaktim kalmadı, evet, maalesef...

BAŞKAN – Maalesef, evet, bitirelim.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Peki, ne diyeyim?

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, aslında, süre konusunda, diğer birleşimlerde, biliyorsunuz, ben, arkadaşlarımızın söz taleplerini her zaman geniş bir şekilde yerine getirmeye çalışıyorum ama bugün burada, arkadaşlarımızın her birinin son derece makul süreleri var on dakika, on beş dakika, yirmi dakika, otuz dakika gibi ve konuşan arkadaşlarımızın tümü de son derece tecrübeli ve ehliyetli arkadaşlarımız, herkesin konuşmalarını süresinde bitireceğine inanıyorum. Ayrıca, süre uzatmanın da yoğun konuşma talepleri çerçevesinde bu işlemleri tamamlamamızı geciktireceğini biliyorum. O yüzden, bugüne mahsus olmak üzere, tahsis edilen sürelerin sonuna bir dakika ilave etmeyi uygun bulduk, sabahtan beri de bunu uyguluyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına ikinci söz, Batman Milletvekilimiz Sayın Necdet İpekyüz'e aittir.

Buyurun Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on beş dakika.

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir yönetimin kalkınmadan ne anladığının, o yönetimin nasıl bir rejim olduğunun ipucunu aslında kalkınma planları ele verir. Herhangi bir yerdeki bir yönetim -iki yıllık, üç yıllık veya beş yıllık, ne olursa olsun- gelecekle ilgili bir kurgu kurduğunda siz o yönetimin gelecekle ilgili neler düşündüğünü, vizyonunun nasıl olduğunu anlamış olursunuz. Eğer "kalkınma" dediğinizde sadece para pul, ekonomi düşünüyorsanız... Bunu herkes dile getirebilir ve bütün her şeye şirket gibi bakabilir, para kazancıyla bakabilir ama her para kazanan şirket, her parayı hedefleyen demokratik midir, barıştan yana mıdır, çözümden yana mıdır, şartların daha olgunlaşmasından yana mıdır; beraber, birlikte çalıştığı insanlardan, ekipten yana mıdır, emekten yana mıdır? Bunların hepsi meçhul, nereye bakarsanız bakın. Önümüzdeki beş yıl için düşünülen ve "2023" denilen... Arkadaşlar -100'üncü yıl dönümü-demokrasıyla, barışla ilgili bir tek hedef, vizyon yok. Niye yok bizden anlatacağım çünkü benden önce Halkların Demokratik Partisi adına konuşan konuşmacılar işsizlik, ekonomi ve toplumsal cinsiyet anlamında birçok konuya değindiler.

Bakın, Türkiye Cumhuriyeti'ndeki bütün kalkınma planlarında, bütün çalışmalarda bölgeler arası eşitsizlik için her zaman bir şeyler söylenmiş; kiminde "şark hizmeti" demişler, kiminde "mecburi hizmet" demişler, kiminde "bölgeler arasındaki eşitsizliği gidermek" demişler, kiminde "teşvik" demişler ve geldiğimiz nokta ne? Aynı yerdeyiz. Türkiye nasıl ilerlemişse oradaki makas kapanmamış. Birileri "Sayılar değişti." diyebilir ama Türkiye'de de sayılar değişti; makas durdu veya daha da açıldı.

Bakın, dün üniversite sınav sonuçları açıklandı, bir ay önce liseye giriş sınav sonuçları açıklandı. Sondan 5 kenti sayayım; 1'i vekil olduğum kent Batman, diğerleri de Urfa, Siirt, Şırnak, Diyarbakır gibi sıralanıyor. Yoksulluk, Türkiye haritasını bir gözümüzün önüne getirelim, Türkiye'nin en yoksul illeri hangileridir? Bu iller. Türkiye'de bebeklerin en çok hastalandığı iller hangileridir? Bu illerdir. Türkiye'de annelerin en çok muzdarip olduğu, hastalandığı kentler hangileridir? Bu illerdir. Peki, bu illerdeki her şey kader midir arkadaşlar? Siz, barışı, demokratik müzakereyi, Kürt meselesini görmezlikten gelerseniz, bu beş yıllık kalkınma planının önüne sadece ekonomiyi koyarsanız inanın ekonomik planlar, programlar tutmaz, tutmamış. Bir daha da böyle olmayacaktır diye belirtmek istiyorum çünkü siz, sadece paraya, pula bakarsanız bunu geliştiremezsiniz.

Türkiye'nin ekonomik sorunları var, kriz var; bunu, bu koltukta oturan arkadaşlarımız da artık kabul ediyor ama Türkiye'nin ekonomik krizi olduğu kadar demokrasi sorunu da var. Bunu nasıl söylüyoruz? Bunu biz söylemiyoruz, dünyada, Avrupa'da çeşitli veriler var. Bu verileri buradan söylemek de doğru değil ama demokrasi endeksi gibi, özellikle düşünce özgürlüğünden, sendikalaşmadan, örgütlenmeden ve yaşamla ilgili çeşitli verilerden oluşan endeksler var. Bu endekslerde Türkiye keşke üst sıralarda olsaydı. Türkiye'nin bölgeleri arasında nasıl ki fark varsa Türkiye'nin Batı'yla, çağdaş ülkelerle arasında da bir fark var. Demokrasi endeksinde geride, fikir özgürlüğünde geride, sendikalaşmada gerilerde, basın özgürlüğünde gerilerde ve bunları birçok kez sıralayabiliriz, hepsinde geriye düşmekte.

Şimdi, hukuk diyoruz, hukukun üstünlüğü diyoruz. Hukukun üstünlüğüne son kısımlarda yer ayrılmış fakat hukuk denilen bir şey kalmamış. Arkadaşlar, insanlar temel haklardan yoksun. Yani birazdan ana dil meselesini de anlatacağım ve demokratik bir şekilde nelerin olması gerektiğini de anlatacağım. Ama Türkiye'deki uygulamalardan söz etmek istiyorum, hukuk neden yok? Aslında birçok kurum bu işe emek vermiş -Plan ve Bütçe Komisyonunda da konuştuk- birçok daire başkanı, bürokrat çalışmış -partimiz adına konuşan arkadaşımız, sevgili Garo Paylan sabahleyin belirtti- yüzde 80'i belki de tümüyle konuşulabilir ama yüzde 20'si, belki de en hayati olan şeyler görmezden gelinmiş, dikkate alınmamış veya saklanmış. Bakın, kutuplaşmayla ilgili bir kelime, hiçbir şey yok. Her gün, Suriye'den gelenlerle ilgili -insanlar savaştan kaçmış, gelmiş- giderek ırkçılığa varan, ayrımcı ve linç tarzı bir şeyler var ama bu konuda bir tane çalışma yok.

Bakın, demokratik müzakereyle ilgili bir şey yok, iyi bir anayasa için bir çalışma yok, bu sistemin nasıl revize edileceğiyle ilgili hiçbir çalışma yok. Ama nedir? Kalkınmadan, hep paradan puldan... İşte "Özel okullar açılacak, özel hastaneler açılacak, şehir hastanelerinde şunlar yapılacak, ajanslar kurulacak..." Buna dönüşürseniz kesinlikle gider.

Bu listeye baktığınızda, ekonomik verilere baktığınızda "barış" kelimesi ekonomik konularda geçiyor, toplumsal yaşamda geçmiyor arkadaşlar. Nerede "barış" geçiyor? İmar barışında, varlık barışında geçiyor -ki daha önce de bunlar geçti- insanla ilgili, yaşadığı ortamla ilgili hiçbir yerde geçmiyor.

Hukukta çifte standart uygulanıyor. Bakın, arkadaşlar, bugün ayın 18'i. Sabah gazetesinde ayın 9'unda yayımlanan haber, başlık şu: "İşkenceye davasında flaş karar" Çok güzel bir karar. Dokuz yıl önce işkence yapan, İstanbul Emniyetinde çalışanlar cezaevine giriyor, bir dönem kalıyorlar, sonra yargılanmadan bırakılıyorlar, müebbet alıyorlar, müebbet. Bunu aslında -altın harflerle- hepimizin koruması gerekiyor, sahip çıkması gerekiyor. Peki, şu anda cezaevinde mi? Hayır. Nerede? Hakkâri Çukurca'da Emniyet Müdürü. Arkadaşlar, el insaf!

Sayın Demirtaş, on iki yıl milletvekilliği yaptı, Cumhurbaşkanı adayı oldu, düşünce ve ifadelerinden içeride ve dün yargılandı, "Sizin hukukunuz hukuk değildir, çifte standart uyguluyorsunuz." dedi.

Bakın, başka bir haber Şırnak Silopi'den. Furkan ve Furkan'la beraber kardeşi Muhammet'in olduğu eve panzer eve girdi, 2'si de yaşamını yitirdi. Yargılananlar serbest, dışarıda, hâlâ görevlerinin başındalar ve dava devam ediyor. Ne zamanki insanlarla ilgili bir problem çıksa, hakla ilgili bir problem çıksa işkenceyle ilgili bir problem çıksa ya dava açılıyor ya da dava açılma bile sürüncemede kalıyor, genelde de terfi ettiriliyorlar. Bu, böyle olduğunda çifte standart olur. O yüzden, Selahattin Demirtaş'la başlayan buradaki listede, sevgili İdris Baluken, Figen Yüksekdağ, Sırrı Süreyya Önder ve belediye başkanlarımızın birçoğu düşünce ve ifadelerinden dolayı içerideler. Bu mu? Bakın, Çağdaş Gazeteciler Derneğinin listesi; 1 numaradan başlıyor, 137'ye kadar gidiyor, 180'lere kadar gittiğini biliyorum, insanlar cezaevinde. Bunları niçin söylüyorum? Hukuk bu aşamaya gelmiş; hukuk kâğıt üzerinde olduğu sürece, uygulamada olmadığı sürece hiçbir anlamı yok.

Dün İnsan Hakları Demeğinin kuruluşunun 33'üncü yılıydı. İnsan Hakları Demeği sürekli veriler yayınlıyor, bu verilerin birçoğunda da ülkenin geldiği durumdan bahsediyor, geleceğiyle ilgili bir vizyon oluşturulması gerektiğini söylüyor ve nasıl olması gerektiği konusunda sürekli ilgili bakanlıklarla, Meclisle iletişime geçmekte ancak hiçbiri de yapılmıyor.

Arkadaşlar, son dönemde ne oldu? Veriler saklanıyor. Geçmişte İçişleri Bakanlığı her hafta şöyle bir veri yayınlıyordu: "Sosyal medya hesaplarından dolayı şu kadar dava açılmış." Artık açıklanmıyor. Adalet Bakanlığı veriler açıklıyordu, artık açıklamıyor. Bizim -parlamentelerin, vekillerin- birçok sorumuza kimse cevap vermiyor. Çünkü bizim sorduğumuz sorular can alıcı sorular, toplumun gerçekten istediği sorular. Bunlara cevap verilmediği sürece biz vizyon oluşturamayız, kalkınamayız; bunların olması lazım.

Nedir? Bakın, öyle bir hâle geldi ki eğitimle ilgili her yıl bir düzenleme geliyor, her yıl. Aslında eğitim, bizim çocukluğumuzdan beri en önemli konulardan biri, geleceğin vizyonu açısından en önemli konulardan biri ve buradaki politikaların hepimizin katılımıyla, sendikaların, bizlerin, velilerin, öğretmenlerin katılımıyla yapılması lazım. Bugünkü konuşmaya çalışırken Millî Eğitim Bakanlığının mayıs ayındaki Millî Eğitim dergisinde yayınlanan yüksek lisans tezlerinin birinde şundan söz ediliyor: Hâlâ Türkiye'nin bir bölgesinde birleştirilmiş sınıflarda insanlar eğitim görüyor. Bakın, liseye giriş sınavında insanların yüzde 84'ü seçilebilecek okullara giremediler, yüzde 4'ü seçilebilecek okullara girebildi. Böyle bir eşitsizliğin olduğu ortamda eğitimden söz edemeyiz.

Bir taraftan da eğitimde -biraz önce söz ettiğim gibi- dil meselesi çok önemli, özellikle, okul öncesi eğitimde ana dili meselesi çok çok önemli.

Bakın, arkadaşlar, biz, Almanya'da, Bulgaristan'da, birçok ülkede Türkçe bilenler için savunduğumuz şeyleri niçin Kürtçe bilenler için savunmuyoruz? Geldiğimiz aşamada, Kürtçeye ilgili bir şey söylediğimizde hemen tepki geliyor. Bakın, Japonya, Kürtçe seçmeli ders. Bakın, Almanya, Kürtçenin bir lehçesi Zazaca –eyalette- ders. Ama Türkiye'de ne? Seçmeli derslerde Hükümet bir düzenleme yaptı, televizyon yayını başladı, doğru. Pratikteki uygulama nasıl? Ben tekrar söyleyeyim, sayın yetkililer burada, onlar da sorabilirler: Van'da okul müdürü, okulda Kürtçe konuştuğu için Van'ın içinde öğretmeni sürgün ediyor. Siz böyle yaptığınızda nasıl olacak ya? Kürtçede bir laf var, sevgili hocam, Kürtçede "dıl" yürek demektir, "dil yarası" aynı zamanda "dıl yarası"dır, yürek yarasıdır. Her dille ilgili konuşma bir travmadır, her dille ilgili konuşma "dıl"a vurulan bir darbedir. Bunu önlemediğimiz zaman sıkıntı olur. Nereden nereye geliyoruz?

Bakın, Batman, vekili olduğum il. "Batman'da Türkçe bilmeyen kadına para cezası." Olay ne, biliyor musunuz? Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) gidip bir soru soruyor; okuryazar değil, Türkçe bilmiyor. "Sen ankete cevap vermediğin için..." Tebligat gidiyor, para cezası... Böyle bir şey olur mu ya? Bunu dile getirdiğimizde kıyamet kopuyor. Siz bunlarla yüzleşmediğiniz sürece, siz bunları görmezlikten geldiğiniz sürece bir yığın problem çıkmış olur. Ne olur? Giderek kutuplaşma olur, gerginlik olur. İnsanlar haklarını söylemekten çekinirlerse siz, kalkınma ve vizyonu sağlayamazsınız, gerçekte yüzleşemezsiniz.

Üniversitelerle ilgili birçok şey söyleyebiliriz ama barış için imza atan akademisyenler Çağlayan'da üniversite kurdular, Çağlayan Adliyesi artık adalet sarayı değil, Çağlayan üniversitesi gibi. Orada, onlar mahkemelerde verdiği ifadelerle tarihe birer not düşeceklerdir, özerk üniversitenin, özgür üniversitenin nasıl olduğu konusu ileride ders konuları olarak anlatılacaktır. Ve o akademisyenler bu toplumun, bu dönemin altın insanları olacaktır, yüz akımız olacaktır.

Bir taraftan hukuktaki çifte standartlardan söz ederken, hukuksuzluktan söz ederken, medyada... Bakın, bugün Osman Kavala yargılandı, beş yüz seksen gün sonra mahkemeye çıktı, duruşma bir ay sonraya ertelendi. İnsanlar bu şekildeyken siz hukukta çifte standardı uyguladığınızda birçok problem yaşanmış olur.

Ne oluyor sağlıkta? Bakın, ben de sağlık çalışanıyım, yıllarca tabip odasında yöneticilik, başkanlık yaptım, Tabipler Birliğinde çalıştım. Performans sistemi ilk çıktığında biz dedik ki: Bunu getirirseniz çalışma ortamını bozarsınız, çalışma barışını bozarsınız ve siz hastaneleri, sağlık kurumlarını işletmeye dönüştürürseniz, hastayı müşteriye dönüştürürsünüz. Ve bugün geldiğimiz aşama da o. Bakın, sağlığı öyle bir hâle getirdik ki sağlık turizmi diyoruz, yurt dışından insan gelecek diyoruz ama Hakkâri'den gelecek Berivan, Trabzon'dan gelecek Temel, Yozgat'tan gelecek Ali, Sivas'tan gelecek Rıza ne yapacak, Fadime ne yapacak? Peki, bunlar ne yapacak? Onlar kanser hastası olduğunda bir ay bekleyecekler, iki ay bekleyecekler ama yurt dışından gelen A sınıfı, parayı veren hemen işlem mi görecek? Biz, önce kendi ülkemizde eşitliği sağlamalıyız, kendi ülkemizde sağlığa erişilebilirliği sağlamalıyız. Siz Sağlık Bakanlığını bir şirkete dönüştürürseniz, şirket gibi yönetirseniz performans ön plana çıkar, kamu olmaz ve üstüne üstlük Bakanı şirket yöneticisi yaparsınız, özel hastane yöneticisi yaparsınız. Vizyon böyle olmaz, vizyon böyle olduğu sürece biz ilerleyemeyiz, gerçekte yüzleşemeyiz. Ne olur?

Vizyon böyle olmadığı gibi bu kalkınma planında ruh yok, ruh. Neden ruh yok? Hep ekonomik veriler "Şunu yapacağız, bunu yapacağız, -cağız, çağız, -cağız." Kanun hükmünde kararnamelemler nedeniyle binlerce insan mağdur, bu yazılmamış. Olağanüstü hâle ilgili binlerce insan mağdur, bu yazılmamış. Yoksullar nasıl kalkınacak? Yok. Yardım var ama yardımı vermemek için yoksullukla mücadeleyle ilgili sürdürülebilir ne yapılacağı yazılmamış. Siz iş cinayetlerini yazmıyorsunuz; bunlar kaza değil, cinayet. İşsizlik artıyor, insanlar işsiz olduğu için intihar ediyor. Bunları yazmadığınız zaman cumhuriyetin 100'üncü yılında siz 2023'ü hedef koyduğunuzda hiçbir yere ilerleyemeyiz. Neden ilerleyemeyiz? Çünkü ruhu olmaz. İnsanın olmadığı yerde, ekonomiyi sadece parayla pulla düşünürseniz evet, birileri kalkınabilir ama büyük çoğunluk perişan olur. İnsan bunun için geleceği iyi kurgulamanız lazım. Nasıl kurgulayacaksınız? Muhalefetle, sivil toplum örgütleriyle geliştirmemiz lazım. Bakın yerel yönetim seçimlerinden yeni çıktık; yerel yönetim seçimlerinde, ister istemez Türkiye'nin birçok yerinde, bütün her şeye rağmen, her şeye rağmen sonuçlar açıklandı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım, tamamlayalım Sayın İpekyüz.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – ...ama siz onları, hâlâ yerel yönetimleri özerk kılmadığınız sürece, merkeze bağladığınız sürece, tekçi bir anlayışa bağladığınız sürece yine bir problem çözülmeyecek. Bu kalkınma planında yerel yönetimlere iki üç sayfalık yer ayrılmış, madde ayrılmış, orada bile bunların geleceğiyle ilgili bir düzenleme yok, daha çok merkeze bağlamayla ilgili düzenleme düşünülmekte.

Arkadaşlar, toplumsal katılım olmadığı, toplumsal uzlaşma olmadığı, demokratik müzakere süreci olmadığı, demokratik bir Anayasa düzenlenmediği, evrensel hukuk ilkelerine sahip çıkmadığımız sürece biz kutuplaşmadan kurtulamayız. Biz Kürt meselesi ve Türkiye'nin geleceğiyle ilgili birçok konuyla yüzleşmediğimiz sürece geleceği kurgulayamayız. Daha iyi bir gelecek için sadece ekonomik kalkınma değil, siyasi ve ekonomik bir kalkınmayı hedefleyen bir kalkınma projesine ihtiyacımız var. Cumhuriyetin, 100'üncü yılında barış içinde, huzur içinde, daha kardeşçe bir yaşama evrilmesi lazım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın İlhan Kesici'ye aittir. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Kesici, süreniz otuz dakika.

CHP GRUBU ADINA İLHAN KESİCİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına görüşlerimi arz etmek üzere huzurlarınızda bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu plan çalışmaları zor ve zahmetli çalışmalardır. Ben de Devlet Planlama Teşkilatı uzmanlığı, daire başkanlığı, genel müdürlüğü, müsteşarlığından geliyorum; bu arkadaşlarımızın gayretlerini bilirim, en az iki yıllık geceli gündüzlü bir çalışma yapmışlardır. Şimdiki hâliyle plan var ama planı yapacak olan teşkilatı yoktur Türkiye Cumhuriyeti'nin ama Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlandığını biliyoruz. Bu münasebetle, başta Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı çalışanları olmak üzere, özellikle özel ihtisas komisyonlarından -yaklaşık iki yıldır, herhâlde 3 binden fazla- kamu sektöründen, özel sektörden, akademi dünyasından ve sivil toplum kuruluşlarından bu çalışmalara iştirak etmiş olan arkadaşlarımıza teşekkürlerimi ve şükranlarımı ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bu planlar, programlar, bütçeler bir anlamda devletin ekonomideki rolünü belirleyen şeylerdir. Devletin her zaman ekonomide bir rolü vardır, bütün rejimlerde vardır, bütün sistemlerde vardır, bütün ülkelerde vardır. Zaman içerisinde bunların mahiyetlerinde değişiklikler olur; bazen kamunun ağırlığı artar, müdahaleci gücü ortaya çıkar; bazen kamunun ağırlığı azalır, müdahaleciliği daha ziyade piyasa güçlerine intikal eder ama her zaman devletin ekonomide bir rolü vardır. Bu beş yıllık kalkınma planları da -bizim örneğimizde- devletin ekonomideki rolünü belirleyen şeylerden bir tanesidir. Biz buna 1961 Anayasası'ndan itibaren başladık. 21'inci yüzyılda devletin ekonomideki rolü, ülkenin bütünüyle uluslararası rekabete hazırlanmasıdır yani bizim devletimizin 21'inci yüzyılda ekonomide yapması lazım gelen şey Türkiye'yi bir bütün olarak

uluslararası rekabete hazırlamasıdır. Bunun içerisinde kamu sektörünün düzenlenmesi var, özel sektörün çalışma ikliminin belli bir düzen içerisine getirilmesi var, bireylerin eğitiminin yükseltilmesi, uluslararası rekabete uygun hâle getirilmesi var.

Şimdi, Dünya Ekonomik Forumu işte bundan üç dört sene önce "Uluslararası Rekabet Endeksi" diye bir endeks icat etti. Türkiye'nin 2014 yılındaki -ilk yılında- uluslararası rekabet gücü 130 küsur ülkenin içerisinde 44'üncü idi ama -üç yıl içerisinde veya dört yıl içerisinde- bu sene, 2018'deki değeri bunun 44'ten 55'e indi. Bunun birkaç tane sebebi var ama en önemli sebebi kamu kurumlarının güvenilirliğinin azalması yani kamu kurumlarının güvenilirliğinin azalması münasebetiyle bu son dört yılda Uluslararası Rekabet Endeksi'nde ciddi sayılabilecek bir düşüş yaşadık.

Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; bu planda benim ilk hoşuma giden cümlelerden -2'nci maddesinde galiba- bir tanesi "15 yıllık bir perspektifle" bu planın, beş yıllık planının hazırlandığına dair bir cümle. Bu, güzel bir cümle, kulağa da hoş gelir, bizim de planlamada çok sevdiğimiz bir tabirdir, deyimdir, yaklaşımdır ama planın içine doğru nüfuz ettikçe, içine doğru girdikçe bu "15 yıllık perspektifle" ilgili herhangi bir şey görmüyoruz ama hiç olmazsa bunu yazan arkadaşlar, bu planlama düzeninde çalışan arkadaşlar, bu "15 yıllık perspektif" in -ne olduğunu- güzel bir şey olduğunu hiç olmazsa buraya koymuşlar; oradan bir memnuniyetimi ifade etmek istiyorum ben.

Bu memnuniyetin yanında iki eksikliğe işaret etmem lazım, kaydı olarak bu geçmiş eksiklikler. Birincisi: Bu 2019 yılı programı yani normal şartlarda plan hazırlanacak, bu plan, On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı normal şartlarda geçen sene tam bugünlerde yüce Meclisin huzuruna gelmiş olması gerekiyor idi, ona bağlı olmak üzere bir 2019 yılı programı hazırlanacak idi, ona bağlı olmak üzere de 2019 yılı bütçesi hazırlanacaktı. Hâlbuki öyle bir şey olmadı yani ortada plan yokken plana bağlı olarak hazırlanması icap eden program ve bütçe müstakilen hazırlanmış oldu; bu bir eksiklik. Niye öyle olduğuna dair hiçbir yorumum da yok, kanaatim de yok ama bu eksikliğe de işaret etmek istiyorum.

İkinci nokta: Bu planın ve bütçelerin -özellikle planla ilgili- Plan ve Bütçe Komisyonunda çalışma günü hariç on beş tam güne kadar görüşülmesi, Genel Kurulda da beş tam güne kadar görüşülmesi amir bir hüküm. Böyle olsa çok iyi olurdu. Sayın Cumhurbaşkanımız Yardımcımız ve beraberindeki arkadaşları iki günlük Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmelerde memnuniyetle ve inşallah şahit olmuştuk ki orada yapılan çalışmalar, orada yapılan eleştiriler çok kıymetliydi. Yani hemen hemen bütün muhalefet partilerinin -yani bizim parti Cumhuriyet Halk Partisinin, HDP'nin, Milliyetçi Hareket Partisinin, kısmen muvafık filan, İYİ PARTİ'nin- çok kıymetli sözcülerinin hepsi -bunların içerisinde Planlama Müsteşarlığı yapanlar var, Hazine Müsteşarlığı yapanlar var, Merkez Bankası Başkanlığı yapanlar var, Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü yapmış olan, İstanbul Defterdarlığı gibi büyük görevler yapmış olan arkadaşlarımız var, sivil toplum örgütlerinde çok kıymetli çalışmalar yapmış olan arkadaşlarımız var; ben de iki tam gün bulunmaya çalıştım- birbirinden değerli, birbirinden kıymetli kritiklerde bulundular. Eğer bu on beş tam gün olmuş olsaydı Allah sizi inandırсын ki, inanıyorum ki ben hem değerli Cumhurbaşkanımız Yardımcımız hem oradaki arkadaşlarımız bu görüşmelerden çok istifade ederlerdi.

Sayın Cumhurbaşkanımızın bir münasebetle aklımda kalan bir anekdotu var. 2012 yılında Slovenya Başbakanı Janez Jansa'yla -ismini de öyle kaydetmişim- bir basın toplantısı var. Bir münasebetle Sayın Cumhurbaşkanımız Namık Kemal'in bir deyişini söyledi, ne münasebetle oldu bilmiyorum onu: "Barika-i hakikat müsademe-i efkârdan doğar." Tamam, buraya kadar güzel. Fakat simültane mütercim, tabii, tercüme etmekte biraz müşkülât çekince -çekilir de yani- o zaman Sayın Cumhurbaşkanımız yardımcı olmaya çalışmıştı. Yani bunu niye arz ediyorum ben? Bunu şunun için arz ediyorum: Demek ki "Barika-i hakikat müsademe-i efkârdan doğar." fikrine dair hepimizde bir genel kanaat var. "Müsademe-i efkâr" nerede doğar? Yani nerede biz müsademe edeceğiz fikirlerimizi, karşılıklı alışveriş edeceğiz? Toplantılarda. Şimdi bir hüküm cümlesi gibi bir şey arz edeyim değerli, sayın milletvekilleri: Devlet toplantılarda öğrenilir çünkü o toplantılar icabıyla yapılıyorsa eğer Türkiye'nin en iyi yetişmiş insanları kendi konularında o toplantılarda bulunurlar, işte, bu "müsademe-i efkâr" oradan çıkar. Eğer bu toplantılar bir on beş gün Komisyonunda, beş tam gün de burada olsaydı, Osman Aşkın Bak aziz dostumuz ve Sayın Bakanımız da bundan çok müstefit olurlardı.

Şimdi değerli arkadaşlar, umulurdu ki, bu On Birinci Plan'ın yine başlarında, bu on beş yıllık perspektifle ilgili yaklaşımda bulunurken Onuncu Plan'la ilgili bir durum analizi yapılmış olunsun, öyle değil mi? Yani netice itibarıyla, On Birinci Plan Onuncu Plan'ın üstüne bir şeyler söyleyecek, Onuncu Plan'ın başarıları nelerdir, başarısızlıkları nelerdir; kabulleri neydi doğru çıktı, kabulleri neydi yanlış çıktı; bunun bir durum analizi yapılmalıydı ki ondan sonra On Birinci Plan kendisini takdim etmiş olsun. Öyle bir şey olmadı ama onu belki On Birinci Plan'ın yerine ben sizlere arz edeceğim.

Şimdi bu bölümün başında iki tane hüküm cümlesi kullanmak istiyorum, arkadaşlarımız akıllarından not da alsalar faydalı olur.

Bir: Bu ekonomilerin yönetiminde sihir yoktur, sihirbaz yoktur yani ekonomi yönetiminde hiç kimse sihir sahibi değildir, sihirbazlık edemez. Yani öyle bir adam bulalım ki ekonomi yönetiminin başına geçirelim, bu ekonomiyi kalkındırsın, allameicihan bulalım, böyle bir şey yok.

İki: Hep bizim gibi ekonomisi sıkıntılı olan ülkelerde daha çok geçerli olmak üzere söylüyorum bunu da: Ekonomi yönetimlerini bekleyen en önemli tehlikelerin başında, kötü günlerin geride kaldığı, kötü günlerin geride kalacağı kabulüdür. "Artık kötü günlerimiz geride kalmıştır, bundan sonra önümüz açıktır, ufkumuz açıktır." filan denilirse eğer, o ekonomi yönetiminin başarılı işler yapması fevkalade zor olur, buna çok dikkat etmek lazım.

Şimdi, ben eleştirilerimi -sesim fena değil, iyi geliyor ama- mahiyeti itibarıyla yumuşak yapmak istiyorum. Gün böyle çok sert muhalefet yapmayı icap ettiren bir gün değildir, daha sonraki bölümlerde de göreceğiz ama rakamları doğru söylemem lazım yani üslubumu yumuşak kılmalı ama rakamları, işte, hangi çaptaysa rakamlar o istikamette kullanmalıyım diye düşünüyorum. Zaten önümüzde de dört sene var. Ben üç dönem milletvekilliği yaptım, hiçbirisi tam zamanını tamamlamadı, hepsi erken seçime gitti; inşallah, ümit ediyorum ki bu dönem böyle bir erken seçim filan da olmaz, dört yılımızı bihakkin tamamlamış oluruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar -arkasından bir şeyler de söyleyeceğim ayrıca- bu Onuncu Plan'a -yani, demek ki onun önünde 9 tane plan var; ben de bütün planların içinde bulunmadım ama işimiz gereği, görevimiz gereği neredeyse hepsini ezberlemek durumunda olduğumuz bir şeydir- "en başarısız plan" denilebilir. Yani, buna "en başarısız plan" demekten muradım da şudur: Koyduğu hedefler ile ulaştığı gerçekleştirmeler bütün planlardan daha zayıftır. Müspet olması gerekenlerin tamamı yarısında, menfi olması gerekenlerin hepsi 2 katının üstünde; böyle bir şey olmuş. O yüzden, On Birinci Plan başlarken hem böyle bir on beş yıllık perspektifi sunması lazımdı hem de böyle bir analizi yapmış olması lazımdı ki biz On Birinci Plan'ın iyi bir plan olduğuna baştan itibaren kalbikanaat eyleyelim.

Millî gelir... En önemli bütün, binlerce, milyonlarca faaliyet nereye gelip toplanacak? İthalatlar, ihracatlar, öbür ne kadar iktisadi faaliyet varsa tamamı, sektörler -sanayi sektörü, imalat sektörü, tarım sektörü, hizmetler sektörü, vesaire- gelip bir millî gelir rakamına ulaşacak. Onuncu Plan iyi bir hedef koymuş: 1 trilyon 285 milyar dolar, "1,3 trilyon dolarlık bir millî gelirimiz olacak." İyi... İyi mi, kötü mü, şimdi nereden bilelim yani? 2018 yılında geldiğimiz, ulaştığımız nokta ne? 784 milyar dolar. Bu, olmadı yani 1,300 koyuyorsunuz, 784; neredeyse yarısı civarında. Çok kötü! Yani neyi allarsanız allayın, neyi pullarsanız pullayın bunu kapatmaz, öyle değil mi?

İkinci bir nokta: Kişi başına düşen millî gelir. Zaten birbiriyle uyumlu olur da bu rakamlar ama ben de hafızalarımı tazeleyeyim arkadaşlarımın diye arz ediyorum. İşte "15.996, 16 bin dolar olsun." demişler. İyi, bu da güzel bir şey. Olan ne? 9.600. Olmadı, bu da yarısına yakın. Hatta burada bir de 2023 hedefi var. O 2023 hedeflerinden ben de Onuncu Plan ilan edildiği zaman heyecanlanmış arkadaşlarımızdan birisiydim. Kişi başına düşen millî gelir 25 bin dolar olacaktı; çok hoş, hepimiz böyle heyecanlı bekledik o işi.

Biraz öncekinde unuttum yani millî gelirden de 2023'e ait hedef Onuncu Plan'da 2 trilyon dolardı. Bu da çok heyecan verici bir rakamdı, ben de heyecanlanan insanlardan birisiydim ama şimdi, yeni koyduğumuz On Birinci Plan'da yani Onuncu Plan'ın 2023 için koyduğu millî gelir olan 2 trilyon doların karşılığı ne? 1 trilyon dolar, 1.080; olmadı, yarım. Peki, bu 25 bin dolar olan, kişi başına düşecek olan millî gelirin 2023 için yeni plana koyduğu hedef ne? 12 bin küsur, 12.484; tam yarısı.

Şimdi, öbürleri de mümasil fakat burada bir şey daha söyleyeyim ben: Yani bu tertemiz kapağı olan bir kitapta, kusuruma bakmayın benim, ben kitapların üstünde de bazen çalışıyorum, bizim Sivas'ta "İt oynamış yonca tarlası." derler buna. Yani yonca tarlaları, bugünlerde de böyle yoncalar boy verir, yemyeşil, masmavi, tablo gibi tarlalardır. (CHP sıralarından alkışlar) Köpekler -af buyurunuz- sıcağın bunalırlar, nem ararlar, rutubet ararlar, yonca tarlasına bir girerler -nemlidir zaten- böyle bir evrilir, bir çevrilir, bir oynar, bir şey eder, olur benim kitabın kapağı gibi bir şey yani bu. Kusura bakmayın fakat burada çok vahim bir şeyi huzurlarınızda biraz gülererek de söylüyorum ama... Bu kitabın yani Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın 2018 ortalama dolar kuru için verdiği bir hedef rakam var:1,97. Yani 2018'de -bu sene, bu senenin ortalaması- yani geçen senenin ortalaması dolar kuru 1,97 olacaktı. Hâlbuki olduğu rakam ne? 4,72; 2'den 4,72'ye.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 5,72.

İLHAN KESİCİ (Devamla) – O 2018'in ortalama dolar kuru, şimdi daha fazlayız elbette.

Şimdi, bu çok vahim bir şey.

Bir başka vahim şey: Bu plan 1 Temmuz 2013 yılında Meclisten çıktı. 1 Temmuz 2013'te Mecliste konuşulurken bu hedefler 1 dolar eşittir 1,92 Türk lirasıydı. Yani düşünün ki tam şimdi konuştuğumuz rakamı beş sene sonrasının dolar kuru olarak ifade ediyor. Böyle bir şey olur mu? Çok saygısızlık!

Şimdi, bağışlayın yani bu lafımı geri de alabilirim eğer sert görülürse ama bu, böyle bir şey. Bunu yapmasalar iyi olur.

Ben bu anlamda olmak üzere, On Birinci Plan'da, hedefleri zayıf vesaire filan ama sanki bu Onuncu Plan'ın hedeflerinin konulmasına nispetle biraz daha gerçekçi, biraz daha ayakları yerde hedefler koydukları kanaatindeyim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, niye bu, bu kadar çok başarısız oldu? Demin söyledim... Yani On Birinci Plan, bu Onuncu Plan niye bu kadar başarısız kaldı, bunu bize bir izah etmeliydi diye bakıyorum. O etmedi fakat AK PARTİ yönetiminde ve parti gruplarında bazen resmî, bazen gayiresmî bu tür başarısızlıklarla ilgili -bu terimle değil yani Onuncu Plan'a konsantre olmuş olarak filan değil ama- ekonomideki sıkıntılarla ilgili iki yaklaşım görüyoruz ben.

Bir: Yönetim katlarındaki yaklaşım, daha ziyade: "Ya, bu böyle oldu. Ekonomimiz çok iyiydi, çok da iyiye doğru gidiyordu. Ama bu 15 Temmuz vesaire filan gibi menfur darbe hâlleri oldu, ona benzeyen başka hâller daha var onu tamamlayıcı, bunun bir etkisi oldu." Elhak, bana sorarsanız elbette bunların bir olumsuz etkisi olmuştur ama tamamını izah eder mi? Tamamını izah etmez. AK PARTİ yönetimlerinde, parti yönetiminde, ekonomi yönetiminde başta ekonomik işlerden sorumlu Başbakan Yardımcısı, Maliye Bakanı, Devlet Bakanı, Ekonomi Bakanı -bir ara Kalkınma Bakanlığı vardı- Kalkınma Bakanı vesaire olarak görev yapmış olan kıymetli arkadaşlarımız var ama şimdi onlar görevlerinden ayrılmışlar veya ayrılmışlar -neyse yani- oradan gelen bir durum analizi var, bu netlikte söylemiyorlar ama benim hissettiğim, onlar da diyor gibiler ki: "Vallahi, biz varken her iş çok iyiydi ama biz gittik, bizi aldılar veya biz ayrıldık bu ekonomideki işler bozulmaya başladı." Bunun da etkisi olabilir mi? Ee olabilir. Şimdi "Bunun etkisi nedir ne değildir?"i ben birkaç tane tabloyla arkadaşlarımızla paylaşmak istiyorum. Bunda sondan başa doğru gideceğiz yani son tarihlerden ön tarihlere doğru gideceğiz ki acaba bunların etkisi ne kadar olmuş. Huzurunuzda getirdiğim bu tablo -şimdi İngilizcesine doğru bir Türkçe bulamadığım için aynısını koydum ben, ön sıralardaki arkadaşlarımız belki görüyorlardır ama göremeyen arkadaşlarımız için de televizyon yayını katkıda bulunacaktır- "Capital Freeze İndex" -Sermaye Donma Endeksi, tercüme edebilseniz edeyim- ama altında bunun bir lafı var, diyor ki... Bu ne zaman çıktı? 2013 yılında ilan edildi ilk. 2013 yılında niye ilan edildi böyle bir şey? Burada daha doğrusu şu diyagramı da söyleyeyim, sonra kaldırayım, baş başa kalmış olalım. Burada diyor ki: "Uluslararası sermaye hareketlerinde bir ülkeye girecek olan sermaye miktarında şu veya bu sebeple bir daralma, bir azalma, ani bir durma olursa bundan en çok olumsuz etkilenecek olan ülkeler kimlerdir yani uluslararası sermaye hareketlerinde bir sıkıntı görülürse en çok kim etkilenir bundan?" Bunu yapmalarının sebebi... Bu dünya organizasyonlarının müştereken yaptıkları bir endekstir, bütün dünyaya da ilan ettikleri bir endekstir. Amerika Merkez Bankası bütün dünyaya -bunun orijinali öyle geliyor- dedi ki: "Bu 2009 krizi dolayısıyla ben dünyaya 4 trilyon dolar enjekte ettim. Bu krizin aşılmasında çok fazla faydası oldu, kriz dünyada aşıldı fakat bu para dünya ekonomisi sisteminde kalırsa artık başka marazlar doğurur, başka sıkıntılar doğurur. Ey dünya ahali! Duyduk duymadık demeyin, ben bu paranın öncelikle 2 trilyon dolarını önümüzdeki üç dört sene içerisinde çekeceğim geri. O yüzden, herkes hesabını kitabını yapsın, ayağını yorganına göre uzatmaya başlasın." Bunun sebebi o. Peki, bu 2013'te ilan edildi; 2015'teki hâlimiz, bizim üstümüzde bir tane ülke var, Venezuela; şimdi iktisadi anlamı olmayan bir ülke neredeyse Venezuela, öyle değil mi? Onun altında hemen büyük kalın çizgiyle Türkiye var. Bu hâlâ kendi etkisini devam ettiriyorsa bu ne demek? 2013 yılından itibaren Türk ekonomi yönetimi alması gereken tedbirleri gereği şekilde almadı demektir. Peki, 2013 yılında 15 Temmuz var mı? Yok. Bu görevdeki arkadaşlarımızın görevden ayrılmaları vesaire var mı? Hayır, yok. Ama hâlbuki bu hâl, böyle kendisini devam ettiriyor.

İkincisi: Peki, burada biz neden böyle... Bağışlayın, şu da var, bunu da söylemiş olayım, bunun yanında bir de "fragile 5" diye bir şey var, "kırılgan 5'ler." "Kırılgan 5" diye böyle bir laf var yani yine 2013'te bu endeksle beraber icat edilmiş bir rakam. Dünyanın böyle en "fragile" en "kırılgan" ülkesi, böyle en "Aman ha! Gitti, gidiyor." denilebilecek ülkelerini sıralamışlar. 2013'te Türkiye var 5'te, tabii, Allah'ın emri. Yani 1'inci sırada, bizden daha kötü, en kötü Brezilya, Hindistan, Endonezya, Güney Afrika, 5'inci sırada Türkiye var. Bunu 2017'de tekrarladılar. Bizim üstümüzde, bizden kötü olanlar bu 2017'deki listede yer almıyorlar. Biz 5'inci sıradan zıpladık 1'inci sıraya. 1'de Türkiye var, 2'de Arjantin, Pakistan, Mısır, Katar... Yani aynı zamanda -yine lafımı deminki yere getirmiş olayım ben- alınması gereken tedbirler 2013'ten itibaren de yeteri kadar alınmış değil.

Peki, bizim oradaki sıkıntılı hâlimiz nereden geliyor? Niye yani bu uluslararası sermaye hareketlerine karşı bu kadar duyarlıyız? O, bu. Bu, 2003-2018 AK PARTİ'nin tüm zamanlarında dış ticaret açığı, millî gelir -geliyorum- cari işlemler açığı, faiz. Burada şöyle bir şey var -yeşil- 1 trilyon dolar. Millî gelirimiz 11 trilyon dolar -kırmızı- dış ticaret açığımız 1 trilyon 26 milyar dolar, 1 trilyon dolar. Yani bu ne demek? Şimdi -bugünkü konuşmacı arkadaşlarımızın birisi de söyledi- ihracatta mesela bazen bir ayın ihracat rakamı gelir, "Çin'i geçtik, Maçin'i geçtik, onları da solda sıfırladık -vesaire- arkamızda, geride bıraktık." filan, övünürüz yani bütün bir ay televizyonlar bunu söyler. Hâlbuki işin esahı, aslı, tamamı bu; ihracatımız ithalatımızdan 1 trilyon dolar eksik. 3 trilyon dolar gibi ithalat yapmışız, 2 trilyon dolar gibi ihracatımız olmuş. İşte buna "Yandı gülüm keten helva!" denir. (CHP sıralarından alkışlar)

Peki, bu bizi nereye götürür? Bunun hemen yanında bir laf daha var. Bizim bu -ithalat ve ihracat- dış ticaretin dışında

döviz getirici faaliyetlerimiz de var. İşte, o için en başında turizm gelir mesela. Ona benzeyen, turizm gelirlerimizi de koyduğumuz zaman Türkiye'nin kazanmadığı hâlde harcadığı, yani "cari işlemler açığı" dediğimiz rakam 576 milyar dolar. 576 milyar dolar, çok büyük bir para. Peki, bu finanse edilir edilmez... Bazı iktisatçılarımızın arasında da o tür laflar filan vardı "Finanse edildiği sürece bir mesele yok." Mesele var, işte bir, böyle, çok kırılğan hâle geliyorsunuz, canınız burnunuzun ucunda yani sıkınca filan canınızı, ne etsek! Sadece burada mı? Buna bir faiz ödüyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın, mesela bir teorik çerçevede değinip değinmediği, o teorik çerçevenin ne olduğu ayrı bir bahis ama ısrarla, vurguyla söylediği bir şey var değil mi? Faiz, faiz belası yani. Nispetine, Merkez Bankası şöyle der, böyle der bölümüne girmiyor ama faiz felaket bir şey. Sadece dış borca... Yani biz bu cari işlemler açığını finanse edebilmek için ne yapıyoruz? Dış borç alıyoruz. Bir de ayrıca 70 milyar dolar özelleştirme yaptık, varlıklarımızı sattık. Buna ödediğimiz faiz 156 milyar dolar; çok büyük, 156 milyar dolar. Bunu çeşitli yatırımlarla mukayese etmek mümkün; ben, biraz da hoşluk olsun diye birinci boğaz köprüsüyle mukayese etmek istiyorum. Birinci boğaz köprüsünün yapıldığı sene, tamamlandığı sene 1973'tür, maliyeti o zamanki dolarla 21,7 milyon dolardır; milyon, 21,7 milyon dolar. Ama bu 1970'lerin dolarını bugünkü dolar seviyesine doğru getirirsek eğer, aşağı yukarı 200-250 milyon dolarlık filan bir rakam eder o. Ona bu 156 milyar dolarla bakarsak 500-700 birinci boğaz köprüsü eder bu ödediğimiz faiz. Çok fazla, bunun altından kalkmak imkânsız. Bu zaten sürdürülebilir bir şey değil, işin ucuna doğru getirdi.

Değerli arkadaşlar, burada çok büyük bir çoğunluğu bu Meclisin siyasal ideoloji itibarıyla milliyetçi muhafazakâr diyebileceğimiz arkadaşlarımızdır; Osmanlı Devleti'ni de çok severler filan, amenna, bizim devletimizdir, dünyanın en büyük cihan imparatorluklarından biridir. Bana göre, niye battı o? Borç ve faiz. Borç... Faiz... Nereden belli böyle olduğu? Kırım Harbi'ne kadar bizim fazla bir borcumuz yoktur. Kırım Harbi'nin yükünü taşıyamadık, dış borçlanmaya başladık. O borcun içerisinde çok laubali harcamalar da yaptık filvaki, onları tadat etmiyorum ben, zülfüyâre de dokunur. O harcamaları da yaptık ama yirmi sene geçti, 1875'te ramazan ayında yapıldığı için adına "Ramazan Kararnameleri" denilen kararnameler ilan edildi, biz moratoryum ilan ettik. Bu yetmedi, 1881'e gelindi, 1881'de muharrem ayıydı "Muharrem Kararnameleri" olarak bilindi o. Bu "Muharrem Kararnameleri"nde de asıl o idarenin... Bir idare kuruldu, Düyun-ı Umumiye İdaresi kuruldu. Osmanlıcasını söyleyeyim, orijinal adını: Düyun-ı Umumiye-i Osmaniye Varıdat-ı Muhassasa İdaresi. Yani Osmanlı İmparatorluğu'nun bütün gelirlerini umumi borçlar karşılığı olmak üzere yönetecek bir teşkilat. Yani biz borçlarımızın ödenmesini kendi maliye teşkilatımızla, o zamanki maliye teşkilatımızla değil; işte, daha çok bu borçlu-alacaklıların yönetiminde bulunduğu Düyun-ı Umumiye teşkilatıyla yaptık. Osmanlı İmparatorluğu'nu batıran iş yahut her şirketi, her firmayı, her aileyi, her insanı teker teker batıracak olan şey bu borç ve faizdir, bu sarmaldır; buradan çıkılması lazım.

Peki, bu niye böyle oldu yani böyle olmasa olur muydu? Şimdi bu tablo, bu kur hareketlerini yani 2003'ten 2018 yılına kadarki kur hareketlerini gösteriyor. Şimdi, oradan görünmeyebilir, ben yine bunun her tarafına bir şeyler yazmışım. Şimdi huzurunuzda getirmek istediğim şey şu: 1 dolar, 2013 yılının ortalama kuru olarak 1,3; 2008'de de 1,3. Bakın, hepsi 1,3'ün bir parça altında, bir parça üstünde. Bu ne demek? Altı sene dolarda, dolar değerinde yahut Türk lirası değerinde sıfır artış olmuş. Hâlbuki Türkiye'nin o sıralarda yaşadığı -bu altı senenin ortalaması- yüzde 12 enflasyonu var, Amerika'nın da kendi içinde yaşadığı yüzde 2,5'lük yıllık enflasyonu falan var; demek ki bu, çok sakat bir iktisat politikası. Şimdi, AK PARTİ'li arkadaşlarımıza çok samimiyetle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAN KESİCİ (Devamla) – Eyvah, eyvah! Neyse, herhâlde, öbür...

BAŞKAN – Sayın Kesici, sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika süre veriyorum.

İLHAN KESİCİ (Devamla) – Ama on dakika konuşan arkadaşlara da bir dakika verdiniz.

BAŞKAN – Lütfen, bunu öyle yapalım çünkü uzatmayacağım.

İLHAN KESİCİ (Devamla) – Peki, hayhay, hayhay; canınız sağ olsun, vatan kurtulur!

Şimdi, bu, şu demek: Bu, Halil İbrahim bereketi değildi. O ilk altı senede ekonomi parladı, 4x4 lüks cipler, neyse, o otomobiller, akıllı evler, efendim, akıllı arabalar, ne kadar böyle akıllı filan varsa onun sebebi bu. Basmışlar döviz kurunu. O, bizi nereye getirdi? Deminki söylediğim 1 trilyon dolarlık dış ticaret açığına götüren yolun başlangıcı o.

Şimdi, burada bu hurmaları yedik, çok iyi, bu hurmalar hemen ertesi gün çıkmıyor ki, bir zaman süreci geçecek, bu arada bir beş yıllık zaman geçti. (CHP, HDP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Şimdi, 2018'e doğru gelen beşinci yılda, üçüncü beşinci yılda bu hurma çıkmaya başladı. İşte, dolar 2018'in ortalama kuru olarak 4,72 oldu, şimdi 5,9-5,6, Allah ne verirse böyle gidiyor.

Sayın Başkan, tek bir dakika daha lütfederseniz.

Şimdi, bu tablo IMF'nin tablosu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAN KESİCİ (Devamla) – Demin unuttum o onuncu, on birinci yılın şeyini yaparken. Bir tek büyüme hakkında, büyüme rakamıyla ilgili bir şey söyleyeyim. Programımız bizim üçüncü, On Birinci Plan'da 4,3'lük bir büyüme hedefliyor. IMF bunu... Ya bu kapalı! (Gülüşmeler)

IMF bunu 1,9 olarak...

BAŞKAN – Sayın Kesici, lütfen tamamlayalım.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) - Bizden bir dakika kesebilirsiniz efendim.

İLHAN KESİCİ (Devamla) - Hem de ne zaman verdi? Bizim ekonomiden sorumlu başbakan yardımcımız veya işte hazine... O da garip bir şey, bütçesi olmayan bir Maliye Bakanlığımız var şimdi... Hazine ve Maliye Bakanımız, IMF ve Dünya Bankasının müşterek toplantısı münasebetiyle Washington'da bulunduğu sırada IMF'nin yayınladığı rapor.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Toparla!

BAŞKAN – Selamlayalım Sayın Kesici artık, toparlayalım lütfen.

İLHAN KESİCİ (Devamla) – IMF'nin yayınladığı raporda bu sene için eksi 2,5 verdi. Nereden belli? 2018'in 4'üncü çeyreği eksi 3, 2019'un 1'inci çeyreği, içinde bulunduğumuz çeyrek eksi 2,6; bu sene zaten eksi 2,5 olacak. Bu, çok kötü bir rakam. 5'inci plan içinde IMF'nin ayrıca verdiği rakam 1,9.

Bunun üstünde çok ciddi durulması lazım.

Şimdi, bu 2007. Bu huzurunuzda getirdiğim IMF tablosu 2007. 2007 ne demek? En cicim yılları, öyle değil mi? Böyle uçuyoruz, Mars'a gidiyoruz, Ay'a gidiyoruz, Jüpiter'e gidiyoruz filan, Allah Allah! Yani bu IMF buraya yazmış "07/11/2007." 7 Kasım 2007'de diyor ki... Türk Hükûmetine verdiği rapor. 189 tane üyesi var şimdi IMF'nin yani bir hafta evvel bir küçük adacık devleti IMF'ye üye oldu, onunla beraber 189 oldu.

Efendim, diyor ki... 6 tane ekonomik parametre çıkarmış...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, böyle bir usul yok.

BAŞKAN – Sayın Kesici, lütfen... Artık rica ediyorum... Rica ediyorum...

İLHAN KESİCİ (Devamla) – Toparlıyorum, bağlıyorum.

BAŞKAN – Sabahtan beri böyle uyguladık, rica ediyorum.

İLHAN KESİCİ (Devamla) – Eştâğfurullah. Elbette, elbette.

7 tane en kırılğan ÷lke almış; 6 parametrenin 4'ünde Türkiye 1 numarada en kötü, bir tanesinde 2 numarada en kötü, bir tanesinde de 3 numarada en kötü. Bu ne zaman? 2007. Buradan gelmek istediğim nokta ne benim?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, kürsü işgali var.

BAŞKAN – Sayın Kesici, lütfen, rica ediyorum, toparlayalım.

İLHAN KESİCİ (Devamla) – Tabii, hayhay.

2007'den itibaren bu gerekli tedbirler, bunlar görülüp bunların icapları yerine getirilmiş olsaydı, şimdi 2008'de karşılaştığımız bu problemlerle Türkiye karşılaşmazdı.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, yerimden pek kısa bir söz talebim var, uygun görürseniz.

BAŞKAN – Sayın Muş, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün On Birinci Kalkınma Planı'nın ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce HDP Grubundan Batman Milletvekili Necdet İpekyüz bir konuşma yaptı.

Konuşmasında, Batman'da bir anket yapılıyor. Ankete giden anketörlerin gittikleri evde, Kürtçe bildiği, Türkçe bilmediği için oradaki vatandaşla ceza kesildiğini söyledi. Biz de konuyu araştırıml dedik, hepimizin karşı çıkacağı bir şey nasıl olmuş?

Olayın aslı şudur: 2015 yılında Siirt Bölge Müdürlüğünden anketörler bu haneyle irtibata geçiyorlar. Bu haneler, bu örneklem neye göre belirleniyor? Adrese dayalı bir şekilde bunlar belirleniyor ve temasa geçiliyor, anketörler oraya gidiyor. Giden anketörler Türkçe, Kürtçe ve Arapça da biliyorlar yani vatandaş eğer Türkçe bilmiyorsa Kürtçe de iletişime geçebiliyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın siz hemen lütfen Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Çünkü vatandaş eğer Türkçe kendini çok iyi ifade edemiyorsa, Arapça biliyorsa Arapça da iletişime geçiyorlar. Hatta, İngilizce biliyorsa İngilizce de konuşuyorlar. Dolayısıyla, orada önemli olan, adrese dayalı bir şekilde belirlenen haneden bilgiyi almak. Burada, oradaki hane bilgi vermeyi reddedenlere ceza uyguluyor; bugünkü rakamlarla 1.322 lira. Neden bunu yapıyor TÜİK, neden böyle yasal bir dayanakla hareket ediyor? Çünkü o belirlediği örneklemden bilgiyi alıp bir veri üretecek. Dolayısıyla böyle yasal bir dayanağı var. Bu herkese uygulanan bir şey, Türkçe bilmediği için değil. Dolayısıyla, burada çok üzülerek ifade etmek istiyorum, bu çarpıtmanın Türkiye'ye bir hayrı yok, bu çarpıtmanın memlekete bir faydası yok. Bunu yapmanın yani "Kürtlere karşı bir tahkir var." duygusunu oluşturmanın hiç kimseye bir faydası yok, bundan vazgeçin.

BAŞKAN – Peki.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın İpekyüz, buyurun, kayıtlara geçmesi açısından siz de bir cümleyle katkı sağlayın.

31.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Efendim, bir kere, Sayın Muş'a teşekkür ediyorum, bir duyarlılık gösterip araştırmışlar. Bütün gazeteler bunu haber yaptığında niçin araştırmamışlar? Ben geçtiğimiz hafta İçişleri Bakanlığına soru önergesi olarak verdim, hâlâ yanıt yok, birçoğuna da yok. Sorun şu: Zaten mahkemelik çünkü ben kişiyle görüştüm, mahkeme açılmış. Burada kendilerine verilen bilgi, birçok kişiye verilen bilgi bu şekilde olacak çünkü siz resmî kurumlardan bilgi istediğinizde sizin istediğiniz gibi bilgi veriyorlar. Anket Kürtçe olsa niçin cevap verilmesin? Verilecektir, fakat burada bir şeyi saklama...

BAŞKAN – Peki, tutanaklara geçmiştir.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Komisyonlardan Gelen Diğer İşler (Devam)

1.- On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Sunulduğuna Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (3/777) (S.Sayı: 103 ve 103'e 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Söz sırası, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına, Trabzon Milletvekilimiz Sayın Salih Cora'ya aittir.

Buyurun Sayın Cora. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Cora, süreniz on dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 1'inci kalkınma planı olan On Birinci Kalkınma Planı üzerine grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle belirtmek isterim ki kalkınma planlarına iktidarda bulunduğumuz dönem içerisinde daha fazla ehemmiyet gösterdik. Değerler ölçülerinde bu planlar zamanla rasyonelize edilmiş ve vatandaşımız tarafından da bu nedenledir ki yakın takibe alınmıştır. Konjonktürel koşullara göre revize edilen kalkınma planlarımız, dönemselsel olarak bakıldığında esasında bütünlük arz etmektedir. Ulaşılabilirlik noktasında optimize edilen hedefleriyle hazırlanan kalkınma planları, inandırıcılık noktasında da güven vermiştir. Milletimiz biliyor ki AK PARTİ verdiği sözü tutar, hazırladığı kalkınma planlarını uygular ve ortaya koyduğu hedeflere ulaşır, tutamayacağı sözü asla vermez.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu planın taşıyıcı sütunları hiç şüphesizdir ki hukuk devleti, demokratikleşme ve iyi yönetimden oluşmaktadır. Bilindiği üzere, Türkiye, uzun süredir parlamenter sistemle yönetilmiştir. Bu sistem, kendi içerisinde düştüğü çelişkilerle vesayet güçlerinin oyuncağı hâline gelmiş, her çeşit darbeyi üreten bir sisteme dönüşmüş ve nihayetinde kendi kendini tasfiye etmiştir. 16 Nisan 2017 tarihinde milletimizin onayıyla gerçekleşen Anayasa değişikliğiyle Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi kabul edilmiş ve son yapılan genel seçimlerle yeni hükümet sistemine geçilmiştir. Ülkemiz için bu karar, demokratik işleyiş açısından çok önemli bir reform olarak değerlendirilmelidir.

Yeni sistemin en belirgin özelliği, yasamanın ve yürütmenin doğrudan halk tarafından seçilmesi ve yönetim karmaşasının tamamen ortadan kalkmasıdır, etkin ve hızlı karar alma mekanizmalarının hayata geçirilmesidir. Her yeni sistem gibi bu sistemde de uygulama safahatında bazı eksiklikler tespit edilmiş olabilir ancak bu, sistemin kötü olduğu anlamına gelmez. Yenilemeye açık özelliğiyle sistemin bu eksikliklerinin her zaman giderilebilir ve geliştirilebilir olduğunu belirtmek isterim.

Geçmişte her gün ismini duyduğumuz ve herkesçe ismi ezbere bilinen askerî ve yargı erklerinin zirvedeki isimleri şu an ancak ilgilileri tarafından bilinmektedir. Bu bile AK PARTİ iktidarı döneminde demokratikleşme anlamında ne denli adımlar atıldığının önemli bir delilidir. Ülkemizde esasında vesayet sisteminin sona erdiğinin, sivilleşme ve demokratik ortamın daha da geliştiğinin açık bir göstergesidir.

Ülkemizin en önemli kronik sorunları süreç içerisinde cesaretle ele alınmıştır. Toplumsal ve siyasi hayatı normalleştirme noktasında önemli adımları gerçekleştirdik. Başörtüsü gibi antidemokratik pek çok yasaklayıcı düzenlemeyi kaldırdık. İnsan hakları alanında önemli reformlar yaptık. İşkenceyi Türkiye'nin gündeminden çıkardık, işkence suçlarında zaman aşımını kaldırdık. Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkı getirdik. Çocuk ve kadın hakları konusunda mevzuatlarımızda esaslı değişiklikler yaptık. Bilgi edinme hakkını kabul ettik. Kişisel verilerin korunmasını anayasal bir hak olarak düzenledik. Örgütlü bir toplumun gereği olarak sivil toplum alanını genişlettik. Sendika ve toplu iş sözleşmesine ilişkin kanun bizim dönemimizde çıkarıldı.

Sayın Başkan, değerli milletvekillerim; ülkemizde hukukun üstünlüğüne dayalı, herkesin güven duyduğu, her türlü güç odağından bağımsız, tarafsız, vatandaşlarımızın ihtiyaçlarına cevap verebilen bir adalet sisteminin hayata geçirilmesi temel vazifemizdir. AK PARTİ iktidarları döneminde yargı alanında yapılan reformlar meyvesini vermiş ve Türk yargısı ilk defa darbecilere boyun eğmemiş, yargı bağımsızlığı adına büyük bir zafere imza atılmıştır.

Anayasa değişikliğiyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin HSK'ye üye seçmesi sağlanarak millî iradenin yargı yönetimine yansımalarının yolu açıldı. Disiplin mahkemeleri dışında askerî mahkemelerin tamamını kapattık, devlet güvenlik mahkemeleri ve özel yetkili mahkemeleri de kaldırdık. Başta Ceza Kanunu olmak üzere temel kanunların tamamını yeniledik. Yaptığımız yasal düzenlemelerle her türlü ayrımcılığı reddettik. Ayrımcılık ve nefret suçlarına Ceza Kanunu'nda yer verdik. 12 Eylül, 28 Şubat ve 15 Temmuz darbelerinin failleri adalet önünde bizim dönemimizde hesap vermiştir. Hukukta ara buluculukla, ceza hukukunda da uzlaşmayla uyuşmazlıkların mahkemeye taşınmadan dostane çözümünü sağladık. Bilirkişi reformunu gerçekleştirdik. Dayanaksız şikâyetlerin önüne geçmek için lekelenmeme hakkına ilişkin düzenlemeler yaptık. Adliyelerde sabıka kayıtları alınırken genelde ücret alınıyordu, bizim dönemimizde sabıka kaydı kuyruklarını ortadan kaldırdık. İstinaf mahkemelerini kurduk. Bunların hepsini bir plan dâhilinde, dâhileninde, dönemsiz planlar içerisinde adım adım gerçekleştirdik. Mahkeme sayılarını artırdık. 241 adalet binasının inşasını tamamladık. UYAP sayesinde vatandaşlarımıza ve avukatlarımıza e-imza sistemi üzerinden dava açma imkânı getirdik. Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi'ni kurduk, böylece vatandaşlarımız ifade vermek için uzak mahkemelere gitme yükünden kurtulmuş oldu. Uluslararası standartları taşımayan 298 cezaevini kapattık.

Önümüzdeki planda, yargı sistemini daha şeffaf, hesap verilebilir ve etkin çalıştırmak için reform sürecini diri tutmaya devam edeceğiz. Adalet hizmetlerinin kalitesini sürekli geliştireceğiz. Milletimizin taleplerine kulaklarımızı tıkamayacağız. Güven veren, memnuniyet veren ve performansı esas alan bir modeli ortaya koyacağız. Hukuk eğitim reformunu hayata geçireceğiz. Hâkim ve savcı yardımcılığı müessesesini oluşturacağız. Hukuk mesleğine giriş sınavı getireceğiz. İfade özgürlüğüne ilişkin yasalar ve mevzuatımız yeniden gözden geçirilecek. Yeni bir insan hakları eylem planı hazırlayacağız. Hedef süre uygulamasını hayata geçireceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kalkınma planında güvenle alakalı olan bazı hususlara değinmek istiyorum. Türkiye'nin, kamu düzeni ve güvenliği noktasında, coğrafyamızın maruz kaldığı baskıya rağmen ortaya koyduğu mücadele bana göre siyasi mülahazalardan ayrı tutulması gereken bir başarı hikâyesidir. Türkiye bir yandan Orta Doğu'dan batıya akan düzensiz göçle uğraşmakta, bir yandan da PKK'nın, DAESH'in, FETÖ'nün, aşırı sol terör örgütlerin faaliyetleriyle mücadele etmektedir. Bir yandan gençleri uyuşturucuya karşı korumakta, diğer yandan, teknolojinin yan etkisi olarak kabul ettiğim siber suçlara ağırlık vermektedir. Ve bütün bunların yanı sıra, şehir güvenliğinde de trafik güvenliğinde de yeni adımlar atmaktadır.

Terörle mücadelede özellikle doğu ve güneydoğuda günlük hayatın seyrine olumlu şekilde yansıyan bir başarı imvesi söz konusudur. Keza, FETÖ'yle mücadeleye de tempoyu düşürmeden devam etmekteyiz. Bu mücadeleye ilişkin zaman zaman eleştirilerle karşılaşmaktayız. Eleştiri elbette olacaktır ancak FETÖ'yü değerlendirirken bu örgütün yapılanması, kendini gizleme hatta yok gösterme biçimi hakkında daha fazla bilgi sahibi olunması gerektiği kanaatindeyim. Bir PKK/KCK, YPG yapılanmasıyla aynı kriterlere bakarak değerlendirme yapılmaması gerekir. Unutulmamalı ki FETÖ'nün hainleri Gazi Meclisimizi bombalarken iktidar kulisi-muhalefet kulisi diye bir ayırım yapmamıştı. Dolayısıyla mücadeleye herkesin sahip çıkması gerekir ve bu mücadelenin herhangi bir argümanla sulandırılmaması hususuna dikkat etmek bana göre meşru siyasetin en önemli vazifelerinden biridir.

Uyuşturucuyla mücadele noktasında da ülkemizde ciddi bir teyakkuz söz konusudur.

Türkiye'nin en önemli güvenlik başlıklarından biri de, hepimizin bildiği gibi, trafik sorunudur. İçişleri Bakanlığının bu yıl açıkladığı verilere göre trafik kazalarında yüzde 35'lik bir azalma söz konusudur. Buna ilişkin Meclisimizde de yaya öncelikli bir yasa çıkardık, bu süreç hep beraber katkı verdik ve vermeye de devam etmeliyiz.

Değerli milletvekilleri, kalkınma planımızda bir diğer başlık da yerel yönetimlerdir. Yerel yönetimlerin stratejik planda yer alan öncelikleri ile kaynak tahsisleri arasındaki uyum artırılabilmelidir. Büyükşehir ile ilçe belediyeleri arasında çakışan yetki ve sorumluluklar nedeniyle ortaya çıkan hizmet aksaklıkları nedeniyle gerekli düzenlemeleri önümüzdeki süreçte yapacağız. Köy yerleşik alanlarının sürdürülebilirliği sağlanacak, köylerden mahalleye dönüşen yerlere hizmet erişimi kolaylaşacaktır. Yerel yönetimlerin kent esenliğine ve güvenliğine ilişkin projelere destek vereceğiz.

E-devlet uygulaması da yine bizim dönemimizde başlamıştır. Bu kamu hizmetlerinin E-Devlet Kapısı'na taşınmasına devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu düşüncelerle hukuk devleti, demokratikleşme ve iyi yönetim hedefleri ve politikalarıyla birlikte hazırlanan On Birinci Kalkınma Planı'nın ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:20.15

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.37

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İsmail OK (Balıkesir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

103 ve 103'e 1'inci ek sıra sayılı On Birinci Kalkınma Planı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Yürütme temsilcisi yerinde.

Şimdi, ikinci bölümde söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grubundaydı.

İkinci olarak Sivas Milletvekilimiz Sayın Mehmet Habib Soluk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
Süreniz on dakika Sayın Soluk.

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET HABİB SOLUK (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; On Birinci Kalkınma Planı üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Dün Irak Erbil’de konsolosluk çalışanlarımıza yönelik alçak saldırıyı kınıyor, şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum, milletimizin başı sağ olsun.

Düzce ve Sakarya’da sel felaketi dolayısıyla zarara uğrayan vatandaşlarımız için geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; daha fazla değer üreten, daha adil paylaşan, daha güçlü ve müreffeh Türkiye hedefine ulaşabilmek amacıyla 1960 yılından sonra ülkemizde planlı dönemler başlamıştır. Bugüne kadar yapılan 10 kalkınma planının hazırlanmasına ve uygulamasına katkıda bulunan, ülkemize eser üstüne eser kazandıran herkesi saygıyla selamlıyor, ahirete intikal edenleri rahmetle anıyorum.

Bugün On Birinci Kalkınma Planı’nı Gazi Meclisimizde görüşüyoruz. Planın ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk kalkınma planı olan On Birinci Kalkınma Planı, daha fazla değer üreten, daha adil paylaşan, daha güçlü ve müreffeh Türkiye vizyonunun gerçekleşmesi için temel yol haritası oluşturacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; On Birinci Kalkınma Planı’yla bir değişim öngörülmekte; milletimizin beklentileri doğrultusunda halkımızın refah seviyesini artırıp ülkemizin uluslararası toplum içinde hak ettiği saygın yer alması hedeflenmiştir. Büyük ve güçlü Türkiye yolunda hedeflerimizi gerçekleştirmek için hep birlikte, kararlı yürüyüşe devam edeceğiz.

Büyük ve güçlü Türkiye için kalkınmak, kalkınmak için de ihtiyacımız olan enerjiyi karşılamak gerekir. Ülke olarak sorunlarımızın başında enerjide dışa bağımlılık gelmektedir. Geçmişe oranla bu alanda büyük yatırımlar gerçekleştirdik. Bu planda özellikle yerli kaynakların daha fazla kullanılarak enerjide dışa bağımlılığın ve cari açığın azaltılması hedeflenmekte; linyit başta olmak üzere, jeotermal ve kaya gazı gibi yüksek potansiyeli bulunan yerli kaynaklara yönelik arama ve üretim teşvik edilmektedir. Biz petrol ve doğal gaz arama çalışmalarına “varsa buluruz” anlayışıyla devam ediyoruz. Bu alanda egemenlik haklarımızı sonuna kadar kullanacağız, denizlerde petrol ve doğal gaz sismik arama, sondaj çalışmalarını yoğunlaştırarak 2023 sonuna kadar 26 sondaj yapacağız. Nükleer güce ulaşmayı 2023 hedeflerinin en temel parametresi olarak görüyoruz. Akkuyu Nükleer Güç Santrali’nde ilk ünitenin faaliyete geçirilmesi hedeflenmiştir. Bu dönemde Tuz Gölü ve Kuzey Marmara doğal gaz yer altı depolama sistemleri de tamamlanacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ’nin ulaştırma alanındaki başarılarının şahidi aziz milletimizdir. Yolları böldük, gönülleri birleştirdik. Ülkemizi demir ağlarla örerek milletimizi yüksek hızlı trenle tanıştırdık; Avrupa’da 6’ncı, dünyada 8’inci yüksek hızlı tren kullanan ülke unvanına ulaştık. Denizin altından kara ve demir yoluyla kıtaları birleştirdik. Hava yolunu halkın yolu hâline getirdik. Ülkemizin dört bir tarafını fiber hatlarla, bilgi ve iletişim otoyollarıyla donattık. Kara yollarında, demir yollarında, deniz yollarında, hava yollarında ve iletişim ve bilgi teknolojilerinde dünyanın en büyük yatırımlarını gerçekleştirdik. Dünyanın 10 büyük altyapı yatırımının 6’sı dönemimizde ve ülkemizde hayata geçirilmiştir.

AK PARTİ iktidarı döneminde önceki planlarda bu alanda belirlenen hedeflerin tamamına neredeyse ulaştık. Ülkemizin dört bir tarafını fiber hatlarla donattık. 81 bin kilometre olan fiber uzunluğu bugün 355 bin kilometreye çıkarılmıştır, 2023 hedeflerimizde ise 550 bin kilometreye çıkarılması amaçlanmıştır. Geniş bant abone sayısı 20 binden 75 milyona çıkarılmıştır, 2023 hedefinde 100 milyon aboneye ulaşacaktır. TÜRKSAT 5A, 5B ile Türk mühendis ve teknikerlerince yerli, millî imkânlarla üretilen TÜRKSAT 6A uydusu bu dönemde milletimizin hizmetine sunulacaktır.

Hava yolunu halkın yolu hâline getirdik. Havalimanı sayımızı 26’dan 57’ye çıkardık.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Niğde yok, Niğde.

MEHMET HABİB SOLUK (Devamla) - Çukurova, Rize-Artvin, Bayburt-Gümüşhane, Yozgat, Karaman Havalimanları bu plan dâhilinde yapılacaktır. Havalimanlarımızı kullanan yolcu sayımız 34,5 milyondan 211 milyona ulaşmıştır, 2023 hedefi ise 266 milyona ulaşmaktır.

Limanlarımız arasında elleçlenen yük miktarının toplam yük miktarına oranı yüzde 12,9’dur. 2023 hedeflerimizde bu oranı yüzde 18’e çıkarmayı hedeflemiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bravo! Rize-Artvin Havalimanı devam ediyor, yüzde 35’lerde, bitiriyoruz.

MEHMET HABİB SOLUK (Devamla) - Uluslararası ticaretimizi artırmak amacıyla ulusal ve uluslararası ticaret koridorlarına yönelik büyük ölçekli liman yatırımlarını hayata geçiriyoruz. Bu kapsamda Filyos, Çandarlı ve Mersin’de 3 büyük limanı dönem içinde tamamlamayı ve bunların demir yolu bağlantılarını yaparak ulaşım modları arasındaki entegrasyonu sağlamayı hedeflemekteyiz. Komşumuz Yunanistan’ın meşhur Pire Limanı, Çandarlı Limanı’mızın yanında kapasite bakımından - teşbihte hata olmasın- pire olarak kalacaktır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Doğu Akdeniz’de Orta Doğu ve Orta Asya coğrafyasına çıkış kapısı olarak transit yük odaklı bir ana konteyner limanı dönem içinde inşa edilecek. Konvansiyonel demir yolu hatlarını çift hat hâline getirmeyi hedefliyoruz. Bu hatların yaklaşık yüzde 77’sini de elektrikli ve sinyalli hâle getireceğiz.

21 lojistik merkezin 9 tanesi işletmeye alınmıştır. Konya Kayacık, Mersin Yenice lojistik merkezleri de bu yıl işletmeye alınacaktır. Lojistik merkezlerinin tamamlanmasıyla toplama alanlarımız 36 milyon ton kapasiteye ulaşacaktır.

38 adet OSB özel endüstri bölgesi, liman ve serbest bölge ile 36 adet üretim tesisine yönelik toplam 294 kilometre uzunluğunda iltisak hattı yapılması hedeflenmiştir.

Karasal yük taşımacılığında demir yolunun payını yüzde 5’ten yüzde 10’a çıkarmayı hedefledik.

Kuşak ve yol güzergâhlarındaki etkinliklerimizin artırılması ve Çin-Avrupa arasındaki yüklerden ülkemizin daha fazla pay alması amacıyla orta koridordaki ulaştırma altyapımızı güçlendireceğiz; başta Kars-Tiflis-Bakü-Hazar geçişi olmak üzere, güzergâh ülkeleriyle iş birliğini artıracacağız.

Bölünmüş yol uzunluğunu 6.100 kilometreden 26.600 kilometreye -küsüratları söylemiyorum- çıkardık; 2023 hedefimiz ise 29.500 kilometreye çıkarmaktır. 6 ilimiz bölünmüş yollarla birbirine bağlıyken şu anda 77 ilimiz bölünmüş yollarla birbirine bağlı durumda.

Otoyol uzunluğu 1.714 kilometreden 2.842 kilometreye çıkarılmıştır. 2023’te 3.779 kilometreye çıkaracağız.

Yollarımızın standardının yükselmesiyle yılda 299 milyon saat/zamanla yaklaşık 2 milyar litre akaryakıt tasarrufu sağlanmıştır, bunun ekonomik karşılığı toplamda 18 milyar TL’dir. Ayrıca, emisyon salınımlarında da 3,5 milyon ton azalma sağlanmıştır.

Son on altı yılda 420 kilometre uzunluğunda 282 adet tünel yapılmıştır, bugün itibarıyla 470 kilometre uzunluğunda 365 adet tünel hizmet vermektedir. 2023 yılına kadar toplam 647 kilometre uzunluğunda tünelimiz hizmete girmiş olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika süre veriyorum.

MEHMET HABİB SOLUK (Devamla) - On Birinci Kalkınma Planı’yla önümüzdeki dönem 3 katlı Büyük İstanbul Tüneli’ni, Çandarlı ve Filyos Limanı’ni, 177 kilometre uzunluğunda yapılacak tünelleri, Ankara-Sivas, Ankara-İzmir hızlı tren ve benzeri

devasa projelerimizi konuşacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET HABİB SOLUK (Devamla) - Sayın Başkan, değerli üyeler; sözlerime son verirken, On Birinci Kalkınma Planı çalışmasında emeği geçen başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Cumhurbaşkanlığı Yardımcımız Sayın Fuat Oktay'a, planın genel koordinasyonundan sorumlu Strateji ve Bütçe Başkanımız Sayın Naci Ağbal'a ve değerli uzmanlarına, Plan ve Bütçe Komisyonuna, kamu kurumlarına, sivil toplum kuruluşlarına, akademik camiaya teşekkür ediyor, planın milletimiz ve ülkemiz için hayırlara vesile olmasını niyaz ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, çalışma akışımızla ilgili bir bilgi vermek isterim: İkinci bölümde 6 siyasi parti temsilcimiz konuşacak; ondan sonra, değişiklik önermelerini -15 önerge- görüşeceğiz, her önerge görüşülüp oylanacak. O bakımdan, bu bilgileri sizlerle paylaşmak istedim; çalışmamız bu şekilde ilerleyecek.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına son söz, Hatay Milletvekili Sayın Hüseyin Yayman'a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Yayman.

AK PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

2019-2023 dönemini kapsayan On Birinci Kalkınma Planı'nın milletimize, devletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Kalkınma planının ikinci bölümüyle ilgili AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Benim konuşmam daha çok, nitelikli insan gücü, eğitim, istihdam, sağlık, ailenin güçlendirilmesi, kadın, çocuk, gençlik, sosyal hizmetler, kültür-sanat, spor, nüfus ve dış göç başlıkları üzerinde olacaktır.

Bu girişten sonra genel bir çerçeve üstünde doğrusu birkaç fikri ifade etmek isterim. Montaigne'in güzel bir sözü var: "Gideceği limanı bilmeyen gemiye hiçbir rüzgârın faydası olmaz." Kalkınma planları bir anlamda bizim ülke olarak, millet olarak dünyanın neresinde olacağımızı gösteren ve bizler için bir anlamda yol haritası olan önemli metinlerdir. Türkiye, düne göre çok daha iyi bir noktadadır, yarın inşallah çok daha iyi bir noktada olacaktır. Rahmetli Turgut Özal'ın sözleriyle "21'inci asır Türkiye'nin yüzyılı olacaktır."

Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; bu plan, Cumhurbaşkanlığı sisteminin ilk planıdır ve bu anlamda, gerçekten Türkiye'nin etkili, verimli, hızlı bir karar alma sürecine sahip olması ve verimli yönetim anlayışına kavuşması bakımından tarihî ve stratejik bir öneme sahiptir. Bu plan aynı zamanda cumhuriyetimizin 100'üncü yılını da kapsayacak ve bir anlamda milletimizin daha ileri hedeflere ulaşmasını sağlayacak önemli bir strateji belgesi metnidir ve inanıyoruz ki On Birinci Plan, inşallah, ülkemizi bölgesel ve küresel bir güç hâline getirecek bir kalkınma belgesi olacaktır. Önümüzdeki dört yılın da seçimsiz bir dönem olduğunu düşündüğümüzde, liyakatli, toplumsal heyecanı taşıyan idealist kadrolarla inşallah bu plan hedeflerine varacaktır.

Bugünü değerlendirirken çevresel koşullara doğru bakmak gerekmektedir. Gerçekten Türkiye'nin, etrafındaki ateş çemberine baktığımızda, Arap Baharı'yla başlayan, Libya, Tunus, Mısır, Suriye'yi içine alan değerlendirmeleri yaptığımızda Türkiye'nin, bir istikrar adası olarak, hem siyasal istikrarıyla hem ekonomik istikrarıyla doğru hedeflere doğru ilerlediğini görüyoruz. Bu kadar sorunun olduğu bir coğrafyada Türkiye'nin gerçekten 2023 hedeflerine birlik beraberlik içerisinde yürümesinin ben plan kadar önemli olduğunu düşünmekteyim.

Bölgede yaşanan krizler Türkiye'nin önemini daha da artırmıştır. Bu bağlamda, hem 17-25 Aralık krizini hem 15 Temmuz FETÖ darbe girişimini hem ülkemize karşı ekonomik saldırıları bir bütün olarak değerlendirdiğimizde, Türkiye'nin gerçekten bölgesinde ve Avrasya'da model olmaya devam ettiğini görüyoruz.

Türkiye'nin petrolü yoktur, doğal gazı yoktur ama Türkiye'yi 2023 hedeflerine taşıyacak çok güçlü bir insan kaynağı bulunmaktadır. Bu yetişmiş insan kaynağıyla; mühendisleriyle, ekonomistleriyle, teknisyenleriyle, ustabaşlarıyla inşallah önümüzde daha aydınlık bir Türkiye'nin olacağını düşünmekteyiz.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekillerimiz; kalkınma planları bir ülkenin temel ekonomik politikalarını belirleyen ve bu hedeflere ulaşması için kullanılan araç ve politikaları gösteren aygıtlardır. 1950'li yılların ikinci yarısından itibaren çok şiddetli bir biçimde planlamalar konuşulmuş ve 1960 darbesinden sonra planlı döneme geçilmiştir. 1960 askerî darbesinden sonra ekonominin plana bağlanması düşüncesi yetkili çevrelerce de kabul görünce 1961 yılında yeni bir Anayasa'yla beraber Devlet Planlama Teşkilatı da kurulmuştur ve planlar yapılmaya başlanmıştır. Bu planlarda zaman içerisinde değişen çeşitli iktisadi hedefler, çeşitli toplumsal hedefler, farklı siyasal hedefler ortaya konmuştur. Örnek vermek gerekirse, Avrupa Topluluğuna üye olmak ve ekonomiyi bu yönde düzenlemek Üçüncü Kalkınma Planı'nın öncelikli hedeflerindedir ve bu hedef o dönem için çok farklı bir hedef olarak değerlendirilmiştir.

2019-2023 dönemini kapsayan bu plan, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi döneminde hazırlanan ilk kalkınma planı olması hasebiyle ayrı bir özelliğe sahiptir. Bununla birlikte, küresel ekonominin politika ve teknoloji boyutlarıyla hızlı bir dönüşümün içerisinde olması bu planı daha da önemli hâle getirmektedir. Bir taraftan korumacılık ve ticaret savaşları gibi politika değişiklikleri, diğer taraftan yapay zekâ, nesnelerin interneti ve 3D yazıcıların başını çektiği teknolojik dönüşüm Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler için risklerin yanı sıra önemli fırsatlar da sunmaktadır. Ve bu anlamda, Hükümetimiz döneminde, gerçekten, Türkiye'de geçen on yedi yılda sessiz bir devrim gerçekleştirilmiş; ekonomide, sanayide, ticarete ve diplomaside çok önemli kazanımlar elde edilmiştir.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; ben birkaç notu sizlerle paylaşmak isterim: Türkiye, Avrupa'nın 6'ncı, dünyanın 16'ncı, 17'nci büyük ekonomilerinden biridir. Son otuz yılda Avrupa'nın en hızlı kalkınan ülkelerinden biridir. Müteahhitlik sektöründe Çin'den sonra dünyada 2'nci ülkedir. Tekstil üretiminde dünyada 5'inci sırada yer almaktadır. Demir çelik üretiminde Avrupa'da 5'inci, çimento üretiminde Avrupa'da 1'inci sırada yer almaktadır. Hizmet sektöründe Avrupa'nın en önemli ülkelerinden biridir.

Ortaöğretimde 15 milyon öğrenci sayısı Yunanistan ve Danimarka'nın toplam nüfusu kadar bir genç nüfusa sahip bir ülkedir. Bu anlamda bizim, gerçekten, gençlerimizle ilgili çok önemli planlamalar yapmamız gerekmektedir.

Güneydoğu Anadolu Projesi tamamlandığında Çukurova'nın 2,5 katı büyüklüğünde bir tarım alanı sulamaya açılacaktır. Bu alan Belçika'nın yüz ölçümünün 2,5 katı büyüklüğündedir. GAP kapsamında Fırat ve Dicle Nehirleri üzerinde 21 baraj, 17 hidroelektrik santrali yapıp yılda 26 milyar kilovatsaat elektrik üretimi yapılacaktır, yapılmaktadır.

Sadece şu rakamı hatırlatmak isterim: Türkiye'ye 1985 yılında gelen turist sayısı Yunanistan'ın Rodos Adası'nın gerisindeydi. Bugün, Türkiye, gelen turist sayısında dünyada 6'ncı sıradadır, gelir bakımından 12'nci sıradadır.

Bütün bu verileri üst üste koyduğumuzda gerçekten Türkiye'nin bir başarı hikâyesinin olduğunu görmek mümkündür ve bu anlamda sadece şu rakamı hatırlatmak isterim sizlere: Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi'ndeki toplam fabrika sayısı, Orta Doğu bölgesindeki fabrika sayısından daha fazladır. Roma'dan Pekin'e uzanan bu coğrafya içerisinde Türkiye, yönetimiyle, siyasal sistemiyle, insan kaynağıyla, ekonomik gücüyle bir istikrar adası olarak gerçekten varlığına devam etmektedir.

Türk ordusu, NATO'nun en büyük -2'nci- ordularından bir tanesidir.

Türkiye, Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde Rus Çarı Nikolay'ın "Avrupa'nın hasta adamı" dediği noktadan, bugün enflasyonla mücadelesini devam ettiren, bankaları sağlam, OECD içerisinde en hızlı büyüyen; imalat, inşaat sektörü çok güçlü; mobilya, çimento, ayakkabı, televizyon üretiminde ve yüksek teknoloji gerektiren pek çok uygulamada gerçekten bir örnek ülke konumundadır.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; sürdürülebilir kalkınma ve kapsayıcı büyüme, istikrarlı bir ekonomiyi hedefleyen etkin ekonomi politikaları ile huzurlu bir topluma yönelik sosyal politikaların bir arada ve koordinasyonlu bir şekilde yürütülmesi yoluyla mümkündür. Planlı dönem kalkınma perspektifi, özel politikaları gerektiren çocuklar, gençler, kadınlar, engelliler, yaşlılar gibi toplumun tüm kesimlerini kapsayıcı bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Ülkemizin beşerî yapısının güçlenmesine yönelik tüm kademelerde kapsayıcı ve kaliteli eğitim hamlesiyle, bilgiyi ekonomik ve sosyal yarara dönüştüren, teknoloji kullanımına ve üretime yatkın nitelikli insan yetiştirilmesi hedefimizdir. Bu çerçevede, tüm bireylerin kapsayıcı ve nitelikli bir eğitime ve hayat boyu öğrenme imkânlarına erişiminin sağlanması amaçlanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yayman, sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika süre veriyorum.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – On Birinci Kalkınma Planı döneminde üretken ve mutlu bireyleri yetiştirmek için eğitim, kültür, sanat ve spor alanlarında, tüm süreçlerde politikalar hayata geçirilecek ve gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu planın hazırlanmasında emeği geçen, başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere, Plan ve Bütçe Komisyonumuza, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığımıza, siz değerli milletvekillerimize ve bürokratlara teşekkür ediyoruz.

İnşallah, inanıyoruz ki yarınımız bugünümüzden daha aydınlık olacaktır. Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında -inşallah- güçlü, kalkınan, aydınlık bir Türkiye temennisıyla hepimizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi ikinci bölümde şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağım.

Şahıslar adına ilk söz Erzurum Milletvekilimiz Sayın Muhammet Naci Cinisli'ye aittir.

Buyurun Sayın Cinisli. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ben, sizlerle görüşmekte olduğumuz kalkınma planının siyasal, sosyal ve ahlaki boyutuyla ilgili fikirlerimi paylaşmak istiyorum. Gündemimize gelen metnin ismi "Kalkınma Planı" fakat gerçek durum isimdeki ifadeyi karşılamıyor. Kalkınma derken kalkınmanın ne manaya geldiğini, kalkınmadaki temel hedefi sorgulamamız gerekir.

Kalkınma toplumsal refahın iyileştirilmesidir. On Birinci Kalkınma Planı bürokrasi ve topluma ekonomik hedefler dışında erdemli hedefler de koymalı, toplumsal refahın esas alındığı bir kalkınma modeli benimsenmeli. Böyle bir refaha yalnızca rakamlarla erişilemez. Her bir birey için ulaşılabilir sağlık ve eğitim hizmetleri, demokrasi, hukuk, basın ve ifade özgürlüğü olursa hem toplumsal refahı hem de serbest rekabet ortamını oluştururuz.

Kalkınma, sadece ekonomiyle sınırlı olmayan, siyasal, sosyal, kültürel refahın da gelişimidir. Kalkınma, salt rakamsal büyüme değildir ki bu plan büyümeyi de sağlamıyor. Kalkınma için tek önemli şart vardır, demokrasi. Demokrasi kurallar içinde tahammüldür, ortak fedakârlıklardan özgürlük alanlarının açıldığı bir kurallar rejimidir; kuralsızlık, dilediğini yapmak demek değildir. Biz ise Mecliste kuralları ve teamülleri baypas edecek edecek kanunlar çıkarıyoruz. Bir yandan "rekabet" derken, diğer yandan daha dün yeni torba yasayla bazı çok bilinen iktidar torpilli şirketlere özel maddeler kanunlaştırdık. Kişiye özel kanunlar yapmak Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevi olamaz. Yapılan, yasama faaliyeti değil, yapılan tam da lobicilik. Bu mukaddes Gazi Meclis çatısı altında yapılan bu lobicilik faaliyetine İYİ PARTİ olarak suç ortağı olmaktan hicap duyuyoruz.

Mesele, ülkemiz insanına, potansiyeline inanan, saygı gösteren, demokrat ruh sahibi bir yönetim anlayışı ihdas etmek olmalı. Kendine güvenen ve dolayısıyla iç ve dış rekabete açık bir iktidar ve yönetim anlayışından bahsediyorum. Bugün siyaseti yapanlar, siyaseti toplum için mi yoksa kendi siyasetleri için mi yapıyorlar? Eğer toplum için yapılsaydı ülkemiz bu hâlde olur muydu hiç? Demokrasi gibi serbest piyasa ekonomisi de bir kurallar rejimidir, "kuralsızlık" demek değildir; tam tersine, bir disiplindir fakat on yedi yıllık AK PARTİ döneminde kuralsız, rekabetten uzak bir ekonomi yürütüldü. Büyükler veya kayırılanların kurallarına göre ekonomi sürdürüyoruz. Bu şekilde kalkınma beklenemez. Mali disiplin altında, ekonomik oyuncuların risk alabileceği bir ortamın oluşturulması gerekiyor. Bu ortamı verimlilikten uzak, disiplinsizlik, kuralsızlık, keyflikle oluşturur isek felakete hazır olmalıyız.

Bu planda, kriz içinde bulunan ekonomik durumun yansıtılmaması için özel çaba harcanmış. Negatif sonuçlara pozitif kılıflar icat ederek gerçekçi plan yapılamaz. Küçülmeden doğan cari açık azalması bile başarı hanesine yazılmış. Bu, en hafif tabirle bir kandırma. Sanki kötü bir rüya görüyoruz, ülkemizin on senesi boşa harcanmış. Bakınca görüyoruz ki plandaki pek çok hedef geçmişte kalan rakamlar, âdeta geleceğe bir geri gidiş.

Plana ve metne bakınca Türkiye ekonomisi neden kötü yönetiliyor daha iyi anlıyoruz. Bir yandan "Tam rekabet sistemini getireceğiz." diyorsunuz, diğer yandan, rekabet şartlarını hiçe sayıyorsunuz. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız Plan ve Bütçe Komisyonunda On Birinci Kalkınma Planı yapılırken gerçekçi olmak istediklerini bize söylemişti. Buradan sormak istiyorum: Bundan önce yapılan planlar gerçekçi olarak hazırlanmamış mıydı? Onuncu Kalkınma Planı neye dayanarak yapılmıştı? Hedeflerin gerçekleştirilmesinin nedenleri neler? Bunun hesabı verilmeyecek mi? Bu hususları sağlıklı ve tatmin edici bir şekilde yanıtlamadan yeni bir planın başarılı olma ihtimali mucize.

Diğer yandan, 2012 yılından beri ülkemizin 2023 hedefleri iktidar tarafından sürekli dile getiriliyor. Ülkemizin yönetim sisteminin değiştirildiği referandum sürecinde de bugün ulaşılamayacağı itiraf edilen 2023 sözde hedeflerine ancak Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle ulaşılabileceği halkımıza şehir şehir anlatılmıştı. Ayrıca, geçen yedi senelik sürede ülkemizde 2 Cumhurbaşkanlığı, 2 genel, 2 yerel seçim gerçekleştirilmiş ve 2023 hedefleri iktidar tarafından propaganda malzemesi olarak kullanılmıştı. Anlaşıyor ki seçim çalışmaları yapılırken halkımıza doğru söylenmemiş. Demek ki geçtiğimiz seçimler süresince bizler o seçimlerin bir tarafı olarak haksız rekabete tabi tutulmuşuz. Seçim vaadi tabii ki olur ancak devlet politikası ve hedefi vasfında bu kadar doğrudan ayrılmak devlet yönetimi ciddiyetine yakışmamıştır. Yönetim sistemi değişikliği sonrasında görüyoruz ki bütün bu söylenen hedefler ulaşılabilir değil. Milletimiz geçen yedi senede 7 kere gittiği sandık başında Onuncu Kalkınma Planı ve 2023 hedefleri gösterilerek kandırılmış ya da yeni yönetim sistemimiz önceden vadedilen planın başarılı olması için yeterli değilmiş. Her iki sebep de birbirinden fena, vebal taşıyıcı.

Bu kalkınma planının başka boyutuysa, eski planda gösterilen hayalî 2023 hedefleri nedeniyle o hayale uygun pozisyon alınarak yapılan kamu ve özel yatırımların milletimizin sırtına vurulmuş gereksiz ağır yükler oluşturmasıdır. 2023 hedeflerinin bu kadar gerisine düşmüş bir öngörüye kalkınma planı denemez, dense dense iyimser ifadeyle revize plan ama aslında on yedi yıllık AK PARTİ politikalarının çöküşünün itirafı denebilir.

Bu plandan ve bir senelik milletvekilliği tecrübemden gördüğüm, ülkemizin, demokratik yönetim sisteminden uzaklaşarak Orta Asya modeline doğru yöneldiğidir. Planın Meclisimizce kabul edilmiş olan 2019 bütçesinin bitmesine yakın bir zamanda gündemimize sunulması bile bu ifademın somut bir örneği. Plan ile bütçenin irtibatı yok; koordinasyon, iletişim gibi hayati ilkeler maalesef kâğıt üzerinde kalmış. Açıkçası, yeni plan başarısızlığın bir nevi itirafı. Buradan dikkat çekmek istediğim bir husus da şu: Eski sistem şu anda geçerli olsaydı iktidar bu başarısızlığının tescilli olan plan yüzünden Meclisimizden güvenoyu alma ihtiyacında olurdu. Bu bağlamda, tüm kararların keyfi bir biçimde alınıp belirlenmesinin doğurduğu sonuçları hep beraber görüyoruz. Şu acı manzaraya bakın ki on yıl öncesinde gerçekleşmiş rakamlar, şanla şerefle kutlayacağımız cumhuriyetimizin 100'üncü yılındaki hedefler olmuş.

Değerli milletvekilleri, ülkemizi yönetenlerin kalkınmadan ne anladığının en güzel örneklerinden biri de memleketim Erzurum'dur. Oradaki gençlerin yaşama hedeflerinde Türkiye'deki büyük şehirler bile bulunmuyor. Direkt yurt dışına gitmek ve hayatlarına orada devam etmek istediklerini her duyduğumda üzüntüm derinleşiyor. Tarım, hayvancılık, sanayi, ekonomi, işsizlik, kültür konularında Erzurum ve Erzurum gibi pek çok şehrimizin durumu ortadayken kalkınmadan bahsedemeyiz. Bu plan zaten kalkınma değil, önceden de belirttiğim gibi, çöküşün itirafı. Plan, tam bir ciddiyetsizlik örneği. Devletin işletiliş şekli ve tarzını bu plandaki ciddiyetsizlikle bile çok net anlayabiliyoruz. Bu getirilen rakamlar kalabalığına, uzun süslü cümleler bütününe "kalkınma planı" demek Türkiye Büyük Millet Meclisine ve aziz milletimize hakarettir. Bunları söylüyor olmaktan hiç de hoşnut olmadığımı ifade etmek isterim.

Plandaki, hukuk devleti, demokratikleşme ve iyi yönetim ilkelerini yazma ihtiyacını duymamız bile bizlere en azından bir teselli oluyor. Ama iktidarın geçmiş performansına bakarsak, gerçekleşme hedefinden çok uzak.

Planda bahsedilen, inşaattan ziyade sanayi temelli yatırımla büyüme hedefi umut verici. Ancak son yıllarda büyük sanayi yatırımı var mı? Sanayi Üretim Endeksi on aydır eksi değerlerde. Açıkçası, sanayi bir gelenektir, aynı tarım gibi. Son yıllarda bu iki önemli sektörde bıkkınlık yaşanıyor. Her iki sektörde de zincirin halkası koptu mu birleştirmek neredeyse imkânsızdır; birinde koptu, birinde kopmak üzere.

Tarımı ele alırsak, köylerin boşalması yalnızca oradaki nüfusun azalması ve sosyal hayatın zayıflaması anlamına gelmiyor. Her bir köyü sabah namazından akşam namazına kadar çalışan bir üretim üssü ve fabrika olarak görebilirsiniz. Biz, on yedi senede politikasızlığın sebep olduğu göçler yüzünden binlerce fabrikayı kapattık aslında. Bugün, köye dönüş projeleriyle, büyükşehirde yaşamaya alışmış, tarlasından, ahırından kopmuş, köy hiyerarşisinden, yaşama alışkanlığından, bilgi birikiminden uzaklaşmış aileleri, bir nesil bile geçmiş olsa tekrar köyüne, toprağına geri döndürmeniz neredeyse imkânsız.

Sanayiye gelirse, aşağı yukarı aynı teori sanayi için de geçerli. Sanayiciler, sanıldığı gibi bir eli yağda bir eli balda insanlar değildirler. Sanayi çileli bir iştir ve sanayi bir gelenektir, "Hadi sanayici olayım." diye sanayici olunmaz. Sanayicilik, tarım, hayvancılık gibi bir hayat tarzı, bilgi birikimidir. Sanayicinin en büyük motivasyonu yatırım yapmak ve üretmektir. Sanayici borçlu insandır, yatırım yaptıkça da borç içinde kalır. O üretimin keyfiyle yaşar ve motive olur fakat son on yedi senede, AK PARTİ iktidarı döneminde sanayici ve sanayiyile uğraşan aileler hayatlarından bezmiştir. Yeni nesil sanayici olacağını ümit ettiğimiz jenerasyon, çok daha kârlı gördüğü rant ekonomisini ve finansal enstrümanları tercih etmiştir, üretim yapma zevkinden ve bilgisinden uzak kalan bu insanları da bir daha bu çileli işe soyundurmak imkânsızdır. Sanayi sektörü de tarım, hayvancılık sektörü de On Birinci Kalkınma Planı'ndaki hayalî rakamlardan çok uzakta, kendi içerisinde büyük sorunlarla boğuşuyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Cinsili, sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika süre veriyorum.

Buyurun.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhuriyetin 100'üncü yılının bu hedeflerini bu şekilde konuşmak istemezdim. Keşke AK PARTİ, on yedi yıllık kesintisiz hükümet etme imkânını daha iyi ve memleketimizin hayrına kullanabilseydi.

Sözlerimin sonunda şunu söylemeliyim ki içe kapanarak, dünyayla ilişkilerimizi zayıflatarak, ülke insanımızla aramızdaki iletişimi tam olarak kurmayarak yönetime devam edilmesi hâlinde ülkemizin geleceğinden maalesef endişe ediyorum; ekonomi, eğitim, sosyal güvenlik hususlarında yarın bugünüümüzü aramamayı Allah'tan niyaz ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına, ikinci bölümde, son söz Manisa Milletvekilimiz Sayın Erkan Akçay'a aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; On Birinci Kalkınma Planı hakkında şahsım adına söz aldım. Sözlerime başlarken muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

On Birinci Kalkınma Planı, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk kalkınma planıdır. Ayrıca, cumhuriyetin 100'üncü yılı olan 2023 yılını da kapsayan bir plandır.

Peki, bu kalkınma planlarına hangi gözle bakıyoruz, hangi gözle bakmamız gerekir veya hangi şuurla değerlendiriyoruz, hangi şuurla değerlendirmemiz gerekir sorularını sorduğumuzda, bu soruların cevabını en güzel aldığımız sözler, veciz ifadeler Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Onuncu Yıl Nutku'nda kendini bulmaktadır değerli milletvekilleri.

Kısa alıntılar yapacak olursak; Aziz Atatürk Onuncu Yıl Nutku'nda şunları demiştir: "Az zamanda çok büyük işler yaptık fakat yaptıklarımızı asla kâfi göremeyiz çünkü daha çok ve daha büyük işler yapmak mecburiyetinde ve azmindeyiz. Yurdumuzu, dünyanın en mamur ve en medeni memleketleri seviyesine çıkaracağız. Milletimizi, en geniş, refah, vasıta ve kaynaklarına sahip kılacağız. Millî kültürümüzü, muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkaracağız. Bunun için, bizce, zaman ölçüsü geçmiş asırların gevşetici zihniyetine göre değil, asrımızın sürat ve hareket mefhumuna göre düşünülmelidir. Geçen zamana nispetle daha çok çalışacağız, daha az zamanda daha büyük işler başaracağız. Bunda da muvaffak olacağımıza şüphem yoktur çünkü Türk milletinin karakteri yüksektir, Türk milleti çalışkandır, Türk milleti zekidir; çünkü Türk milleti millî birlik ve beraberlikle güçlükleri yenmesini bilmiştir." Bir kalkınma planı veya ülkemizin perspektifiyle ilgili bir durum olduğunda şahsen benim ilk aklıma gelen bu veciz ifadeler olmaktadır.

Değerli milletvekilleri, kalkınma planları, uzun vadeli bir perspektifle ülkemizin kalkınma vizyonunu ortaya koyan, milletimizin temel değerlerini ve beklentilerini karşılamayı, ülkemizin uluslararası konumunu yükseltmeyi ve halkımızın refahını artırmayı amaçlayan temel bir yol haritası özelliği taşımaktadır. On Birinci Kalkınma Planı'nı, son bir yıldır yaşanan ekonomik sorunlar ve saldırılar nedeniyle kısa vadeli gelişmelere odaklandığımız bugünlerde tekrar uzun vadeli bir perspektife kavuşmayı yeni bir fırsat olarak görüyoruz. On Birinci Kalkınma Planı'nın vizyonuna baktığımızda, daha fazla değer üreten, daha adil paylaştan, daha güçlü ve müreffeh bir Türkiye amacıyla hazırlandığı bu kalkınma planında ifade edilmektedir.

Muhterem milletvekilleri, bugünkü dünya konjonktüründe uluslararası iş birliklerinin çeşitlenerek daha karmaşık bir hâle geldiğini, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler açısından ekonomik ve siyasi güç dengelerinin hızlı bir biçimde değiştiğini, küresel düzeyde yeniden dengeleme sürecinin ve sancılarının devam ettiğini, siyasi ve ekonomik düzlemde yeni güç ve çekim

merkezlerinin oluştuğunu görüyoruz. Küresel ekonomi ve ticaret savaşlarının yanı sıra, zorlu bölgesel sorunlar ve ekonomik saldırılar kısırcasında hazırlanan bu planın Türkiye'nin önündeki döneme dair tutarlı, inandırıcı ve uygulanabilir bir hikâye ortaya koyabilmesi çok kritik bir öneme sahiptir. Planın istikrarlı ve güçlü ekonomi, rekabetçi üretim ve verimlilik, nitelikli insan, güçlü toplum, yaşanabilir şehirler, sürdürülebilir çevre, hukuk devleti, demokratikleşme ve iyi yönetim eksenlerinde hazırlanmış olması ve özellikle bu vurguların yapılması isabetli olmuştur.

Kalkınma planındaki politika önceliklerini siyasi iradenin ve yürütme erkinin yeterince sahiplenmesi çok büyük önem arz etmektedir. Ayrıca planın topluma da mal olması lazımdır. Önemli olan planı uygulayıp gerçekleştirmektir. Plan yapmak nispeten kolay, plandan pilav yapmak zordur. Buna ilişkin hükümler Anayasa'mızın 166'ncı maddesinde ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 13'üncü maddesinde düzenlenmiştir ve ayrıca bir özel kanun da bulunmaktadır.

Kalkınma planına sahiplenme sağlandıktan sonra planın kamu politikaları üzerindeki belirleyiciliğini artırmak için üç yıllık orta vadeli program, yıllık plan, yatırım programları ve genel bütçe ile On Birinci Kalkınma Planı arasındaki bağlantıları kuvvetlendirmek gerekmektedir. On Birinci Kalkınma Planı, başta orta vadeli program olmak üzere, ulusal ve bölgesel plan ve programlar ile sektörel ve kurumsal strateji belgelerinin temel dayanağını oluşturacaktır. Yıllık programlar ve bütçe ne düzeyde kalkınma planıyla uyumlu biçimde hazırlanırsa plandaki politikaların gerçekleşme ihtimali de o nispette yüksek olur.

Planın başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için etkin icra kabiliyetiyle birlikte, eş güdüm ve ahenk içinde çalışan bir Cumhurbaşkanlığı yönetimi büyük şanstır. Bu bağlamda, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, uygulamadaki çelişkileri çözmek ve koordinasyonu güçlendirmek, kurumların politikalarının bir orkestranın parçaları gibi yönlendirilmesine imkân sağlayacaktır. 9 Temmuz 2018 tarihinde fiilen yürürlüğe giren Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, kalkınma planlarının, orta vadeli programların, yıllık planların, yatırım programlarının ve bütçenin uyumlu ve güçlü bir orkestra hâlinde uygulanabilmesi için önemli imkânlar sunmaktadır. Öyle umuyoruz ki bu orkestradan büyük ve güzel besteler çıkacaktır, çikmalıdır.

Kalkınma planının etkinliği, özellikle kamu kurumlarının faaliyetlerini ne ölçüde etkilediğiyle de yakinen ilgidir. Planın içindeki hikâyenin iddiası, inandırıcılığı ve bu iddiayı kamunun hayata geçirebilme kapasitesi, aynı zamanda özel yatırımlar için de cesaretlendirici olacaktır. On Birinci Kalkınma Planı'nı Türkiye'nin yüksek gelirli bir ekonomi hâline gelmesine ve yeni hükümet sisteminin sağlam kurumsal temellere oturmasına katkı sunabilecek bir plan ve fırsat olarak düşünüyoruz.

Ancak, kalkınma planlarını sadece ekonomik hedefler manzumesi olarak görmek planlamanın gerçek manasını görmezden gelmek olur. Özellikle eğitim, aile, kadın, gençlik, çocuk, nitelikli insan ve toplum, tarım, ileri teknoloji, dış göç, çevre, kentsel dönüşüm, kırsal kalkınma, hukuk, iyi yönetim, şeffaflık, hesap verilebilirlik konularında başlıklar açılması da önemlidir.

Önemli olan, kalkınma planı hedeflerinin Cumhurbaşkanı ve bakanlar başta olmak üzere, kamu ve tüm paydaşlar tarafından benimsenip içselleştirilerek koordinasyon ve eş güdüm içinde gerçekleştirilmesidir. Kurumlar arası ortak anlayış, hareket ve hedef birliği sağlanması gereken plan, plan-program-bütçe bağlantısının güçlendirilmesi suretiyle ülke potansiyelinin üst seviyede kullanılmasına katkı verecektir. Tüm paydaşlar, başta yürütme erki olmak üzere, uygulanan politikalar arasındaki koordinasyonu sürekli olarak On Birinci Kalkınma Planı hedefleri açısından gözden geçirmeli ve uyum sağlanması için uyarılarda bulunmalıdır.

Sözlerime son verirken On Birinci Kalkınma Planı'nda öngörülen hedeflerin Türk milletinin azim ve kararıyla gerçekleşmesini temenni ediyor, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin kurum ve kurallarıyla kökleşmesine, sağlıklı bir zeminde inşa ve ihyasına katkı sağlayacağına inandığımızı bir kez daha hatırlatıyorum.

On Birinci Kalkınma Planı'nın ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum. Emeği geçen herkesi tebrik ediyor, teşekkürlerimi sunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi değerli milletvekilleri, grubu bulunmayan siyasi parti temsilcilerine söz vereceğiz.

İlk olarak İstanbul Milletvekilimiz Sayın Cihangir İslam. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın İslam.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok değerli arkadaşlarım, ben bir ortopedistim, ortopedi profesörüyüm. Biz revizyon ameliyatları yaparız. Revizyon ameliyatı demek, hani bizim o çaktığımız vidalardan, sistemlerden, protezlerden, bunlardan zayıflayanı veya başarısız bir ameliyatla fonksiyon görmeyenleri ele alırız ve bunları değiştiririz. Tabii, amaç burada, onu revize etmek ve güçlendirmek.

Ben, planın Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız tarafından sunulması esnasında bu "revizyon" lafına takıldım, odama gittim, Redhouse ile Türk Dil Kurumu Sözlüğü'nü bir daha karıştırdım, yeniden gözden geçirip düzeltme anlamı içeriyor. Yani diyebiliriz ki eksikleri tamamlama, güçlendirme ama hasılı tekâmül yönünde pozitif anlam taşıyan şekilde kullanılıyor revizyon. Şöyle bir deyim veya cümleye denk geldim. Diyor ki Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı: "On Birinci Kalkınma Planı'nda dönem sonu itibarıyla kişi başına gelir aşağı yönlü revize edilmiştir." Buraya biraz takıldık. Bu, aslında bir şeyleri farklı anlatmanın "-dil oyunları" deniyor ya hani- dil oyunlarının bir şeyi.

Birçoğunuzun iş hayatı... Ben bir tüccar değilim. Hani, bir şirketim vardı ama muayenehane şirketi yani tek sahibi benim, tek çalışanı da benim, öyle düşünün. Ama eminim ki birçoğunuz özel sektörde çalıştınız, başarılı bir hayat geçirdiniz ve buraya geldiniz. Şimdi, bir CEO işe alıyorsunuz ve size diyor ki: "Ben 12.480 dolar olan bu sermayeyi 25 bin dolara çıkaracağım on yıl içinde." 2013'te bunu söylüyor. 2018'de diyorsunuz ki: "Ne yaptın? Gel bakalım." 2018'de diyor ki: "Bu 12.480'i ben 9.631'e düşürdüm ama beş yıl içinde başladığım noktaya getireceğim yani 12.480 noktasına." Yani siz on yıl bu insana cebinizden maaş vereceksiniz ve on yıl sonra başladığınız gibi şirketi alacaksınız. Allah aşkına soruyorum ya, böyle bir işveren olsanız böyle bir CEO'yu ya da çalışanı ya da müdürü yerinde tutar mısınız? Olay bu kadar basit arkadaşlar, buradaki değerli uzmanlar zaten konuyu detaylarıyla anlattı, ben çok fazla detayına girmeyeceğim. Size 12 kaz verdik, beş yılda bunu 9'a indirdiniz, 3'ünü kaybettiniz, milletin anlayacağı dille. Şimdi diyorsunuz ki: "Bize bir beş yıl daha verin, biz bunu 12'ye çıkartacağız." Ama 12'ye mi çıkartacaksınız, bunu 6'ya mı düşüreceksiniz, bu problem. Yani revizyonun anlamı burada iflastır arkadaşlar, iflas. Şimdi, siyasette eğer başarı eşittir iktidarsa... Hani derdi ya bir filozof "İlyığın karşılığı kötülük olursa kötülüğün karşılığı ne olacak?" Peki, başarının karşılığı iktidarsa arkadaşlar, başarısızlığın karşılığı ne olacak, bunu bir düşünün. Bu konuda daha fazla bir şey söylemiyorum, size 12 kaz verdik, bunu beş sene içinde 9'a düşürdünüz, işin özeti bu.

Bir noktaya daha değineceğim, KHK'lilere geleceğim. Ben şu isimleri Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısına sayıyorum: "Gökhan Türkmen, Özgür Kaya, Yasin Ugan, Erkan İrmak, Salim Zeybek, Mustafa Yılmaz ve bu kartı kendilerine müsaadeleriyle arz edeceğim bu konuşma bittikten sonra. Ben, şimdi Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısından valileri, emniyet müdürlerini arayıp bu insanlara ne olduğunu, dört aydır haber alınamayan bu insanların akıbetinin ne olduğunu buraya çıkıp kendi savunma konuşmasını yapmadan önce öğrenmesini ve bize açıklamasını istiyorum, sadece bu.

Şunu gördük ki değerli arkadaşlar, sizin bu kalkınma planınızda insan yok, insan. KHK'lilere dair yani hukuk sistemine tekrar döneceğinize dair...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika almam mümkün mü?

BAŞKAN – Tamamlamak için bir dakika veriyorum, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Cumhurbaşkanı Yardımcısı duymadı ama sizi.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısına bu listeyi arz edeceğim. Bence duydu, bence duydu. Orada tekrar arz edeceğim.

Ama 140 bin KHK'li hakkında, yahu hasta, raporlu hastalar hakkında, geçtim kendimizi, hamile, lohusa anneler hakkında, bebekli anneler hakkında, 800 bebek hakkında bu kalkınma planında herhangi bir şey yok arkadaşlar. Bunu bir düşünün ya, bir düşünün. İnsansız kalkınmayı Hitler de başardı, Stalin de başardı, bakın tarihe ama bizim amacımız veya bizim burada ortak çabamız ancak ve ancak insanlı bir kalkınma yönünde olabilir. Burada Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısından ben KHK'liler hakkındaki planını da öğrenmek istiyorum.

Sabrınıza teşekkür ederim.

Hepinize saygılarımı sunuyorum, sağ olun. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Afyonkarahisar Milletvekilimiz Sayın Gültekin Uysal'da.

Buyurun Sayın Uysal. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Uysal.

GÜLTEKİN UYSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon, siz değerli Genel Kurul; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

On Birinci Kalkınma Planı'yla ilgili 27'nci Dönemin İkinci Yasama Yılı'nın son gününde yorgun da olsak esaslı değerlendirmeler yapmaya hep beraber gayret gösteriyoruz.

Bu planı tarihî milletlerin yarışı olarak tarif ederiz. Bu yarışta Türkiye'nin yerini, konumunu, nereye konumlandırıyoruz? Nasıl bir küresel çözümlene, nasıl bir iktisadi çözümlene, nasıl bir siyasi çözümlene yapıyoruz? Kaynaklarımızı amaç, araç, öngörülerimizle beraber bütünleştirerek hangi hedeflere yöneltiyoruz? Bütün bunları bu plan çerçevesinde elbette değerlendirmek lazım.

Bütçeye paralel bir şekilde görüşülme usulü itibarıyla düzenlenmiş olmasına rağmen bütçedeki kesin hesap sonuçları gibi On Birinci Plan'da da -birkaç konuşmacı burada bütün bunların altını çizmeye gayret gösterdi- uygulamaların, hedeflerin, etki analizlerinin de değerlendirilebilme imkânını burada keşke bulabilmiş olsaydık. Bugün dünya değişiyor, yeni trendler var, küresel meydan okumalar var, Türkiye'ye karşı tarihinde yaşamadığımız meydan okumalar var, Türkiye'nin de bunlara karşı meydan okumaları var, Türkiye'yle aynilemiş bir siyasi parti olarak, iktidar olarak iktidarın meydan okumaları var. Benim bu plan çerçevesinde aradığım, cevabını görmek istediğim: Acaba bu meydan okumalarımızın karşısına bütün millî güç unsurlarımızı koyabiliyor muyuz? Ortaya koyduğumuz hedeflere sevk ve idare edebileceğimiz, kuşatıcılığı, kapsayıcılığı birtakım değerler temelinde, birtakım evrensel parametreler, ölçüler temelinde âdeta planın içerisine, amiyane tabirle, boca edilmiş pek çok ifadeyi görüyoruz. Bu ifadelere rağmen bunca zaman uygulamalar, Onuncu Plan'ın sonuçları, hedeflerden hani küçük sapmalar olsa diyeceğiz ki ihmal edilebilir sapmalar... Hani güzel bir laf var: "Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz." "Görünür kişinin rütbe-i akli eserinde." Şimdi, esere ve uygulamaya baktığımızda, hepimizi endişeye sevk edecek dünyayla mukayeseli bir değerlendirme yaptığımızda, bugün Türkiye'yi kendi risklerini içe kapatarak yöneteceğini düşünen bir iktidar olmasına rağmen dünyada hızlı değişimlerin olduğu böyle bir dönemde maalesef Türkiye'nin performansıyla yetinebilme imkânımız yoktur. Bu potansiyeli ortaya çıkaracak olan da siyasettir, bu iklimi ortaya serecek olan da siyasettir ama bugün biraz daha içe kapanmış, bütün çıplarından bağımsız hâle gelmiş, istikametini kaybetmiş -içeriden ve dışarıdan baktığımızda- bir Türkiye portresiyle maalesef karşı karşıyayız.

Bu plan çerçevesinde ümit ederiz ki... Bir önceki plana pek çok parametreden bakabiliriz. Ama sadece bir soruyu bütün ifadelerin, bütün ölçülerin... Belki "toplam kalite" diye tarif ettiğimizde ölçüye vurabileceğimiz şey sadece ve sadece "yüksek katma değerli ürün" diyerek hepimizin dilimize pelesenk ettiği ve ısrarla ifade ettiği bu ölçüde ikiden fazlasını uygulamış, üçüncüsünün öngörüsünde bulunan iktidarın bu husustaki performansının ne olduğunu elbette biliyoruz.

Bütün bu açılardan bakınca ben önümüzdeki süreçte Türkiye'nin tarihsel kırılmalar yaşandığı Tanzimat, Meşruiyet, İkinci Meşrutiyyet, cumhuriyet, çok partili siyasi hayat gibi bulunduğumuz bu tarihî evrede demokrasisine, hukukuna, ekonomisine, eğitimine başta olmak üzere bu çağın icap ettirdiği, zamanın ruhunun gerektirdiği tarihin temposunu yakalayabilmek adına bu derinliği katıp katamayacağımızı açıkçası bu plan çerçevesinde aramaya gayret gösterdim. Temennim, elbette, önümüzde uzun bir seçimsiz dönem olduğu ifade ediliyor, bu dönem içerisinde, istikrarlı bir şekilde, bu öngörülerle çatışmayacak bir şekilde, bugün "değişim dönüşüm" adı altında siyasal düzenin altüst olduğu, "çökme" tabirini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Uysal, sözlerinizi tamamlamak üzere bir dakika daha ilave ediyorum.

Buyurun.

GÜLTEKİN UYSAL (Devamla) – Kamuoyu, yapıcı siyasetçi, toplumsal önderler olarak birtakım tabirleri çok sık kullandığımız için anlamını zaman zaman yitiriyor ama "çökme" tabirini kullanmak isterim. Kurumların çöktüğü bugün, nitelikli insan gücü diyoruz, maalesef, siyasetin arka bahçesi hâline getirmeye çalıştığımız üniversitelerden başlayarak Türkiye'nin nitelikli insan üretimi sıkıntılı hâledir. Özellikle bir şeyin altını çizmek isterim, bu iklimi değiştirmemiz için bugün Türkiye'nin yetişmiş insan gücü de nitelikli insan gücü de, belirli ölçeğin üzerindeki sermayesi de kendi geleceğini kendi ülkesinde görmüyor. Umarım bu değerler ve hedeflerle sadece lafıyla değil ruhuyla da kendilerini bağlar bu iktidar sahipleri ve bu hedeflere ulaşıyoruz.

Ben bu duygu ve düşüncelerle her şeye rağmen bu planın hayırlı olmasını temenni ediyorum, yüce Genel Kurulu da saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, ikinci bölümde son söz, Ankara Milletvekilimiz Sayın Mustafa Destici'ye aittir.

Süreniz beş dakika Sayın Destici.

MUSTAFA DESTİCİ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle sizleri şahsım ve Büyük Birlik Partisi camiası adına saygıyla selamlıyorum. Düzce ve çevresindeki sel afetinde zarara uğrayan vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Bugün burada çok kapsamlı ve mühim bir konuyu görüşüyoruz. Lakin süre sebebiyle önerilerimizden sadece öncelikli gördüklerimizi ve ancak konu başlıkları şeklinde sizlerle paylaşacağım.

Evet, iç faktörlerden kaynaklanan önemli meselelerimiz var ancak dışarıdan maruz kaldığımız ve Türkiye üzerinde bütün şiddetiyle devam ettiğini gördüğümüz operasyonlar devam ederken kendi içimizde yaşanan politik didişmelere iltifat etmedik ve etmeyeceğiz. Suriye ve Irak'taki problemler bizi terör ve mülteciler konusu başta olmak üzere çok sayıda olumsuz etkiye maruz bırakıyor. Aynı bölgede dostane ilişkilerimiz olan İran üzerindeki baskı ve savaş tehdidi yine ekonomik, sosyal ve siyasi olarak bizi olumsuz bir şekilde etkilemektedir. Doğu Akdeniz'de Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ve Yunanistan'ın aynı merkezlerden cesaret olarak yaptığı provokasyonları da Türkiye'yi yıpratma ve yalnızlaştırma gayretlerinin bir parçası olarak görüyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, 15 Temmuz da dâhil olmak üzere, son dönemde yaşadıklarımızı da küresel emperyalizmin Türkiye’de kendi menfaatlerine uygun bir yönetim kurma gayretlerinin aşamaları olarak değerlendiriyoruz. Bu şartlarda seçilmiş hükûmetin diğer alanlarda olduğu gibi ekonomi yönetiminde de iktidarını kaybetmesi için başarısız olması beklentisi içinde olmayı hiçbir şekilde ve hiç kimse için uygun görmeyiz. İmkânlarımız ölçüsünde doğruları ve yanlışları dile getireceğiz, ülkenin iyi yönetilmesi için katkı sunmaya devam edeceğiz, hükûmetin de, siyasi partilerin de konuya bu zaviyeden bakacaklarını ümit ediyorum.

Kıymetli milletvekilleri, üretimi ve istihdamı artırmak zorundayız. Üretim toplumu hâline gelmek, buna göre yapılanmak ve bunu uluslararası rekabete uygun bir kaliteyle yapmak yükümlülüğümüz var. Korkunç bir iş gücü israfı içindeyiz. Lakin, aynı zamanda, işsizlik ve nitelikli iş gücü sıkıntısını da birlikte yaşıyoruz.

Bu bağlamda, üniversitelerimizi reel sektöre ve üretime entegre etmeliyiz, cari açığı doğuran gider kalemlerimiz başta olmak üzere, üniversitelerimizi, üretimi ve üretim kalitemizi artırmaya yönelik bir çalışma programına kodlamalıyız; örneğin, sayısız eczacılık fakültemiz yerli ilaç sanayisinde; bilgisayar bölümlerimiz her alanda ithal ettiğimiz yazılımlarda; mühendislik fakültelerimiz otomotiv, savunma sanayisi alanlarında planlı bir şekilde çalışmaya yönlendirilmelidir. Kimseyi üzmemek, rencide etmek istemem. Sadece bünyesinde inşaat ve mimarlık fakültesi olan üniversitelerin binalarının estetik, ergonomi ve inşaat kalitelerine bakınca, ne demek istediğim daha iyi anlaşılacaktır diye düşünüyorum.

Tarımda ve hayvancılıkta acilen kısa, orta ve uzun vadeli olarak planlanmış üretime geçmeliyiz. Topraklarımızı ve sularımızı korumalı, ürün standartlarını iyileştirmeliyiz.

Sağlıkta tedavi odaklı sağlık politikalarından toplum sağlığını koruma odaklı bir politika oluşturma çalışmalarına ve bu anlamda, geçişe ağırlık vermeliyiz. Örneğin, gıda denetimi, sağlıklı gıda üretimi, sağlıklı çevre, sağlıklı şehirleşme, okullarda ve halkta sporu yaygınlaştırma, kötü alışkanlıklar ve uyuşturucuyla mücadele gibi konularda hızla yeni adımlar atmamız; yani, Türk İslam ahlakını toplumumuzda hâkim kılmamız.

Kıymetli milletvekilleri, belediyeler de dâhil olmak üzere tüm kamu yatırımlarında planlama aşamasında verimlilik önemli bir kriter olarak belirleyici olmalıdır, hatta devlet özel sektöre de verimlilikle ve planlamayla ilgili yol göstericilik yapmalıdır.

Kamu harcamalarını kontrol altına almak zorundayız. Sadece kamuda kullanılan araçların fayda-maliyet analizine girsek bile günlerce konuşmak zorunda kalırız. Bizler ülkemizin ve milletimizin geleceğine dair umudumuzu hiçbir zaman kaybetmedik ve kaybetmeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Destici, sözlerinizi tamamlamak üzere size de bir dakika söz veriyorum, buyurun.

MUSTAFA DESTİCİ (Devamla) - Çünkü biz güçlü bir ülkeyiz, potansiyeli yüksek bir ülkeyiz; güçlü bir devlet geleneği olan, bir yönüyle imparatorluk tecrübesi olan, güçlü, toplumsal değerleri olan büyük bir milletiz. Sadece devlet aklını doğru bir şekilde harekete geçirmeye ihtiyacımız var; Parlatmentonun da bu fonksiyonun önemli bir parçası olduğunu ve olmasının gerektiğini düşünüyoruz.

Bunun yanında, ekonomik gelişmeler adalet, demokrasi ve insan haklarıyla birlikte yükselmedikçe bir anlam taşımayacağını da son söz olarak ilave ediyorum.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin ilk kalkınma planının ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesi temennisiyle, hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür ediyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, planın ikinci bölümü ve tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, şimdi, planın Cumhurbaşkanlığına geri verilmesine dair gerekçeli önergelerin işlemlerini yapacağız. Az önce bütün gruplara son örnek olan listeyi gönderdim, ona göre herkesin takip etmesini rica ediyorum.

Başkanlığa verilmiş olan 16 adet geri verme önergesi, sırasına göre numaralandırılmış ve bir örnekleri yürütme temsilcisine verilmiştir. Yürütme bu önergelerden bazılarını katıldığını Başkanlığımıza gönderdiği tezkereyle bildirmiştir.

Şimdi bu tezkereyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan On Birinci Kalkınma Planıyla ilgili olarak verilmiş bulunan 16 adet değişiklik önergesinden 10, 13 ve 16 numaralı önergelere katıldığımızı, diğer önergelere ise katılmadığımızı bilgilerinize gereği için arz ederim.

Fuat Oktay

Cumhurbaşkanı Yardımcısı

BAŞKAN – Şimdi, yapacağım açıklamalar çerçevesinde önerge işlemlerini gerçekleştireceğiz değerli milletvekilleri.

Öncelikle yürütmenin katıldığı önergeleri okutup oylarınıza sunacağım, sonra da yürütmenin katılmadığı önergeleri sırasıyla okutacağım ve istendiği takdirde yürütmeye, komisyona ve önerge sahibine beşer dakikayı geçmemek üzere söz vereceğim. Daha sonra da bu önergeleri oylarınıza sunacağım.

Yürütmenin katılmadığı önergelerden Genel Kurulca kabul edilen olursa bu önergeler üzerinde en sonra yeniden görüşme açılacaktır. Bu görüşme sırasında da bunlardan her biri hakkında komisyon, yürütme ve geri verme önergesindeki birinci imza sahibi veya göstereceği bir diğer imza sahibi konuşabilecektir. Bu görüşme sonunda geri verme gerekçeleri ayrı ayrı oylanacak ve kabul edilen geri verme gerekçeleri planla birlikte Cumhurbaşkanlığına geri verilecektir. Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen geri verme gerekçelerini dikkate alarak planda uygun gördüğü değişiklikleri yapacak ve bu hususları bir raporla Genel Kurula sunacaktır. Bu rapor üzerinde İç Tüzük’ün 72’nci maddesine göre Genel Kurulda müzakere açılacaktır. Bu işlem de bittikten sonra planın tümü, varsa yapılan değişikliklerle birlikte açık oylamaya sunulacaktır.

Değerli milletvekilleri, şimdi, önce yürütmenin katıldığı önergeleri okutmaya başlıyorum.

Birinci sırada, 10 no.lu Önerge’yi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 103 sıra sayılı On Birinci Kalkınma Planı’nın “2.2.2.1. Tarım” başlığı altına gelmek üzere aşağıda yer alan 406.5., 410.6. ve 411.6. sayılı paragrafların eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Muş

İstanbul

Fehmi Alpay Özalan

İzmir

Mehmet Doğan Kubat

İstanbul

Erkan Akçay

Manisa

Hasan Kalyoncu

İzmir

Mustafa Canbey

Balıkesir

406.5. İklim değişikliği etkileri dikkate alınarak buharlaşma kaynaklı su kayıplarının önlenmesi amacıyla yeraltı su havzaları ve barajlarının oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

410.6. İklim değişikliği ile bağlantılı olarak istilacı türler ve tarımsal patojenlerle mücadeleye yönelik eylem planları hazırlanacaktır.

411.6. İklim değişikliğine uyum sağlamak üzere tarımda ürün desen değişimi senaryoları oluşturulacaktır.
BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bilindiği gibi, yürütme bu önergeye katılmıştı.
Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.
Diğer önergeyi, 13 numaralı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 103 sıra sayılı On Birinci Kalkınma Planı'nın ikinci bölümünün "2.2.3.10 Gümrük Hizmetleri" başlığı altında yer alan "525.5" numaralı paragrafın metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Muş
İstanbul
Ramazan Can
Kırıkkale

Mehmet Doğan Kubat
İstanbul
Fehmi Alpay Özalan
İzmir
Abdullah Nejat Koçer

Abdullah Güler
İstanbul
Mustafa Canbey
Balıkesir

Gaziantep

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bilindiği gibi bu önergeye de yürütme katılmıştı.
Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bir söz alabilir miyim Sayın Başkan?
BAŞKAN – Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, On Birinci Kalkınma Planıyla ilgili olarak verilmiş bulunan önergelerin sıra numaraları ile kendilerine dağıtılan önergelerin sıra numaralarının aynı olmadığına ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, önerge seti bize dağıtıldı, her birine numara verildi. Daha sonra verilen ilave önergeler ayrıca yine tüm gruplara dağıtıldı, bilgi sahibi olduk. Ancak, numara sırasıyla okuyorsunuz Sayın Başkan önergeleri, değerli kâtip arkadaşımız numara sırasıyla okuyor, okunan sıra numarası ile önümüzdeki önergelerin sıra numarası tutmuyor. Örneğin, 10 numaralı önerge olarak okuduğunuz önerge bizde 9 numarada yer alıyor; sanıyorum, bütün gruplarda da öyle.

Şöyle yapılması daha uygun olurdu: İlave önergeler verilince bunların sıra numarası değiştiyse -ki değişmiş, öyle gözüküyor- yeniden bütün önergelere sıra numarası verip öyle dağıtmak gerekirdi aksi takdirde hiçbir önergeyi sırasıyla takip etme imkânı olmayacak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, değerli milletvekilleri, bu son anda gelen önergeler üzerine, son gönderdiğimiz listeden takip edeceğimiz ama sanırım sizlere daha önce bildirilen önergelerde karışıklık olmuş. Biz onları tekrar tasnif edelim Kanunlar dairesince.

On dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:21.51

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 22.08

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İsmail OK (Balıkesir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

103 ve 103'e 1'inci ek sıra sayılı On Birinci Kalkınma Planı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Komisyonlardan Gelen Diğer İşler (Devam)

1.- On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Sunulduğuna Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (3/777) (S.Sayısı: 103 ve 103'e 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Yürütme temsilcisi yerinde.

Bütün gruplara, sanırım, Başkanlığımıza ulaşmış olan önergelerin doğru sırasıyla teslimi arkadaşlarımız tarafından yapıldı.

Şimdi 16 numaralı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 103 sıra sayılı On Birinci Kalkınma Planı'nın

"2.3.5 Kadın" başlığı altında yer alan "Tablo 36: Kadın, Hedefler" göstergelerinden "Kadın İstihdam Oranı (%)" satırında yer alan "39" ibaresinin "34" olarak değiştirilmesini, 600'üncü paragrafın başına "Haklar konusunda kadın-erkek fırsat eşitliğini güçlendirecek şekilde" ibaresinin eklenmesini,

"2.4.5 Kentsel Altyapı" başlığı altında yer alan "Tablo 46: Kentsel Altyapı Hedefleri" göstergelerinden "Aritilmiş Atıksuların Yeniden Kullanım Oranı (%)" satırındaki "10" ibaresinin "5" olarak değiştirilmesini,

"2.4.7 Çevrenin Korunması" başlığı altında yer alan "Tablo 48: Çevre Hedefleri" göstergeleri arasında yer alan "Mineral Atıklar Hariç Kişi Başına Üretilen Tehlikeli Atık Miktarı (Ton)" şeklindeki satırın gösterge değerlerinin ve 2018 göstergesine ait dipnotun plan metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Muş
İstanbul
Ramazan Can
Kırıkkale

Mehmet Doğan Kubat
İstanbul
Metin Yavuz
Aydın

Hacı Bayram Türkoğlu
Hatay
Zeynep Gül Yılmaz
Mersin

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bilindiği gibi, bu önergeye de yürütme katılmıştı.

Yürütmenin katıldığı bu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.
Değerli milletvekilleri, şimdi, yürütmenin katılmadığı önergelerin işlemlerini gerçekleştireceğiz. Önergeleri sırasıyla

okutup görüşme açacağım ve sonra oylarınıza sunacağım.

Şimdi, yürütmenin katılmadığı önergelerden 1 numaralı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan On Birinci Kalkınma Planı'nda "2.4.1. Bölgesel Gelişme" başlığı altında incelenen konunun "2.1. İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi" başlığından sonra ayrı bir başlık olarak incelenmesini arz ve teklif ederiz.

Erol Katircioğlu

İstanbul

Kemal Peköz

Adana

Meral Daniş Beştaş

Siirt

Murat Çepni

İzmir

Züleyha Gülüm

İstanbul

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Siirt Milletvekili Sayın Meral Daniş Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)
Süreniz beş dakika Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, kalkınma planı hakkında ben de söz almış bulunmaktayım. Bölgeler arası gelişmişlik farkları hakkında kalkınma planı ne öngörüyor, ne çare üretiyor bunu biraz tartışacağız.

Evet, bir kere, bölgeler arası gelişmişlik farkları "Yaşanabilir Şehirler, Sürdürülebilir Çevre" başlığı altında yazılmış kalkınma planında. Baştan bir kere buna doğru bir mantıkla yaklaşmadığını hemen söyleyeyim, TOKİ mantığı kalkınma planında da maalesef burada karşımıza çıkıyor.

Her kalkınma planında değişmez bir ritüeldir, cümledir, bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması amaç olarak yazılır. Peki, bu farklar azalır mı? Hayır, farklar git gide derinleşir. Sonuç hiçbir zaman alınmadı; ne sadece iktidar partisi, AK PARTİ hükümetleri döneminde değil daha önceki kalkınma planlarında da maalesef bu sonuç değişmedi.

Şimdi, bölgeler arası eşitsizlik çözülüyor, evet, artarak ve giderek acımasız bir hâle bürünerek büyüyor. Yüz yıllık bir ayrımcılık devam ediyor bölgeler arasında, yüz yıllık bir yalan devam ediyor aslında. "Bölgeler arası farklılık yoktur, herkese eşit yaklaşılıyor." şeklindeki beyanın günümüzdeki karşılığı budur.

Şimdi, şöyle bakalım meseleye: Yüz yıllık politika, aslında, iktidarlar çok değişti, cumhuriyet döneminden, yüz yıllık cumhuriyet tarihi boyunca kürdistan illeri ve Karadeniz Bölgesi bugün de kesinlikle bu bölgeler arası farklılıktan en çok etkilenen bölgelerdir. Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve Karadeniz Bölgesi'ne bakalım, en çok göç veren bölgeler, en çok işsizlik olan yerler, en çok yoksulluğun olduğu yerler; bu listeyi artırabilirim. Şimdi, bu da bölgeler arasında nasıl bir farklılık olduğunu bize gösteriyor.

Peki, burada, doğuda yatırım politikaları nedir, onu söyleyeyim: Bir kere, ana eksen, yeni karakol yapılır; her zaman yeni karakollar, güvenlik barajlarının yapılması, daha fazla asker istihdamı ve yeni cezaevleridir. Cezaevleri yapımı müjde olarak verilir, karakol yapımı, kalekol yapımı müjde olarak verilir. Fabrika yerine karakol, okul yerine cezaevi, öğretmen, doktor yerine polis, asker istihdam ediliyor.

Peki, neden? Bunun nedenini hepimiz biliyoruz. Bugün hâlâ Kürt halkının talepleri görülmezden geliyor, hâlâ Kürt kavramına, Kürtçe konuşma kavramına, kürdistan kavramına, Kürt illeri kavramına olan siyasi itirazlar işte kalkınma planında da başka bir yerden karşımıza çıkıyor. Eşitsizlik sadece kalkınmada değil; siyasette, hukukta, yargıda, sosyal yaşamda, her alanda bir eşitsizlik var ve bu kalkınma planında da maalesef çok acı bir şekilde önümüze çıkıyor.

"GAP" diye bir mesele var mesela, fi tarihinden beri Güneydoğu Anadolu Projesi söylenir, iktidar sözcüleri tarafından bugün de söylenir, sanki yeni bir şeymiş gibi anlatılır ve insan gerçekten Alice Harikalar Diyarında gibi hisseder. Anlatırken Sayın Yayman, dedim, "Ya, neymiş bu GAP bu kadar tekrar allana pullana anlatılıyor?" Ama elde var sıfır. Bu yatırımların sonucu daha fazla göç, daha fazla işsizlik ve düşük tazminatlarla yerinden edilme olarak karşımıza çıkıyor. Bugünkü rakamlarla 400 bin kişi GAP projesi sebebiyle yerinden edildi, hâlâ bitmedi. 1930'lara dayanıyor bunun kökeni, sonra Özal dönemi, öncesi, sonrası ve en son bu iktidara nasip oldu. Ama nedir? Bölge halkına gerçekten bir katkısı var mı? Orada, orayı çok iyi bilen biri olarak, katkısı olmadığını söyleyebilirim.

Konu başlığı çok. Bir kere, yatırımlardan bölge yararlanmıyor. Yani mesela Karadeniz'de büyük binalar, büyük yollar, böyle şatafatlı şeyler yapılır ama halka yansıyan bir şey yok. Yine orada kâr marjı oradaki iş insanlarına, oradaki şirketlere gidiyor, oradaki işsizliğe, yoksulluğa çözüm üretilmiyor. Yine bölgede de, Kürt illerinde de aynı durum söz konusu. Elektrik enerjisinde mesela Türkiye geneli elektriğin yüzde 19'u karşılanıyor bölgeden, bu, çok ciddi bir rakamdır. Ama dönüp baktığımızda o yatırımların dönütünde işçiler bile batıdan getiriliyor. Benim vekili olduğum ilde, gittim, bir HES'i ziyaret ettim, işçileri, şöyle dediler: "Bizi işe almıyorlar." İşe aldıklarına da daha düşük ücret veriyorlar. Bunun sonucu ne oluyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika ekliyor Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Buradan Karadeniz'e mevsimlik işçi olarak gidiyorlar.

Şu bir tesadüf değil arkadaşlar -lütfen, aynaya bakalım, ezberlerimizle yüzleşelim- mevsimlik işçilerin Kürt olması tesadüf değil. Mevsimlik işçilerin kaza yapıp yaşamını yitirmesi tesadüf değil. Orada linç edilmeleri tesadüf değil. Kürtçe konuştuğu için Sakarya'da öldürülmeleri tesadüf değil. Bu, bir ayrımcı politikadır. Bu ayrımcılık Türkiye'de artık terk edilmek zorundadır. Doğudan batıya herkesin eşit ve özgür yurttaş olarak demokratik bir Anayasa'da kendisini bulmadığı sürece ne kalkınma planındaki sözler yerini bulur ne bizim öyle Alice Harikalar Diyarında gibi, işte, "Bölgeye yatırım yapıyoruz." "Şunu yapıyoruz." şeklinde sözlerin bir karşılığı olur. Bu nedenle, gerçekçi, reel politikalarla, yüzleşerek çözebiliriz ve şu anda, gerçekten bölgede işsizlik, yoksulluk, açlık ve başka illere gitmek zorunda oluşları çok büyük bir problem alanı olarak önümüzde duruyor.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, söz alabilir miyim?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin'in bir talebi vardı.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın On Birinci Kalkınma Planı'yla ilgili olarak verilmiş olan 1 numaralı önergeyle ilgili yaptığı konuşmasına ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; sayın hatibi hep beraber dinledik. Biliyorum saat çok geç oldu, herkes çok yorgun ama buna rağmen bir şeyi ifade etmemiz gerekiyor.

Bu ülkede, hiç kimse Kürtçe konuşuyor diye böylesine bir şeye maruz kalmıyor. Yani buradan yola çıkarak, sanki sistematik olarak bir devlet politikası, bir uygulama varmış gibi anlatmayı, bu ülke insanına, her birimize haksızlık olarak

görüyorum. Herhangi bir sebeple bir vatandaşımızın başına kötü bir muamele geldiğinde, vatandaşlarımızın bu konuya dair derin bir hassasiyet içerisinde olduğunu görüyorum ve ben, buna itimat ediyorum.

O yüzden, böyle bir üslubu, bir devlet politikasıymış gibi anlatmayı da haksızlık olarak görüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

34.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın On Birinci Kalkınma Planı'yla ilgili olarak verilmiş olan 1 numaralı önergeyle ilgili yaptığı konuşmasına ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, HDP'li hatipler, Türkiye'nin idari sistemi, anayasal düzeni, sosyal yapısı ve sosyal gerçekliği konusunun kendi görüş ve düşünceleri çerçevesinde olduğunu iddia ettikleri ifadeleriyle burada ne kadar sık dile getirirse getsinler, Türkiye'deki gerçekliği değiştirebilme ihtimalleri yok. Bu, hukuki veya devlet düzeninden kaynaklanan gerçeklik değil; bu, sosyal, kültürel bir gerçekliktir. Tarihi kökleri olan ve bu noktada milletimizin hiçbir şekilde herhangi bir ayırım gözetmeksizin ortaya koymuş olduğu birlik beraberlik ruhuna karşı ajitatif, kasıtlı, bölücü, bölgeci, ayrımcı ve ötekileştirici bir dildir bu efendim. Bu dili şiddetle reddediyoruz ve bunu kınıyoruz. Bu, terör örgütünün bizzat kullandığı propaganda dilidir efendim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın ama benim de yapacağım bir açıklama olacak.

Buyurun Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu dili kabul etmek mümkün değil. Daha önce de bir hatibin “Kürt illeri” ifadesi üzerinden bir konuşmamız olmuştu. O konuşmada da bunu dile getirdik. Türkiye'de hiçbir il, hiçbir vilayet, hiçbir idari yapılanma hiçbir etnik kökene ait olarak ifade edilemez. Türkiye'de 81 il, 82 milyon Türk milletindir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunun dışında bir tarif asla ve asla kabul etmiyoruz.

Bunun yanında, Sakarya'da Kürtçe konuştuğu için öldürüldüğü iddiasını yine dile getirdiler. Bu, büyük bir iftiradır. Vefat edenlerin kendi ailesi bu cinayetin bundan kaynaklanmadığını, son derece tesadüfi bir olay olduğunu ve hadisenin başka bir merkezde cereyan ettiğini kendileri dile getirmişlerdir. Savcılık soruşturma dosyası da ortadadır, açıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Levent Bey.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Fakat PKK'nın bütün sosyal medya organları tarafından, bütün sosyal medya yapıları tarafından sadece Türkiye'de değil, Avrupa'da da dünyanın birçok yerinde de bunun bu şekilde propaganda malzemesi olarak kullanılması, toplumu ayırıştırmak ve birbirine kin ve nefret beslemesi için yapılmış özel bir çalışmadır. Bu ifadeyi de şiddetle kınıyoruz ve kabul etmiyoruz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beştaş, lütfen siz de bir açıklama yapın ama...

Şöyle bir tablo var değerli arkadaşlarım: Şimdi, yürütmenin sunduğu bir kalkınma planı üzerinde görüşüyoruz. Ben bu konuşmalardan sonra, yürütme temsilcisi olan Sayın Oktay'a, yapılan konuşmalarla ilgili bir değerlendirme yapması için - kendisinin belirleyeceği- kısa bir süre vereceğim. Doğal olarak, buradaki konuşmalarda yürütme temsilcisinin bu konularda notlarını aldıktan sonra cevap vereceğini düşünerek ben bu sözleri size verirken başka konuları ifade edeceğinizi düşünmüştüm. Burada bir kalkınma planı görüşüyoruz ve işin sahibi yürütmedir. Bu konularda arzu ederlerse yürütme açıklama yapabilir.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, ben Sakarya Milletvekili olarak bu açıklamayı yapmaya mecbur addettim kendimi.

BAŞKAN – Peki, peki, teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

Buyurun Sayın Beştaş.

35.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, sözlerinden geri adım atmayacağına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bu konuda çok tartıştık, tartışma durumunda değiliz. Biz sözlerimizden geri adım atmazız.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Biz de atmıyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bu bir realitedir, bu bir tarihtir, bu bir siyaset bilimidir. Bu nedenle birileri bize, şu kavramı kullanmayın, Kürt demeyin, Türk deyin, şunu deyin, bunu deyin dediği için bundan vazgeçmeyiz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - O gerçeği değiştiremezsiniz diyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Şu anda elimde bir not var, Trabzon'da Irak-Kürdistan federal bölgesinden gelen turistler, boyunlarında Kürdistan yazısı olduğu için -ne olduğunu tam bilmiyorum, gazetede yazmıyor- linç edilmişler, atkı olduğu için. Daha dün Bitlis Belediyesi Kürtçe “Hoş geldiniz” yazısını kaldırdı. Ağrı'da Ahmedî Hani'nin büstü kaldırıldı. Biz bunları söylerken ezberden konuşmuyoruz. Bu realiteyi herkes kabul etmek zorundadır, başka bir seçenek yoktur.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Öyle bir realiteyi kabul etmiyoruz biz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Asla kabul etmiyoruz. Öyle bir şey yok. Kendin kabul etmeyeceksin “Siz kabul etmek zorundasınız...” Var mı böyle bir şey ya!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, ifade ettiğim gibi, kalkınma planı üzerindeki görüşmeleri sürdürüyoruz. Bu konuda yürütme temsilcisinin burada olduğunu da hepimiz biliyoruz. Bu konuda sayın yürütme temsilcisi söz istediğinde, öyle bir talebi olduğunda ben onu her zaman yerine getiririm.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, bu konuşma kalkınma planıyla alakalı değil, cevap veriyoruz yani yürütme cevap vermiyorsa susmak zorunda değiliz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Komisyonlardan Gelen Diğer İşler (Devam)

1.- On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Sunulduğuna Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (3/777) (S.Sayısı: 103 ve 103'e 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Yürütmenin katılmadığı 2 numaralı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 103 sıra sayılı On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın “2.1. İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi” başlığı altında bulunan 177 ve 179'uncu paragrafların plan metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Feridun Bahşı
Antalya
Ayhan Erel
Aksaray

İbrahim Halil Oral
Ankara

Zeki Hakan Sıdali
Mersin
Aylin Cesur
Isparta

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen, Isparta Milletvekilimiz Sayın Aylin Cesur.
Buyurun Sayın Cesur. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve yüce milletimizi saygıyla selamlıyorum.
Beş yıllık kalkınma planlarının On Birincisi Türkiye Büyük Millet Meclisine sunuldu ve siyasi parti grupları adına çok değerli konuşmalar yapıldı.

Özetle, yaşanan ekonomik sıkıntılar nedeniyle “Türk lirasının yabancı para birimlerine karşı değer kaybetmesi, bu değer kaybetmeyle beraber makroekonomik göstergelerde kötüleşme, liranın dolar karşısında değer kaybetmesiyle yükselen enflasyon, enflasyonun artmasıyla beraber yükselen faiz, artan işsizlik” konu başlıkları.

2023 yılının makroekonomik hedefleri de bu durumlardan etkilenmiş olsa gerek ki Onuncu ve On Birinci Kalkınma Planı’nda oldukça ciddi değişiklikler var. 2013 yılında yayımlanan Onuncu Kalkınma Planı’na göre gayrisafi yıllık hasılda 2023’te 2 trilyon dolar hedefindeydi, On Birinci Kalkınma Planı’nda 1,8 trilyona inmiş. Sayın Kesici de bahsettiler. Çok hızlı geçeceğim: Kişi başına düşen millî gelir 2023’te 25 bin dolar hedeflenmişken 12.244 dolara yani yarı yarıya geriledi. 2018 yılı gayrisafi yıllık hasıla hedefi 1,3 trilyon dolardı, 784 milyar dolar olmuş yani hedef 416 milyar dolar daha az gerçekleşmiş. 2018 yılı toplam ihracat hedefi 277 milyar dolarken gerçekleşen 168 milyar dolar. İşsizlikteki durum daha da vahim: 2018 işsizliği yüzde 12,7, oysaki hedef 7,2’ydi; bunu da tutturamamışız.

Sonuç olarak, Onuncu Kalkınma Planı’nda yüzde 5 olan işsizlik oranı -iktidarın, bu planda- hedef olarak 2 katına çıkarılmış ve yüzde 9,9 gösteriliyor. Şimdi, enflasyonda da o yüzde 4,5’luk 2018 hedefi yüzde 20,3 olarak gerçekleşti.

Aslında -bütün bunların sonucu- “Neden bunlar böyle oldu?” sorusuna yanıt vermek gerekiyor. Buna reel cevap verilirse bu rakamlar ve bu aradaki fark bu kadar açık olmaz.

Dünyada ülkelere kredi derecelendirme kuruluşları derece veriyorlar ve not veriyorlar. Eğer yabancı sermaye ihtiyacınız varsa bu tip ülkelerde yatırımcının oraya yatırım yapmasını belirlemesi bakımından bu önemli. Türkiye, Ocak 2017’den bu yana kuruluşların 3’ünden de tam geçerli not alamamış. 2018 yılı sonu itibarıyla 13 puanla 148 ülke arasında 82’nciyiz. Şimdi, Merkez Bankası Başkanının alınmasıyla notumuz “BB-” olmuş çünkü bu da önemli bir kriter.

Muhterem arkadaşlarım, aslında -bütün bu söylemeye çalıştığım şeyler, bu tablo sizleri ya da milletimizi korkutmak için söylenen bir tablo değil- şunu söylemeye çalışıyorum: Bugünkü iktidarın yapabileceği bundan daha fazla bir şey değil. Hayatı yaşayan millet, ateş düştüğü yeri yakıyor. Millet yanıyor ve vatandaşlar artık “Fedakârlık yap kardeşim.” dediğin zaman “Yok.” diyorlar. Amacımız, milletin sıkıntılarını ortaya koyup onların ortadan kaldırılmasının yollarını aramak.

Şimdi, ben diyorum ki bugün sağa sola çarparak her taraftan kanayan bir Türkiye var. Neden böyle diyorum, neden böyle dedim? Tank Palet Fabrikasını satmak zorunda kalan, ekonominin lokomotifini olan turizm sektöründeki yatırımcıyı zora sokacak denetimsiz fonlar kuran, çiftçinin hakkı olan yüzde 1’i on dört senedir 0.40’larda, işte, bir iki sene 0,60’larda veren, İşsizlik Fonu’ndan tutun da Merkez Bankasının yedek akçesine kadar el atan bir duruma gelen Türkiye olmuş demek her yerimizden kanıyoruz demek değerli arkadaşlar.

Bir de ne oldu biliyor musunuz, bu kanamalarla beraber kanıksayan bir memleket olduk. Sanki her şeyi çok çabuk kanıksar hâle geldik ve ruhsuz bir profilimiz var. Bir gün bakıyoruz 4 yaşında ve 8 yaşında 2 evladımız bir anda öldürülüyor; ertesi gün bu kürsüye çıkıyoruz, başsağlığı diliyoruz, yüce milletimize sabır diliyoruz. Ertesi gün bir bakıyoruz, bir diplomatımız öldürülüyor ve bütün bunlar çok kolay, böyle, sanki başsağlığı mesajlarıyla geçirilecek hâle gelmiş vaziyette.

Sonuç olarak, bu güzel memlekete huzur lazım değerli arkadaşlar. Huzurun neticesi olarak kalkınma zaten otomatik olarak gelecek. İşte o zaman itibarlı ve güçlü Türkiye olabiliriz. “Nereden biliyorsunuz?” dersanız, geçmişte yaptık bunları, oradan biliyorum.

Devletin bütün kurumlarıyla tam olarak işlemesi gerekiyor, Türkiye’nin yönetilen bir ülke hâline gelmesi gerekiyor. Ekonomik ve sosyal kalkınmanın da sürekliliği önemli. Aslında süreklilik, sürdürülebilirlik ve öngörülebilirlik kavramlarının da altını çizmek lazım, ikisi de bizde çok kayıp olan, eksik kavramlar çünkü. Bütün bunlarla gelir dağılımındaki eşitsizliği de azaltacaksınız eğer yapabilirsiniz.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye’de bugün, çok partili siyasi hayata geçişin 74’üncü yılında hâlâ demokrasi, özgürlük, millî egemenlik kavramları tartışılıyorsa ve insan hakları, hukuk devleti tartışılıyorsa bir durup düşünme zamanı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakikayla sözlerimizi tamamlayalım.

AYLİN CESUR (Devamla) – Önemli neden, sadece beceriksizlik ve liyakatsizlik de değil aslında, gerçek demokrasinin bütün kurum ve kurallarıyla işlememesi ve işletilememesi.

Türkiye’nin yüzde 7 kalkınma hızını başarması gerekiyor ve bunun için Türkiye’nin kendi kaynaklarını zorlaması gerekiyor. Çin yüzde 8-10 kalkınma hızını yirmi beş senede sağladı. Türkiye de kendi tasarruflarını artırmalı, tasarruflarının yüzde 25’ini kalkınmaya sarf edebilmeli. Dünyanın başka ülkelerinden ödünç alıyorsunuz, bu durum ödemeler dengesi açığını oluşturuyor. Sattığınız ile aldığınız arasındaki farkı büyük tutarsanız yüksek faizle büyük paralar bulabilirsiniz ama bir yere kadar. Türkiye mutlaka üretimini çoğaltmalı, yatırımını daha çok artırmalı, tasarrufunu artırmalı ve ihracatını artırmak zorunda.

Nüfusunun yüzde 30’u tarımda olan bir Türkiye’yle kalkınmada daima zorluklar yaşayacağımız belli. Amerika’da nüfusun yüzde 3’ü tarımda, Avrupa Birliğinde yüzde 8’i. Kendilerini besliyorlar ve tarım mallarını da ihraç ediyorlar. Tarımda endüstrileşmeye devam etmemiz lazım, rekabet gücünü unutmamamız lazım yani dünyada rekabet edemeyeceğimiz mali üretmememiz lazım.

Arkadaşlar, zengin olmak istiyorsak rasyonel olmak mecburiyetindeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Bağlayacağım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AYLİN CESUR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bugün, Türkiye’nin en önemli meselesi, Türkiye’nin birliğini koruyabilmesi. Türkiye’nin birliğini, beraberliğini koruması için burada, bu bize dayattığınız sistemde iktidar ve muhalefet karşılıklı böyle düşman gibi kanunlar çıkarmamalı. Yüce Meclis tatile giriyor, inşallah, açıldıktan sonra çok daha verimli bir şekilde, bu milleti ileriye götürecektir kanunları beraber yapmak nasip olur diyorum.

Kalkınma planını hazırlayanlara teşekkürlerimi sunuyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz, sağ olun.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Değerli konuşmacılar, sabahtan beri izlediğimiz bir tutumu tekrarlıyorum: Bugün özel gündemle toplandık ve çok yoğun konuşmalar var. Yaklaşık 60'a yakın arkadaşımızın söz aldığı bir birleşim gerçekleştiriyoruz. Dolayısıyla ben, bir dakika daha cümlelerinizi tamamlamanız için süre veriyorum bugüne mahsus ama benim geçmişteki uygulamalarımı biliyorsunuz, arkadaşlarımızın arzu ettikleri süreyi belli ölçülerde her zaman veriyorum ama bugün lütfen, buna dikkat edelim. Daha işleme almamız gereken önergelerimiz var.

Değerli milletvekilleri, şimdi yürütmenin katılmadığı 3 numaralı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 103 sıra sayılı On Birinci Kalkınma Planı'nın ikinci bölümünün 2.1.1-193'üncü paragrafına aşağıdaki ifadenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Haydar Akar

Kocaeli

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Ömer Fethi Gürer

Niğde

Cavit Arı

Antalya

Mahmut Tanal

İstanbul

Uğur Bayraktutan

Artvin

“Özelleştirme işlemlerinde şeffaflığın sağlanması için her türlü yasal ve idari tedbir alınacaktır.”

BAŞKAN – 3 numaralı önerge hakkında konuşmak isteyen Antalya Milletvekilimiz Sayın Cavit Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Arı.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; On Birinci Kalkınma Planı'na “Özelleştirme işlemlerinde şeffaflığın sağlanması için her türlü yasal ve idari tedbir alınacaktır.” hükmünün eklenmesini talep ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, cumhuriyet tarihinin en büyük özelleştirmeleri devriktidarınız zamanında yapıldı. Bugüne kadar 70 milyar dolarlık özelleştirme yapılan ülkemizde 62 milyar dolarlık özelleştirme iktidarınız döneminde gerçekleştirildi. Özelleştirme Yüksek Kurulunun yetkileri, 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle Cumhurbaşkanlığına devredildi. Yani özelleştirme işlemi artık baştan sona Cumhurbaşkanlığı tarafından takip edilecektir. Türkiye Cumhuriyeti Dönemi'nin ilk yıllarında devlet yatırımı olarak gerçekleştirilen tüm işletmelerden -şeker fabrikaları, demir, kâğıt, çay, fındık, taş kömürü gibi- bugüne kadar, Türkiye Cumhuriyeti'nin değerleri olarak sayabileceğimiz tüm işletmelerden yani 278 işletmeden maalesef ki bugün elimizde yaklaşık 70 civarında işletme kaldı. Bunlardan 30 civarındaki işletme önceki iktidarlar döneminde özelleştirilmiş ise de 140 civarında işletme iktidarınız döneminde özelleştirildi. Değerli arkadaşlar, öyle ki bu özelleştirmelerin bu kadar yüksekliğini de ayrıca övünerek anlattığınızı da biliyoruz. Ereğli Demir Çelik, İskenderun Demir Çelik, TEKEL, Sümerbank, SEKA, Oymapınar Barajı ve son, geçtiğimiz yakın tarihte şeker fabrikaları, bu ülkenin tüm değerleri maalesef döneminizde özelleştirildi yani satıldı.

Değerli arkadaşlar, şeffaflığın sağlanması için her türlü tedbir alınması gerekir diye ifade ediyoruz. Örneğin şöyle bir gelişmenin varlığını öğrendik: Bakın, müze ve ören yerlerinin girişlerinin işletiminin “giriş kontrol sistemlerinin modernizasyonu ve yönetimi” adı altında yabancı firmalara kiraya verildiğini yani buraların da özelleştirildiğini öğrenmiş bulunmaktayız. Değerli arkadaşlar, içerisinde Topkapı Sarayı, Ayasofya dâhil yine en çok ziyaretçinin geldiği 376 müze ve ören yerinin işletmesinin yani girişinin ihaleye verildiğini, özelleştirildiğini öğrendik. Değerli arkadaşlar, buralar çok ciddi gelir getiren işletmeler. Bunun yanı sıra da kutsal emanetlerin dahi bulunduğu yer olan Topkapı Sarayı'nın işletmesini bu anlamda özelleştirmiş bulunmaktasınız. Kaldı ki en son, bu ihaleyi alan firmanın da yabancı bir firma olduğunu öğrenmiş bulunmaktayız. Yani bizim tüm kutsal değerlerimizin bulunduğu, tarihî eserlerimizin bulunduğu alanların işletmesinin bu şekilde yabancı bir firmaya verilmiş olmasını ben doğru görmüyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, elimizde 70 civarında işletmemiz kaldığını ifade ettik. Yani ben bunların da neler olduğunu buradan söylemek istemiyorum çünkü bunları söylediğimiz takdirde, hızlı bir şekilde bunların da işletmesinin özelleştirilmesi işlemine girişeceğimizden endişe duyduğumu da ifade etmek istiyorum. Türkiye Cumhuriyeti'nin var oluş gününden itibaren hepimizin tüm ihtiyaçlarını karşıladığımız bu tesisler birer birer döneminizde özelleştirildi.

Değerli arkadaşlar, biz sizlerden beklerdik ki döneminizde yeni tesisler kazandırsın ve bu tesislerle ülkemizin ihtiyaçları karşılsın, maalesef bunu yapamadığınız gibi var olan tüm işletmeleri de çoğunlukla özelleştirdiniz ve ülkemizin tüm değerlerini bir bir sattınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Arı.

CAVİT ARI (Devamla) - Bu anlamda bizim önerimizin On Birinci Kalkınma Planı'nda yer almasının zorunluluğu ortadadır değerli arkadaşlar.

Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Çok teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Yürütmenin katılmadığı 4 numaralı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 103 sıra sayılı On Birinci Kalkınma Planı'nın ikinci bölümünün 2.1.1-196'ncü paragrafına aşağıdaki ifadenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Ömer Fethi Gürer

Niğde

Süleyman Girgin

Muğla

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Uğur Bayraktutan

Artvin

Mahmut Tanal

İstanbul

Haydar Akar

Kocaeli

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

“Ekonomik ve Sosyal Konseyin yılda en az üç kez toplanması konusunda gerekli olan idari düzenlemeler yapılacaktır.”
BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Muğla Milletvekilimiz Sayın Süleyman Girgin. (CHP sıralarından alkışlar)
Süreniz beş dakika Sayın Girgin.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ekonomik ve Sosyal Konseyin kurulma amacı, ekonomik ve sosyal anlamda toplumsal uzlaşma, biriktelik sağlama ve kalıcı bir ortam oluşturmaktır. Ekonomik ve Sosyal Konseyin kurulma amacı yasada bu şekilde tarif edilmektedir. Ayrıca “Üç ayda bir toplanır.” denilmektedir yasada. Niçin? Çünkü önemli ekonomik ve sosyal kararlar alınacağı zaman, ilgili yasalar çıkarılacağı zaman sosyal taraflar ile devlet bir araya gelecek, bunları görecek, topluma olumlu mesajlar verilecek ve her şey diyaloga gerçekleştirilecek. Ekonomik ve Sosyal Konseyin amacı bu sevgili milletvekilleri. İşçiler, işverenler, sendikalar, odalar, sivil toplum kuruluşları, iktidar hep birlikte.

Şimdi sormak lazım. Peki, ne olmuş şimdiye kadar? Ekonomik ve Sosyal Konsey nerede, gören, duyan var mı? Yok. Ekonomik ve Sosyal Konsey en son 2009 yılında 9’uncu kez toplanmış ve ondan sonra da bir daha bu konsey toplanmamış maalesef.

Yeni çıkan çalışma yasaları, İş Yasası, sosyal güvenlik ve ilgili yasalar bu toplantılar sonrasında sosyal taraflarla anlaşarak mı çıkarılmış? Hayır. Bunlar için toplantıya bile çağırılmamış. Peki, ne olmuş? Ekonomik ve Sosyal Konsey kaldırılmış mı? Hayır, kaldırılmamış. Referandum yapıldı 2010 yılında ve referandum sonucunda Ekonomik ve Sosyal Konsey Anayasa maddesi hâline geldi, tarih 12 Eylül 2010. 2010 referandumu sonucunda anayasal kuruluş hâline gelen Ekonomik ve Sosyal Konsey şimdi ne, nerede ve ne yapıyor? Sendikalar ve toplu iş sözleşmesi, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin yasalar çıkartıldı. Ekonomik ve Sosyal Konseyde bu konular yasa çıkarılmadan önce görüşüldü mü? Nerede Ekonomik ve Sosyal Konsey, gören, bilen var mı? Maalesef yok.

Kalkınma planında “Kıdem tazminatı reformunu hayata geçireceğiz.” diyor iktidar. Bu konu Ekonomik ve Sosyal Konseyde konuşuldu mu? “Esnek çalışmayı yaygınlaştıracamız.” diyor iktidar. Bu konu Ekonomik ve Sosyal Konseyde konuşuldu mu?

Sayın Cumhurbaşkanı “İşçilerin hakkı olan grevleri bile yasakladım.” diyor işverenlere, “Ne istediniz de vermedik.” diyor sermayeye. Bu cümleler kurulurken ve işçinin, emekçinin ümüğünü sıkan, kazanılmış hakkını elinden alan işler yapılırken Ekonomik ve Sosyal Konseyde bunlar konuşuldu mu, görüşü alındı mı? Hayır.

Değerli milletvekilleri, nasıl ki kalkınma planı için “Elimizde bir plan yok, bir itirafname var çünkü bu bir çöküş belgesidir, bu çöküşün adı da AKP’nin bir gelecek vadette kabiliyetinin çöküşü.” diyorsak ve “Siyasal yaşam tekçi bir anlayışla düzenleniyor.” diyorsak burada da durum aynıdır. Çalışma yaşamını da sosyal yaşamı da aynı tekçi anlayışla şekillendirme çabası ve zorbalığının bir yansımasını görmekteyiz burada. AKP bu konseyi toplamayarak müzakereden kaçmaktadır. Müzakere demek, o talepleri dinlemek demek, duymak demek ve sosyal devlet ilkesi gereğini yerine getirmek demektir. Arkadaşlar, en azından şu yapılabilir: Şimdiye kadar toplantı yapıp dinlememek bir yana ama toplantı yapılmaması ve bu konseyin değersizleştirilmesi ve tenezzül etmemek bir yana; bunun takdirini kamuoyuna bırakıyorum. İş gücü piyasalarına ve çalışma yaşamına ilişkin hedeflerin toplumla paylaşılacağı, ortaklaşacağı yer olan Ekonomik Sosyal Konsey acilen işler hâle getirilmelidir.

Değerli milletvekilleri, bir toplumun kalkınması ancak işçilerin ve emekçilerin refahıyla mümkündür. Siz bu kesimleri yoksullaştırarak, haklarını ellerinden alarak kalkınamazsınız. Kalkınmayı yol yapmakla, inşaatla sınırlayan zihniyetin sahibi iktidar sadece Türkiye’de yok. İşte Birleşmiş Milletlere ait bir paylaşım istiyoruz sizlerle: 189 ülke için hesaplanan bu endeks, sağlık, eğitim ve gelir olmak üzere insani gelişmenin temel boyutlarında ilerlemeyi ölçüyor. Bu endekse göre Türkiye 189 ülke içerisinde 64’üncü sırada bulunmaktadır.

Ne diyor bu kalkınma planı, şimdi sormak lazım. Burada hedef önce ilk 25’e girmek, sonra ilk 10’a girmek diyor mu? Maalesef demiyor. Sağlıkta, eğitimde, kadın-erkek eşitliğinde, çevresel sürdürülebilirlikte mesafe alacağız diyor mu? demiyor. “Daha fazla yol yapacağız.” diyor.

Diğer bir örnek: Uluslararası Sendikalar Konfederasyonunun 2019 Küresel Haklar Endeksi’ne göre Türkiye işçiler için dünyanın en kötü 10 ülkesinden 1’i. Ayrıca Türkiye en çok işçinin tutuklandığı ve gözaltına alındığı 4 ülkeden 1’i.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Girgin.

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Diğer ülkeler Çin, Hindistan ve Vietnam. Başka söze gerek var mı?

Değerli milletvekilleri, çalışma hayatının onlarca sorunu var. Bu sorunları çözmek ciddiye ister. Ekonomiye PowerPoint sunumlarla yönetmeye çalışanlar bu ciddiyeti gösteremez. Sosyal yardım deyince seçim meydanlarında çay fırlatmayı anlayanlar, kadının erkeğin eline bakan köle olarak kalmasını isteyenler, çocukları ucuz iş gücü sayanlar, göçmen ve mültecilerden kayıtsız işçi olarak yararlananlar, yaşlılarımızın tedavi ve bakımlarını piyasaya terk edenler, eğitimi ve sağlığı yandaşlara para transfer edecek sektör hâlinde görenler, tarım alanlarını imara çararak çiftçimizi perişan edenler bu ciddiyeti gösteremez. Bu ciddiyeti, bilimsel yöntemlerle küresel gelişmeleri de dikkate alarak çözüm önerisi getirenler gösterir.

Teşekkür ediyorum. Hepsinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Yürütmenin katılmadığı 5 numaralı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 103 sıra sayılı On Birinci Kalkınma Planı’nın ikinci bölümünün 2.1.1-200’üncü paragrafına aşağıdaki ifadenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

“Kentsel rantların vergilenmesi ve buradan sağlanacak kaynakların şehir halkına aktarılması için vergi ve imar mevzuatında her türlü yasal değişiklik yapılacaktır.”

Bülent Kuşoğlu

Haydar Akar

Ömer Fethi Gürer

Ankara

Kocaeli

Niğde

Türabi Kayan

Uğur Bayraktutan

Mahmut Tanal

Kırklareli

Artvin

İstanbul

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Kırklareli Milletvekilimiz Sayın Türabi Kayan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Kayan.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, On Birinci Kalkınma Planı’yla ilgili, kentsel rantların vergilendirilmesi hakkında söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, 2001 yılındaki krizi aşmak için rahmetli Ecevit büyük bir program hazırlamıştı, bu program sayesinde de ülkeye büyük bir para geldi. Bu parayla ne yapacağınızı, nasıl yapacağınızı şaşırmaştınız çünkü 2002 yılında iktidara geldiğinizde bu para sizin avucunuzdaydı, elinizdeydi. Nasıl yapacaksınız, ne yapacaksınız? Hazırlıksızdınız, plansız programsızdınız. Ne yapacaksınız o zaman? Verdiniz kendinizi inşaata, verdiniz kendinizi yollara; yollara nasıl ilave yapacağınızı, nasıl yol üstüne yol yapacağınızı şaşırınız arkadaşlar. Aynı şekilde, şehir içindeki kaldırımları da... Neredeyse her yıl bir kaldırım değiştirecek hâle geldiniz. Saraylar, saraylar, saraylar... Osmanlı İmparatorluğu'nun saraylarıyla yarışır hâle geldiniz. Değerli arkadaşlar, cumhuriyet kuruldu, seksen yılda sadece bir tek Cumhurbaşkanlığı Köşkü yapıldı, seksen yılda. Ama geliniz, on yedi yılda 3 saray yaptınız; herhâlde bunları 8'e, 10'a çıkaracaksınız. Osmanlı'da 5 saray vardı; 5 saraydan sadece Edirne ve İstanbul'daki Topkapı Sarayı'nı kendi parasıyla yapmıştır; diğer 3 saray -Çırağan, Dolmabahçe ve Yıldız Sarayları- hep borçla yapıldı değerli arkadaşlar ve bu borçlar Osmanlı'yı batırmıştır. Şimdi, aynı şekilde, sizler de saraylara merak sardınız; Osmanlı'nın 5 sarayını, gördüğüm kadarıyla, geçmek istiyorsunuz ama Osmanlı bu saraylarla sonunda ne oldu, biliyor musunuz? Sevr Anlaşması'nı imzaladı; 13 vilayete sığındık, 13 vilayette kaldık. Dua edelim de Yüce Önder sayesinde bugünkü çağdaş Türkiye Cumhuriyeti'ne ve çağdaş ülkenin insanı, ferdi olmaya kavuştuk. Hiç merak etmeyin, siz bu ülkeyi batırırsanız da biz yine kurtaracağız bu ülkeyi. Halkımızın da hiçbir endişesi olmasın, nasıl bir Mustafa Kemal doğurmuş isek şimdi de doğuracağız. Bizde Kemaller bitmez, merak etmeyin! (CHP sıralarından alkışlar)

Daha sonra ne yaptınız? Şimdi, yakalandığınız bu ağır krizden nasıl çıkacağınızı şaşırınız. Bu krizden çıkmak için de vatandaşın gırtlığına sarıldınız, vergi almak istiyorsunuz, vergi, vergi, vergi ama rant peşinde koşan yandaşlarınıza sürekli olarak destek, destek, destek... Çiftçiden aldığınız, memurdan, emekliden, işçiden aldığınız ve sanayiciden aldığınız her kuruşu bu yandaşlarınıza vererek onları semirttiniz, şımarttınız; şimdi, bunlar da krizin içindeler. Onları kurtarmak için şimdi tekrar sarıldınız çiftçiye, işçiye, emekçiye, memura ve sanayicinin verdiği paraya.

Değerli arkadaşlar, bunlar da kurtarmayacak sizleri çünkü bu paraya boğduğunuz, kendi ellerinizle yetiştirdiğiniz bu insanlar, beceriksiz insanlar, iş bilen insanlar değil, bunların hepsi ithalatçıdır çünkü sizler kuru sabit tutarak ithalatçıyı güçlendirdiniz, yeni ithalatçılar... Onlar sayesinde, o sistem sayesinde de yeni zenginler yarattınız ama bu zenginler ne ticareti biliyordu ne ekonomiyi biliyordu ne de sanayiye biliyordu. Bilmedikleri için, siz istediğiniz kadar verin, sonunda gittiler, har vurup harman savurdular, onun için tekrar bu krize geldiler; sizler de geldiniz, şimdi onları kurtarmaya çalışıyorsunuz; kurtaramazsınız, istediğiniz kadar uğraşın.

On yedi yılda bir insan uzmanlaşır mı yoksa uzmanlıktan aşağıya düşüp de kendini batırır mı değerli arkadaşlar? On yedi yıl, dile kolay. On yedi yılda uzmanlaşıp ülkeyi ekonomik yönden tıkr tıkr yöneteceğiniz hâlde bugün geldiğiniz nokta -on yedi yılda- dibe vurmaktır; sizler bunu çok iyi becerirsiniz, batırmayı. Onun için bizler de "Bu toplum bunu nasıl olsa görecektir." dedik ve 31 Martta gördü değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Kayan.

TÜRABİ KAYAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hele 23 Haziranda daha da iyi anlamıştır ve bunun cevabını da sizlere vermiştir. Merak etmeyin, bundan sonraki ilk seçimde daha güzel gösterecek kendini. Bu toplum, gerçekten, kimdir gerçek sahibi, kimdir üreticisi, kimdir üretip de dışarıya mal satanı, o malı satıp da döviz getireni, çok iyi biliyor artık. Sizler ülke toprağını dışarıya satarak elde ettiğiniz döviz "döviz girdisi" diye görüyorsunuz ve gösteriyorsunuz. Bugüne kadar yutturduğunuz sandınız ama bu toplum yutmadı değerli arkadaşlar, yutmayacak da, toplum gözünü açtı diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarına sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Yürütmenin katılmadığı 6 numaraları önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 103 sıra sayılı On Birinci Kalkınma Planı'nın ikinci bölümünün 2.1.1-204'üncü paragrafına aşağıdaki ifadenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Bülent Kuşoğlu
Ankara
Kamil Okyay Sındır
İzmir

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul
Ömer Fethi Güner
Niğde
Haydar Akar
Kocaeli

Mahmut Tanal
İstanbul
Uğur Bayraktutan
Artvin

Kamu Özel İşbirliği ile gerçekleştirilen proje uygulamalarının şeffaflığı sağlanacaktır. Bu projelerin sözleşme bedelleri ve sözleşme bedellerinin içerdiği kullanma ve hizmet bedelleri kamuoyu ile paylaşılacak, bu projelerin gelecek kuşaklar için oluşturduğu mali riskler konusunda kamuoyu aydınlatılacak bu risklerin Merkezi Yönetim Bütçesine eklenen tablolarda gösterilmesi sağlanacaktır.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Kamil Okyay Sındır. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; On Birinci Kalkınma Planı'na ait, ilişkin bu önergeyi özellikle Anayasa'ya aykırılık teşkil eden bir uygulamayı da ortadan kaldırmak adına ortaya koyduk.

Değerli arkadaşlar, kamu-özel iş birliği projelerini hepimiz gayet iyi biliyorsunuz. 1986 yılından bugüne kadar toplam 242 projenin sözleşme değeri yani yatırım değeri artı kamuya ödenek miktarı toplam 140 milyar doları bulan ve bunun büyük bir kısmı özellikle 2010 yılı ve sonrası gerçekleşen projeler.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu projelerde ciddi bir risk olduğu aşikâr. Anayasa'mızın 160'ıncı maddesine bakacak olursak, Sayıştay yetki ve sorumluluklarını inceleyecek olursak bu yüce Meclisin birer üyesi olarak, Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek görevini haiz. Şimdi, tabii, bu söz konusu kamu-özel iş birliği projeleriyle ilgili, Anayasa'nın 47'nci maddesine son fıkraya eklenen hükümlerle "Devlet, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişileri tarafından yürütülen yatırım ve hizmetlerden hangilerinin özel hukuk sözleşmeleri ile geçerek veya tüzelkişilere yaptırılacağı veya devredilebileceği kanunla belirlenir." diyerek çeşitli kanunlar çıkardınız; Yap-İşlet-Devret Kanunu, Sağlık Bakanlığı Kamu Özel İş Birliği Kanunu ve Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun, Sağlık Bakanlığının 6428 sayılı

Kanun'u ve elektrik enerjisi üretim tesisleriyle ilgili 4283 sayılı Kanun.

Değerli arkadaşlar, hangi kanun olursa olsun Anayasa'da Sayıştaya verilmiş bu yetkiyi aşamaz. Bu yetkiyle - Anayasa'da- Sayıştaya kamu idarelerinin bütün gelir ve giderlerini denetleme yetkisi veriliyor, istisna ortaya koymuyor. Söz konusu kamu-özel iş birliği projelerinin denetlenmesini bırakın, sözleşmeler "ticari sır" olarak belirlenerek "Özel hukuk hükümlerine tabidir." denilerek milletvekillerimizden, Türkiye Büyük Millet Meclisinden ve Meclis adına denetim yetkisine sahip Sayıştayın gözünden kaçırılıyor.

Bakın, size iki araştırmacının uyarılarını okumak istiyorum, bu nereye götürür memleketi: "Bütçede yer almadan gerçekleştirildikleri için kamu borç stokunda görülmeyen bu projelere uzun yıllar boyunca yapılacak ödemelerin ülke bütçelerinde ciddi bir yük oluşturacağı, bunun seçilecek hükümetler için bağlayıcı olmasının demokrasiyle uyumlu olmadığı, geleceğin hem ekonomik hem de politik anlamda ipotek altına alınmış olacağı uyarıları yapılmaktadır." Söz konusu projelere ait riskler aslında Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının Kamu-Özel İşbirliği Raporu'nda değişik vesilelerle yer alıyor. Örneğin, yap-işlet-devret modelindeki riskler özel sektör ile kamu arasında paylaşılmaktadır ve tüm bu projelerde -kanunların ilgili maddelerine baktığınızda- kamu idaresi her yıl yükleniciye bir ödeme yapıyor ve bu ödemeler -ister bunun adına sözleşme bedeli, ister bunun adına yatırım bedeli, hizmet bedeli deyin- idare tarafından yapılıyor ve Sayıştay denetimine de tabi olması gereken ödemeler. İşte, bunun ortaya koyduğu riskleri, söz konusu projeler üzerinden ortaya çıkan riskleri kamu adına, millet adına, tüyü bitmemiş yetim adına bizlerin görmesi, bilmesi, denetleyebilmesi gerekiyor.

Bakın, bir başka IMF uzmanı olan iki araştırmacının uyarısını da sizlerin dikkatine sunmak istiyorum: "Hem gelişen hem de gelişmiş ülkelerde bu KÖİ'lerden kaynaklı büyük mali bedeller ve riskler ortaya çıkmaktadır. Bu KÖİ'ler yapım ve talep riskleri gibi ortak proje risklerinden muzdariptirler."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Bakın, çok önemli, diyorlar ki: "Kıfayetsiz bütçe tahminleri ve/veya istatistiki hesaplamalar KÖİ'lerin kamu borç ve açığı üzerindeki etkilerini ihmal etmelerine sebep olabiliyor. Sonuçta, hükümetler orta ve uzun vadede genelde beklenenden daha yüksek mali bedellere ve risklere maruz kalıyorlar." Böylesi büyük riskleri taşıyan 145 milyar dolar üzerinde bir bedele sahip bu projelerin, bırakın burada bizlere kalkınma planında bir madde üzerinden bunların ifade edilmesini, eklenmesini... Bizlerin, hepimizin, halkımıza, milletimize, yurttaşlarımıza karşı çok temel, asli bir görevimiz; anayasal bir sorumluluğumuz... Bu anlamda, bu önergemizin kabulünü özellikle rica ediyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Yürütmenin katılmadığı 7 numaralı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülmekte olan On Birinci Kalkınma Planı'nın "2.1.2. Yurtiçi Tasarruflar" başlığı altındaki 223.3'üncü paragrafında yer alan "Bireysel emeklilikteki otomatik katılım sistemi sistemde kalış süresi ve fon tutarını artıracak şekilde yeniden düzenlenecek ve bireysel hesaplara dayalı kurulacak kıdem tazminatı fonu ile entegre edilecektir." ifadesinin kalkınma planı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Kemal Peköz

Adana

Murat Çepni

İzmir

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Kocaeli

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen, İzmir Milletvekilimiz Sayın Murat Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Çepni.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Evet, kalkınma planında, aslında bu kalkındırma planında iki şey yok; bir tanesi demokrasi, bir tanesi de milyonlarca işçi ve emekçi. Evet, demokrasinin olmamasının bir mantığı var. Çünkü bu planın işçi sınıfının, emekçilerin çok daha azgın koşullarda sömürsü olmaksızın gerçekleşmesi mümkün değil çünkü daha fazla açlık, daha fazla işsizlik ve yoksulluk gerekiyor. Evet, Hükümetin de bu durumu yönetmesinin tek yolu çok daha fazla güvenlikçi yasalar, antidemokratik uygulamalar ve faşizme ihtiyacı var. Niye bunlara ihtiyacı var? Çünkü halk korkusu hiçbir korkuya benzemez. Evet, iktidar esas olarak bu korkuyla hareket ediyor.

Şimdi, bu plan aslında saray şirketlerinin kâr oranlarını artırma planıdır, başka hiçbir anlama gelmez. Bu plan şunu söylüyor bize, Türkçesi şu: "Çok daha fazla işsizlik, ekonomik krizin işçi sınıfının üzerine yıkılması, esnek ve güvencesiz çalışma." Yani bir kriz var, gemi batıyor fakat buradan çıkmanın yani gemiyi kurtarmanın tek yolu milyonlarca işçi ve emekçiyi çok daha fazla sefaletle sürüklemekten geçiyor. Peki, buraya çıkıp planı savunan arkadaşlarımız ne diyor? "Köprü yaptık." diyor. Ne diyor? "Hastane yaptık." diyor. Hastaneler hasta garantili hastaneler, köprüler araç garantili, tüneller araç garantili. Şimdi, Hitler'in Propaganda Bakanı Goebbels şöyle söylüyor: "Asla kendinizden başka birine hareket alanı bırakmayın." Yine şöyle söylüyor: "Yalan söyleyin, mutlaka inanan çıkacaktır; olmazsa, yalana devam edin." Şimdi de tam olarak aslında bunu yaşıyoruz.

Türkiye'de en varsıl yüzde 20, millî gelirden yüzde 47'den fazla pay alırken en yoksul yüzde 20 ise yüzde 6,3 pay alıyor. 10 milyon işçi asgari ücretle yaşıyor yani açlık sınırında yaşıyor. Peki, Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu çok yüksek bir istişare kurulu, çok önemli siyasetçilerden oluşuyor; bunlardan birisi Bülent Arınç. Bu kurul ilk toplantısında maaşlarına yüzde 40 zam yapıyor, yüzde 40.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ya, utanın ya, utanın biraz! Kaç defa reddetti adam. Allah Allah!

BAŞKAN – Sayın Eronat, lütfen...

Lütfen, devam edin siz Sayın Çepni.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Utanmayı sizin öğrenmeniz gerekir.

BAŞKAN – Karşılıklı değil değerli arkadaşlarım.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Yani utanmayı sizin öğrenmeniz gerekir, çoktan yüzünüzün kızarması lazım ama geçti sizden.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ayıp yahu! Öğreneceksin, bilmiyorsan öğreneceksin.

BAŞKAN – Sayın Eronat, rica ediyorum.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Ama aynı Hükümet işçi sınıfına, emekçilere yüzde 4 zam yapıyor. Peki, Bülent Arınç bunu sorgulayanlara ne diyor? "Edepsiz." diyor.

Şimdi, olay çok basit, çok açık ve net. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2015 Faaliyet Raporu'na göre, 2 milyondan

fazla haneye yakacak yardımı yapılacağı söyleniyor. Yine, buraya çıkan hatipler de sosyal yardımları artıracıklarını söylüyorlar. Evet, olabilir fakat bir devletin itibarı yardıma muhtaç olmayan vatandaşlar yaratmaktır. Peki, niye böyle oluyor? Şundan dolayı oluyor arkadaşlar: Bakın, Hükümetin kendisi bir saadet zinciridir ve bu yardım politikaları da bu saadet zincirinin makyajıdır, makyajı, o yüzden oluyor. Dolayısıyla bizim sosyal yardımlara ihtiyacı olan insanları değil, karnı doyan insanları yaratmaya ihtiyacımız var.

Kalkınma planında "esnek istihdam" ve "kolay işverenlik" diye kavramlar var, başta da söylediğim üzere bunlar çok enteresan kavramlar. Oysa bunlar hangi zamanda söyleniyor? Ayda ortalama 150 işçinin iş cinayetlerinde öldüğü koşullarda söyleniyor. Şimdi, dolayısıyla buradaki esnek çalışma işsizlik demek, iş cinayeti demek, yoksulluk demek.

Peki, bir diğer madde ne? Kıdem tazminatı. Kıdem tazminatı seksen üç yıllık bir haktır, işçi sınıfının kazanılmış bir hakkıdır. Hükümet ne yapıyor bu planla? Kalan kısıntıları da ortadan kaldırmaya çalışıyor. Kıdem tazminatı iş güvencesidir aynı zamanda yani kalan sınırlı iş güvencelerinden bir tanesidir, patronların keyfi işçi kıyımını engellemenin yoludur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Dolayısıyla bizler, Hakların Demokratik Partisi olarak, sosyalistler olarak, bu ülkenin onurlu insanları olarak işçi sınıfına dönük bu siyasete karşı alanlarda, her yerde mücadele etmeye devam edeceğiz. Bu memleket sizin çiftliğiniz değil ve bu insanlar da milyonlarca emekçi de sizin marabanız değil. Dolayısıyla kıdem tazminatı fonuna karşı saldırı işçi sınıfına açılmış bir savaştır ve biz bu savaşta işçi sınıfının yanındayız. Üretenlerin yönettiği bir ülke yaratana kadar mücadelemizi devam ettireceğiz, bundan hiç kuşkunuz olmasın.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bostancı, bir söz talebiniz oldu.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin On Birinci Kalkınma Planı'yla ilgili olarak verilmiş olan 7 numaralı önergeyle ilgili yaptığı konuşmasına ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Çepni, konuşmasının girişinde Goebbels'ten ve Goebbels'in yalana ilişkin söylediği sözlerden hareketle değerlendirmesine başladı. Ama ironik olan şu ki beş dakikalık konuşmasının sonunu Goebbels'in söylediği sözle çok anlamlı, aynı çizgiye erişen bir şekilde bitirdi. Şu bakımdan "Öyle bitirdi." diyorum.

Birincisi, Yüksek İstişare Kurulunun ilk toplantısında hiçbir şekilde maaş görüşmesi yapılmamıştır.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – İkincisinde yapılmıştır o zaman.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) - Buna ilişkin açıklamalar vardır. Dolayısıyla bu bütünüyle trollerin işidir.

İkincisi, Sayın Bülent Arınç'ın "Benim maaşım ile ilgili konuşmak edepsizliktir." şeklinde bir değerlendirmesi, bir ifadesi olmamıştır. Kübra Par'la yapmış olduğu röportajda trollere ilişkin olarak söylediği bir söz sanki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – ...maaşı konusunda söylenmiş gibi takdim edilmiştir. Bu kadar siyasi hayatı olan bir insanın, memleketin, milletin vergileriyle kendilerine ödenen, görevlere ödenen maaşlar konusunda, herhangi bir şekilde insanları suçlayıcı "edepsizler" gibi bir ifadeyi kullanmayacağı herhâlde takdire şayandır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Sayın Başkan, bir yanıt verebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çepni, bir şey yok ama.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Hayır, var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Var, var.

BAŞKAN - Sayın Bostancı sizin açıklamanıza bir açıklamada bulundu, bunu devam ettirmeyelim, rica ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir açıklama yapсын.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Rica ediyorum, lütfen...

Siz açıklamalarınızı yaptınız, Sayın Bostancı da yaptı, ben herhangi bir konu da görmedim zaten yani sizin açıklama yapmanızı doğuracak bir sonuç da görmedim.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Komisyonlardan Gelen Diğer İşler (Devam)

1.- On Birinci Kalkınma Planı'nın (2019-2023) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Sunulduğuna Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (3/777) (S.Sayı: 103 ve 103'e 1'inci Ek) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, yürütmenin katılmadığı 8 numaralı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Görüşülmekte olan 103 sıra sayılı On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın 335.3'üncü paragrafının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"335.3 Konya-Karaman-Niğde-Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep demir yolu hattı ile Aksaray-Ulukışla demir yolu hattı tamamlanarak imalat sanayi sektörlerinin Adana, Mersin ve İskenderun limanlarına erişimi kolaylaştırılacaktır."

Bedri Yaşar

İmam Hüseyin Filiz

Yavuz Ağralıoğlu

Samsun

Gaziantep

İstanbul

Aydın Adnan Sezgin

Ayhan Erel

Aydın

Aksaray

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen, Aksaray Milletvekilimiz Sayın Ayhan Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkan Yardımcım, kıymetli bürokratlar, yüce Türk milleti; On Birinci Kalkınma Planı üzerinde söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kalkınma planları, bir ülkenin tamamı veya belirli bölgesi için belirlenen kalkınma hedefleri çerçevesinde iktisadi ve sosyal hedeflere ulaşmak amacıyla, özel kesim için yol gösterici, kamu kesimi için emredici niteliğe sahip planlardır.

Türk dünyasının, Türk siyasetinin unutulmaz isimlerinden Başbuğumuz rahmetli Alparslan Türkeş “İdealler göklerdeki yıldızlar gibidir. Onları tutamayabilirsiniz, yakalayamayabilirsiniz ama onlara bakarak yönünüzü tayin edersiniz.” diye buyurmuştur.

On Birinci Kalkınma Planı da bana göre bir idealler manzumesi veya gökteki yıldızlar topluluğu gibi. Türkiye Cumhuriyeti devleti, bu süreçte bu plana bakarak yönünü tayin edecek diye düşünüyorum.

Kalkınma planında, “Konya-Karaman-Niğde-Mersin-Adana-Osmaniye- Gaziantep demir yolu hattı tamamlanarak imalat sanayi sektörlerinin Adana, Mersin, İskenderun limanlarına erişimi kolaylaştırılacaktır.” denilmekte.

Aksaray AK PARTİ'ye oy verdi, gönül verdi, milletvekili verdi, belediye başkanı verdi, her şeyi verdi ama on beş yıldır, Aksaray'a uğrayan tüm AK PARTİ'li milletvekilleri, siyasiler söz verdikleri hâlde, en sonunda da 2 Haziran 2018 tarihinde, Sayın Cumhurbaşkan, Aksaray Meydanı'nda Aksaraylılara müjdeyi verdiği hâlde, bugüne kadar bu sözünü, bu müjdesini yerine getirmemiştir. Yani Konya'yı, Karaman'ı, Niğde'yi Mersin Limanı'na, İskenderun Limanı'na bağlarken Aksaray'a niçin üvey evlat muamelesi yapıyorsunuz? Aksaray size ne yaptı? Oy vermektan başka, vekil vermektan başka, belediye başkanı vermektan başka ne verdi?

Sayın Cumhurbaşkan Yardımcım, bir sene önce bu konuda size mektup yazdım ama henüz bir cevap alamadım. Sayın Cumhurbaşkanın vermiş olduğu taahhütlerin ve müjdelerin bir an önce gerçekleştirilmesini zatialinize Aksaraylılar adına arz ediyorum.

Değerli milletvekilleri, yine, bu plana baktığımızda, tarımda üretim planlaması yapılmadığını veya bu konuyla ilgili herhangi bir düzenleme olmadığını görmekteyiz. Türkiye'de hangi ürüne ne kadar ihtiyaç var, ihtiyaç duyulan ürün en verimli nerede yetişir? Türkiye'nin nüfusu belli, ekilebilir toprakları belli, az çok dışarıya satacağı ürünler belli ama bir bakıyorsunuz, bir sene patates, soğan, sarımsak, ayçiçeği tarlada kalıyor, elde kalıyor; diğer sene bir bakıyorsunuz ki bu saydığım ürünlerin yanına pazarda pahalılıktan ulaşmak mümkün değil. Türkiye'nin, örnek olarak, 5 milyon ton pamuğa ihtiyacı var, yaklaşık 2,5 milyon ton pamuk üretiyor. Ya, Türkiye'nin bu pamuğu üretebilecek tarlası, tapanı, çiftçisi var ama 5 milyon ton pamuk üretemiyoruz.

Yine, baktığımızda, Türk gençliğinin geleceği heba ediliyor. Bir genç öğretmen olmak arzusuyla, öğretmen olmak sevdasıyla gözde bir üniversitenin tarih öğretmenliği bölümüne kayıt oluyor; dört sene boyunca bu hayalle, bu sevdıyla, bu düşünle eğitim öğretimini en üst düzeyde tamamlıyor. “Ben öğretmen olacağım.” diyor, Millî Eğitim Bakanlığı “Hayır, olamazsın.” diyor. “Niye olamaz?” “Tarih öğretmenine ihtiyacım yok.” Ya, o zaman, tarih öğretmenine ihtiyaç yoksa niçin dört sene, beş sene fakültelerde on binlerce gencin hayalleriyle beraber gençliğini heba ve feda ediyorsunuz? Tayin bekleyen 500 bin öğretmenimizin, tayin bekleyen yüz binlerce hemşiremizin, sağlık memurumuzun, yine tayin bekleyen mühendislerimizin, veterinerlerimizin ataması tamamlanıncaya kadar, istihdamı tamamlanıncaya kadar, Allah rızası için, bu gençlerin hayalleriyle, bu gençlerin düşleriyle oynamayın, öğrenci almayın kardeşim. Yani konservatuvara öğrenci almıyorsun, eğitim fakültesine öğrenci alıyorsun, “Ben seni öğretmen yapacağım.” diyorsun ama yapmıyorsun. Allah rızası için, dediğim gibi ya bu gençlerin istihdamını sağlayın ya da bu gençlerin hayalleriyle, düşleriyle oynamayın. Bırakın, kapatın, bunlar atanıncaya kadar da dursunlar, atama bittikten sonra planlamasını yapın. Kaç tarih öğretmenine, kaç veteriner, kaç çevre mühendisine... Çok mu zor bunları planlamak? Çok mu zor memlekette tarımda üretimi planlamak? O kadar bürokrat var, o kadar insan var, teknoloji o kadar gelişmiş, çok mu zor?

Ben bu duygularla hepimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Yürütmenin katılmadığı 9 numaralı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 103 sıra sayılı On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın “2.2.2.1 Tarım” başlığı altında bulunan 402'nci paragrafın plan metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bedri Yaşar

Yavuz Ağralıoğlu

İmam Hüseyin Filiz

Samsun

İstanbul

Gaziantep

İbrahim Halil Oral

İsmail Tatlıoğlu

Aydın Adnan Sezgin

Ankara

Bursa

Aydın

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen, Ankara Milletvekilimiz Sayın İbrahim Halil Oral. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Oral.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; On Birinci Kalkınma Planı üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, dün Erbil'de hain bir saldırı sonucu şehit olan konsolosluk çalışanı Osman Köse'ye yüce Allah'tan rahmet, ailesine ve büyük Türk milletine başsağlığı diliyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, kalkınma planlarının yapımı, Devlet Planlama Teşkilatının kurulmasıyla başlamıştır. Bu noktada, DPT'nin kurulmasına öncülük eden, millî kalkınmanın önemini ömrü boyunca vurgulayan, bir kalkınma doktrini olarak “Dokuz Işık”ı yazan merhum Başbuğumuz Alparslan Türkeş'i bu vesileyle rahmet ve minnetle yâd ediyorum.

Başbuğ Türkeş, “Dokuz Işık”ı kaleme aldığı 60'lı yılların ortalarında, kalkınmanın temeline köycülük ilkesi kapsamında tarım ve hayvancılığı koymuş, tarım kentleri gibi öneriler getirmiştir. 2019 yılına geldiğimizde, başta AK PARTİ iktidarları olmak üzere pek çok iktidarın Başbuğ Türkeş'in bu vizyonuna yaklaşmadığı açıkça görülmektedir. Bu açıklama ışığında, tarımda plansızlık had safhadadır. Geçtiğimiz aylarda soğan üreticisine “terörist” diyecek bir şuarsuzluğa erişen iktidar, şeker pancarı üreticisini plansız ve tamamen özel teşebbüsün insafına bırakmış bir yöntemle mağdur etmiştir.

Şahsım, İYİ PARTİ Ankara İl Başkanımız Sayın Yetkin Öztürk Bey'le Ankara'mızın pek çok köyünü gezdim. Oralardaki alıcının insafına terk edilmiş şeker pancarı dağlarını, çürümeye yüz tutmuş soğan çuvallarını gördüm. Daha birkaç gün önce Ankara'mızın çiftçileri bana ulaştılar. Kanola bitkisinin hasadında büyük problem olduğunu, biçerdöverlerin yetersiz olduğunu söylediler. Aynı zamanda, buğday çiftçimiz de bu durumdan şikâyet etti. Buğday ekimini daha planlamayan bir iktidarın kalkınma planının gerçekliği tartışılabilir.

Değerli milletvekilleri, vatandaşlarımız, AK PARTİ iktidarının uzun yıllardır yürüttüğü yanlış ekonomik politikalar sebebiyle pazar alışverişine er meydanına çıkar gibi, güreşe çıkmış gibi zor bir hâlde çıkmaktadır. Türkiye Kırmızı Et Üreticileri Merkez Birliği et tüketiminde yüzde 20'lik bir daralma olduğunu bildirmiştir. Görüyoruz ki vatandaş et yiyemez hâle gelmiştir. Mübarek Kurban Bayramı yaklaşıyor. Et yiyemeyecek hâlde olan vatandaş kara kara düşünmektedir, “Kasaptan et alamazken

kurbanı nasıl keseceğiz?" diye dertleniyor. Kurban satacak olan besiciler de kan ağlıyor. Yerli besiciler maliyetlerinin arttığından yakınıyor. Kilosu 33 lirayı bulan karkas et 28 liradan alıcı buluyor. Bunun sebeplerinden biri ekonomik darlık, diğeri de ithal edilen ettir. Et ve Süt Kurumu et ithalatının yüzde 233 arttığını söylüyor. Bizim yerli, Anadolu besicisinin malı yerine Polonya'dan, Macaristan'dan, Sırbistan'dan et getirmek bu ülkenin insanına zulüm değil midir? Üstüne, bir de görüyoruz ki Kızılay, kurban için yurt dışında kurban kestirip Türkiye'de konserve hâlinde dağıtacakmış. Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu! Yerli besici mal satamamaktan yakınıırken ve bizim hayır kurumumuz olan Kızılay Macaristan'daki besiciyi zengin etme derdine düşmüştür. Bunu asla kabul edemeyiz ve etmemeliyiz.

Sayın milletvekilleri, bir diğerköküş yaşıyan sektörümüz de inşaat sektörüdür. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğı verilerine göre 2019'un ilk beş ayında 2.820 adet inşaat şirketi kapanmıştır. Kurulan inşaat şirketlerinin sayısında ise 2018'in aynı dönemine göre yüzde 117 düşüş görülmüştür. Arife tarif gerekmez, görünen köy de kılavuz istemez; AK PARTİ'nin inşaat balonu patlamıştır. 5 müteahhit zengin olmuş ama diğeryatırımcılar kepenk kapatmıştır.

Sayın milletvekilleri, On Birinci Kalkınma Planı'nı hazırlayanlara bir teşekkür borcum var. Kendileri bir nebze de olsa gerçekçi davranmış ve AK PARTİ iktidarının 2023 hedeflerinin nasıl iflas ettiğini bizlere göstermiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Oral.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Onuncu Kalkınma Planı'na göre, kişi başına gelir hedefi yarı yarıya düşmüş, işsizlik hedefi neredeyse 2'ye katlanmış, ihracat hedefleri yarıya inmiştir. İktidara soruyorum: Bu mudur sizin yıllardır konuştuğunuz 2023 hedefleri? Samimiyetle söylemek isterim ki siz bu iflas etmiş siyasetle, bu hedefleri bırakın 2023'ü, 2123'te bile gerçekleştiremezsiniz.

Bu duygu ve temennilerle kalkınma planının hayırlara vesile olmasını diler, emeği geçenlere teşekkür ederim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Yürütmenin katılmadığı 11 numaralı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 103 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin "2.2.2 Öncelikli Gelişme Alanları 2.2.2.1 Tarım" başlıklı "b. Politika ve Tedbirler" alt başlıklı 411.5 maddesindeki "özendirici" ifadesinin "teşvik edici" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yücel Bulut

Cemal Enginyurt

İbrahim Özyavuz

Tokat

Ordu

Şanlıurfa

Muharrem Varlı

Mustafa Kalaycı

Tamer Osmanağaoğlu

Adana

Konya

İzmir

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen, Ordu Milletvekilimiz Sayın Cemal Enginyurt. (MHP sıralarından alkışlar)

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; On Birinci Kalkınma Planı'yla ilgili söz almış bulunmaktayım.

On Birinci Kalkınma Planı memleketimize, devletimize hayırlı olsun.

On Birinci Kalkınma Planı'yla ilgili bir nebze de olsa ben de fikrimi beyan etmek için Plan ve Bütçe Komisyonuna gittim ama sağ olsun, Garo Paylan ile Erol Katırcıoğlu'nun önergelerinden fırsat bulup konuşamadım. Dolayısıyla bu önerge vesilesiyle burada söz almış bulunmaktayım.

Bu arada, Garo Paylan ile Erol Katırcıoğlu da inşallah, bu sitemden bir de pay çıkarsınlar. Arkadaş, bu kadar konuşulmaz, arada bize de söz hakkı bırakın.

On Birinci Kalkınma Planı'nın görüşüldüğü bugünde, özellikle şunu belirtmekte fayda gördüğüm için söz aldım: Yabancı yatırımcının ülkeye gelmesi ve yatırım yapması önemlidir. Ama yabancı yatırımcı öyle bir yatırımcı ki maytap patlasa kaçıyor, elektrik trafosu patlasa gidiyor, "Trump ne diyecek?" diye ağzına bakıyor, "Putin'den ne haber gelecek?" diye kulağını oraya veriyor. Dolayısıyla yabancı yatırımcı öyle pek de güvenilir durmuyor. Özellikle borsada parası varsa ilk sıcak temasta hemen parayı dolara çevirip geldiği yere doğru koşarak gidiyor. Onun için yerli yatırımcıya önem vermek gerektiğini düşünüyorum.

Kalkınmada önceliğin yerli yatırımcıda olması gerektiğine inanıyorum ki Hükümetimiz de bu konuda... "Hükümetimiz" diyorum yani bu Meclis kapanmadan, hep AK PARTİ'ye bir şeyler diyor demeyin diye "Hükümetimiz" olarak söylüyorum ki AK PARTİ'yi de çok eleştiriyor demeyin yani bu arada. Hükümetimiz, bu konuda, On Birinci Kalkınma Planı'yla gerekli konularda düzenlemeleri, planları ortaya koymuşlar: 220 milyar dolar ihracat hedefi, 14.250 dolar millî gelirden alınacak pay. İnşallah, bunlar gerçek olur. Ama dediğim gibi yerli yatırımcının bir sıkıntısı var. Sayın Cumhurbaşkanını Yardımcımızın bu konuda hassasiyet göstereceğine eminim.

2012 yılının Haziran ayında, yatırımlarda devlet teşviki kapsamında o gün faizlerden 500 baz indirim ve 700 bin liraya kadar kredi imkânı verilmiş, bu da bir nebze olsun yatırımcıların nefes almasını sağlamış. O günlerde faizin yüzde 12-15 bandında olduğunu düşünürsek 500 baz demek yüzde 5 indirim demek anlamına geldiği için, 7 ve 12 arasında bir indirimli faizle yatırımcılar yatırım yapma imkânı bulmuşlar. Lakin son bir yılda, gerek Hükümetin dışında gelişen olaylarla gerekse dünyadaki ekonomik sıkıntılarının yansmasıyla Türkiye'de de faizler yüzde 25 rakamına ulaştı. Bu rakam yüzde 25'e ulaştınca 500 baz faiz indiriminin ve 700 bin lira kredinin hiçbir anlamı kalmadı. Maliyet öylesine yükseldi ki bir örnek vermek istiyorum. 3,5 milyon lira kredi alan bir yatırımcı, bu yeni faizle birlikte 5 milyon 680 bin lira ödemek zorunda kaldı. Dolayısıyla Hükümetimize yeni teklifim şudur: Yeniden, teşvik yatırımları kapsamında bir yasa teklifi hazırlanır veya teşvik yasası yeniden gözden geçirilerek bir ek yapılabilir ve bin baz faiz indirimi ve 2 milyon limit getirilirse bu bir nebze olsun yatırımcıyı teşvik edecek, yatırımcılarımız düşük maliyetle yatırım yapma imkânı bulacaklardır. Az önce söylediğim 3,5 milyon liralık kredi için ödenecek rakam 5 milyon 80 bin liraya düşecektir ve böylelikle de yatırımcı daha iyi bir imkân bulacaktır. Ben bu konuda Hükümetin hassasiyet göstereceğine inanıyorum.

Bu duyularla, On Birinci Kalkınma Planı'nın Türk milletine, Türk devletine hayırlara vesile olmasını niyaz ediyorum. Fındık taban fiyatının da 18 lira olması gerektiğini unutmayın diyor, hepimize saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, yürütmenin katılmadığı 12 numaralı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan On Birinci Kalkınma Planı'nın "2.2.3.6. Enerji" başlığından Nükleer Güç Santralleriyle ilgili 488.1., 488.2., 488.3. ve 488.4. paragraflarının çıkarılmasını ve 488. paragrafın "488. Devam etmekte olan Nükleer Güç Santrali çalışmaları durdurulacak ve planlanan yeni Nükleer Güç Santrali projeleri iptal edilecektir." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif

ederiz.

Hakkı Saruhan Oluç
İstanbul
Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli

Kemal Peköz
Adana

Murat Çepni
İzmir
Ali Kenanoğlu
İstanbul

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekilimiz Sayın Ali Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)
Süreniz beş dakika Sayın Kenanoğlu.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı hakkında, bu nükleer enerji santrallerinin iptal edilmesiyle ilgili vermiş olduğumuz önerge doğrultusunda söz aldım.

Tabii, biz bu nükleer güç santrallerinin, bu projelerin iptal edilmesini, bunlara yatırım yapılmamasını ve bunun yerine yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelinmesini öneriyoruz. Ülkemizin yaşadığı bağımlılık yani enerji bağımlılığı... Ki önümüzdeki yüzyılların da en önemli konularından biri enerji kaynakları olacak ve bizim enerji kaynakları konusunda kendi ülkemizin kaynaklarına ya da ülkemizin imkânları doğrultusundaki kaynaklara yönelmemiz gerekiyor. Şunu daha önce de dile getirmiştik: Yani bağımlılığa Amerika'dan kurtulup Rusya'ya yönelik bir bağımlılığın oluşması bizim ülkemizin hayrına, bizim faydamıza olan bir durum değil. S400'lerle başlayan sürecin uçak alımlarıyla ve benzeri konularla da ilerlediğini ve bu bağımlılığın giderek arttığını da görüyoruz. Ayrıca enerji konusunda çok ciddi bir bağımlılık sürecinin yaşandığını da görüyoruz.

Şimdi, bu nükleer santraller, nükleer güç santralleri savunulurken 2011 yılında iki gerekçe ortaya konuluyordu. Bunlardan bir tanesi 2023 yılı ekonomi hedefiydi. Yani 2023 için konulan hedef millî gelirin 2 trilyon dolar olacağı şeklindeydi ancak 2018'deki gerçekleşme rakamı 784 milyar dolarda kalmış durumda. Burada çokça dile getirildi, bu tabloda da bütün bu açıklanan hedeflerin nerede kaldığını çok net bir şekilde görüyoruz. Orada o zaman bir de şu söylendi, 2011 yılında denildi ki: "Biz ekonomide o kadar büyük atılımlar yapacağız ki -fabrikalar, işletmeler, tesisler- 2019'a, 2020'ye geldiğimizde artık bizim elektrik üretimimiz, enerji üretimimiz yetmez hâle gelecek. Bırakın fabrikaları, işletmeleri, evlere dahi elektrik veremez, enerji sunamaz hâle geleceğiz. Bu nedenle de nükleer güç santrallerine ihtiyacımız var." Ama gelinen gösterge, gelinen sonuç açıklanan hedefin yarısının da altında olduğunu gösteriyor. Öyleyse demek ki bizim nükleer güç santrallerine bu kadar ihtiyacımız yokmuş, genel sonuç bunu gösteriyor açıklanan hedefle.

2011'de sunulan diğer bir konu ise yenilenebilir enerji santrallerinin ya da enerji kaynaklarının pahalı, maliyetinin çok yüksek olduğu ve nükleer enerji santrallerinin de buna nazaran ucuz olduğu yönündeki bir gerekçeydi. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte bu durum da tersine dönmemiş olsa bile bu oranlara... Ki tersine de dönmüş durumda birçok veriyle birlikte baktığımız zaman. Dolayısıyla şu anda yenilenebilir enerji santralleri, nükleer güç santrallerinden çok daha ucuza enerji elde edilebilir durumdadır.

Ülkemiz ayrıca güneş enerjisi yönünden özellikle Avrupa'ya nazaran kat kat daha fazla imkâna sahip. Ki orada kullanılan enerji imkânının onda 1'i, yüzde 1'i belki kullanılamaz hâlde yani oranı tam olarak ifade edemiyorum. Ama şöyle bir şey var: 2018 Ocak ayında burada bir kanun çıkıyor arkadaşlar "çatı mevzuatı" diye. Çatı mevzuatı, fabrikaların ya da kendi kullandığımız evlerin çatılarına kurulan panellerle üretilen elektriğin şehre satılması ya da bu konuyla ilgili işletmeye satılması yönünde. Bu kanun çıkıyor ama bu kanunun şu an kimse farkında değil. Eminim ki burada birçok milletvekili arkadaş da bunu ilk defa duyuyor. Niyeye? Bu kanun çıkarılırken, bu düzenleme yapılırken Maliye Bakanı bunu geliştireceklerini, bunu teşvik edeceklerini, bununla ilgili düzenlemeler yapacaklarını ve insanların artık kendi evlerinde, çatılarında ürettikleri elektrik büyük oranda enerji ihtiyacını karşılayacaklarını da ifade ediyor ancak gelinen noktada bunun varlığından dahi kimse haberdar değil bırakın kullanmayı. Neden? Çünkü ithalattan kaynaklı olarak maliyeti çok yüksek bir noktada, 60 bin liraya sistem mal ediliyor, ortalama ömrü 25 yıl ve amorti etme süresi de 8 yıl olarak karşımızda duruyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Kenanoğlu.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Maliyetinin yanı sıra, bu sistemi kendi evinize ya da fabrikaınıza kurabilmeniz için de yaklaşık dört ay süren bir bürokrasiyle uğraşmanız gerekiyor.

Şimdi bizim buradan yürütmeye önerimiz şudur: Bu sistem Avrupa'da evlerde çok yaygın kullanılıyor. Bizzat ben de bunu Almanya'ya gittiğimde gördüm. Evlerin üzerindeki çatılara kurulan, fabrikalara kurulan bu güneş enerji sistemleriyle üretilmiş olduğunuz elektriği siz evinizde kullanıyorsanız, işletmenizde kullanıyorsanız, fazlasını o bölgenin enerji firmasına satıyorsunuz ve böylelikle, devletin çok büyük yatırımlar yapmasına ya da işte böyle nükleer güç santralleri gibi tehlikeli işlere girmesine gerek kalmadan enerji ihtiyacını da karşılama imkânı oluyor. Bunun çok ivedilikle gerçekleşmesi için gerekenlerin yapılmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Yürütmenin katılmadığı 14 numaralı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 103 sıra sayılı On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın "2.3.1 Eğitim" başlığı altında bulunan 547'nci paragrafın plan metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yavuz Ağralıoğlu
İstanbul
Bedri Yaşar
Samsun

İsmail Koncuk
Adana

Hasan Subaşı
Antalya
İmam Hüseyin Filiz
Gaziantep

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekilimiz Sayın İsmail Koncuk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Koncuk.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Onuncu Kalkınma Planı'nın hedefler bakımından gerisinde olan On Birinci Kalkınma Planı'nı görüşüyoruz. Hani, eskiden -askerlik yapanlar bilir- hedef küçültme vardı, sizler de küçültmüşsünüz; inşallah hayırlı olur diyelim. Herhâlde bunu biraz daha matematik bilen birileri hazırlamış ki böyle bir hedef küçültme gereği hissetmişsiniz.

Aslında çok şey söylenebilir, ekonomi konularında kıymetli hatipler güzel şeyler söyledi ama ben burada... Bu "plan" sözü biraz iddialı yani buna "plan" demek falan mümkün değil, 290 sayfalık bu kitapçık aslında sorun tespitinden başka bir şey

değil, ortada bir plan filan da yok. Bunun adı nasıl "plan"? Bakın bir cümle okuyayım ben size, bu nasıl bir plan: "Ülkemizden yurt dışına doğru yaşanan beyin göçünün nedenleri analiz edilecek." diyor. Düşünün yani şimdiye kadar analiz etmemişler ülkemizde yaşanan beyin göçünün sebebinin, hükümet haberdar değil, yeni analiz edeceklermiş. Nasıl bir planla? O belli değil. Bunun adına "plan" demek bile mümkün değil, bu ancak olsa olsa "sorun tespiti" olabilir.

Ben eğitimle ilgili konuşacağım, fazla konuşan olmadı eğitimle ilgili. Eğitimle ilgili cümleler de aslında bir plandan öte sorun tespiti ama bir plan var burada. Mesela "Tekli eğitime geçeceğiz." iddiası var. Sayın Binali Yıldırım'ın daha önceki yıllardaki - 2019-2020 yılları değil mi Sayın Bakanım?- tekli eğitime geçileceği, okul öncesi eğitimin zorunlu yapılacağı yönündeki açıklamalarını hatırlıyorum ben. Bunun maliyeti ne? Yeni derslik gerekiyor, maliyeti 19 milyar TL. Meslek liselerinin laboratuvarlarının yenilenmesi maliyeti -ki bunlar da var burada- 16-17 milyar. Peki, Millî Eğitim Bakanlığı payından yatırıma ayırdığınız pay ne kadar? Yüzde 4,88. Nasıl yapacağız? Yani böyle bir maliyet tablosuyla tekli eğitime geçmek mümkün değil. Ha, tekli eğitime geçersiniz, ne yaparsınız? Erişer kişilik iki sınıfı birleştirirsiniz ya da 40+40=80 kişilik sınıflar yaparsınız, dersiniz ki: "Biz tekli eğitime geçtik." Böyle bir tekli eğitim, eğitim anlamında olumlu getirisi olan bir şey değil.

Çok madde var, bunları tek tek burada izah edebilirim ama enteresan şeyler var, mesela ben size birini söyleyeyim: "Öğretmenlere, öğrenci kazanımları dikkate alınarak -neyse bu öğrenci kazanımları- eğitim kurumunun türü ve mahalline göre farklı oranlarda teşvik edici mekanizmalar oluşturulacak." Nasıl mekanizmalarsa bunlar? Bu nasıl bir plan ya? Yani "Öğrenci kazanımları dikkate alınarak..." Şimdi, diyelim, öğrenciniz başarılı oldu, teşvik edeceksiniz; peki, öğretmenler aynı şartlarda mı görev yapıyor? Yani, Mardin'in bir ilçesindeki öğretmenin başarı seviyesinin Çankaya'nın bir okulundaki öğretmenin başarı seviyesiyle bir olması mümkün değil. Yıllardır aslında biz bunları söyledik, öğretmenlere görev yaptığı bölgelere göre teşvik veriniz dedik ama yıllardır bunları dinlemedik. Eğitimle ilgili burada bir şey yok, burada bir şey yok yani bu, bir plan filan değil.

Ben, zamanım da fazla kalmadığı için, üniversitelerle ilgili birkaç cümle söylemek istiyorum. Üniversitelerle ilgili, bakın, burada diyor ki: "2023 yılı itibarıyla en az 2 üniversitemizin dünya akademik başarı sırasında ilk 100'e girmesini, en az 5 üniversitemizin de ilk 500'e girmesini sağlayacağız." Enteresan bir hedef ya, böyle bir hedef olabilir mi? Yani, bizim hedefimizin, 2 üniversitemizin ilk 100'e girmesi... Girdirdik; Boğaziçini girdirdik, Hacettepeyi girdirdik; diğerleri ne olacak? Bizim burada, bütün üniversitelerimizin başarı seviyesini artırmak gibi genel bir hedef ortaya koymamız lazım. Nasıl yapacaksınız? Siz üniversitelerimize profesör bile gönderemiyorsunuz, doçent gönderemiyorsunuz; akademik personel problemi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Konuk, sözlerinizi tamamlayın lütfen.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Şimdi, böylesine bir ortamda üniversitelerimizin 2 tanesinin ilk 100'e girmesinin, 5 tanesinin ilk 500'e girmesinin üniversitelerimize, akademik hayatımıza bir fayda sağlamayacağını bilmemiz lazım.

Değerli milletvekilleri, bunlar, eğitim anlamında bir plan filan değil; dediğim gibi, bunlar bir sorun tespittir. Dolayısıyla bunun adına "plan" bile demek mümkün değildir.

Ben bütün bunlara rağmen, adına "plan" denilen bu sorun tespiti dosyasının milletimize, ülkemize hayırlı olmasını yüce Allah'tan niyaz ediyorum, saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Yürütmenin katılmadığı 15 numaralı önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan On Birinci Kalkınma Planı'nın "2.3.5. Kadın" başlıklı bölümünün 599'uncu paragrafının "599. Kadınlara yönelik şiddeti ve her türlü ayrımcılığı sonlandırmak; kadınların toplumsal hayatın tüm alanlarında hak, fırsat ve imkânlardan fiilen eşit biçimde yararlanmaları ve güçlenmeleri için toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak temel amaçtır." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Züleyha Gülüm

Kemal Peköz

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Adana

İstanbul

Murat Çepni

Ali Kenanoğlu

Ömer Faruk Gergerlioğlu

İzmir

İstanbul

Kocaeli

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Züleyha Gülüm. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Ben de herkese iyi geceler diyerek başlayayım bari, bu saatte devam ettiğimize göre.

Şimdi, Onuncu ve On Birinci Kalkınma Planları'nı karşılaştırarak başlayalım. İkisinin arasında kadınlar noktasından baktığımızda çok açık, belirgin bir farklılaşma görüyoruz. "Kadın-erkek fırsat eşitliği" hem de "toplumsal cinsiyet eşitliği" ifadelerinin aslında bu kalkınma planından kaldırıldığını görüyoruz. Sadece bu da değil; kadının güçlendirilmesi yerine, asıl olarak ailenin öne çıktığını, aile vurgusunun, ailenin güçlendirilmesinin öne çıktığını görüyoruz.

Ama sadece kalkınma planında değil, aslında uzun bir süredir kadın kazanımlarına yönelik ciddi bir saldırı dalgasının hem iktidar tarafından hem de basın-yayın organları aracılığıyla gerçekleştiğini görebiliyoruz. Mesela, neler oldu? YÖK'ün Toplumsal Cinsiyet Tutum Belgesi askıya alındı. İktidar ve sözcüleri tarafından, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından kadın-erkek eşitliği aleyhinde sürekli beyanlarda bulunuldu. İstanbul Sözleşmesi'ne, CEDAW'a, 6284 sayılı Kanun'a, nafaka hakkına, ortak mal paylaşımına yönelik yine iktidarın ve medya kanallarının yoğun bir saldırısıyla karşı karşıyayız.

Aslında bir bütün olarak baktığımızda, kadınların yıllarca mücadeleyle elde ettiği kazanımların ortadan kaldırılmaya çalışıldığını görüyoruz. Kadın hareketini, feminist hareketi, kadınların mücadelesini, sözünü dikkate almayan, erkek egemen siyaseti daha da derinleştiren bir iktidar anlayışını görüyoruz.

Bir de şu meşhur "iş ve aile yaşamını uyumlaştırma" sözü var, yine kullanıldı sunumda. Neden acaba kadınlar aklınıza gelince "iş ve aile hayatını uyumlaştırma" diyorsunuz da erkekler için "iş ve aile hayatını uyumlaştırma" diye bir şey aklınıza gelmiyor? Ev işi, emek ya da çocuk bakımı sadece kadınların görevi diye mi görüyorsunuz?

Bu toplumsal cinsiyet nedir ki bu kadar karşı çıkıyorsunuz? Toplumsal cinsiyet eşitliğinden ne anlıyorsunuz ki karşı çıkıyorsunuz, her yerde yok etmeye çalışıyorsunuz? Biraz anlatalım isterseniz.

Toplumsal cinsiyet eşitliği olmadığından yani erkek egemenliği ortadan kalkmadığından biz kadınlar şiddete uğramaya, katledilmeye, tacize, tecavüze uğramaya devam ediyoruz.

Biz kadınlar siyasette -aynı burada olduğu gibi- temsil edilmiyoruz, erkekler biz kadınların adına kendi çıkarları için kararlar alıyorlar.

Biz kadınların mülksüzlüğü devam ediyor. Gece gündüz çalışmamıza rağmen hep yoksul olan biz kadınlar oluyoruz.

İş yerlerinde cam tavan hep kafamıza çarpıyor. Asla eş değer işe eş değer ücret alamıyoruz. Esnek, güvencesiz,

sigortasız işlerde çalışmaya zorlanıyoruz.

Ev işleri, bakım işleri, çocuk yaşlı bakımı hep biz kadınların görevi oluyor; erkekler bundan muaf oluyor, devlet bu alandaki sorumluluğunu yerine getirmiyor. Aileye, babaya, kocaya mahkûm olarak hayatlar yaşamak zorunda kalıyoruz. Her türlü baskıyı görmemize rağmen sessiz kalmak zorunda kalıyoruz.

Eğitim hakkımız elimizden alınıyor. Ana dilde eğitim hakkımız olmadığı için eğitimimizi tamamlayamıyoruz. Kız çocukları okuldan alınmaya, erken yaşta evlenmeye zorlanıyor.

Mevsimlik işçi kadınlar, göçmen kadınlar erkeklerden daha düşük ücretlerde tacizle, tecavüzle baş başa kalarak çalışmak zorunda kalıyor.

Basın-yayın organları erkek egemenliğini besleyerek yaşamın tüm alanında erkeğin güçlenmesini sağlıyor.

Tarımda çalışan kadınların emeği görülüyor, yok sayılıyor.

Biz kadınlar kamusal alanlardan çekilmeye, evlere hapsedilmeye zorlanıyoruz.

Boşanmak isteyen kadınlar, "hayır" diyen kadınlar öldürülmeye devam ediyor.

Yargı, erkek yargı olmaya, kadınları yargılamaya, sanık erkekleri korumaya, onları cezasızlıkla ödüllendirmeye devam ediyor.

Türkiye, kadın-erkek eşitliğinde dünya ülkeleri arasında son sırada yer almaya devam ediyor.

LGBT+'ların uğradığı hak ihlalleri, nefret suçu eylemleri görünmez kınıyor, LGBT+'lara yönelik suçlar daha da fazla artıyor. LGBT+'lara çalışma hakkı, yaşam hakkı, ikamet etme hakkı tanınmıyor; yok sayılmaya, yok edilmeye çalışılıyor.

Şimdi soralım: Gerçekten siz böyle bir toplumsal yapı mı istiyorsunuz? Gerçekten biz kadınların öldürüldüğü, cinayetlere kurban gittiği, yok sayıldığı, erkeklerin iktidarı altında ezildiğimiz bir yaşam biçimine mi bizi mahkûm etmek istiyorsunuz? Bunu yapmak istiyorsanız bu politikalarınıza devam edersiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) - Eğer gerçekten bunu yapmak gibi bir derdiniz yoksa -öncelikle kadın arkadaşlara sesleneyim tabii ki- gelin bu politikardan vazgeçip kadın hareketini, feminist hareketi, bu alanda yıllardır mücadele eden kadınları dikkate alın; erkeklerle yan yana durmayın, kadınların ittifakıyla yan yana durun ve gerçekten erkek egemenliğine birlikte son verelim.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, yaklaşık on üç saat sürdüğümüz bir çalışma süresi sonunda On Birinci Kalkınma Planı üzerine verilen önerelerin görüşmeleri ve işlemleri tamamlanmıştır.

3067 sayılı Kanun gereğince planın tümü, Genel Kurulca kabul edilen önergelerdeki değişiklikler doğrultusunda açık oya sunulacaktır. Açık oylamanın şekli hususunda Genel Kurulun kararını alacağım.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, On Birinci Kalkınma Planı'yla ilgili açık oylama sonucunu açıklayacağım. Bu açıklamadan sonra bir iki işleminiz daha var. Sizlerden ricam, benim konuşmalarım bitmeden kürsü önünde ya da kürsü yanında bir yığılmaya lütfen neden olmayalım ve sessiz olalım çünkü Başkanlık Divanı daha işlemlerini bitirmedi. On üç saat süren görüşmeden sonra her şeyin bir muntazamlık içerisinde yapılmasına lütfen fırsat tanıyalım.

On Birinci Kalkınma Planı açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı	:	312
Kabul	:	268
Ret	:	44 (x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Bayram Özçelik	İsmail Ok
Burdur	Bahkesir

Sayın milletvekilleri, bu sonuçla On Birinci Kalkınma Planı kabul edilmiştir. Hayırlı olsun. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Kalkınma planının içinde geçen bütün hedefleriyle gerçekleşmesini ben de yürekten temenni ediyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız, kalkınma planı kabul edilmiştir, bu konuda isterseniz yerinizden isterseniz kürsüden bir teşekkür için size söz vereceğim.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI FUAT OKTAY – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin kalkınması ve geleceği açısından önemli bir vizyona sahip olan On Birinci Kalkınma Planı'nın görüşmelerini tamamladığımız bugünde önemli ve memnuniyet verici millî bir duruşa şahit olduk. Bugün çatısı altında bulunduğumuz Gazi Meclisimizde grubu bulunan 4 siyasi parti, yaptıkları ortak destek açıklamasıyla ne ülkemizin ne de Kıbrıs Türkünün Doğu Akdeniz'de meşru hak ve çıkarlarının gasbedilmesine müsaade etmeyeceğini güçlü bir şekilde dünya kamuoyuna ilan etmiştir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Kim ne karar alırsa alsın, kim ne engel çıkarmaya çalışırsa çalışsın bu bildiri de vurgulandığı üzere Türkiye, Doğu Akdeniz'deki hidrokarbon arama faaliyetlerine aynı kararlılıkla devam edecek ve uluslararası hukuktan kaynaklanan haklarını kullanmaktan geri durmayacaktır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) 20 Temmuz Barış ve Özgürlük Bayramı öncesi yayımlanan bu bildiri, Kıbrıs Türkünün hiçbir zaman yalnız bırakılmayacağını da güçlü bir ifadesidir.

Bu vesileyle, bir noktaya daha vurgu yapmak isterim. Türkiye Cumhuriyeti devleti fark gözetmeksizin her bir vatandaşına büyük değer vermekte ve hiçbir ayırım yapmamaktadır. "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." düsturuyla yaratılanı severiz Yaradan'dan ötürü.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019-2023 dönemini kapsayan On Birinci Kalkınma Planı görüşmelerini

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

tamamlamış bulunuyoruz. Plan çalışmalarının başından bu yana gerek talimatları ve gerekse vizyonu ve liderliğiyle On Birinci Kalkınma Planı'nın her aşamasının katılımcı bir anlayışla hazırlanmasını sağlayan ve plan çalışmalarına her aşamada titizlikle sahip çıkan Sayın Cumhurbaşkanımıza şükranlarımı arz ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bugün yaptığımız müzakereler dâhil, yapılan tüm özverili çalışmalar için Plan ve Bütçe Komisyonumuza, Komisyonun Değerli Başkan ve üyelerine, katkılarını esirgemeyen bütün siyasi partilerimize, siz Sayın Başkan ve siz değerli milletvekillerimize; Strateji ve Bütçe Başkanlığı başta olmak üzere tüm bakanlık, kurum ve kuruluşlarımıza, bürokrat ve teknokrat arkadaşlarımıza; özel sektör, sivil toplum ve akademi camiasına; katkı sunan, emek veren herkese şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Her alanda topyekûn bir değişim ve dönüşüm öngören On Birinci Kalkınma Planı, Türkiye'nin kalkınma vizyonunu ortaya koyarak milletimizin temel beklentilerini karşılamak, ülkemizin uluslararası konumunu yükseltmek ve halkımızın refahını artırmak için temel bir yol haritası olacaktır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin bu ilk kalkınma planında bulunan hedefler ve uygulamaya konulacak politikalar çerçevesinde Türkiye'yi daha hızlı bir kalkınma ivmesine hep birlikte taşımayı ve el birliğiyle ülkemizin saygın konumunu daha da güçlendirecek adımları atmayı diliyorum.

Katılımcı bir süreçte yoğun çalışmalar sonucunda hazırlanan On Birinci Kalkınma Planı'nın ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, 27'nci Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı'nın son birleşiminin tamamlanması nedeniyle çalışmalarda katkısı bulunan herkese teşekkür ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 27'nci Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı'nın son birleşimini tamamlıyoruz. Bu vesileyle, bugüne kadar birlikte yoğun mesai harcadığımız değerli parti gruplarımızın saygıdeğer başkan vekillerine, tüm milletvekillerine, yürütmenin değerli temsilcilerine katkıları ve katılımları için teşekkür ediyorum. Ayrıca, görev yapmaktan onur duyduğum Başkanlık Divanı üyelerimize; çalışmalarımızda yasama, idari ve teknik hizmetlere destek veren idari teşkilatımızın Genel Sekreteri ve yöneticilerine; Divanda ve komisyonlarda müşavirliğimizi yapan Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı yasama uzmanlarına, yasama evrakı işlerini yapan Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı personeline, sözlerimizi kayda geçiren değerli stenograflarımıza, Genel Kurulda teknik destek sunan Bilgi İşlem Başkanlığı ve İşletme Yapım Başkanlığı personeline, sürekli taleplerimize yetişmeye çalışan kavaslara, araştırma ve bilgi taleplerimizi karşılayan Araştırma Hizmetleri Başkanlığı yasama uzmanlarına, zengin kitaplığından istifade ettiğimiz Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Başkanlığı personeline, bire bir çalıştığımız danışman ve sekreterlerimize, tüm partilerimizin grup çalışanlarına, görüşmelerimizi yansıtan Türkiye Büyük Millet Meclisi Televizyonu çalışanlarına, sağlık çalışanlarına, çalışmalarımızı kamuoyuyla paylaşan tüm Parlamento muhabirlerine, restoran çalışanlarımıza, kulislerde ikramda bulunan değerli personelimize ve Meclis kampüsünde güvenliğimizi sağlayan değerli güvenlik görevlilerimize, velhasıl Meclis çatısı altında görev yapan tüm çalışanlara Türkiye Büyük Millet Meclisi adına teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

Ve final.

Değerli milletvekilleri, yorucu bir hafta geçirdik. Yasama yılında araya giren seçim çalışmaları oldu. Parlamentomuz, hem seçim çalışmalarına hem de yasama, araştırma çalışmalarına zaman ayırmaya gayret etti. Elbette daha yapılacak çok şey var ama bugün de alınan karar gereğince bir tatile girme kararımızı burada beraber paylaşıyoruz.

Ben, tatilde, tüm arkadaşlarımızın aileleri, sevdikleri, seçmenleri, bütün partilileriyle birlikte güzel bir tatil geçirmelerini yürekten diliyorum. Hepinize mutluluklar diliyorum, sağlık diliyorum, başarı diliyorum. (Alkışlar)

Ve artık, şu sözlerle tamamlıyoruz: Gündemde bulunan konuları sırasıyla görüşmek için, alınan karar ile Anayasa ve İç Tüzük gereğince 1 Ekim 2019 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyor, hepinize iyi geceler diliyorum. (Alkışlar)

Kapanma Saati: 00.05